

ПЕТЪР ДЪНОВ УЧИТЕЛЯ

УТРИННО СЛОВО
(1930 - 1932)

Абсолютната
истина

Петър Дънов
Учителя

Абсолютната истина

УТРИННО СЛОВО
(1930 - 1932)

Петър Дънов
Учителя

Абсолютната истина

УТРИННО СЛОВО
(1930 - 1932)

Издателство
«Бяло Братство»

© Издателство „Бяло Братство“, 2012

ISBN 978-954-744-167-5

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Абсолютната Истина, 21.09.1930	7
2. Вътрешна свобода, 28.09.1930	17
3. Божествени състояния, 9.11.1930.....	24
4. Важността на размишлението, 7.12.1930.....	36
5. Здрава основа, 4.01.1931	47
6. Отношение към Бога, 1.02.1931.....	60
7. Първичната храна, 1.03.1931.....	78
8. Истински поклонници, 29.03.1931.....	95
9. Път на вътрешно разбиране, 26.04.1931.....	111
10. Здрави слуги и здрави господари, 24.05.1931.....	126
11. Мистично разбиране, 21.06.1931.....	136
12. Обич и знание, 8.05.1932	148
13. Двете страни на света, 22.05.1932.....	178
14. Постоянна благодарност, 29.05.1932	188
15. Малкото добро и малкото зло, 19.06.1932.....	211
16. Добрата Воля Божия, 26.06.1932	231

Приложение

Речник на чужди и остарели думи	252
Обяснителни бележки.....	253

АБСОЛЮТНАТА ИСТИНА

Размишление

Научихте ли молитвата на Данаил?

Нека всеки сам си прочете Евангелието от Йоан. Добре е всеки да си носи по едно Евангелие. Казвам: каквото правите, правете го за Господа. Като влезете в клас, пазете мълчание, бъдете съсредоточени.

Като ученици вие трябва да говорите Истината. На ученика не се позволява никаква лъжа – лъжата е двоен грях. Като направиш една грешка и не искаш да я признаеш, ти лъжеш. От вас се иска да осветявате Името Божие. Ако вие не направите това, ще дойдат други – те ще осветят Името Божие. Ако обичаш Бога, ти ще пазиш Името Му свещено, а същевременно ще почиташ и хората. Казват, че някога съм постъпвал по човешки. Щом е така, всякога ще постъпвам по Божественому. Както и да постъпвам с хората, те всякога са неблагоприятни: Бог им е дал живот, дал им е ум и сърце, дал им е всички блага, и те пак са неблагоприятни. От хиляди години Бог работи за вас и пак сте неблагоприятни. Казано е в Писанието: „Волът познава господаря си, а Израил не познава Господа“. Ако човек не въздържа ума и сърцето си, как ще познае Господа? Ако се караш с всички хора, как ще служиш на Господа? Това се отнася до всички – без изключение. И между вас няма нито един такъв, какъвто трябва да бъде. Днес говоря на всички: ако не сте доволни, идете в света, там ви чака камшик. Ако не изпълнявате Божията воля, от вас нищо няма да остане – това да го знаете! На онези, които изпълняват Божията воля, делата им ще просветнат.

Казано е в Писанието: „Бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш небесни“. Сега ще направя един опит, за да видя кои от вас са съвършени и кои не са: ще ви поля с малко газ и ще драсна една клечка кибрит, за да видя ще се запалите ли, или не. Ако се запалите и изгорите, вие

сами ще знаете от кои сте; ако не изгорите, пак ще знаете от кои сте. Знание е нужно на човека. Ако знанието не повдига човешкия живот, то не е истинско – то е товар, с който човек сам не може да се справи. Ако знанието не се превърне на Светлина, на която човек може да чете, то не е истинско знание. Колкото повече се пробужда съзнанието на човека, толкова повече се увеличава и светлината му. Като знаете това, работете върху пробуждането на съзнанието си, а не го приспивайте. В Царството Божие може да влезе само човек с будно съзнание: там не се приемат стари, хилави хора, с треперещи ръце и крака. Помнете: в Божествената школа се приемат само млади хора. „Какво ще стане със старите?“ Старият трябва да се подмлади, а младият да се превърне на Слънце, да свети. Това изисква Божественото учение – то носи ред и порядък навсякъде. Ученикът носи уханието на цветята. Божественото учение изключва всякаква нечистота.

Някои от вас още се държат за църквата, за проповедите на своите пастири. Те са свободни: нека отидат при тях, за да им проповядват. Ако мислите, че учението на света е право, идете в света – тогава аз ще бъда свободен. Едно ще знаете: ако търсите лесен път за спасение, никъде няма да го намерите. Където Божията Любов е изопачена, там не може да има Спасение. Временно залъгване може да има, но не и това, което търсите. Като ви наблюдавам, виждам, че някои идват при мене с единствената цел да им разкрия известни тайни. Хиляди години още да стоят при мене, няма да им открия нищо. Защо? Защото още не са готови за това знание. После ще се оплакват, че не съм ги погледнал, както трябва. Как ще ги погледна, както те искат, когато се опитват да ме лъжат? „Учителя не се отнесе добре с мене.“ Как ще се отнеса добре, когато тъпчеш Истината с краката си? Какво отношение мога да имам към онзи, който осквернява с ума си Божественото знание, а със сърцето си опетнява Любовта на Бога? Това се отнася за всекиго от вас – никого не изключвам. Между вас няма нито един истински праведен човек. За това казвам: ако твоята неправда не се превърне на Правда, не можеш да станеш човек. Ако

неправдата на света се превърне в Правда, може нещо да се очаква от този свят. Опитай се днес да кажеш на някого, че не е праведен. Той ще каже: „Баща ми е благороден човек, майка ми е праведна“. Питам: какво ще кажете за честността на народа, ако сам царският син краде? Следователно ако и вие, които вършите Волята Божия, крадете, къде е вашата честност? „Но аз съм изпъlnил всичко, което се иска от мене.“ Само веднъж ли? Не ставайте слути на дявола, на отрицателните сили. Ако не прилагате Божественото знание, ще се натъкнете на знанието на Черната ложа, от което произтичат всички нещастия. „Но Бог ще ни помогне!“ Как ще ви помогне, когато нямате една велика идея? „Ще се молим.“ Ще се молите, но няма да получите отговор на молитвата си. Мислите ли, че ако нямате успех, Бог е с вас? Докато не станеш едно с Бога – да имаш непреривен мир в душата си, да изпълняваш Волята Му, никога не можеш да имаш пълен успех.

От всички се иска да сложите ред и порядък в себе си, да се справите с онази компания от духове, които бушуват във вас. Вие сте председателят на тази компания. Ако не сложите ред и порядък в тази компания, от вас нищо няма да стане. Не се опитвайте да извинявате вашите членове. Не се позволява никаква лъжа! Не изопачавайте Истината, не изопачавайте и моите думи. Не лъжете в мое име, не позволявам това! Помнете: който лъже в мое име, нищо няма да остане от него. „Тъй каза Учителя!“ Десет пъти проверете това, което съм казал, но не лъжете в мое име. Не лъжете и в Името Божие! В Школата не се позволява абсолютно никаква лъжа. След всичко това ще дойде някой да говори за Любовта. Какво ще говориш на гладния за Любовта? Ще нахраниш гладния – нищо повече. Като го нахраниш, ти си изпълнил Волята на Бога. Ще дойде някой да ми разказва, че Бог му се е явил. Това е механическо разбиране. Мина времето на тези лъжи. Ако отсега нататък Бог може да ни говори, къде остава Истината? Пъпката, която днес се разцъфтява, се е приготвила от дълго време за този процес; много пъти е цъфтяла тази пъпка. Казваш: „Слънцето изгря“. Много пъти е изгрявало

Слънцето, но ти не си го видял. Следователно ако ти още не си цъфнал, гледай да цъфнеш. Силата на човека се крие в пукването на пъпката, в нейното разцъфтяване.

Млади и стари – всички трябва да разбирате правилно живота. Някои от вас мислят, че няма какво повече да учат. Изучавали ли сте закона на жертвата, знаете ли какво отношение има той към живота? Като живеете, ще се учите да жертвате. От вас се иска да живеете правилно, за да изправите живота си. Ако сами не го изправите, аз ще го изправя, но горко ви тогава! Такова изправяне ще стане, каквото не сте мислили. Сами ще видите какво ще дойде, но не чакайте да дойде този ден. Ако мислите, че като дойде войната, работите ви ще се оправят, вие сте загубени. Не чакайте да залезе Слънцето, че тогава да се оправят работите ви; не, работите ви ще се оправят, докато грее Слънцето. Използвайте този момент, очистете сърцата си според свободата, която Бог ви е дал. Защото кой каквото е сял, това ще жъне. Законът е строг: кой каквото прави, сам ще носи последствията си. В бъдеще бащата няма да отговаря за сина си, нито майката за своята дъщеря: мина времето, когато родителите отговаряха за децата си. Едно време за злото се въздаваше до четвъртото поколение; сега всеки сам ще отговаря за погрешките си – никой за никого няма да плаща. Ето защо, който влиза в класа, трябва да пази хармония – всеки да има вътрешен мир. Като дойдете тук, вместо да говорите, отворете си Евангелието и четете. За следващия път всеки да носи Евангелието и да чете; ако няма възможност да носи цялата книга, да си препише само главата, определена за четене. Иначе няма смисъл да се събираме. Ако Божието благословение не дойде върху нас, какъв смисъл имат събранията ни? Не е позволено да си играете с Бога, това е най-опасното нещо в света! Ще се изправите пред Бога да искате това-онова, а ще правите, каквото ви дойде наум, ще обещаете нещо, без да го изпълните. Не, обещаеш ли нещо за Господа, ще го изпълниш. Кажеш ли веднъж, че ще служиш на Бога, ще изпълниш обещанието си. И живота ти да коства това, ще служиш на Господа.

Като ви наблюдавам, виждам, че сте се отпуснали, не работите, както по-рано. Искате да бъдете свободни. Бездействието не е свобода. Живейте и работете така, та всеки да види, че у вас има нещо особено, всеки да види Божественото във вас. „Слабости имаме, нали сме хора?“ Всеки може да си има някаква слабост, обаче лъжата се изключва: не е позволено на човека да лъже! Аз имам най-голямото отвращение към лъжата. Всичко може да се прости на човека, но лъжата – никога. Другите ви грехове могат да се простят, но лъжата никога не се прощава. Като ви срещна, едно нещо искам от вас: да сте свободни от лъжата. Искам да видя, че прогресирате, но без лъжа. Абсолютно никаква лъжа! Не позволявай на лъжата да застане между тебе и Бога като препятствие. Където е лъжата, там всички работи се развалят. Не слагайте никаква преграда между Бога и вашата душа. Не питайте до кого се отнася това: аз говоря за всичките хора. Това се отнася до всички, без изключение. Аз не говоря само за Абсолютната чистота. Преди да дойдете до Чистотата, вие трябва да изключите лъжата от своя път – тя прекъсва всякакво развитие. След лъжата иде смъртта: който лъже, сам прекъсва връзката на своя живот.

Работете върху себе си, за да се освободите от лъжата. Само така ще дойде Мирът. Където има лъжа, там не може да има мир. С лъжата си служат, а за мир говорят! Мирът ще дойде, когато лъжата престане. Мирът трябва да застане между Бога и нас. Христос казва: „Моят мир ви давам“. Сега, като излезете от класа, ще кажете, че Учителя ви е нахокал. Това не е хокане. Кажете: „Учителя иска от нас да се освободим абсолютно от лъжата“. Това е Истината. Не кажете ли Истината, вие си служите с друга лъжа. Защо ще говорите това, което не е казано? Срещна една млада сестра и я погледна. Защо я погледнах? Искам да ѝ кажа да не лъже. Казвам ѝ мислено: „Ти си млада, едва сега влизаш в света и лъжеш“. Срещна една стара сестра, и нея погледна. Казвам ѝ мислено: „Сестра, единият ти крак е в гроба, внимавай да не лъжеш“. И младите, и старите трябва да говорят Истината. Някога и мене ме поглеж-

дат накриво. С това хората ме питат: „Защо позволяваш на учениците си да лъжат? Защо позволяваш и на духовете да ни лъжат?“. Така те ме правят техен съучастник. Не, аз не мога да бъда техен съучастник. Има нещо, в което не мога да участвам – това е лъжата.

Ще кажете, че не може без лъжа. Може и без лъжа – без лъжа ще бъде вече! Аз съм доста снизходителен към вас. Всички грехове могат да ви се простят, но лъжата – никога! За предпочитане е всеки друг грях, но не и лъжата! Ако един човек не е направил нито един грях, а само лъже, все едно, че той е извършил всички грехове. В това отношение той е най-големият грешник, той е непоправим. Дяволът е баща на лъжата. Понеже той лъже, никой не може да го спаси; щом престане да лъже, другите му грехове лесно ще се простят. Помнете: лъжата не се прощава. „Какво да правя, когато мине през ума ми една лъжлива мисъл?“ Хвани я за ухото и я изнеси навън с думите: „Никаква лъжа! Това са думи на Учителя!“ „Какво да правя след това?“. Ще говориш Истината. И като те питат какво говори Учителя, кажи: „Учителя ни говори да изхвърлим лъжата навън“. Ще кажете, че сте били разгневени. Това е лъжа: гневът с нищо не помага. „Какво ще направя с гнева си? Значи ще се намръщя, ще си повдигна гласа, ще викам.“ Не, с това нищо не се постига.

Повтарям: никаква лъжа! Помнете: ако искате да имате Божието благословение през тази година, откажете се от лъжата, иначе всичко ще изгубите. Аз не искам нито един от вас да бъде ощетен. Аз поддържам вашия интерес: ако ви оставя с лъжата, вие съвсем ще се объркате. Лъжата не е присъщо качество на човека – тя е присадена от друга култура, вие не можете да я обичате. Лъжата има животински произход.

Ще прочета първа глава от Евангелието на Йоан:

В началото бе Словото

и Словото бе у Бога. (1. ст.)

Под Слово разбирам Разумността. Значи в началото бе Разумността.

И виделината свети в тъмнината,

и тъмнината я не обзе. (5. ст.)

Защо не я обзе? Защото Разумността бе там.

*И Словото стана плът
и всели се между нас. (14. ст.)*

*И видяхме славата Негова,
слава, както на Единороднаго от Отца –
пълнен с благодат и истина. (14. ст.)*

Там, където има благодат, където има Истина, там няма никаква лъжа. Където има лъжа, няма благодат, няма Истина, няма Слово, нито Разумност.

*Никой никога не е видял Бога:
Единородният Син, Който е в пазухата
на Отца, Той Го изяви. (18. ст.)*

Защо никой не е видял Бога? Защото повечето хора си служат с лъжата. Всеки, който лъже, не може да види Бога. Ако искаш да Го видиш, освободи се от лъжата.

*И изповяда, и не се отрече;
и изповяда: „Не съм аз Христос“. (20. ст.)*

И попитаха го: „А що си? Илия ли си ти?“

И казва: „Не съм.“

„Пророкът ли си ти?“

И отговори: „Не“. (38. ст.)

Макар че беше смел човек, пророк Илия се уплаши от една жена и избяга в пустинята. Този страх остана и у Йоан. Затова, като го попитаха не е ли Илия, той отрече. От кого се отрече? От страхливия Илия.

*И рече: „Аз съм глас на едного,
който вика в пустинята:
„Оправете пътищата Господни,
както рече пророк Исаяя“. (24. ст.)*

Йоан искаше да каже, че не е онзи Илия, който избяга от пророците. Той е онзи глас, който казва: „Оправете пътищата Господни!“. Значи Йоан не е старият Илия, но новият.

*А защо кръщаваш, ако не си Христос,
нито Илия, нито пророкът? (25. ст.)*

И свидетелства Йоан и рече:

*„Видях Дух, Който слизаше като гълъб
от небето и остана на Него“. (32. ст.)*

*„И аз Го не знаех, но Този,
Който ме води да проповядвам с вода,
Той ми рече: „На когото видиш, че слиза
Духът и остане на Него, Той е,
Който кръщава с Духа Светаго“.* (33. ст.)

Този говори Истината. Който лъже, на него Духът не може да слезе.

И аз свидетелствам, че Този е син Божий. (34. ст.)

Кой е Син Божий? Който никога не лъже.

*И като се обърна Исус и видя,
че идат подире Му, казва им:
„Що търсите?“ А те Му рекоха:
„Рави, де живееш?“* (38. ст.)

*Казва им: „Елате и вижте!“
Дойдоха и видяха де живее,
и останаха при Него през този ден;
а часът беше около десет.* (39. ст.)

Христос живее там, където няма лъжа.

*Намерихме Месия,
което се тълкува Христос.* (41. ст.)

Значи: намерихме Онзи, Който никога не лъже. Намерихме сина Йосифов, Който никога не лъже.

*И рече му Натанаил: „От Назарет
може ли да излезе нещо добро?“* (46. ст.)

Другояче казано: „От Назарет може ли да излезе човек, който да не лъже?“

*Видя Исус Натанаила,
че иде към Него, и каза за него:
„Ето истински израилтянин,
в когото лукавица няма“.* (47. ст.)

Този е човекът, който е готов да говори Истината.

*И казва му: „Истина, истина ти говоря:
От нине ще видите небето отворено
и ангелите Божии да възлизат и слизат
над Сина Человеческаго“.* (51. ст.)

Синът дойде, когато лъжата трябваше да се изхвърли навън.

И тъй, тази година работете върху онова, което е добро пред Господа, не мислете само за себе си. Ако вярвате, че Бог живее във всички хора, работете за общото дело. Тогава и Бог ще вижда през очите на всекиго, че изпълнявате Неговата воля. Дойдеш при мене да ми искаш 100 лева назаем. Аз виждам, че с тези пари искаш да купиш едно въже, да обесиш някого. Ще изпълня ли Волята Божия, ако ти дам тези пари? Аз ще изпълня Волята Божия, като изпратя двама души да те набият хубаво и с носилка да те занесат на леглото, след това аз сам ще дойда да те лекувам. Това значи да изпълниш волята на Бога.

Следователно страданията идат, за да те запазят от престъплението, което си намислил да правиш. Ще те набият, ще боледуваш малко, но ще се изправиш. Както вървиш, паднеш и счупиш крака си. Защо? Сгрешил си нещо. Кракът страда заради тебе, но ще те научи да не грешиш. Той се отказва да ти служи, казва: „Бог ме направи да ти служа, но без никаква лъжа; ако ме караш да лъжа, не се мръдвам от мястото си.“ Наистина, няма по-красиво нещо от това – да срещнеш човек, в когото няма никаква лъжа. Няма по-красиво лице от това, което никога не лъже. То е ангелско лице: всичко може да каже, но лъжа – никога! Който не лъже, носи греховете на хората; който лъже, носи своите грехове, за които няма изкупление – те са греховете на дявола. Ако ви питат какво ви е говорил Учителя днес, кажете: „Да живеем без лъжа“. Ето Истината.

Обърнете се към Бога със следната мисъл: „Господи, душата ми желае да дойде мирът във всичката си пълнота“. Къде е мирът? Където няма лъжа. Сега вие, софиянци, през цялата седмица ще ставате в четири и половина часа да изпълнявате наряда. Още със ставането ще си кажете: „Без лъжа!“. Ще скъсате връзките си с лъжата, ще се разведете с нея. Лъжата е жената, а вие сте мъжът. Аз ви развеждам с тази жена: никой няма право да се жени за лъжата, ще останете девствени! Лъжата е първата жена блудница – ако се свържете с нея и родите деца, мислите

ли, че те ще бъдат добри, мислите ли, че те ще имат възвишени желания? Никакъв съюз с лъжата! Ако се жените, съветвам ви да се свържете с Истината. Пита ме някой да се ожени ли. Ожени се, но само за Истината. „Трябва ли да се женим?“ Женете се. „За кого?“ За Истината. Който влиза в клас, трябва да се разведе с лъжата и да се ожени за Истината. Ако бащата е свързан с лъжата, и него ще напуснете; ако роднините ви са свързани с лъжата, и тях ще напуснете. Това означава стихът: „Да се отречеш от баща си и майка си“. Отречи се от себе си и от всички, които те подтикват към лъжа. „За кого да се женим?“ За Истината. „Кого да обичаме?“ Истината. Ще обичаш баща си и майка си, които служат на Истината; ще обичаш брат си и сестра си, които служат на Истината. Ще обичаш роднините и приятелите си, които служат на Истината; ще обичаш животните и растенията, които служат на Истината.

Абсолютна Истина! Ето идеалът на Новото учение. Абсолютна Истина! Ето идеалът на Новото човечество. Дръжте този идеал в душата си.

Тайна молитва

21 септември 1930 г., София, Изгрев

ВЪТРЕШНА СВОБОДА

Размишление

Днес всеки сам ще си направи наряда – тайно, в мълчание. Физически ще седите, а духовно ще бъдете изправени. Следващата неделя всеки ще си направи наряда у дома, самостоятелно. В класа ще дохождате един път на месеца – тогава всички заедно ще правим наряда. Изпълнението на наряда изисква вътрешна свобода, която трябва да се спазва. Който не върши Волята Божия, както трябва, той ограничава Бога. Щом върши Волята Божия, той дава свобода на Бога. Следователно не можеш да вършиш волята на Бога, ако не Му дадеш свобода. Ако Му дадеш свобода, и Той ще ти даде свобода; ако Го ограничиш, и Той ще те ограничи; ако Го слушаш, и Той ще те слуша; ако не Го слушаш, и Той няма да те слуша. Вие искате Бог да ви слуша, без вие да Го слушате – вие да Го ограничавате, а Той да ви дава свобода. Това е невъзможно, такъв закон не съществува. Това е все едно лудият да бяга, да маха с ръцете си, да бие, когото срещне на пътя си, а него да не бият. Щом бие, и него ще бият, няма да го оставят свободен. Кой луд е останал досега свободен? Щом върши лудории, слагат го в лудницата.

Сега от всички се иска ново разбиране за свободата. Питате: „Не може ли без изпълнение на наряда?“. Може и без наряд, може и да не четете Библията, може и да не ставате рано сутрин: както искате, така може. Знаете ли на какво прилича това? Настрадаин Ходжа имал едно хубаво магаре, с което ходел всеки ден в гората за дърва. Дотегнало му постоянно да отива в гората и да се връща в селото, та си рекъл: „Не може ли през два-три дни да слизам в селото? Ще храня магарето си на два-три дни един път. През това време няма да слизам в селото“. Както казал, така направил. Като видял, че магарето издържало

на по-малко храна, Настрадаин Ходжа започнал да го храни още по-рядко, обаче магарето му се изтощило толкова много, че престанало да яде и умряло. Като останал без магаре, той се принудил да носи дървата на гърба си. И на вас казвам: щом престане магарето ви да се храни, вие сами ще носите дърва на гърба си. „Не искам да слутувам на магарето си.“ Ако магарето не ти слугува, свободен си – можеш да не му служиш, да не му доставяш сено; обаче щом магарето ти слугува, щом носи дърва на гърба си, ти си длъжен да го храниш. Магарето се ограничава, носи ви дърва, а вие не искате да се ограничавате, да го храните.

Магарето и Настрадаин Ходжа са символи, които трябва да се преведат – без тези преводи човек не може да придобие ново разбиране за живота. „Как да се подмладя, как да придобия новото разбиране?“ Като вършиш Волята Божия. Който върши волята на Бога, той се подмладява, става радостен и весел и животът му се осмисля; който не върши Волята Божия, той преждевременно остарява, каквото му се даде, все е недоволен. Следователно разрешението на въпроса се заключава в изпълнението на Волята Божия. Колкото и да търсите разрешение по друг начин, не може да го намерите. Ти си недоволен, мрачен. Защо? Защото не вършиш Волята Божия. „Работите ми не се нареждат.“ Защо не се нареждат? Защото не изпълняваш волята на Бога. „Аз се трудя.“ За кого се трудиш? За кого се труди къртът, за кого рови в земята?

Ще кажеш, че и ученикът се рови в книгите. Да, обаче къртът е още дълбоко заровен в материята. Той трябва да излезе от гъстата материя, за да намери смисъла на живота. Ученикът е намерил смисъла на живота в четенето. Всеки върши волята на Бога по своему. Аз признавам усилията ви, разбирам мъчнотиите ви – аз съм минал през вашия път. Аз съм бил там, където вие не подозирате. В бъдеще и вие ще отидете там, някога и вие ще дойдете до онези места, които аз съм посещавал. Дали вярвате в това, или не, това е ваша работа. Но има разлика между вас и мене в разбирането на Волята Божия. Човек може да е посетил много места – това още нищо не показва. Може

да си посетил всички европейски библиотеки – и това още нищо не показва. Много книги си видял, но не си ги прочел. Грамадна е разликата между книгите, които си видял, и тези, които си прочел. Важно е да изпълняваш, а не само да разбираш нещата. Вие се мислите за големи хора. Имате право, големи хора сте. Минавате някъде, виждате нещо паднало и не се навеждате да го вдигнете и изправите. Аз като видя нещо, паднало на земята, наведе се и го слагам настрана. Аз зная защо се навеждам, а вие не знаете защо не се навеждате. Аз съм клон на дървото и като дойде вятърът, навеждам се, за да не ме пречупи; щом мине вятърът, пак се изправям. Вие стоите изправени като големи сухи клони, обаче като не се навеждате, вятърът ще мине и ще ви пречупи. Разликата между мене и вас е следната: аз съм жив клон, а вие – сухи, мъртви клони. Ако ме разберете буквално, ще се обидите, че ви наричам сухи клони.

Това е за обяснение. Под *вие* разбирам всички хора на Земята. Под *аз* разбирам всички разумни хора, а не аз, който седя пред вас на стола. Аз се различавам от вас по своето разбиране за Бога. Като кажа *Бог*, аз разбирам онова Вечно Начало, онази бездна, онази велика основа на Живота. Като кажа *Духът Божий*, разбирам онова начало в човека, което се пробужда и носи всички блага на живота. Без тези блага нищо не може да се постигне. Под *Господ* разбирам онази жива връзка с всички разумни същества: Той живее в нас, повдига ни, утешава ни в скърбите и неволите. Бог, Неговият Дух и Господ са трите Начала, които се изявяват чрез Азът в човека. В него се крие идейният живот. Кажеш ли Аз за Господа, ще знаеш, че няма нищо невъзможно за тебе. Споменеш ли това име, всяка болка трябва да те напусне. Ако си сакат, ще проходиш; ако си мъртъв, ще оживееш; ако си цар и чуеш Името Божие, ще хвърлиш царската мантия и ще започнеш да работиш. Ако останеш с мантията и с царския жезъл, ти не си разбрал Господа – ти си говедар.

Казвате: „Синове Божии сме“. Син Божий си, който получава тоягата по гърба си. Вие сте Синове Божии, но

всеки момент може да опитате Божията тояга на гърба си. И учителят може да удари на ученика си една-две плесници. Това значи, че не си станал още Син Божий. Питаш: „Защо ме бият?“. Чудна работа! Когато грънчарят удари едно гърне, какво означава това? Той го удря: иска да го счупи, защото не е излязло, каквото е очаквал от него. Докато гърнето е още меко, той го мачка, вае го на самото колело. Гърнето казва: „Аз съм направено от царска пръст“. От каквата пръст и да си, майсторът ще те вае, докато получиш желаната форма. Той казва: „Хубаво излезе това гърне“. И майсторът е доволен вече. Това е истинското разбиране, това е философията на живота.

Често съм ви казвал, че разбирам езика на растенията, на мухите, на бръмбарите, на животните и се разговарям с тях. И те имат своя философия, свое разбиране. Мина покрай някое дърво, вслушвам се в него: чувам, че ми говори нещо. И то се мъчи, страда; не ми говори на човешки, а на свой особен език. То ми казва: „Стой, не бързай!“ „Какво искаш?“ „Не виждаш ли, че вятърът ми изпочупи клоните?“. То ми разправя своя живот, разказва ми защо едни дървета са по-големи, други – по-малки. Сега аз не искам да вярвате в това, но казвам: знание е това. Какво означава знанието? Каквото и да ви говоря, не искам да ви накарам да ми вярвате. Като ора нивата, това е знание; щом посея нивата, знанието ми се свършва. Защо? Защото аз зная вече какво може да роди тя. Аз оставям нивата на Господа, Той да завърши работата. До посяването работата беше моя, оттук нататък умът ми вече не стига. Работата, която не разбирам, предоставям на Господа. По-нататък аз вярвам в добрия резултат. Обръщам се към Господа с думите: „Господи, ако Ти не вземеш участие в моята работа, аз ще фалирам“. Като ме види, че се моля, Господ казва: „Аз ще свърша тази работа“. След известно време житото започва да расте, да цъфти и да връзва. Бог изпраща един посланик, чрез когото ми казва: „Житото е узряло – Аз свърших Своята работа“. Аз отивам на нивата, вземам сърпа и паламарката, ожънвам житото, връзвам го на снопи, събирам снопите на кръстци, занасям ги на хармана да се овършее и го прибирам в хамбара. След време

занасям житото на воденицата да се смели и като брашно го използвам. Пак се обръщам към Господа с думите: „Всичко дотук знаех, но какво става с хляба вътре в мене, не разбирам. Ако Ти не вземеш участие в тази работа, ще фалирам“. Господ пак дохожда, слага нещата на мястото им и казва: „И тази работа свърших“. И най-последно, като придобия сила, казвам: „На работа вече! Ще си взема торбичката и ще отида на училище. Аз зная вече да чета“.

Сега аз ви говоря за конкретни неща, изнасям Истината в конкретна форма. Това са формули, закони. Ако работите по тях, ще проверите Истината. Аз искам да вярвате, да проверявате нещата и да кажете: „Това, което Учителя казва, е вярно“. Казвам: изорете нивата, следващата година тя ще донесе сто на сто плод. „Да вярвам ли в това?“ Като я посееш, ще повярваш. Значи ти ще провериш тази истина чрез знанието и вярата. Ще изореш нивата дълбоко, до 30 сантиметра, ще избереш хубаво семе и тогава ще я посееш. Ако постъпиш така, следващата година ще имаш добър резултат, без никакво изключение: сам ще се убедиш, че както казах, така излезе. Каквото ти направи и каквото Бог направи, всичко е добро. На първо място аз поставям Господа. Бог казва: „Аз съм началото и краят, т.е. алфа и омега“. Когато е накрая, Бог проверява работите – Той е най-мъдрият. Ако имате някаква погрешка, някакъв недъг, Бог ще ви върне назад и ще каже: „Аз ще изправя тази работа“.

Следователно когато Бог е в началото на една работа, Той гледа на тебе като на мъдър човек; когато е в края на работата, Той те счита невежа. Когато детето е малко, майката е в началото, пази го, бащата е накрая, на опашката, а детето е в средата. Под *опашка* не разбирам последното място, но онова начало, което мисли и от което зависи съществуването на детето. Бащата мисли и работи. Когато животното маха опашката си, то иска да ти каже: „Трябва да работиш!“. Когато някое животно спре пред тебе и започне да маха опашката си, то пита: „Ти работиш ли, мислиш ли? Какво си разбрал досега от живота?“. Ако му кажеш, че мислиш и работиш, то престава да маха с опашката си. Когато страданията идат върху тебе, това показва,

че ти не махаш опашката си, т.е. мислиш. Щом започнеш да мислиш и махаш опашката си, страданията те напущат. Ти казваш: „Човек трябва да стана!“. След това иде радостта и ти си вече близо при Господа. Следователно ще мислите: мисълта е най-същественото нещо в живота. „Ами яденето?“ И яденето е важно, и дишането е важно, обаче мисълта отличава човека от животното.

Ще се върна пак към въпроса за наряда. Разбрахте, че три седмици ще го изпълнявате сами, а четвъртата ще бъдем всички заедно. Значи три седмици ще работите за себе си, а четвъртата – за Господа. Ако дохождате тук 52 неделни дни, това ще бъде много за вас. И за да няма никакви извинения, че ви боли крак, ръка, глава, зъб, та не можете да дохождате, ще се събираме един път през четирите седмици. Ако е въпрос по човешки, всякога ще се намери някаква спънка. Ще кажете, че жена ви не позволява да излизате толкова рано сутрин. Жената няма право да се меси в работите на Господа – дойдете ли до Бога, там нищо не може да ви спъва. Аз не искам да ви слагам ярем, да ви заставям насила да работите. Аз съм човек на свободата: обичам свободата, а не обичам ограниченията. Аз не искам и вие да ми слагате ярем. Някога се опитвате да ме критикувате – защо говоря така или иначе, и с това искате да ме ограничите. Който се е опитал да ме критикува, нищо не е постигнал – то е все едно да критикува Господа. Да критикуваш Господа, това значи от тебе нищо да не стане и нищо да не остане. Като човек може да ме критикувате, но когато върша Волята Божия, нямате право да ме критикувате. И аз нямам право да ви критикувам, когато вършите волята на Бога. Като видя, че биеш някого, ще те питам: „По човешки ли го биеш, т.е. от твое име, или от името на Бога?“. Ако го биеш от твое име, престани да биеш; ако Бог ти е казал да го биеш, бий го, но по правилата на Божественото. Пази се да не биеш от твое име, защото ще дойде някой по-силен от тебе – и той ще те набие.

Значи има бой и в името на Бога. Когато Христос взе камшика Си и изгони всички търговци от храма, от Свое име ли направи това, или изпълни волята на Бога? Той

направи това от името на Бога, след което каза: „Ревността за Твоя дом Ме предаде“. Този камшик и до днес се слага по гърбовете на хората. Христос им казва: „Ако не излезете вън от храма със своята търговия и не изпълните Божията воля, камшикът ще играе по гърбовете ви“. Помнете: никой няма право да коригира Божественото. Има човешки неща, има и Божествени неща: човешките неща може да коригирате, но не и Божествените. Като дойдете до човешките работи, там всеки може да постъпва, както намира за добре; щом дойдете до Божествените работи, там има определени правила, които не са наложени. Има въпроси, за разрешаването на които е нужна голяма светлина. Това се отнася до онези, на които очите са отворени. За онези, на които очите са затворени, светлината е безполезна. Светлината ще дойде, когато се отворят очите ви.

Сега да излезем на полянката да си направим упражненията. Ще питате: „Не може ли без тях?“. Умрелите могат и без упражнения, но живите – никога. То е все едно да питате не може ли без хляб. Умрелите могат без хляб, но живите – никога. Щом сте живи, ще ядете, ще дишате. „Без дишане не може ли?“ Без Божественото не може. Ще ядеш за Бога, ще дишаш за Бога, ще правиш упражнения пак за Бога. И като изпълниш всичко това, душата ти ще се зарадва и развесели. Като живееш на Земята, ще се радваш на всичко: на мухата, която каца върху тебе, на бръмбарчето, на хората, на небето, на земята, на ангела, който те е посетил. Ако разбираш всичко това, ще се изпълниш с радост и веселие; ако не го разбираш, ще пъдиш мухата, която те поздравява, ще се отегчаваш от хората и т.н. Като не разбираш предназначението на мухата, ще се дразниш и ще питаш: „Защо ме безпокои тази муха?“. Тя казва: „Един ден и аз ще стана като тебе...“ „Не е дошло още твоето време. Сега ти си муха, а аз – човек. Когато ти спеше и почиваше, аз работех. Понеже всякога съм работил, аз станах човек“. Другояче казано: който изпълнява Волята Божия, човек става; който не изпълнява тази Велика воля, завинаги ще си остане муха.

БОЖЕСТВЕНИ СЪСТОЯНИЯ

Размишление

Какво прави гладният, като отиде в гостилницата? Яде. Какво се иска от гостилничаря? Да готви добре. Като се нахраниш, ще платиш. И в Божествената гостилница се плаща. Ще кажете, че там всичко се дава даром. Както се дава, така ще плащаш. Значи даром се дава, даром се плаща. „Там няма пари.“ Щом няма пари, ще работиш: ще останеш на работа при гостилничаря да режеш лук, да миеш чиниите, да слагаш трапезата. Щом не можеш да плащаш с пари, ще работиш; щом не можеш да говориш, ще размишляваш.

Какво представлява размишлението? Връзка с Божествения свят. Като размишлява, човек преживява нещо Божествено, той минава в по-висок свят. Обаче трябва да различавате Божествените състояния от човешките. Всяко човешко състояние има външен израз: например седиш на стол и се движиш, мърдаш краката си; говориш и мърдаш ръцете си. Това са човешки състояния: може ли жив човек да не мърда? Така е – докато живее, човек постоянно се движи: по това се отличава той от умрелия. Умрелият никак не се движи и колкото повече време минава, той започва да мирише – това показва, че той е готов вече да го ядат червеите. При Божествените състояния човек изпитва известно доволство, а при човешките състояния – недоволство. Следователно ако си радостен и доволен, ти преживяваш Божествено състояние; ако не си доволен, състоянието ти е човешко.

Коя е основната мисъл в осма глава от Евангелието на Йоан? Ще кажете, че там има няколко основни мисли. Не, във всяка глава има една основна мисъл – останалите мисли се групират към нея като към централна. Главна,

основна мисъл е тази, която носи живот. Другите мисли се групират около основната и работят за нейното оплодвяване. Кибритената клечка е важна дотолкова, доколкото може да се запали и да даде светлина. Казваш: „Да се обичаме!“. За да обичаш, ти трябва да имаш Божествено състояние. Можеш ли да ядеш, ако нямаш уста? Както не можеш да ядеш без уста, така не можеш да обичаш, ако не преживееш нещо Божествено. Любовта се проявява само при Божествените състояния. Ако имаш вълча уста, ще ядеш като вълк; за да ядеш като човек, трябва да имаш човешка уста. С други думи казано: за да проявиш Любовта, трябва да имаш Божествено състояние. Не можеш да проявиш Любовта, ако разсъждаваш като овца или като вълк. Тия разсъждения са добри, но само за вълка и за овцата; дойдем ли до човека, от него се искат човешки разсъждения, и то на праведен и разумен човек. За да проявиш Божествената Любов, не е достатъчно само да бъдеш човек, но трябва да бъдеш разумен, да имаш Божествено състояние. Без това състояние ти пак ще имаш постижения, но посредствени, като тия на обикновения човек.

Как ще дефинирате с няколко думи Божественото състояние? Вие мислите, че знаете какво представлява то. Може да се лъжете. В това отношение вие приличате на човек, който е уверен, че има пари в кесията си: пипа кесията си, усеща я тежка, мисли, че е пълна със злато. Влизате в една модерна, добре уредена гостилница, нахранвате се добре, но като извадите кесията си да плащате, виждате, че сте се излъгали – парите не били златни, но медни. Гостилничарят се усмихва и казва: „Господине, тия пари не вървят“. Какво бихте правили, ако влезете в някоя ангелска гостилница с тия пари – може ли да се оправдаете с това, че не знаете ангелски? Гостилничарят ще ви погледне, ще се усмихне и ще каже: „Господине, тук парите говорят“. Не е важно, че не знаете ангелски. Някои мислят, че ако знаят Божествения език, работите им ще вървят добре. Може да знаят Божествения език, но ако парите им са фалшиви, нищо не се постига. Ще кажете, че вината не е във вас, не сте ги секли вие. Наистина,

парите не сте ги секли вие, но съзнанието ви трябва да бъде будно, да знаете с какво разполагате.

По какво се отличава човек, който преживява някакво Божествено състояние? Той е концентриран, съсредоточен в себе си. Седне ли на стол, той не се движи много, ръцете и краката му са спокойни. При това състояние разумният свят се разкрива за него. Докато сте били глухи за тоя свят, сега чувате да ви се говорят прекрасни неща и започвате да разбирате целта и смисъла на живота. След време изгубвате това състояние и казвате: „Действителност ли беше това, което преживях, или сън; реалност ли беше, или илюзия?“. Докато си в Божественото състояние, ти гледаш на живота реално; щом попаднеш в човешко състояние, ти започваш да се съмняваш във всичко. Щом се натъкнеш на човешко състояние, ти ставаш скъперник; дойде ли Божественото в тебе, ти ставаш щедър. При човешкото състояние ти си мързелив, при Божественото състояние ти си работлив, буден. При Божественото състояние ти си постоянно в молитва – колкото и да се молиш, не се отегчаваш; при човешкото състояние малко се молиш и намираш, че дълго време си се молил. При човешкото състояние ти всякога си недоволен и търсиш спасение отвън; при Божественото ти си доволен от всичко и търсиш спасението си отвътре. Божественото състояние е подобно на извор, от който човек постоянно черпи.

Как може да се молим добре? Като престанете да мислите по човешки, като се освободите от недостатъците на своето съзнание. Не е въпрос да станеш съвършен по механичен начин. Това значи да се излъчиш и нищо да не придобиеш. Това е човешко състояние, то е все едно да влезеш в гостилницата и да нямаш пари. Щом нямаш пари, по-добре не влизай в гостилницата. Ако си влязъл вече, ще искаш някаква работа, за да платиш обяда си. Влезеш ли в Божествена гостилница, трябва да работиш – такова е правилото там. Ще работиш известно време и след това ще ти кажат: „Достатъчно толкова работа – за яденето, което ти се дава, толкова работа се иска“.

И тъй, животът има две страни: човешка и Божествена. На Божественото ще подражаваш – това е разумно; на човешкото не трябва да подражаваш. Важно е човек да различава човешкото състояние от Божественото – и като ги различава, да се стреми всеки ден да има поне едно Божествено състояние. Да имаш едно Божествено състояние, това значи да си придобил голямо богатство. Нямаш ли такова състояние, и да си работил цял ден, и да си се молил, денят е загубен. Важни са ония дни на нашия живот, през които сме преживели нещо Божествено. През дните на Божествените състояния човек прави вътрешни връзки с Разумното Начало. Казваш: „Десет години вече вървя в правия път“. Ако всяка година си преживял по едно Божествено състояние, за десет години ще имаш десет такива състояния. Това е грамаден капитал! Правилно е обаче всеки ден да имаш по едно Божествено състояние: значи за една година ще имаш 365 Божествени състояния, а за десет години – 3 650. Можете ли да си представите с какъв капитал ще разполагате?

Ново разбиране е нужно на хората. Говоря на един човек с часове и след това той казва: „Всичко разбрах, но не разбирам как може да се живее без пари“. Вярно е, че без пари не се живее, но зависи в кой свят живееш – в човешкия или в Божественния. Ако живееш в Божественния свят, ще влезеш в една ябълкова градина и свободно ще си набереш колкото ябълки искаш, без да даваш пари. Само едно нещо ще имаш предвид: да се вслушваш в говора на ябълката. Тя ще ти каже: „Ако знаеш как да ядеш, вземи си колкото искаш ябълки“. Ще отидеш на една ливада, където кравите живеят свободно, ще хванеш една от тях, ще я издоиш и ще се нахраниш. Кравата няма да ти иска пари, но ще ти каже: „Ако знаеш как да пиеш мляко, можеш свободно да си издоиш и да благодариш“. Ще се спреш пред една река, ще хвърлиш мрежата си и ще си хванеш няколко рибки. И рибата няма да иска пари, но ще каже: „Ако знаеш как да ме опечеш и изядеш, имаш право да ме ловиш“.

Помнете: всеки процес, който включва в себе си някакъв недостатък, е човешки. Размишляваш върху известен въпрос, но се яви в мисълта ти нещо криво – ти си в човешкия процес. Целия ден трябва да работиш с мисълта си, за да минеш в Божествения процес, да придобиеш едно Божествено състояние. То може да дойде сутринта, на обяд или вечерта: човек не знае кога ще мине от човешкото в Божественото състояние. Който минава през Божествени състояния, веднага се освобождава от ограниченията на живота. Свободният човек е далече от ограничителните условия. Докато мислиш, че без пари не се живее, ти си в ограничителните условия – ти не можеш нито да работиш, нито да се молиш. Щом казваш, че без пари не се живее, ти си обикновен човек. Царският син не се нуждае от пари – където мине, всички казват: „Царският син иде!“. Каквото пожелае, всички му дават и никой не иска пари от него. Защо? Издадена е прокламация към народа: където влезе царският син, да има свободен достъп, да се ползва свободно от благата на Природата. Следователно щом кажеш, че без пари не може, ти си обикновен човек – за тебе не са издали прокламация към народа. Кажеш ли, че без пари може, ти си царски син – за тебе всички врати са отворени. Мнозина съм чувал да казват, че може да се живее без пари, но искат от мене пари. На такива казвам: „Щом може без пари, аз ще тръгна с тебе – ти си царски син“. Добре е да вървиш с царския син, да те приемат навсякъде и да те гощават.

Днес ви дават задачата до вечерта да придобиете едно Божествено състояние. Ако успеете в това, работата ви ще се нареди добре. Ако всеки ден имате по едно Божествено състояние, скоро ще свършите работата си на Земята и ще заминете за другия свят. Къде ще отидете, никой няма да знае: ще заминете за другия свят, както слънчевият лъч минава и заминава. Там ще работите тихо и безшумно, като пълната кола. Празната кола се движи с голям шум и скърцане, без да върши някаква работа. Как може човек да се домогне до Божествено състояние? За да дойде Божественото състояние, трябва да се справиш със себе

си. Ако във време на размишление ти се движиш, пипаш носа, ухото си, движиш ръцете и краката си, това показва, че не си придобил Божествено състояние. Щом пипаш носа и ухото си, Мъдрост ти трябва; щом движиш краката си, Добродетел ти трябва; движиш устата си – Любов ти трябва; махаш с ръцете си – Правда ти трябва; пипаш косата си – правила, закони ти трябва. Ще превеждаш тези неща, за да придобиеш знание.

Майката приготвя всичко за детето. Закуската – хляб, мляко, всичко е готово. Тя събужда детето си, като го милва леко по главата и му казва, че закуската е готова. Ако не го погали и не го предразположи, то ще плаче; иначе веднага става и сяда да яде. Често и вие събуждате децата си, а нищо не сте им приготвили. Същото става не само на физическия свят, но и в духовния. Не е достатъчно да кажеш на детето да стане, но трябва да му приготвиш да яде. Ако всичко е приготвено, и детето, и майката ще бъдат радостни.

Някой казва: „Десет години съм вече в този път и нищо не съм придобил“. Помнете: ако през годината не си придобил нито едно Божествено състояние, годината е загубена. Ако и през месеца не придобиеш поне едно Божествено състояние, той е изгубен; ако през седмицата не си придобил едно Божествено състояние, тя е изгубена; ако през деня не придобиеш едно Божествено състояние, денят е изгубен; и най-после, ако през един век не си придобил едно Божествено състояние, векът е изгубен. Има епохи, през които Бог се отдалечава от човека. Ако през такава епоха поне до края на живота си не придобиеш едно Божествено състояние, животът ти е изгубен. И грешникът може да придобие през живота си едно Божествено състояние. За такъв човек казваме, че се е обърнал към Бога. Достатъчно е да придобиеш едно Божествено състояние, за да се привлекат и други такива. Мнозина отлагат тази работа и казват: „Ще видим“. С виждане работите не стават. Като отидеш в гостилницата, какво искаш да ти кажат: „Заповядай да си хапнеш“ или: „Ще видим дали можем да ти дадем“. С виждане не можеш да се нахра-

ниш: нещата трябва да се реализират – това значи да се нахраниш добре. Стомахът не се задоволява само с виждане – трябва да му се даде нещо реално. Да имаш едно Божествено състояние, това значи кесията ти да е пълна. Аз съм за пълната кесия – с пълна кесия лесно можеш да влезеш в гостилницата и да се нахраниш.

Христос дойде на Земята с пълна кесия. Пълната кесия подразбира хубава, течаща вода: около нея се събират хора и се разговарят. Какво ще правят хората, когато се намерят пред една пресъхнала чешма? Те ще говорят за нея: от кого била направена, през кое време, какви дървета имало наоколо. Обаче този разговор не им помага, те са жадни: гледат чешмата и вярват, че ще потече. Пристига един беден благочестив човек, също жаден. Той слага устата си на чешмата, но всички го спират: „Ти луд ли си, не виждаш ли, че чешмата е пресъхнала?“. Но той не ги слуша – слага устата си на чешмата и тя започва да тече. Ако сложиш устата си на пресъхналата чешма и тя не протече, какъв човек си ти? Вярата е нужна на всички, и то такава вяра, от която всички да се ползват. Ако се съмняваш в думите ми, сложи устата си на чешмата и ще опиташ силата на вярата си. „Аз имам силна вяра.“ Ще я опиташ: ако сухата чешма протече, вярата ти е силна. Такова нещо е Божественото състояние – при него сухата чешма протича. За Божественото всичко е възможно – там и невъзможните неща стават възможни. При Божественото състояние, където сухата чешма протича, всички се спасяват: и хората, и животните, и растенията. Това наричаме слизване на Христа на Земята. Когато дойде на Земята, Христос научи хората как да задоволяват жаждата си – от суха чешма да изкарват вода.

Като се говори за идването на Христа, мнозина се питат: „Достойни ли сме ние да срещнем Христа, достойни ли сме да прием от Неговата вода и да ядем от Неговия хляб?“. Чудни са хората! Ако си жаден, достоен си да пиеш вода; ако си гладен, достоен си да ядеш хляб. Щом водата и хлябът са дошли при тебе, това показва, че ти си проявил послушание – иначе нито водата, нито хлябът ще

дойдат при тебе. Повечето хора схващат идването на Христа механически. Всъщност това е вътрешен процес. То е все едно да кажеш, че без пари не се живее. Докато гледат само външната страна на живота, хората ще мислят само за хляб, за пари, за къщи и др. Ако тези неща са необходими и без тях не може, как ще си обясните защо, като имат и пари, и къщи, пак им липсва нещо? Всичко имате, но едно ви не достига. Ще кажете, че трябва да продадете имането си, да раздадете всичко на бедните и да тръгнете след Христа. На кого ще раздадете имането си? Според мене трябва да го раздадеш на праведен, свят човек. Ако го раздадеш на някой грешник, нищо няма да придобиеш. Ще раздадеш ли богатството си на вълците? Те са грешните, престъпните хора. „Нали гладният се нуждае, а не ситият?“ Гладен и жаден е този, който гладува и жадува за Правдата – той е човек с будно съзнание, с отворена душа. Ако помагате, ще търсите хора със светли умове и сърца – на тях трябва да се помага.

Сега вие казвате: „Ние имаме такава опитност, познаваме Божествените състояния“. Радвам се на вашата опитност, но тя е само за един ден. Обаче не оставайте само с един ден – всеки ден крие специфични възможности. Като придобие човек нещо специфично, другите казват: „Стига му толкова“. Според мене нямате право да говорите така. Ако един човек е придобил само едно Божествено състояние, аз го наричам годиначе. Правилно е всеки ден да се придобива по едно Божествено състояние. Защо? Защото всеки ден е Божествен. Следователно естественото растение се заключава в това – всеки ден да получаваш по едно Божествено благо. Преди няколко дни слушах братя да се разговарят за Божествени работи. Както разбирам, те се заблуждават в много неща. Казвам им: това са религиозни разбирания, не се заблуждавайте. Ако не обичаш Бога и ако не обичаш Бога в хората, какво разбиране ще имаш? Ако се намираш пред пресъхнала чешма и като сложиш устата си на нея, тя не протече, и Христос не може да ти помогне. Където Христос помага, там всички чешми текат. Ако Любовта не протече в тебе, това показва, че

Христос не се е докосвал до твоята пресъхнала чешма; и ако нямаш светла мисъл, Христос не се е докосвал до твоя пресъхнал ум.

И тъй, при всяко преживяване е нужно да имаш едно Божествено състояние. Ти трябва да се освободиш от всички противоречия. Това значи да се примириш, да изгърсиш праха от дрехите си, да ги опереш, да се махне калта от тях – този е пътят на човешкото развитие. Не казвайте, че като размишлявате много, много ще придобиете: мъчно е да размишляваш. Кога? Когато нямаш Любов. Мъчно е да се работи без Любов. Ако работиш от сутрин до вечер с Любов, ти ще се върнеш у дома си радостен, че си копал на своята нива. Където няма Любов, там остенът играе по гърба, по ръцете, по краката. Ще питаш ли тогава защо те боли главата, защо те болят ръцете и краката. Като не разбираш ролята на остена, казваш: „Труден е животът“. Ще питате какво е проповядвал Христос. И вие сега казвате: „Защо ни е дал Учителя този наряд?“. И без него може. Като се роди детето, и без пелени може. Малките пиленца, току-що излюпени, имат ли нужда от пелени? Аз се чудя откъде дойде у хората мисълта за пелени: детето не се нуждае нито от акушерки, нито от пелени. Как се излюпват птиците – с акушерка ли? А сега, като се ражда детето, непременно трябва да дойде някоя баба. Това е отклонение от правия път. Ако хората вървяха в правия път, те щяха да прекарат един добър живот. А сега, за да се роди една мисъл, едно чувство или една постъпка в тебе, непременно трябва да ти бабуват; после трябва да я увиеш в пелени, да я возиш в количка и др. И туй е добре. Това съществува и в религиозния живот. Обаче това разбиране има граница. Да го люлееш в люлка една-две години, разбирам, но след това то трябва да слезе от люлката и самò да ходи. Ще дойде време, когато вече не ще има пелени и люлки. Това е Божествено състояние.

Като се говори за света, едни казват, че той е добре направен, а други, че не е добре направен. Това зависи от разбирането на хората. За онзи, който е придобил Божествено състояние, светът е добър; за онзи, който не е при-

добил такова състояние, светът не е добър. Да имаш Божествени състояния – това значи да си придобил ключа на правилното разбиране. Христос казва: *Аз съм Пътят, Истината и Животът*. Направете превод на този стих според съвременния език. *Аз съм Пътят* – това значи аз, който мисля. С Мъдростта се започва. Христос говори за живота, но не и за Любовта. Казва се, че Любовта ражда живота. Значи Христос говори за това, което е излязло от Любовта. „Кога Мъдростта определя пътя?“ Важно е, че без Мъдрост няма път. Трябва да бъдете умни, да имате Мъдрост. „Защо ни е път?“ За да намерите Истината. „Аз съм Пътят, Истината и Животът.“ Истината е в средата, в центъра. Христос говори за Истината, а не за свободата. Защо? Защото Истината регулира живота, регулира и пътя. Трябва да имате желание Истината да регулира живота ви всеки ден, всяка седмица да придобивате по едно Божествено състояние, също и всеки ден.

Като правите наряда, каква е вашата придобивка? Днес е осмата седмица от наряда. Трябва да имате поне веднъж в седмицата по едно Божествено състояние. Ако имате всеки ден по едно такова състояние, то $8 \times 7 = 56$ – толкова Божествени състояния трябваше да имате. Аз съм уверен сто процента, че нямате толкова Божествени състояния – това зная положително. Ако имате през седмицата само по едно Божествено състояние, за осем седмици щяхте да имате осем състояния. Това е достъпно за човека. Светията може да има повече – всеки ден по едно състояние. Какво беше днешното ви състояние? По какво се отличава Божественото състояние? Ако през тази година придобивате всеки ден по едно Божествено състояние, аз обещавам да ви съградя по една хубава къща и на всекиго да дам по една рента от десет хиляди лева. Важно е всеки ден да печелите по едно Божествено състояние. Ако не можете да направите това, вие ще плащате. Тогава да направим един договор. При Божествените работи важен е опитът. Ако всеки ден придобивате по едно Божествено благо, ще имате 365 Божествени състояния. Това е грамиден капитал, с който може да постигнете всичко. Ако не

се придобиват Божествени състояния, животът се развива мъчно – голяма сиромашия настава. Вие ще предизвикате сиромашията изкуствено. Адам сгреша и за един ден оголя: сутринта сгреша и веднага оголя и се скри. Вечерта дойде Бог да го търси. Той изгуби богатството си – нещо съществено за живота. Като обедня, той стана неспособен да работи в градината. Бог го изпъди навън и постави други работници в райската градина. Така Адам и Ева обедняха.

Питате: „Къде отиват светиите?“. Те отиват в рая, там да работят. Всички вие сте кандидати за рая – една мотика ви трябва. Казано е: „В дома на Бога моего има много жилища“. Само там е раят, там има много къщи и градини. Раят е голямо място – целият свят: има места за всички. На всекиго е дадено едно място, сам да го обработва. От всеки се иска да предизвика в себе си едно Божествено състояние – не да го предизвика, но да го възприеме. Духът иде всяка сутрин и човек трябва да Го приеме. Казваш: „Не знае ли Бог от какво се нуждаем?“. Бог знае, но и ти трябва да знаеш. Важно е да знаеш как да служиш на Бога. Като служиш на Бога, всичките ти нужди ще се задоволят, от какъвто характер и да са те – гладен и бос няма да ходиш. Щом служиш на Бога, животът ти ще се подобри.

Служете на Бога и за нищо не мислете: bankerите имат пари, ще ви платят. „Защо се усмихвате?“ Аз се усмихвам всякога, когато някой иска да ме убеди в това, което не е. Това не минава пред мене. Усмихна се, а той казва: „Учителя не ми обръща внимание“. Обаче когато човек върши Волята Божия, аз го поглеждам особено. Има една усмивка, с която искам да кажа, че това, което ми се говори, не минава, т.е. не се приема. Има една усмивка, която показва, че всичко е в ред. При първата усмивка аз изваждам от касата си всичките медни пари. Другояче казано: когато минаваш край фурна с топъл хляб, извади от торбата си мухлясалия, хвърли го и вместо него сложи два пресни хляба. Ще кажеш, че е срамота това. Срамно било да искаш от фурнаджията пресен хляб, а не било срамно да носиш в торбата си мухлясал хляб. Минаваш край чеш-

мата: изсипи водата от стомната и я напълни с прясна. Който изпразва стомната си, има право да я напълни; който може да изпразва торбата си от мухлясалия хляб, има право да я напълни с пресен хляб.

Помнете: най-важното състояние в човека е Божественото. Няма по-важно състояние от това, да дойдеш в хармония с Бога. Ние, съвременните хора, приличаме на плачливи деца. Майка му го събуди, то отваря очите си и започва да плаче. Майка му и баща му започват да го утешават, но то не престава да плаче. Бащата взема пръчицата и става капелмайстор. Та и вие като плачете много, дохождат големият брат, майката, бащата, но плачът не престава. Като дойде пръчката, всичките работи се уреждат. Казваш си: „Много глупав човек съм бил“. Не чакай баща ти да дойде с пръчката – като дойде големият брат, иди с него; ако дойде малкият брат, и с него иди. Вземи си книжката и започни да четеш. „Не искам да чета.“ Тогава иди на лозето да копаеш, но стани! Имаш една приятелка – посети я. И това не искаш. Кой ще дойде най-после? Божествената тояга! Тя е много красива, от рая е излязла. „По-добре да не идва!“ За праведния тя никога не иде, но за грешника. Заплашването е закон за всеки, който се отклонява от правия път и не иска да служи. Заплашването, страданието е път към Божествената Любов. Ако не дойде Божественото състояние, никаква мисъл, никакъв прогрес не може да се очаква. Ако работите на религиозните не вървят, това е, защото те не работят за идване на Божествените състояния в тях – те очакват всичко да се постигне по механичен път.

Много работа се изисква от всички. Колко Божествени състояния стоят натрупани по пощите – и до днес още не са получени.

Тайна молитва

9 ноември 1930 г., София, Изгрев

ВАЖНОСТТА НА РАЗМИШЛЕНИЕТО

Размишление

Каква е целта на размишлението, какво придобива човек, като размишлява? Не е важно какво се придобива. Какво придобива гладният, като се нахрани? Организмът му придобива това, което му липсва, и той се успокоява. На същото основание и онзи, който размишлява, придобива нещо, което му липсва. И гладният, като се нахрани, се успокоява временно, за няколко часа – недоволството и неспокойството му временно изчезват. Следователно за онзи, който разбира, размишлението е един Божествен обяд. „Не може ли без размишление?“ Може: ако си решил да гладуваш, може и без размишление; но ако не можеш да издържаш глада, ще размишляваш. Естествено е човек да яде; следователно естествено е също и да размишлява. Кажеш ли, че и без това може, ти не разбираш основната идея на живота. Като е дошъл на Земята, човек не може да живее без храна. И ако иска да се развива духовно, не може, без да размишлява. Само така той може да расте и да се развива. Какво по-хубаво от това, да растеш? Ще размишляваш, ще бъдеш усърден, за да постигнеш нещо. Всичко друго е човешко разбиране, което нищо не допринася. Като размишляваш, ще дойдеш до Божественото, което осмисля всичко – без него животът е непродуктивен.

И тъй, размишлявайте, без да питате защо е нужно това. „Кораво е сърцето ми.“ Значи липсва ти нещо. Коравата буца трябва да се размекне. Ако буцата е от пръст, ще удриш върху нея, докато се разпадне. Ако имаш буца в организма, всичко ще правиш, за да я размекнеш – не е естествено тя да стои в организма на човека. Следователно ако сърцето ти е кораво, вода ти е нужна. Какво означава в случая водата? Тя представлява особена жизнена енергия,

която смекчава твърдите неща. Имаш саксия у дома си. Гледаш, цветето в нея изсъхнало. Какво му е нужно? Вода. Изнеси го вън, та като вали дъжд, да го полее – дъждът ще свърши това, което ти не можеш.

И на вас казвам: когато се намерите в мъчнотия, оставете се на Божествения Промисъл – той ще свърши това, което вие сами не можете; той ще смекчи коравината, която ви противодейства. Причината за коравината на вашето сърце е вътрешна, органическа. Вие я търсите отвън някъде, но няма да я намерите. Жаден си – ще дойде някой отвън да ти говори сладки думи, за да не усещаш жажда. Не, сладките думи са сладки сиропи, те не утоляват жаждата. Вода е нужна на човека – като я приеме вътрешно, тя ще задоволи жаждата му. Без вода не може – тя съдържа жизнена сила, необходима за организма. Сиропите са човешки изобретения – колкото и да са хубави, те не помагат. Всички човешки тълкувания са все сиропи. „Отлични са сиропите.“ Каквито и да са – човешки са те. Човешките тълкувания не помагат на живота. Човешкото се отличава от Божественото по това, че не утолява жаждата. Дойде ли Божественото, и жаждата, и гладът са задоволени. Ето защо, ако искате да се успокоите вътрешно, приемоте Божественото и не се месете в неговите работи. „Как ще се повдигна?“ Не мисли за това. „Какво е било миналото ми?“ И за това не мисли – то е работа на живота. Божественото начало в тебе има грижа за всичко.

Като ученици вие трябва да се интересувате само от онова, което днес ви предстои да постигнете. Това са две неща: една идея за ума и една за сърцето. Какво ще стане с вас, ако в ума ви се роди идеята да станете княз? Обаче беден си, нямаш пари за хляб. Какъв княз е този, който гладува? По-добре е да не си княз, но да имаш хляб. Да бъдеш княз – това е идея, която днес не може да те интересува. За предпочитане е да ходиш скромно облечен, но със сит стомах и с вътрешно доволство, отколкото да си облечен като княз, а с празен стомах. За предпочитане е да носиш външни лишения и страдания, но да бъдеш вътрешно задоволен. Не може да бъдеш едновременно задоволен и

външно, и вътрешно. Ако си княз, всичко ще имаш, но вътрешно ще бъдеш недоволен, ще ти липсва нещо.

Мнозина искат да имат разположението и благоволенията на света. Знаете ли на кого принадлежи сегашният свят? На Каин. Всички хора, които живеят само за себе си, те са чада на Каин, който уби брат си Авел: те са Каиновци. Добри хора са те, но пред нищо не се спират. Те са хора на крайната свобода, не признават друга воля, освен своята; да им говориш за Божията воля, това е чуждо за тях. Ще знаете, че сегашният свят, с всичката си слава и величие, е създаден от Каин. Някои казват: „Вижте как живее светът!“. Какво особено ще видим в света? Там има страдания, наказания, огньове, затвори. Не мислете, че Каиновците са дяволи. Не, и те са хора, но с особени разбирания. Когато Бог запита Каин къде е брат му, той отговори: „Не съм стражар да вървя след него. Той е свободен – ходи, където си иска“. Бог го изобличи в лъжа, като му каза: „Кръвта на брата ти вика след тебе“. Каин разбра, че престъплението му е открито, и се уплаши. Но да не се връщаме към миналото, не е приятно. Какво са направили Каин и Авел, това не ни интересува; кой кого убил, с какво оръжие, и това не ни интересува. Какво печелиш, ако знаеш, че някой е сгрешил? Каин вдигнал една тояга и с нея убил брата си. „Коя е подбудителната причина за това убийство?“ Димът: двамата братя принесли жертва на Господа, но димът от жертвеника на Каин слизал надолу, а този на Авел отивал нагоре.

Въпросът не е там, това нас не ни интересува. За вас е важно да направите връзка между Бога и вас. Ако не можете да я направите, вашата дейност ще остане безрезултатна. „Всички хора имат ли такава връзка?“ Това не е важно. Всеки сам да се запита: „Имам ли аз връзка с Бога?“. Ако си отговори положително, пръв той се ползва от тази връзка. Не е важно какво мислят хората за вас, не е важно какво мислите за създаването на света – важна е връзката ви с Бога, в нея е вашият прогрес. Тази връзка трябва да бъде постоянна и да се обновява. Някои от вашите връзки лесно се късат: направиш една връзка – скъса се; направиш

втора – и тя се скъса. Коя е причината за това? Връзката не е здрава. Причината е или у вас, или вън от вас. Ако някой скъса връзката ви, какво ще правите? „Ще я свържем.“ Има връзки, които лесно се правят, няма по-лесна работа от това. Например отиваш у бакалина да вземеш десет килограма сирене; той не те познава, но заради покупката те помни вече. Ако не го платиш, колкото пъти минаваш край бакалина, свиваш се, не си спокоен. Ти постоянно държиш в ума си мисълта, че имаш да плащаш.

Питам: как ще направите връзка с Бога? Ще отидете в бакалницата на Бога и ще вземете например десет килограма сирене, без да го платите. Връзката е направена вече: ще запишат името ви в тефтера си и ще ви търсят. Радвайте се, че дължите на Бога. Който не разбира закона, казва: „Защо аз да дължа?“. Нима детето, което излиза от утробата на майката си, не дължи? Утробата е бакалница, от която детето взема на кредит. То е взело десетте килограма от майка си, затова има да дава. По този начин се създава връзка между майката и детето. Тя гледа да не изгуби този клиент, да не умре. Ако детето не беше влязло в бакалницата, щеше ли да има връзка? Такава връзка съществува между учителя и ученика, между свещеника и паството.

Следователно човек трябва постоянно да помни, че е в бакалницата на Господа. Светът, в който живеем, е бакалница, има какво да вземем от него. Добре е между хората да се създадат нормални връзки, без кражба. По-добре е човек да взема назаем, отколкото да краде – при кражбата не се създават никакви връзки. Ако нямаш пари, като влезеш в бакалницата, ще кажеш: „Засега нямам пари“. В Божествената бакалница са много снизходителни, дават на вересия, но откраднеш ли веднъж, веднага затварят вратата за тебе. Значи в Божествената бакалница не се позволява никаква лъжа и кражба. Ще кажеш: „Нямам пари“. Те са готови да те кредитират. „Как да разберем това?“ Аз говоря конкретно – при лъжата и кражбата връзките се късат. Това са молците, които изяждат благородните нишки, с които ние сме свързани. Лъжата е кривият път

на Истината, омразата е кривият път на Любовта, невежеството е кривият път на Мъдростта.

Сега ще размишлявате върху Божието милосърдие. При сегашното състояние на човека няма по-велико нещо от Божието милосърдие. Онова, което осмисля живота, е милосърдието. И при най-лошите условия на вашия живот само Бог може да ви извади от дъното на ада и да ви спаси. Спасението не е еднократен, но непреривен процес. Например плъзгаш се по наклон; ако на половината път някой ти подаде ръка, без да те задържи и извади от плъзгавото място, това още не е спасение. Колко ще трепериш, докато излезеш на здрава почва! Това е делото на милосърдието.

Изпейте песента *Духът Божий*. Както изпяхте сега песента, чувства се, че липсва нещо. Тонът може да бъде правилен, но да му липсва вътрешна мекота, вътрешно осмисляне. Вие изпяхте песента на физическия свят; изпейте я сега в духовния свят, за сърцето, да видим какъв тон ще вземете. Сега аз ще ви изпея песента, за да видите каква разлика има между моето и вашето пеене. Всеки тон има форма, съдържание и смисъл. И гърнчарят, като иска да направи едно гърне, първо има предвид формата и дебелината му: колкото е по-дебело, толкова по-здраво ще бъде то. Като направи гърнето, гърнчарят иска да сложи нещо в него; ако го напълни с вода, гледа да го запуши добре, за да не остане празно пространство. Най-после ще внесете известен смисъл в гърнето: защо сте го напълнили именно с вода, а не с друго нещо. Когато пеете, вие можете да предадете песента по три начина: ако я изпее-те по първия начин, вие сте още на физическия свят; ако я изпее-те по втория начин, ще влезете в духовния свят, ще хванете дръжката на вратата, която води за Царството Божие, но няма да ви приемат там; и най-после, като я изпее-те по третия начин, ще влезете в Царството Божие. Как ще познаем по кой начин пеем?

Представи си, че си беден човек, но знаеш да пееш; отиваш в един дом и почваш да пееш. Всички казват, че пееш хубаво, но никой не бръква в джоба си да ти даде

нещо. Пееш на втори, на трети – всички те харесват, но никой нищо не ти дава. Това показва, че ти пееш на физическия свят, по първия начин. Ако пееш и всеки ти даде по нещо, ти си в духовния свят; само си хванал дръжката на вратата към Царството Божие, без да си влязъл вътре. Като пееш по третия начин, ти ще се намериш на път за Царството Божие. Който те слуша, ще бъде доволен от тебе и ще те заведе у дома си, където ще те нагости добре – така ще станете приятели и ще си помагате. „Кое е най-доброто пеене?“ Кое то води човека в Царството Божие. Третият начин е недостъпен за вас. Пейте поне по втория начин, с тон три десети по-високо от нормалния. Важен въпрос за вас е, като пеете, да заставите богатия да извади кесията си. Всеки от вас трябва да знае да пее и да свири, да приложи музиката в живота. Музиката има практическо приложение: за да има такт, благоразумие, умение да се постави – това зависи от музикалността на човека. Добрият човек е музикален, художникът също е музикален; в благородната постъпка има музика. Да направиш всяко нещо на времето, да знаеш как да се отнасяш с хората, пак се изисква музикалност. И на Небето, ако не си музикален, не можеш да пишнеш дръжката на вратата, която води към Царството Божие. За да бъдеш музикален, трябва да имаш известни качества – който има тези качества, получава диплом. Ако искаш да се справиш с мъчнотиите на живота, ти трябва да бъдеш музикален, да знаеш да пееш и свириш.

Първоначално човек е бил добър певец, но след грехопадението той е изгубил способността си да пее. Едва сега той се връща към първото положение. Днес музиката може да се впрегне като метод за лекуване. Ако накарате болния всеки ден да пее по малко, той скоро ще оздравее; и обратно, ако здравият престане да пее, той лесно ще заболее. Музиката е на границата между физическия и духовния свят, чрез нея човек може да трансформира енергиите си. Чрез песента в човешкия организъм се влива особена жизнена енергия. Ако си нервен, неразположен, започни да пееш – състоянието ти веднага ще се измени.

Тъжен си, не можеш да мислиш – попей си малко. Чрез пеенето се развиват такива способности, каквито по друг начин не могат да се развият. Музиката развива търпението; немюзикалните хора са нетърпеливи, припрени, те искат бързо да постигнат всичко. Щом бързаш много, не си музикален. Животът е най-хубавата музика. Човешкият живот не е толкова приятен, понеже тонът не е взет добре – има нещо немюзикално в него. Като прибавите онази музикалност, която му липсва, той ще стане приятен. Както пеете сега, не е лошо. Ще пеете, за да се самовъзпитавате и да развивате известни способности. Има няколко вида музика: религиозна, научна, любовна, военна и др. Не може да любиш, ако не пееш правилно.

Много съм говорил за Любовта и все пак не можете да си представите какво нещо е Любовта. Няма по-съществено нещо от нея, тя е най-реалното нещо в света. Единствената сила, която може да регулира всичко, е Любовта. Казвам: „Бог е Любов“. Ако човек може да разбере Любовта, той ще се освободи от грях и падение; който може да разбере Любовта, ще се освободи от всичко отрицателно в себе си – в един момент той може да стане светия. Ако пипнеш бутона на Любовта, веднага ще се намериш извън противоречията; и до днес още хората не могат да се освободят от противоречията и заблужденията си, защото не попадат на бутона на Любовта. Много бутони пипат те, но не и този на Любовта. Все пак има прогрес, но бавен. Няма по-мощна сила в света от Любовта – тя регулира всички мисли и чувства в човека. Много от неговите чувства са от умствен произход, защото умът събужда сърцето: каквато насока дава умът на сърцето, така то ще се проявява. Например един богат човек слага в ума си мисълта да спечели десет хиляди лева, друг иска да спечели 20 хиляди лева, трети – 50 хиляди лева и т.н. Причината тук е чисто умствена.

Що е религията? Тя представлява вътрешна връзка между човека и Бога. За да се създаде тази връзка, нужно е да имаш добро отношение към хората. Религиозният трябва абсолютно да изпълнява Волята Божия. „Каква е тази воля?“ Щом питаш, ти не познаваш Бога като свой

Баща. Много естествено – как ще познаеш баща си, който е заминал на онзи свят, когато ти си бил малък! Гледаш портретите му, но те се различават много един от друг – различни художници са го рисували. Гледаш последния му портрет, но той е най-лошо нарисуван – неспособен художник го е рисувал. Днес всеки човек носи в съзнанието си портрета на Бога. Последният портрет е най-непълноценен – неспособен художник Го е рисувал. Той казва, че това е образът на Бога, т.е. на вашия Баща, казват ви, че прилича на Баща ви, но вие намирате, че не е вашият Баща, не прилича на Него. Казва се, че човек е създаден по образ и подобие на Бога, но той гледа и вижда, че не прилича на Бога. Под *образ* разбирам, че човек е направен по закона на Мъдростта. Две неща има в човека: любов и интелигентност. И двете са по образ и подобие на Бога. За да приличаш на Бога, трябва да обичаш и да мислиш; щом обичаш и мислиш, ти си по образ и подобие на Бога. Кое е по-добре: да обичаш или да си интелигентен; с други думи казано – да бъдеш направен по образ на Бога или по подобие?

Има два начина на разсъждение: на сития и на гладния. Когато ситият разсъждава за хляба, това е отвличена философия. Аз разбирам философията на гладния, който е гладувал – само той може да говори за хляба; ако говориш на гладния за Бога, той ще има правилно разбиране за Него. Човек може да мисли за нещата с любов и без любов. Вие мислите, че интелигентността седи по-горе от Любовта – всъщност Любовта създава интелигентността, тя е причина за човешката интелигентност. Любовта застава майката да мисли. Като обичаш някого, ти мислиш какво добро да му направиш, мислиш да му предадеш любовта си по реален начин, да го удовлетвориш. Другояче казано: който те обича, той предвижда всичките ти нужди. Понеже Бог ни обича, Той иска да ни облече в дрехата на съвършенството. Тя се шие, още не е завършена; всеки ден трябва да я обличаме, да ни я мерят. Колко време е нужно, за да се ушие дрехата на съвършенството, колко пъти ще се мери и поправя тази дреха, докато се ушие? Тя трябва да бъде готова за Великден. Под *Великден* аз разбирам

деня, когато хората ще се освободят от греха и от своите слабости. Тогава те ще се освободят от стария си господар – фараона, и няма да правят вече тухли в Египет.

Помнете: който не иска да учи, няма любов в себе си; който не иска да пее, има слаба любов. Любовта събужда всичко в човека, тя дава цена на физическия, на сърдечния и на умствения живот. Кажеш ли, че физическият свят не те интересува, ти не разбираш нищо – и физическият свят е Божи свят; следователно ще му дадеш цена, която му се пада. Нека Любовта ви бъде мярка; не се борете със себе си, но разбирайте Любовта.

Като се говори за Любовта, хората се заблуждават – мислят, че само светията има Любов. Мислят, че за да бъде светия, човек трябва да е слаб, сух, с пожълтяло лице. Не е така. Има два вида пожълтяване. Например има круши, които, откъснати зелени, след време пожълтяват; има други круши, които пожълтяват на самото дърво. Също така има светии, които пожълтяват, като се откъснат от дървото – това е болезнено състояние. Има един жълт, естествен, красив цвят, който показва, че плодът е узрял – жълтината в този плод леко се прелива към седемте цвята на спектъра. При сегашното състояние на хората, когато някой преждевременно стане светия, разстройва му се черният дроб и той казва: „Този е лош, не го обичам; онзи е лош, и него не обичам“. Почнеш ли да говориш така, ще знаеш, че черният ти дроб не функционира правилно. Пазете черния дроб, хранете го добре – той трябва да придобие своя естествен цвят. Не зная защо българите са го нарекли черен – сега той трябва да придобие своя естествен цвят. Когато черният дроб е нормален, лицето на човека има приятен розов цвят. Козметичната краска на лицето зависи от черния дроб – какъвто е черният дроб, такъв ще бъде и цветът на лицето. Черният дроб трябва да се изправи, за да предаде на лицето красив розов цвят, а не керемиден. Който не люби, постепенно изсъхва, докато умре. Ако не обичаш, сам се осъждаш на смърт: ти не можеш да възкръснеш. Ако обичаш, и да умреш, непременно ще възкръснеш. Който не обича и люби, и да живее,

ще умре. „Защо трябва да любим?“ За да възкръснете. И мъртвият може да обича. Ако умрелият се разкае и започне да обича, непременно ще излезе вън от гроба. Онези, които живеят в безлюбие, Писанието ги нарича мъртви в добродетелите, защото не любя; живи в добродетелите са онези, които любя.

И тъй, всичко в света трябва да става по закона на Любовта. Тогава човек ще бъде и учен, и философ, и поет, и музикант; където минава, ще носи благословение. В човека са вложени всички възможности – от него се иска само да прилага Любовта. Заради Любовта човек може да направи всичко. Ако те накарат да отидеш на Черния връх при снежно време, ще се откажеш, обаче ако знаеш, че там те очаква твоят възлюбен, ще отидеш и ще преодолееш всички мъчности. Любовта дава сила на човека да преодолява всичко, тя е слънцето на живота, което изгрява и премахва и снега, и дъжда. Казваш: „Тежък е животът, студени са хората“. Няма нищо, много сняг е валял – ще изгрее Слънцето и ще го стопи. „Гладувам.“ И това ще мине: следващата година ще бъде плодородна, ще има повече жито. Като дойде Любовта, ще има плодородие; тя носи истинското знание – без нея можеш да учиш с години и нищо да не знаеш. Щом дойде Любовта, всичко ще научиш. Божията Любов води към вечни постижения, тя подразбира постижение на непостижимото. „Отчаях се, не мога да постигна желанията си.“ Приеми Любовта – тя ще те заведе към вечните постижения.

Пейте с любов! След четири седмици ще направим опит да пеем с любов. Казваш: „Чудно нещо: работя, уча, но все нещо ми не достига!“. Да, едно ти не достига – да се научиш да плащаш. Като влезеш в гостилницата и се нахраниш добре, ще извадиш кесията си да платиш. И гостилничарят, като отвори гостилницата, първо ще купи тенджерки, да има в какво да готви – и той плаща. Под *плащане* разбирам човек да се научи да благодари – за всичко да благодари. Няма по-хубаво нещо в живота от плащането. Виждаш, че един човек се дави: какво ще направиш, ако той е твой неприятел, ще го оставиш ли да се

удави? Не, ще му помогнеш. Като го спасиш, той ще ти стане приятел.

Плати на злото с добро! Това значи да платиш, т.е. да благодариш за всичко, което животът ти е дал.

Тайна молитва

7 декември 1930 г., София, Изгрев

ЗДРАВА ОСНОВА

Размишление

Ще прочета 16. глава от Евангелието на Йоан.

Кое беше най-важното за вас през изтеклите четири седмици, какъв беше лозунгът: че всеки трябва да се стреми към известно постижение по следния начин – от малкото към голямото. Мнозина не могат да постигнат нищо благодарение на това, че като гледат голямата чиния, в тях се събужда лакомията. Те поглеждат към многото мазно ядене, без да подозират, че силата на човека не иде от многото ядене: важно е как ще ядеш и кога ще ядеш. Може да имаш много знание, без да разбираш как да го приложиш.

Всеки трябва да приложи знанието си, за да го опита. Ако бяхте приложили поне една милионна част от това, което знаете, щяхте да имате големи постижения. От две хиляди години хората вървят по пътя на голямото, затова малко са успели. Те очакват големи постижения, каквито са очаквали и в миналото; те са готови и в бъдеще да чакат. Не е лошо да чакаш, но това е губене на време. И ученикът чака деня, когато ще получи диплом, за да заеме висока служба. Това е насърчително, но не е реално. Животът има своя положителна страна. Може да ти сложат десет яденета, но ако не ги изядеш и организъмът ти не получи необходимото, ти си присъствал на външно богат обяд, а вътрешно беден. Отвън имаш много, но стомахът ти е разстроен, нищо не приема. Това значи: очите желаят, стомахът се заключва и не желае – голямата лакомия го е направила такъв. На друго място срещате човек със здрав стомах, но няма какво да яде. Единият има, а не може; вторият може, а няма какво да яде. Това, което в миналото сами не сте могли да изядете, днес ще го изяде-

те: важно е да намерите онази трапеза, пред която някога сте седели. Другояче казано: човек трябва да се обърне назад, да прегледа своето минало и от него да се поучи.

Сега вие очаквате да отидете на Небето и там да благодарите. Може да отидете, но какво ще стане с вас, ако не можете да работите? Много просто – ще ви се смеят и ще ви върнат на Земята. Ако момъкът се хване на хорото и не знае да играе, и на него ще се смеят; ако той отиде на лозето и не знае нито да копае, нито да го превързва, пак ще му се смеят. „Други ще работят за него.“ Не е така. Докато очакваме други да работят за нас, нищо няма да постигнем. Закон е: който работи, придобивката е негова – това е правото разбиране. Ако не се държите за него, ще натрупате известен излишък върху себе си, без да го обработите. „Нека другите работят за нас.“ Това заблуждение е останало от дявола. „Не е време сега да придобиваме много знания.“ Ще придобиваш, колкото можеш, но сам ще го обработваш. Ти очакваш да получиш много, а малко даваш. Хората не успяват, защото нито вземат, колкото трябва, нито дават, колкото трябва. Затова човек страда в едно отношение от излишък, в друго отношение – от недостиг. Всяка мисъл, която не си постигнал, и всяка мисъл, която не си приложил, руши. „Как да разберем това?“ Не можете да го разберете, докато не поставите в живота си една здрава основа, която да изтича от Любовта. Стремете се към Любовта като към плод на Духа.

Що е плодът? Храна на живота. Казано е: с каквото се храниш, такъв ставаш. Например сладките храни смекчават характера. Ако ядете ябълки, круши или други плодове, те ще внесат в характера ви такива елементи, каквито съдържат. Вие не сте изучавали свойствата на различните плодове, не знаете какво влияние оказват те върху вас. Знаете ли какво действие оказват картофите върху вас? Някои ядат картофи години наред, но не са придобили нищо особено. Картофите предават само едно качество на човека: правят го доволен, да се задоволява с малкото, особено ако яде картофи при неблагоприятни условия. Понеже картофите са заровени в земята, с това те искат

да кажат на човека: „Бъди доволен като нас“. Все някога ще бъдеш заровен в земята – значи недоволният ще бъде заровен в земята, за да стане доволен. Някога човек има желание да яде картофи, а някога – ябълки. Ябълката предава следните качества на човешкия характер: прави го мек, благ, снизходителен към хората, лицето му придобива свежест; а ако искаш да бъдеш сладък, благ, яж грозде. Изобщо храната оказва влияние върху характера на човека. Плодовете изявяват Словото Божие; другояче казано: Словото е създало плодовете. Като ядеш някакъв плод, трябва да знаеш какво е вложил Бог в него. Ако разбереш какво се крие в ябълката или в друг някой плод, ти ще възприемеш Словото, внесено в нея. Щом приемеш Словото, ти ще се повдигнеш. С думите „Да израстат тревата, растенията и плодовете“ Бог е внесъл Словото Си в тях. Така трябва да разсъждава вярващият или мистикът, за да възприеме нещата. Ако не разсъждавате така, ще имате празнини в себе си, които ще ви правят недоволни. Каквито мисли и чувства да имате, каквото знание да придобиете, без Истината нищо няма са постигнете. Питам: какво ще остане за вас, ако плодовете изгният, книгите изчезнат, хората умрат; ако всичко, което владееете, изчезне, какво ще остане за вас? Същественото е нужно за вас. Всичко гние и се разваля, когато грешите; щом дойде грехът, всичко се разваля и руши; грехът разваля хубавите и красиви неща. Като ви наблюдавам, аз се чудя на вашето голямо нетърпение. Някога вярващите имат по-голямо нетърпение и от светските хора. Момък се влюбил в една мома и където върви тя, той е след нея. Трябва ли тя да търпи това? Според мене това не е любов. Да кажеш на човека, че го обичаш, и това не е любов – то е лъжа. Той не е ял три дни, а ти му казваш, че го обичаш. Щом го обичаш, донеси му да яде, не му говори за любовта. Кракът му е изкълчен – намести го, не му говори за любов; болен е – помогни му; няма дрехи, обувки, палто – донеси му да се облече, не го оставяй да проси. Ако е въпрос да просиш, проси от Бога, а не от хората. Който проси от хората, никога не може да намери входа на райската врата,

той не може да влезе в Царството Божие – там просяци не приемат. Просията е допусната само за горделивите, за да се смирят. След като проси и нищо не му дават, той се обижда, че не са изпълнили желанието му. Какъв е законът за вярващия, от кого ще иска той? От онзи, на когото е дал нещо; от онзи, за когото е работил.

Казвам: Бог иска да Го обичаме. Защо? За да влезе Любов в нас, да бъдем разумни като Него; не да бъдем силни като Бога, защото тогава ще вършим насилия, а да придобием Божията благост и разумност. Отношенията ни един към друг да бъдат такива, каквито са на Бога към нас – само така животът на Земята ще бъде сносен. Някой иска да стане проповедник и ако не успее, става му мъка – той мисли, че проповедническата служба е най-висока. Ако стане проповедник и цитира стиха: „Аз съм пътят, истината и животът“, без да разбира смисъла му, какъв проповедник е той? Христос е проповядвал и каквото е казал, всичко е вършел. Знаете ли какво означава пътят? Представи си, че си път и върху тебе хората ходят: кажеш ли *път*, разбираш, че хората вървят по гърба ти. Какво означава Истината? Това, което освобождава, е Истина. Следователно ако грешникът върви по вашия път, трябва да стане праведник: той ще измие краката си и с чисти крака ще върви, защото знае, че пътят, по който върви, е жив. Ако седиш на гърба на майка си или на някое животно, ти съзнаваш това и казваш: „Носят ме живи същества“. Казвам: съзнаваш, че те носят живи същества, а не съзнаваш, че Земята те носи на гърба си. Тя не е ли жива? Като знаете това, ще ходите с Любов. Всяка стъпка трябва да бъде съзнателна. Знайте, че всеки момент може да стъпите върху някое насекомо или тревичка. Минаваш покрай едно дърво, погледнеш към него и казваш: „Ще се кача на него и ще отрежа един клон“. Защо ти е този клон? „Не ми трябва, но искам да го отрежа.“ Това означава липса на отношение към живота.

Като сте дошли на Земята, вие трябва да имате свещена идея за живота, трябва да имате свещена обхода към Разумната Природа. Хората секат горите безмилостно, ис-

кат да печелят от тях, да забогатеят. Право е желанието на човека да бъде богат, но методът му за постигане на това желание е крив, неестествен. Един брат от Варна в желанието си да забогатее изгуби всичко, каквото имаше. Той влезе в едно предприятие за производство на дървени въглища, отиде във Врачанско да сече гора, по-лесно да правят въглища, обаче вместо да забогатее, той обедня. Невъзможно е да станеш богат чрез изсичане на горите. Покажете ми един рибар, който с ловене на риба да е забогатял; покажете ми един воденичар, който с мелене на жито да е придобил нещо ценно. Докато мелиш брашното, не може да станеш истински човек. Да смелиш малко брашно, колкото за тебе, това се позволява, но да продаваш с цел да забогатееш, тук законът е строг. Нямаш право да измъчваш житото: във време на глад може да го мелиш, но в друго време не се позволява. Ще мелиш житото, ако Бог ти позволява: първо ще направиш молитва и после ще го мелиш.

Помни: доброто и злото, които правиш, ще се върнат на твоята глава – доброто ще се разлее на главата ти като масло, а злото като нечиста вода ще се разлее по лицето ти. Маслото на главата ти ще бъде такова благословение, както водата за изсъхналите цветя. Законът за доброто и за злото е един и същ, той хваща еднакво и младия, и стария, и учения, и простия, и животните, и растенията. Паразитите смучат соковете на дърветата и цветята, но законът хваща и тях – след време и те се израждат. Ще кажете, че Божествените закони са строги – строги са за онези, които не искат да ги изпълняват. Щом сте влезли в Божествения път, ще ги прилагате. Не мислете, че вие сега изучавате Божествените закони. Още със слизането си на Земята човек се е учил как да живее; докато е на Земята, човек непрекъснато учи. Учителят казва на ученика: „Иванчо, брой от 1 до 10“. Иванчо брой: 1, 2, 3, 4, 5... „Какво означава единицата?“ „Мярка за измерване на всички величини.“ Така е, единицата е основната мярка, без която нищо не се постига: тя урежда всичко, тя управлява света. „Какво означава двойката?“ Тя е кофа, с която се прена-

сят нещата от едно място на друго. Двойката учи хората как да си помагат, тя означава пълнене и празнене. „Какво означава тройката?“ Тя учи човека да оценява нещата, както търговецът слага цена на стоката си. Който оценява нещата, той има право да яде и да пие, той е уравнил силите в себе си.

И тъй, като мислиш за единицата, ще мислиш за Бога като за свещена идея. Щом помислиш за Бога, всичките ти работи да се оправят: ако си недоволен от живота си, да станеш доволен. „Защо съм дошъл на Земята?“ Да изпълниш програмата на своя живот и да познаеш Бога. „Не съм разположен да уча.“ Дали си разположен, или не, това не е важно – ще изучаваш всички уроци, които ти се преподават; щом изучиш зададените уроци, ще ти се предадат нови. Външният и вътрешният учител трябва да са в съгласие. Казват: „Ние сме прости хора“. Според мене простият подразбира ленив човек. Който от вас каже, че е прост и не разбира нещата, това показва, че той не е учил на времето, когато учителят е преподавал. Когато си бил в рая, където си слушал лекциите на Бога, на светиите, на ангелите, тогава ти не си учил; сега отново си дошъл на Земята да се учиш. Лесно е да кажеш, че не знаеш кое е право и кое – криво, че не знаеш как да постъпваш. Ти си длъжен да различаваш правото от кривото, ти си длъжен да обичаш, да правиш добро. Бъди искрен и си кажи: „Зная кое е право и кое – криво. Мога да обичам и да правя добро, но не искам“.

Човек е способен за всичко. Той трябва да се обърне към Бога и да приеме Неговото благословение. Казваш: „Аз разбирам вече този предмет“. Това не е достатъчно: щом разбереш един предмет, ще започнеш друг. Например можеш да рисуваш, да пееш, да свириш – въпреки това много още има да рисуваш и да пееш, не е достатъчно само да предадеш чергите на лицето. Как ще предадеш характерните черги на човека с четката? Не е достатъчно само да свириш и да пееш, но да вложиш съдържание и смисъл в свиренето. Всеки тон трябва да отговаря на съдържанието и смисъла на думите. Пееш за Любовта, но

тонът не отговаря на Любовта – в това разногласие не можеш да очакваш резултат. Пееш за Любовта, но и гласът ти не отговаря на нейното съдържание – какво очакваш от такова пеене? Следователно много мъже и жени минават за прости, защото не са пели, както трябва. Готвачът може да е майстор в работата си, но достатъчно е да пропусне нещо необходимо в яденето, и работата му да се развали. Онзи, който люби, е добър готвач; който не люби, не готви добре – ако ядеш такова ядене, ще се разболееш.

Днес всички хора се нуждаят от правилно разбиране за живота. Човек се нуждае от здрава основа. Където е Божието благословение, там основата е здрава. Ако се молиш на Бога и Той не те слуша, нямаш здрава основа – това показва, че в тебе има нещо криво, ограничено. Бог приема молитвата на онзи, който има широта в себе си. Направиш една грешка – изправи я – тя не е само твоя. Удариш някого, друг му пукне главата, а трети го убие. Казваш, че твоята грешка е малка, обаче ти си дал повод за другите две грешки. Не вдигай ръка срещу човека, за да не те последват и други. Лошата постъпка на един човек се свързва с лошите постъпки на другите хора. Като знаеш това, пожелай доброто на човека. Ако ти не можеш да го направиш, по-добри хора от тебе ще възприемат твоето желание и ще му направят добро. Затова е казано, че за всяка дума, за всяка мисъл и за всяко чувство ще даваш отчет: за всяко нещо, което правиш, ще получиш или благословение, или наказание. Една постъпка – добра или лоша, не отива само до човека, към когото е отправена, но и до ангелите, и до Бога, и носи своите последствия. Добрата постъпка ще донесе своето благословение десетократно; лошата постъпка, като мине през ада, и тя ще донесе своя принос. Добро или лошо – всичко се слага върху гърба на човека.

Казано е в Писанието: „Божие благословение ще дойде върху вас“. Кога? Когато изпълнявате Божествените закони. Ако ги нарушавате, благословието ще ви се отнеме. Работете за въдворяване Царството Божие на Земята – само така Духът Божий ще работи във вас. Ста-

нете членове на Царството Божие! Никой не може да намери благото на Земята, докато не е работил за идването на Царството Божие в него. И Духът Божий не може да го посети. Ще кажете, че това е вътрешната, мистичната страна на живота; ще кажете още, че сте остарели, че не е време да се занимавате с такива работи. Вие сте остарели от леност, т.е. от нежелание да учите. „Искам да се подмладя.“ Започни да учиш! На кой барабан се наслоява прах? На онзи, който не се бие. Коя нива буренясва? Която не се оре и копае. Може ли да ореш, да копаеш и да сееш нивата си и тя да не се благослови? Вътрешната работа, както и външната, изисква оране, сеене и жътва – в това се заключава красотата на живота.

Да реализираме желанията, които Бог е вложил в нас. Когато ни е изпратил на Земята, Бог е имал желание да изпълняваме Неговата воля. Ако изпълняваш Волята Му, Той се весели в тебе; ако не я изпълняваш и злоупотребяваш с благата, които ти е дал, Той се наскърбява – Той вижда, че страдаш и с това ще удължиш пътя си. Ти губиш добрите условия на живота и като малкото дете, което постоянно се цапа, виждаш недоволното лице на Баща си. Какво може да се очаква от онова дете, което постоянно цапа дрехите си, къса книгите си, бие децата и краде плодове от чужди градини?

Сега ние се събираме заедно, четем молитви, размишляваме, за да бъдем благоугодни на Бога във вътрешния и във външния си живот. Външният живот е основан на вътрешния. Каквото става вътре, това става и вън, там всичко се реализира. Като знаеш това, прави всичко за Господа. Ако мислиш, мисли за Господа. Не си ти първият, който мислиш – над тебе има същества, които мислят още по-добре. Ако ти решаваш една проста задача, те решават сложна задача. Като решават своята задача, с това те помагат и на тебе да решиш правилно задачата си. Напредналите братя ти посочват правия път, те казват: „Ако работиш така усърдно, както си започнал, очаква те славно бъдеще“. „Потъмнял съм, погрознял съм, лицето ми се е набръчкало.“ За да светне лицето ти и да изчез-

нат бръчките ти, трябва да прилагаш закона на Любовта и Справедливостта, както и закона на Истината и Свободата. Истината ще те освободи, ще ти покаже как да се отнасяш със слугите си, с всички, които ти служат. Гледаш небето, осеяно с безброй звезди: те ти служат, осветяват твоя път. Като дойде Истината, ти ще бъдеш свободен. Тогава, като срещнеш ангел, няма да се уплашиш и да паднеш на земята от страх, но ще го поздравиш и ще пожелаеш да те научи нещо. Ангелът ще те запали: ще гориш, без да изгаряш. Това е свещеният огън на Любовта. Не бягай от Любовта, но приеми я в себе си. „Запали се сърцето ми.“ Не се страхувай – ако ангелът го е запалил, ти ще придобиеш нещо ценно.

Следователно не бягай, нито се страхувай от ангела, но се моли. Ако срещнеш мечка, пак не бягай – моли се да те отmine. Тя ще затвори очите си и ще mine край тебе, без да ти причини някаква пакост. Ако си от праведните, които познават Любовта и я прилагат, мечката ще седне пред краката ти като котка, ще те погледне в очите и ще каже: „Можем ли да живеем като братя?“. Ти ще я погалиш по гърба и след това ще се разделите. Който иска да разбере дали обича Бога, нека отиде в гората, при мечките. Ако мечката седне пред нозете му, той обича Господа и живее в Неговата Любов; ако не обича Бога, ще види и пати. Всички животни, цялото Битие е в ръцете на Бога, Той е създал всичко. „Има лоши мечки.“ Ако мечката е лоша, има причина за това; Бог я е създал добра, а защо е изменила естеството си, причината е скрита другаде, не е в Бога. Всичко, създадено от Бога, е добро. „Защо са лоши мечките?“ Аз оставям този въпрос настрана и питам: защо човекът, създаден по образ и подобие на Бога, е лош? „Защо не мога да ставам сутрин рано?“ Защото си ленив. „Защо понякога съм недоволен?“ Защото не си в хармония с Цялото. „Защо работите ми не вървят добре?“ Защото не следваш Божия път, вършиш неща без позволенията на Баща си.

Една млада мома поканила на гости своя възлюбен без знанието на родителите си. За да бъде свободна, тя за-

ключила вратата на стаята си. По едно време бащата похлопал на вратата, но никой не се обадил, бутнал дръжката на вратата, тя се оказала заключена. „Защо си заключила?“ Дъщерята пак мълчала. Трябвало тя да бъде искрена, да каже на баща си: „Татко, моят възлюбен е тук, дошъл е без твое позволение“. Казвам: когато човек не живее по Бога, това показва, че в стаята му е влязъл друг, без позволенията на бащата. Дъщерята няма право да приема гости без позволенията на баща си. Тръбата, през която минава чиста вода, няма право да се отклонява от пътя си и да приема нечиста вода. Ако не следвате правия път, колкото и да се молите, колкото и да плачете, няма да имате резултат. Онзи свят е пълен с нереализирани молитви, с неизпълнени заявления. Като преглеждат тези молитви и заявления, разумните същества отговарят: „Това са все човешки лъжи“. Кой не е писал, че това и онова ще направи, а не го е изпълнил? Ново поколение трябва да дойде! То ще вземе тези писма и заявления и ще ги изпълни. Тази планина от неизпълнени обещания трябва да се премахне. Как? Като се изпълнят всички обещания, дадени от вашите родители, от вашите деди и прадеди. Това индуците наричат *карма*.

Животът трябва да се преобрази. С какво се храни сегашното поколение? С огризките на миналите поколения. Днес Божественото в човека е опетнено, а трябва да се очисти. Това, което майката е предала на сина, пак се връща към нея; и това, което синът дава на майка си, също се връща към него. „Кажете ни нещо ново.“ Това, което ви говоря, е ново, никъде не е писано, в никоя книга няма да го намерите. Под *нови работи* вие разбирате да ви осигуря живота, да ви дам по няколко хиляди лева, за да си купите, каквото ви е нужно. Това е старият живот, а не новият, това са забавления в живота.

Често ме канят на гости, гощават ме, с мене заедно канят и други. Каго погледна чинията, в която сипват ядене, аз познавам човека, който ще яде в нея; също така по парчето хляб пред човека познавам какъв е характерът му. И най-малките неща, от които човек се ползва,

говорят за неговия характер. В живота на сегашния човек трябва да стане промяна, да се преобрази той умствено и духовно. Всеки трябва да има чиния, лъжица и вилица, но те трябва да отговарят на известни условия. В живота на човека – както на обикновения, така и на възвишените същества – са нужни положителни, здрави принципи – така се създава здрава основа на живота. Който прилага тези принципи, той се развива правилно; който не ги изпълнява, той остава последен в живота. Следователно ще работите, както работят всички разумни хора.

Прочетете 14. глава от Евангелието на Йоан, 20. стих:
*В онзи ден вие ще познаете,
че Аз съм в Отца Си;
и вие в Мене, и Аз във вас.*

Всеки от вас да прочете още четири глави от същото Евангелие и да извади основните мисли от тях. Като приемете една Божествена идея в себе си, вие ще се измените, животът ви ще се подобри – ще минете от едно състояние в друго. Писанието казва: „Ще минете от слава в слава“. Това значи: ще минете от един клас в друг, от една степен в друга, от едно състояние в друго. Това показва, че ние вървим в правия път. През тази година е нужно за всички да се повдигнете в съзнанието си. И тогава, преди да поискате нещо от Бога, Той ще ви го даде; когато сме в съгласие с Бога, Той ще изпълни желанията ни. Всяко желание в човека, което иде по закона на Любовта, Мъдростта и Истината, ще се изпълни, преди той да го е изразил. Ето защо ние трябва да вървим по пътя на Божиата Любов. Започвайте всякога от малкото – то е началото на планината. Който са минали преди вас, показват пътя на изкачването.

Казано е в 16. глава от Йоан:
*Истина, истина ви казвам,
че вие ще заплачете и възридаете,
а светът ще се възрадва;
и ще бъдете оскърбени,
но скръбта ви ще се превърне на радост. (20. ст.)*

Вие не сте достигнали още дотам, но изкачването на другите показва, че и вие можете да се изкачите – това е постижимо. Желанието на Бога е да се изкачим на този връх – и като се качим на върха, ще започнем най-важната работа. „Какво означава качването на върха?“ Искате да отидете при един велик човек: отиването при него е изкачване на върха. Като стигнете там, ще чакате великия човек – Учителя, да ви каже нещо; след това ще се върнете. Само на високия връх на планината могат да ви се кажат тези думи. Там ще намерите вечния извор, от който да пиете. Това означава идването на Духа – той иде на Земята, за да ни поощри за усилената работа върху сърцето. Да бъдем проводници на Божията истина и на Божията мисъл!

*Жена кога ражда, на скръб е,
защото е дошъл часът;
а когато роди детето,
не помни вече тъгата си поради радостта,
че се е родил човек на света. (21. ст.)*

Сега са нужни хора, които изпълняват Волята Божия. Малко са такива хора. Една светска жена ми каза: „Аз съм вече 40-годишна жена и досега съм срещнала само един добър човек...“ „Достатъчно е, че си срещнала един добър човек“. Аз правя следния извод: ако 10 милиона хора срещнат по един добър човек, това значи, че на Земята има десет милиона добри хора. Вие сте срещнали само един добър човек, защото другите са били заети. Когато половината от света станат добри, светът е вече оправен. Ако за 40 години тази сестра е срещнала само един добър човек, колко хора са лоши? Ако не сте се проявили в доброто, имате условия да го проявите. Не пропускайте условията! Сестрата продължи: „Съжалявам, че срещнах късно този добър човек – да бях го срещнала, когато бях млада“. Не си го срещнала късно. Да благодарим, че сме срещнали Бога на пътя си!

*Така и вие сега скръб имате,
но аз пак ще ви видя
и ще се възрадва сърцето ви,*

*и радостта ви никоѝ
няма да отнеме от вас. (22. ст.)*

Макар на 40- или на 50-, 60-, 70-годишна възраст да сте срещнали добрия човек, по-добре късно, отколкото никога. Като го срещнете, ще благодарите – това е една възможност да се подмладите. И всички писма с дадените от вас обещания трябва да се изпълнят.

Божието благословение да бъде с вас!

4 януари 1931 г., София, Изгрев

ОТНОШЕНИЕ КЪМ БОГА

Размишление

Сега, като слушам кашлицата ви, намирам, че тя отговаря на състоянието на вашия ум. Мислите ли, че с такава кашлица може да влезете в рая? Небето е сложило преграда за кашличавите, там не приемат хора с такава кашлица. Кашлицата говори за един вътрешен недъг в човека. Мислите ли, че с този недъг може да влезете в Царството Божие? Какво ще правите там – цял ден ще кашляте и ще мърморите. Земята е опитно училище, тук всичко се позволява, обаче в Царството Божие не приемат недъгави хора. Сестрата, която кашля много, е слаба, сама не може да се излекува. Но и вие сте слаби, не можете да ѝ помогнете. Вие гледате на въпроса лично: като слушате как кашля сестрата, казвате: „Тя кашля, не кашлям аз“. Щом кажете така, успокоявате се.

Как ще се справите с кашлицата? Ако кашляте през зимата, трябва да имате дърва и въглища, да запалите огъня. Ще си сварите вода и ще пиете, докато е гореща, после ще сложите краката си в топла вода. Направете превод на думите *топла вода*, да видите какво се крие в тях. В огъня, като символ на живота, се крие една динамична мисъл. Важно е тази мисъл да се поддържа, да не изгасне. Как ще запалиш огъня на огнището, ако изгасне; как ще запалиш огъня на сърцето си, ако и той изгасне? Огънят на сърцето се поддържа от пулса: щом спре пулсът, и сърцето спира. Щом спре сърцето, човек престава да диша; след това иде лекарят да констатира смъртта. За умрелия се казва, че е замръзнал – той няма дърва, за да запали огъня на своя живот. Ако дойде някой отвън и донесе дърва да запали огъня, умрелият може отново да се върне към живота. Следователно спирането на сърцето не показва още, че човек е умрял. Има животни, които прекарват зимно вре-

ме в летаргичен сън; през това време сърцето им престава да работи, без да са умрели. Напролет, когато стане топло, те се съживяват – значи те владеят изкуството временно да умират и напролет да се съживяват.

Всички вие минавате за християни, това име носите. Не е важно какво име носите, важно е дали сте изпълнили задачата си като християни. Задачата на християнина е да се примири с Бога. Ще кажете, че сте се примирили с Бога. Тогава изпълнихте ли втората задача, да се примирите с вашите ближни? Ако сте решили тази задача, остава още една: да се примирите със себе си. Примирихте ли се със себе си? Какво значи да се примири човек? Това подразбира, при каквито и условия да се намира той, да не остане нито едно горчиво чувство в душата му. Ако в душата ви остане най-малкото горчиво чувство, това показва, че не сте се примирили. И вие още изпитвате таква горчивина и смущения: когато изпадате в известни изкушения, с които не можете да се справите, те оставят във вас нещо горчиво. И светиите минават през изкушения, както и обикновените хора: те ги преживяват тайно, вътрешно. Изкушенията са изпити, чрез които човек се чисти и освобождава от своите слабости.

Изкушението е отрицателен метод за пречистване на човешката душа; така човек се освобождава и от заблужденията си. Мислиш, че имаш някаква добродетел: веднага те подлагат на изкушение, за да видят ще издържиш ли изпита си. Ако не издържиш, това показва, че добродетелта ти е слаба, трябва да се усилва още. Значи липсва ти нещо, имаш някаква празнина – ако не я запълниш, на нейно място ще израсте едно лошо чувство. Празнините в човешкото сърце и душа представляват големи дупки, от по 3-4 метра дълбочина. В тях трябва да се посади нещо. Ако не се запълнят, като завали дъжд, ще се напълнят с вода и вечер, като се разхождате, може да хлътнете в една от тези дупки, пълни с вода. За оправдание ще кажете, че дворът е малък, че не знаете къде са дупките или пък сте забравили, че има отворени дупки. Има пресъхнали кладенци, които някой е изкопал преди стотина години във

вашия двор. Като не ги знаете, лесно може да попаднете в един от тези кладенци, обаче незнанието не ви оправдава. Ако вечер паднете, през деня трябва да ги запушите, за да не падне друг някой в тях.

Какво представляват кладенците в психичния живот на човека? Те са онези незапълнени ями в сърцата и умовете на хората, в които всеки момент могат да хлътнат. След това сами се чудите откъде идат противоречията. Някой остане без пари и страда, мъчи се. „Защо иде безпаричието?“ Хлътнал си в някоя дупка. И светията често е без пари; моли се на Бога да му помогне, да го извади от безпаричието. Който го чува как се моли, казва: „Чудно нещо, ти си светия, разговаряш с Бога, а страдаш от безпаричие. Как е възможно това?“. Според едни да имаш пари е грешно, според други да нямаш пари е грешно. Кое от двете е по-право? За богатия се казва, че е богат, защото е крал, обирал е хората; за бедния казват, че е беден, защото е бил глупав, оставил се е да го обират. Грешно ли е да бъдеш богат? Грешно е, ако си забогатял с кражба; ако си спечелил богатството си с труд, то е благословение. Грешно ли е, че нямаш пет пари в джоба си? Грешно е, ако си изял и изпил парите си, а не си работил, но ако си ги раздал на бедните, празният джоб е благословение. Богатството и бедността взаимно се допълват. При известни условия добре е човек да бъде богат, при други условия добре е човек да бъде беден. Ако тръгваш на дълъг път и трябва да пътуваш през гори, добре е да бъдеш беден – всеки момент може да те срещнат разбойници и заради богатството ти да те убият. Какъв смисъл има да си богат, да носиш на гърба си товар от стотина килограма? Колкото и да е ценен товарът ти, той ще те спъва: пътят ти е дълъг, не можеш да го извървиш лесно. По-добре е да си беден, да носиш само хляб в торбата си, но да пътуваш леко и свободно.

Всички хора са дошли на Земята като пътници екскурзианти – трябва да изминете пътя, който ви е определен. Като вървите, вие се спирате тук-там да си починете. След време гледате – един от вас заминал за онзи свят,

друг заминал. Вие сте се събрали в този салон: един е дошъл само за една година, друг – за 5, 10, 20 години; трети – за 30, 40, 50 години. Едни пътници заминават, други дохождат. Направете превод на това идване и заминаване на пътниците – то не е нищо друго, освен доброволно или насилствено напущане на гостилницата. Влизаш в гостилницата с желание да удовлетвориш глада си. Още с влизането ти вкусът ти се събужда от миризмата на хубавото ядене и на вкусната баница: ако имаш пари, ще седнеш пред масата и спокойно ще се нахраниш. Защо? Знаеш, че имаш пари и ще платиш за яденето си. Ако нямаш пари, пак ще се нахраниш, но ще почнеш да се озърташ от коя врата да излезеш, без да те види някой. В първия случай ти напущаш гостилницата, т.е. света, доброволно, по естествен път. Във втория случай ти напущаш гостилницата крадешком, с желание да не те видят: като намериш една от вратите отворена, веднага избягваш. Ще кажете, че това е неморално. Така е, неморално е, но моралът е нещо относително: има толкова вида морал, колкото народи и колкото хора има на Земята.

Следователно има български, английски, американски, френски морал и т.н., пък и всеки човек има свой собствен морал. Нещо е морално само за тебе, а не за другите. В Природата съществува само един морал – той трябва да бъде еднакво валиден за всички. Ако не изпълняваме еднакво морала, и последствията ще бъдат различни. При това положение всеки постъпва според своя морал. Като кашля някой, другите казват: „Излез вн да кашляш, да не ни смущаваш, не е морално да ни безпокоиш“, а той мисли, че не е морално да го пъдят навън. Ако вашето дете се изгуби в гората, как ще го намерите? Ако кашля, лесно ще го намерите – ще чуете кашлицата му и ще намерите следите му; но ако не кашля, по-мъчно ще го намерите. В случая кашлицата помага. „Ако детето не кашля, ще викаме и пак ще го намерим.“ Според мене викането и кашлянето са едно и също нещо.

Говоренето е друго нещо. Под *говор* разбирам правилна обмяна между двама души. Ако не се въздържащ,

и това е кашлица. Изобщо всеки процес, в който волята не взема съзнателно участие, е кашлица. Всички отрицателни състояния на човека се дължат на дисхармонични мисли и чувства: те съставят една психична, духовна среда, на която човек не може да бъде господар. Ето защо, когато някой страда от кашлица, ако не може да се справи с нея въпреки своята силна мисъл, кашлицата му ще зарази окръжаващите: и той ще кашля, и те ще кашлят, без да могат да си помогнат. Това се дължи на един психически закон, който произвежда известно огъване: човек започва да подражава, без да иска.

Сега от всички се иска да изучавате света, създаден от Бога. И тогава ще изучавате не само отношението на Бога към вас, но и какви трябва да бъдат вашите отношения към Бога; после ще изучавате отношенията си към своя ближен; и най-после ще изучавате отношенията си към себе си. Под *Бог* разбирам Първата Причина на нещата, под *ближен* разбирам ангелите и светиите, под *себе си* – всеки човек, който е готов в даден момент да приложи Божия закон. Ако изпълняваш Божия закон, ти изучаваш отношенията към самия себе си. Казвате: „Хората не живеят добре“. Светските хора и да искат, не могат да живеят добре. Това не е научно твърдение: все едно да кажете, че Земята не може да даде плод. Много естествено, как ще даде плод, ако Слънцето не я огрява – сама по себе си тя не може да ражда; ако Слънцето я огрява, тя непременно ще дава плодове. Питам: какво ще стане със света, ако Божият Дух не го озарява? Следователно когато Слънцето огрява Земята, ако не цялата, поне половината ще ражда. Защо? Има полюси на Земята, където Слънцето малко време грее, поради което там няма никаква растителност. И в психическия си живот човек попада на места, подобни на Северния полюс, където нищо не расте. На същото основание човек може да попадне в своя умерен и тропически пояс, където всичко расте, цъфти и зрее.

Съвременните хора разполагат с различни превозни средства, с които могат да се пренасят лесно от едно място на друго. Така и с мисълта си като с превозно средство

човек лесно се мести от едно място на друго, т.е. от неблагоприятни в благоприятни условия на живота. Така той изучава законите на мисълта. Ти си беден човек, имаш жена, деца, не можеш да се освободиш от бедността, т.е. от лошите условия на живота. Какво ще направиш? Ще изпратиш един от синовете си в чужбина: там да учи, да работи, за да придобие повече средства. Само така той ще превърне неблагоприятните условия в благоприятни. Какво представляват духовните закони? Християните казват: „Христос ни е спасил“. Вярно е това, но кога ви е спасил Христос? Когато сте били в болница. Вие сте излезли вече от болницата, какво трябва сега да се прави?

Сега Христос е открил училище. Какво ще правите в това училище? Докато си бил в болницата, три-четири сестри са се грижели за тебе: вдигали са те и са те слагали на леглото; обличали са те и са те събличали, хранили са те – всичко е ставало навреме. Казваш: „Добре прекарах в болницата, всичко ми се доставяше навреме“. И като излезеш от болницата, ти мислиш, че пак ще се грижат за тебе. Не, милосърдните сестри ги няма вече: от болницата отиваш право на училището, където освен че няма да ти служат, но ти ще работиш за другите. В училището на Христа приемат само работни хора: там работят три часа физическа работа, три часа умствена с два часа практическо приложение. Ще ходиш на училището, а в свободното си време ще посещаваш болниците, за да помагаш на болните: с една дума – навсякъде ще вземаш участие. Оттук вадя следното заключение: християнството е наука за пречистване на човешката душа – тя трябва да се освободи от нечистотиите на миналото. Много нечистотии има в нея, но трябва да се премахнат.

Една от причините за смъртта са многото нечистотии. Дали те са събирани съзнателно, или несъзнателно, хората умират от тях; и светиите умират от тях. Някои живеят по-малко, а други – повече. Някои светии са заминали за онзи свят от нетърпение. Та като говоря така, ще кажете, че никой не ви разбира и не искате вече да живеете. Това се дължи на дявола във вас. Какво ще прави такъв светия

на Небето? Нищо няма да прави, но като на ученик ще му сложат бележка за неиздържан изпит. Програмата на Небето е много строга: там нито един предмет не може да се пропусне, всичко трябва да се изучава. Там владее голяма справедливост: веднъж преподаден урок повече не се повтаря; обаче на това, което не си научил, хиляди години ще те държат на него, докато го научиш. Следователно трябва да учиш: там не се чуват думите *не мога*. За каквото си способен, в тази област ще работиш, там ще напредваш; ако не си способен, ще останеш в същия клас.

Казвате: „Христос ще ни повдигне с Духа Си“. Ако е така, защо Бог, Който създаде човека, го остави да греши? Ще кажете: „Такава е Волята Божия“. Това може да е волята на човека, което показва, че неговата воля не е съгласна с Божията; и понеже не са в съгласие, затова и до днес хората се мъчат. Някога волята на човека и на Бога са в съгласие – тогава човек е радостен и весел. На другия ден той се мъчи и страда. Защо? Защото двете воли се разединяват. Като не разбира това, човек казва: „Окръжаващите условия са лоши“. Това може да е вярно, но ти си създад тези условия. Наистина, хората са създали лошия свят. В човешкия свят навсякъде има болници. В Божествения план не бяха предвидени болници; когато хората съгрешиха, тогава се явиха болниците. В Божествения свят не бяха предвидени и затвори, но като съгрешиха хората, тогава се явиха затворите, и адът се създаде отпосле.

Аз не се интересувам от ада вън от човека – интересувам се от ада вътре в човека. Всеки човек може да си създаде ад, да си направи бесилка, затвор. Представи си, че минаваш край един затвор и виждаш, че бесят някого. Казваш: „Така трябва“. Щом одобряваш това, ти вземаш участие в обесването на този човек. Недоволен си от една сестра и казваш: „Тя ме обиди, но аз ще покажа кой съм, та да ме помни!“. След време чуваш, че тя е пострадала нещо. Казваш: „Ето, Бог ме послуша“. Бог не те е послушал, но ти със своето отрицателно чувство към нея си взел участие в злото. Казвам: това са модерните християни, кандидати за светии. Кажат ли ви някоя обидна дума, знайте,

че тя не се отнася до вас. Думите *вие, ние, те* са безлични, няма защо да ги вземате за себе си. Като се каже *вие*, не се знае за кого се говори, но се подразбира *вие, мъжете, вие, жените, вие, децата* и т.н.

Сега от всички се иска разумна работа. Не е достатъчно само да реализирате желанията си, но важно е кои от тях ще реализирате и как ще стане това. За тази цел човек трябва да има определени отношения към Бога и да прилага Неговите закони. Същевременно той трябва да определи отношенията си към своя ближен, към себе си и към окръжаващата среда. За да определи отношенията си към Бога, човек трябва да познава Любовта по същество – това значи да знаеш произхода на Любовта. Има малки изворчета на Любовта, но те се вливат в морето – източникът на Великата Любов. Много води има в Природата – солени, горчиви и сладки, но в края на краищата всички стават сладки; като се движат от едно място на друго, те губят солта си.

Защо Природата е създала солените води? Интересно е, че рибите живеят в солени води, а те не се осоляват. Ще направя една аналогия: както рибата живее в солена вода, без да се осолява, така и човек може да живее в средата на добри хора, без да стане добър. Забелязано е, че някои хора живеят в добри, благоприятни условия, без да придобият качествата на добрите хора, без да носят отпечатък на добрите условия. Ако не можем да възприемем доброто на хората, то не може да стане наше добро – винаги си остава чуждо; можем да се ползваме от него, но то ще си остане чуждо. И твоето добро може да ползва другите, но не може да стане тяхно добро. Представете си, че ми дадат едно парче баница – аз ям от нея и като подъвча малко, давам ви от сдъвканото парче. Ще бъдете ли доволни от тази моя услуга? Сдъвканото аз сам трябва да го изям; ако искам да ви дам, трябва да ви отделия едно цяло парче. Моята добродетел е за мене, за тебе е нужна друга добродетел. Твоето добро може да произведе известни сили, с които ти сам ще помагаш на хората. Даровитият, силният човек може да ти послужи, но той не може да ти

даде назаем своята дарба, своята сила и способност – ти трябва да развиваш своите способности. Това е един начин за размишление.

Мнозина казват: „Понеже Христос е добър, Той ще ни даде от Своето добро“. Христос ще ви създаде условия да бъдете добри, да проявите своето добро, Той ще ви даде методи как да учите, но няма да влее наготово знанието във вашите глави. Да се влее знанието наготово, това е механически начин, който не съществува в Природата. Казваш: „Глунав, слаб човек съм“. Кой ти е крив: упражнявай се всеки ден и след една година ще станеш силен. „Слаби са дробовете ми.“ Ще ги упражняваш и те ще станат силни. „Очите ми са слаби.“ Има начин за упражняване на очите и те ще станат силни. Ако много се безпокоиш и тревожиш, очите ти ще отслабнат. Защо ще се тревожиш, че снаха ти не се отнасяла добре със сина ти или че слугата не се отнасял добре с него? Остави това настрана. Защо ще се безпокоиш, че слугата не влиза в положението на господаря си или че господарят се отнася зле със слугата си? Ти можеш да помогнеш и на двамата, без да се тревожиш. „Как да не влизам в положението на слугата и на господаря? Слугата работи вече десет години на господаря си, срещу което е получавал само храна и дрехи.“ И слугата казва: „Толкова време работя на господаря си, без да получа нещо от него. Той трябва да ми плати“.

Съвременните хора са недоволни, както слугата от господаря си. Оплакваш се: „От мене има по-големи грешници, но те не страдат. Защо аз страдам толкова много?“. Много просто, не си светия, не си гений: обикновен човек си – ще страдаш. Имаш слуги – не знаеш как да се отнасяш с тях, не можеш да уредиш отношенията си с хората. Представи си, че тези слуги са твои синове, без да подозираш това. Ти ги считаш за чужди хора, а те са твои синове. Щом почувстваш, че са твои близки, сърцето ти ще се обърне към тях, ще ги приемеш като баща, ще ги прегърнеш. Като разберат, че са синове и баща, отношенията им ще бъдат съвсем други – ще има вече ядене и пиене и заедно ще ходят на нивата. Слугите няма да наричат вече

баща си изедник, но ще казват: „Добър е нашият баща“.

Точно такава е и вашето отношение към Бога. Вие сте забравили Бога и Той ви е забравил. Какво разбирам под думите *Бог ви е забравил*? Вие така сте се изцапали в греха, че Бог не може да ви познае. Грехът не може да се скрие, той е нещо пропуснато. Има нещо, от което Бог се гневи – това е нашият грях. Бог никога не се заема да чисти греховете на хората: ще изпрати друг да ги очисти, но не и Той сам. Хиляди и милиони същества могат да ви очистят от греха, но задачата на Бога е друга. Обаче ако искате по физически начин да ви очистят, това никога няма да стане. Представете си, че сте на мястото на слуги – оцапани сте и се молите да дойде някой да ви изчисти. Какво трябва да направите? Вземете сапун и вода и сами се изчистете. Тогава, като ви срещне Бог, веднага ще ви познае. Докато сте в греха, Бог няма да ви познае. Като казвам това, аз говоря по човешки. Бог ви познава при всички положения, но като съвършен Той няма да ви каже, че сте оцапани, нито мисли за вашето оцапване, но ще се държи далече от вас, като че ли не ви познава. И като се измиете и умът и сърцето ви станат чисти, има условия Бог да прояви добротата Си към вас. Този е начинът да прояви Бог отношението Си към вас. Това значи да познаем Бога и Той да ни познае. Ако придобиете това изкуство – да познавате Бога, няма по-велико нещо от това – то е най-великото изкуство на Земята. Когато дойдете до истинското познаване на Бога, само тогава ще бъдете разумни. Трябва всеки ден да Го познавате все повече и повече, да чувствате, че и Той ви познава – само така ще бъдете весели. Който познава Бога, той почти е решил задачата си на Земята. И той ще има мъчнотии, но лесно ще се справи с тях.

И тъй, познаването на Бога е задача на християнството. „Ние не се нуждаем от знание.“ Не, нужно ви е знание, но не като сегашното; знанието, което имате сега, е детинско. Аз имам предвид истинското, същественото знание, което осмисля живота. Аз още не мога да изнеса

това знание, защото не сте готови. То е светлина, която разкрива всичко. Как ще внесе голяма светлина между хора, които не са добре облечени? За тях е нужна слаба, мъжделива светлина, за да не се виждат как са облечени. Един ден ще блесне ярка светлина. Кога? Когато всички бъдат добре облечени. На кои хора ще сложиш добре сгответено ядене? На гладните. Като ядат, те ще преценят това, което си им предложил. Ако същото ядене се сложи пред сити хора, те няма да го оценят.

Срещаш един човек, който отива на нивата си да оре и да сее: впрегнал два вола, сложил в колата си няколко крини жито – и върви напред. Казваш му: „Приятелю, върни се назад. По-добре иди да проповядваш, отколкото да отиваш на нивата си да ореш и да сееш“. Не, остави човека да свърши работата, която е започнал. Ако всички хора проповядват, кой ще оре и сее? Онзи, който е разорал и посял нивата си, той ще ожъне и овършее житото, той ще го прибере в хамбара и ще го смели на воденицата; като свърши всичката работа, ще си почине. Тогава иди в дома му да те нагости с пресен хляб – той е щедър човек; ще ядете и ще се разговаряте. Ето защо, като срещнеш човек, който отива на нивата да оре, кажи му: „Добра работа вършиш“. Според мене този, който оре и сее, и този, който отива да учи, вършат една и съща работа; и онзи, който се моли, върши същата работа. Следователно да ореш и да сееш, да се учиш и да се молиш – това са все важни работи. На онзи, който отива да се учи, не казвай, че може и без знание. Не може без знание: ако не учиш, ще страдаш. „Може без оране и сеене.“ Не може: ако не ореш и не сееш, ще гладуваш.

Бог не обича бездействието. Когато човек само съзерцава, без да се мръдне от мястото си, той най-после заспива. Индусите съзерцават, без да се мърдат: с часове седят на едно място, концентрират мисълта си в една посока, докато заспят. Като заспиш, ти не можеш да имаш никакви постижения. Казвам, че светът е оказал влияние върху тебе и ти заспиваш. Умът ти трябва да бъде силен, да не се поддава на чужди влияния. Дали четеш, пишеш или се

молиш, ще бъдеш буден; щом заспиш, ти си под влияние на задушливите газове на дявола. „Само една секунда задряха.“ Дали си спал два часа, или си задрямал само за една секунда, то е все едно – разликата е в степента. За една секунда ти можеш да изгубиш най-ценното в своя живот. Когато си дрямал една секунда, светлината е извървяла хиляди километри път. Знаете ли какво разстояние е това, за колко време ще извървиш този път? Ако Бог се движи с тази бързина, как ще Го стигнеш? Една секунда си дрямал, но не можеш да набавиш изгубеното и в продължение на 4-5 години. „Защо задряха?“ Мисълта ти не е будна. Мисълта на светията и на разумния човек е всякога будна, мисълта на глупавия е слаба и разсеяна. Когато глупавият се моли, молитвата му не се издига повисоко от него – тя се върти около главата му. Като се съберат молитвите на глупавите хора на едно място, те причиняват циклоните на Земята. Това е моя теория.

Главната мисъл, която искам да оставя в умовете ви, е да си създадете правилни отношения към Бога. Под *Бог* разбирам Всесилния, Всемъдрия, Всеблагия. На Него всякога може да се разчита. Ако вие намерите друга дума, която да изразява мощното, благото, мъдрото в света, заместете с нея думата *Бог*. Като създадете правилно отношение към Бога, ще си създадете правилно отношение към своя ближен, а най-последно – и към себе си. И Христос говори за любов към ближния. В притчата за милостивия самарянин Той казва кой е ваш ближен. Самарянинът е ангел, слязъл на Земята да помага на хората. На кого се помага? На слабия. Който помага на слабия, той е негов ближен. На ангела, който ти помага, ще отговаряш с любов. По-слабият от тебе не може да ти помага. „Какво отношение има между двама слаби?“ Ако са еднакво слаби, те се неутрализират взаимно. Обаче ако единият е по-силен от другия, той заема мястото на негов ближен и почва да му помага. Между тях се създават вече отношения. Ближни са само ония, които изпълняват Божията воля и си помагат; който не оценява любовта на своя ближен, той престъпва Божия закон.

Казано е: „Познай себе си!“ . Това е закон, според който всеки трябва да се познае, да знае дали е от тези, които очакват чужда помощ, или от онези, които помагат. Ако си от тези, които помагат, как ще разрешиш въпросите на живота, как ще се справиш с противоречията? Кога идат противоречията в живота? Когато си попаднал в ръцете на крадци и разбойници, от които не можеш да се освободиш. Ще викаш за помощ, докато дойде милостивият самарянин. И като ранен от разбойниците, и като самарянин, ти еднакво трябва да благодариш. Ако се оплакваш, че все ти трябва да помагаш, ще изпаднеш в противоречие. Аз не засягам вашия личен живот: какво сте научили, това не ме интересува. Каквото и да сте научили, то е предисловие на това, което ще трябва да учите. Сегашното знание е основа на бъдещето; младостта е предисловие на зрялата възраст, а зрялата възраст е предисловие на старостта. Старият се е примирил с живота, той е зрял плод. Не че той няма какво да работи, но има съзнание за това, което работи. Като се пренесе в другия свят, старият е момък на 21 години; той е вода, превърната на пара, и може да върши всякаква работа. Старият е вода в покой: дадеш ли ѝ наклон, тя става подвижна – така и старият се подмладява. „Остаряхме вече!“ Вие сте вода в покой, в равновесие. „Как ще се подмладим?“ Като ви се даде наклон или като се изпарите. „Що е изпаряването?“ Заминаване за другия свят. Следователно и в единия, и в другия случай вие ще се подмладите. Течащите води, както и парите, са енергични.

Преди известно време дойде при мене един момък и ми разказа нещо от живота си: „Боледувах от инфлуенца, имах силна кашлица и температура. Една нощ сънувах, че някой иска да ме бие и ме натиска. Като се борих с него, аз го набих и го изхвърлих вън. Сутринта разказах съня на майка си. Тя ми каза: „Синко, това е била болестта, която те е напуснала“. Наскоро пак заболях. Сънувах, че един циганин влезе в стаята ми и се нахвърли върху мене. Аз се борих с него и успях да го набия. Още в съня си казах: „Болестта ми скоро ще мине“. И наистина, от този

ден почнах да оздравявам“. Казвам: всичко е във вярата. Младият момък е повярвал в тълкуването и наистина е оздравял. Може да се тълкуват нещата. Ако вярваш в тълкуването, ще имаш резултат; ако не вярваш, няма да имаш резултат.

Питате: „Защо съществуват противоречията в живота?“. Те съществуват не само сега – и след 20 години пак ще съществуват, но в друга форма; след други 20 години пак ще съществуват, но видоизменени. Каквито и да са противоречията ви, едно се иска от вас: отношение към Бога, отношение към вашите ближни и отношение към себе си. Това са три важни, мощни фактора, чрез които ще поставите здрава основа на живота си – чрез тях ще познаете Христовото учение и ще имате такива резултати, каквито не сте имали досега.

Сега правите големи усилия, но те са подобни на усилията на онзи човек, който се мъчи да вдигне камък, тежък сто килограма. Умният човек ще употреби знанието си: ще вземе един лост, ще го подпре под камъка и с малки усилия ще го вдигне. В духовния живот има големи мъчности, които могат да се вдигнат със знание. И Христос мина през големи мъчности, но като издържа изпита Си, възкръсна. Христос имаше отношение към Бога, към ближния Си и към Себе Си. Неговите ближни – ангелите, можеха да Му помогнат, но Той каза: „Син Человечески не дойде да Му послужат, но да послужи. Не дойдох да изпълня Своята воля, но волята на Отца Си“. Вие, като не знаете защо сте дошли, казвате: „Трябва да си поживея малко“. Ако имаш отношение към Бога, към ближния си и към себе си, ти ще живееш разумно. „Искам да ме обичат хората.“ За да те обичат хората, трябва да си направил нещо, което заслужава тяхната обич. Аз например обичам Писанието за неговото съдържание. Хиляди години е писана тази книга и аз се интересувам от съдържанието ѝ. Така се интересувам и от хубавата дреха, от хубавите обувки – материалът им ме интересува.

Всичко, което ме интересува, е разумно; само разумните неща могат да ни интересуват. Вие мислите, че сте

разумни. Ако е така, защо се оплаквате от мъчнотиите; при това мислите, че не сте като всички обикновени хора. Но аз казвам: не сте още светии, не сте още ангели; най-после, не сте и като Бога – това са степени, към които трябва да се стремите. Някой мисли, че е много добър: ако дойде един ангел и види лицето ти, ще познае, че нямаш още израза и красотата на добрия човек. Някой седи на стола, движи се, криви устата си – няма търпение. Аз му говоря, а той си мисли: „Три дни не съм ял, пет пари нямам в джоба си“. Той иска да разбере неговите нужди. Всъщност той сам трябваше да си каже положението, да не чака аз да го питам.

Казвам: на Земята може да бъдеш гладен, но на Небето не се позволява на ученика да влиза гладен в клас; на Земята можеш да бъдеш с нечисти крака, но на Небето не се позволява на ученика да влиза с нечисти крака в клас. Защо? Ако ученикът е гладен, бос, необлечен, не може да му се говори за Господа. Ще кажете, че като му се дадат хиляда лева, той ще задоволи нуждите си и ще може да слуша какво му се говори. Не е така: ако с хиляда лева можеш да спечелиш вниманието му, ти се лъжеш. Ученикът влиза в класа сит, добре облечен и обут и ще слуша с внимание всичко, каквото му се говори: той не мисли вече за глада, за пари. Той има всичко на разположение – достатъчно е да бръкне в джоба си и да намери, колкото пари му трябва. Ако ме разберете буквално, може да бръкнете в джоба си и нищо да не намерите – тогава ще се разочаровате. Казвам: няма човек, който да е изпълнил Волята Божия и да не е благословен – аз не зная такъв случай.

Мнозина се стремят към големи знания. Като съм преглеждал всички записи в своите и чуждите опитности, в анализите, които съществуват от памтивека, не съм намерил човек, който, като е изпълнил отношенията си към Бога, към ближния си и към себе си, да е бил в нужда или да не е успял в нещо. Животът на такъв човек е текъл добре, той е бил образец, фар на човечеството както в миналото, така и сега. Ако и вие искате да служите за фар на човечеството, приложете тези три отношения в живо-

та си. Може ли малките гъсенички, каквито са повечето от хората, да бъдат фарове? Ако не сте фарове, не можете да изиграете тази роля. Една сестра си купила копринен плат, но я излъгали. Как се познава коприненият плат? Като се намокрят нишките, не се късат; ако платът не е копринен, при намокряне нишките се късат. Ако вашите чувства и мисли са направени от хубава коприна, те не се късат; ако не са направени от чиста коприна, те лесно се късат. Следователно всяко нещо, което не се къса при никакви условия, е от коприна; всяко нещо, което лесно се къса, не е от коприна. Ако един ангел влезе в манифактурен магазин, няма веднага да вземе плат, но ще го подложи на щателно преглеждане: ще види дали платът е чиста вълна, коприна или памук; и след като се увери в качеството на плата, тогава ще го вземе – той не купува нищо на доверие. Търговецът ти предлага стоката си и казва: „Вярвай, че ти давам хубав плат!“ „На тебе вярвам, но на дявола не вярвам“. Платът принадлежи на дявола. Тези платове са работени в няколко фабрики – ти ги купуваш наготово, без да знаеш качеството им; въпреки това ти ги предлагаш на клиентите си като първокачествени, а някои платове са наядени от молци.

Помнете: има стари идеи, които са наядени от молци. Те трябва да се изгърсят, да се прегледат и да се оставят известно време на слънце. Следователно всеки, който влиза в Божествената школа, трябва да си направи нови дрехи, обувки, шапка – и така да се яви. Там не приемат ученици с дрехи, наядени от молци. „Беден съм, нямам възможност да си купя.“ Не си беден – бедният не може да посещава Божественото училище. Божественият живот изисква абсолютна чистота. Казват за някого, че е беден, че е гол и бос – в преносен смисъл това означава човек без знание. Който е добре облечен и обут, той е учен човек, с много знания. Ученикът не трябва да оставя петна на дрехите си: щом допуска петна отвън, той ще има петна и в чувствата, и в мислите си. Някой казва: „Не ме гледай отвън, отвътре ме гледай – вътре нямам нито едно петно“. Погледна го отвън, погледна го и отвътре и казвам: „Ка-

къвто си отвън, такъв си и отвътре“. Аз говоря безлично.

Помнете: Бог иска от всички да имате към Него съвършени отношения, каквито Той има към вас. Казано е в Писанието: „Бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш небесни“. Това да бъде непреривен стремеж у вас! Хиляди години са нужни за това. Не се смущавайте: колкото години и да работите, важно е да вървите напред. Кажете ли ти някой, че си постигнал много неща, отговори: „Много върхове достигнах, но още много ми предстои да постигам“. Пътят на възлизането е непреривен.

Ще се спра върху възкресението. Питате дали сте възкръснали. Повечето от вас още не сте възкръснали. Защо? Не сте били на кръста, не сте били извеждани пред първосвещениците Ана и Кайафа, не сте били съдени от Пилат. Някои от вас не са предадени от Юда, някои още не сте минали през интриги, за да ви хванат, както хванаха Христа в Гетсиманската градина. Мнозина вече са пред разпятието, след което ще ги сложат в гроба и на третия ден ще възкръснат.

Да остане в ума ви следната основна мисъл: да имате правилно отношение към Бога. В това е силата на човека: той може да минава през обезсърчения и противоречия, но правилното отношение към Бога ще му помогне да се справи с всички мъчнотии. Християнството е велика наука, която дава методи за разрешаване на всички задачи в живота. Ето защо, християнинът трябва да бъде смел и решителен: ако не може да реши задачите си по един начин, ще се опита по втори, по трети начин, докато ги реши. Каквито препятствия срещне на пътя си, той трябва да ги преодолее – и стена да срещне, да я премине; ако срещне на пътя си река без мост, и нея да премине. Как ще я премине? И за това има лесен начин: като се намерите пред една дълбока река и не знаете да плувате, отсечете няколко дебели клона, преплетете ги и като по лодка ще преплувате реката, ще минете на другия бряг. „Имаме ли право да сечем клоните?“ Ако вашата работа е важна, отсичането на клоните се позволява. Като преминете реката, оставете клоните на брега – други да се ползват от

тях. Вашият подвиг ще се отрази добре и върху дърветата, чиито клони сте отсекли. Който не разбира отношенията между живите същества, казва: „Как е възможно да жертваш едно същество за друго?“. Има случаи в живота, когато жертвата е оправдана: който доброволно се жертва, той се повдига и расте.

И тъй, от всички се иска Любов към Бога, любов към ближния и любов към себе си.

1 февруари 1931 г., София, Изгрев

ПЪРВИЧНАТА ХРАНА

Размишление

Сега вие направихте една екскурзия. Какво придобихте от нея, какво очаквате сега? Представете си, че няколко работници се връщат от работа, сядат и очакват да им се даде ядене. Какво са придобили те? Работили са, но не са яли. Законът гласи: който работи, трябва да яде; който не работи, не трябва да яде. Кажеш ли на някого да не яде, това е отрицателна мисъл. Кои думи са контрастни на отрицателните – да не яде? Какво се разбира под думите *да работиш*? Като яде, човек не работи; следователно щом престане да работи, той ще яде. Казваш на някого: „Това е мое дете“. Какво се разбира под *дете*? Коя е противоположната дума на дете? Мъж или жена. Значи всяка дума има своя противоположна. Например коя дума е противоположна на *слънце*, на *училище*? Какво прави ученикът в училището? Учи. Какъв ученик е този, който не знае местата на думите и на цифрите? В Природата всяко нещо е на мястото си. Там няма нищо излишно: нищо не можеш да прибавиш, нито да отнемеш. По отношение на човешкия език много неща могат да се отнемат и да се прибавят, но по отношение езика на Природата няма нищо излишно. Ако направиш една грешка, колкото и да е малка, тя остава известна празнина.

Питам: сутрин, като ставате, къде ще намерите написана единицата? Например казвам числото *едно*. То е жива, определена идея – значи единицата е във всяка жива идея. После кажа *две*. И двойката е определено нещо за мене, аз зная какво е две. Казвам *три* – зная къде е тройката, и тя е определена идея за мене. Като кажа *четири*, пак имам предвид известна, определена идея. Ако разбираш значението на числата, ти си посветен човек. Бог обича само посветените; трябва да бъдеш чист и свят, за да те обича

Бог. Към коя категория идеи спада тази, защо Бог обича чистия и свят човек? Защо майката обича детето си, което още нищо не знае, което няма никаква философия в себе си? То е слабо и глупаво по отношение на философията на живота. Има един език, чрез който майката разбира детето си – това е неговият плач. Майката и бащата обичат детето си, защото знае да плаче; като заплаче, детето събужда нещо в родителите си. Плачът е един от красивите езици на Небето. Като не разбираме този език, казваме, че детето плаче. Като го чуе, майката тича при него и го пита: „Защо плачеш?“. Тя всякога не разбира езика на детето, но и то не разбира нейния език. Майката мисли, че детето плаче, а всъщност то говори. Детето расте, а майката иска да го отвикне да плаче. Когато детето се отучи да плаче и каже първата дума, всички казват: „Проговори нашето дете“. След една-две години майката вече обяснява какво казва детето. Като чуят първата дума на детето, всички я повтарят, радват се и казват: „Ще се научи да говори това дете“.

Сега ще ви питам: какво беше вашето детинство, коя беше първата дума, която казахте на майка си? „Мамо.“ Не, тази дума отпосле се изговаря. Ако детето или някой човек каже *две*, това подразбира, че той ходи на краката си. Каже ли *едно*, разбирам, че той се е изправил. Аз пък изнасям думата *добродетел*. Кое е реалното в добродетелта? Съпоставяйте нещата. Аз ще ви кажа две неща, върху които не сте мислили – тогава умът и съзнанието ви не са били будни. В древността изпратили една царска дъщеря при велик мъдрец да ѝ даде един добър урок. Тя се явила при него много добре облечена. Той сложил на ухото ѝ една обица и я изпратил да си отиде. Какво разбирате вие от този разказ – защо мъдрецът пробол ухото на царската дъщеря и сложил на него обица, защо сложил една обица, а не две?

Съществува един начин за правилно разбиране на Природата. При сегашните условия, както живеете, няма такава възможност. Защо? Защото човешкото съзнание е заето със странични работи. На една плоча не можете да

фотографирате много образи и изображения; ако на една плоча фотографирате например десет образа, те няма да бъдат ясни. Ето защо, когато известна идея или известни понятия не са ясни в човешкия ум, това показва, че сте фотографирали повече образи на тази плоча. С това се обяснява защо едни хора не могат да мислят, а други не могат да помнят. Първо, трябва да знаете закона за смените – постоянно да сменяте плочите на вашата мисъл. На една плоча не може да има много образи или изображения. Ако плочата не се сменя, това показва, че нямате правилно разбиране. Ако фотографирате даже два образа един след друг, те ще се смесиат и вие няма да получите правилно впечатление.

Някога пратили лъва да пее по света. Той влязъл в едно село и почнал да реве. Като чули гласа му, хората се изпокрили в къщите си. Защо са се скрили хората, какво е било пеенето на лъва? И сега, където влезе лъвът и започне да реве, всички се скриват, не смеят да излязат. После дошло магарето и заревало. Всички излезли вън и казали: „Иде магарето, грозде ни носи то!“. Лъвът се върнал в гората. Господ го запитал: „Как приежа хората твоего пеене?“ „Аз им пях много, но те се скриха и никой не излезе да ми благодари“. Върнало се магарето и казало: „Аз попях на хората, всички излязоха да ме слушат и каквото носех на гърба си, взеха го“. Питам: кое пеене е по-разбрано – на лъва ли, или на магарето? Да не мислите, че това са невероятни приказки. Не, това е философия – толкова вярна, че в нея няма никакви изключения. „Какво е лъвът?“ Лъвът представлява злото, което като зареве, изпоплаши хората и те се скриват вкъщи и казват: „Да те пази Господ от злото!“. Какво е магарето? То минава за добродетел. Защо? Ще вземеш от него гроздето. Значи под *магаре* аз разбирам доброто. Като реве магарето, аз казвам: „Хората още не те разбират“. Всички вземат сладкото грозде от коша, ядат от него и казват: „Иди да донесеш още“. Затова именно магарето постоянно отива и се връща. Защо бягат хората, като дойде лъвът? Когато Господ иска да види децата Си, пръснати из света, праща слугите Си да ги викат, обаче

те не идат. Тогава Той праща лъва да ги вика – щом чуят гласа му, те се прибират вкъщи. Бащата се радва, че децата са дошли. Злото сближава хората: ако искаш да сближиш хората, повикай отвън злото. Вие мислите, че злото е вън от човека и ако влезе вътре в него, работата му е свършена – отвън зло няма, отвътре има зло.

Ще се върна към думата *слънце*. Какво прави Слънцето, като изгрее, как го посрещат хората? С любов и радост. На същото основание питам: какво трябва да направи човек, за да го обичат; защо обичаш някой човек? За да го обичаш, той ти е направил някакво добро; не може да обичаш човека, ако не ти е направил поне едно малко добро. Ученикът обича учителя си за знанието, което му дава. Защо детето обича майка си? Ще кажете, че то обича майка си, защото му е майка. Не, детето не съзнава това, тази идея още му е чужда. Детето обича майка си за млякото, което приема от нея. Следователно ако ме питат какво е мляко, отговарям: това, което може да накара детето да обича майка си, е мляко. Ако майката има мляко, детето непременно ще я обича; значи всяка жена, която му дава мляко, може да бъде негова майка и то ще я обича.

Казваш: „Никой не ме обича“. Много просто – не те обичат, защото нищо не даваш. Майката е обичана, защото дава мляко; учителя обичат, защото дава знание; обичаме свещта заради светлината, която дава; обичаме Слънцето за топлината и светлината му; обичаме Бога заради Любовта, с която ни обгръща. Що е Любовта? Онази същина на живота, която и Великите Учители на света не смеят да бутат. Както млякото е връзка между майката и детето, така и Любовта е връзка между Бога и човека. Млякото никога не трябва да престава – щом престане то, и Любовта се прекъсва. Христос казва: „Физическият хляб трябва да се превърне в духовен“. Затова е казано: „Аз съм словесното мляко“.

И тъй, не искайте да бъдете обичани, без да има защо. Следователно обичаме Бога, защото получаваме нещо от Него; обичаме учителя, защото има знания; обичаме Слънцето, защото ни изпраща светлина и топлина; обича-

ме ябълката, защото дава плод; обичаме магарето, защото носи товара ни. Казваш: „Аз искам да служа на Бога“. Какво се разбира под служене? Трябва да имате една конкретна идея – служенето да не ви унижава. Дойде някой, каже ти една обидна дума, например каже, че си магаре: щом не разбираш вътрешния смисъл на думата *магаре*, ти се обиждаш. Ако ти кажа *гълъбче*, всъщност гълъбче ли си – не си, но ти става приятно. Казвам ти: „Моето пиленце!“, пак ти става приятно. Ако ти кажа: „Моето червейче“, не ти е приятно. Щом не разбираш съдържанието на думите *магаре*, *червей*, ти не разбираш тяхната същина. Както майката не може да бъде обичана, ако няма мляко, така и учителят не може да бъде обичан, ако няма знания. Ученикът има нужда от знанието на учителя, както детето – от млякото на майка си. А какво трябва да има детето, за да го обича майка му? Нещата трябва да се съпоставят: ако на една идея не можете да съпоставите противоположна, тя остава неясна за вас. Например казваш: „Да обичаме Бога, защото е Любов“. Така е, но ти какво трябва да бъдеш, за да те обичат?

Казано е: „Да възлюбиш Господа Бога твоего“. Защо да го любим? Защото Той е Любов. Значи Любовта е млякото в живота. Следователно ще обичаш Бога като Любов. А ти какво имаш, за да те обичат? „Аз живея обикновен живот.“ Какво особено има в твоя живот, за да те обичат? „Колко особени неща има в моя живот!“ Кои са те? „Не мога да ги изнеса.“ Значи има неща, които не могат да се изкажат. Например кажеш на някого, че е невежа – какво лошо има в невежеството? Детето не е ли невежа? То се ражда невежа, но майка му го обича. То знае да плаче, т.е. да говори на особен език. Плачът е най-красивият език, който някога сте слушали на Земята. За да не забравите този език, вие трябва да плачете, да си го припомняте, да знаете кой е старият език, на който сте говорили. Някои от вас са го забравили, други не са го забравили. Като поплачете, съжалявате, че сте плакали. Казваш: „Представете си, на караха ме да плача!“. Да накараш някого да плаче, това е най-голямото добро, което можеш да му направиш.

Вътрешна идея е, когато майката дава мляко на детето си и то го приема; ако не го приеме и млякото капне на земята, това е неразбиране. Не е правилно млякото да пада на земята и да не се използва, да не влезе в организма на детето. Казваш: „Това е неразбрана идея“. Какво представлява неразбраната идея? Това е млякото, паднало на земята. Детето остава гладно, както онзи, който не разбира известна идея. Какво прави тогава майката? Аз питам майките: какво прави детето, като разлее млякото на земята? Ще кажете, че отдавна сте били деца, не помните; сега сте възрастни. Каква е разликата между детето и възрастния? Под *дете* и *възрастен*, в широк смисъл на думата, разбираме светския и духовния живот. Детето живее още светски, физически, материален живот, а възрастният живее духовно, т.е. той се движи в духовния свят. Следователно не е право да се мисли, че светският живот е порочен: всъщност животът е единен и неразделен – разликата е само в начина, по който се живее.

Имате двама цигулари: те държат цигулките по един и същи начин, и двамата си служат с лък, еднакво слагат пръстите си на грифа, но се различават в свиренето. За единия казват, че свири хубаво, има отличен тон, добра техника, още – че е учен, че е свят човек, ангел. Това са неразбрани идеи, в които няма нищо духовно. Какво се разбира под *духовен човек*? Ще кажете, че духовният знае всичко. Кажете ми тогава, колко прави десет милиона по десет милиона? Сто билиона. Това означава думата *ангел*; той носи в себе си толкова знания, колкото единици има в стоте билиона – и това даже е малко. Думата *ангел* е неразбрана – който я разбира, само като му кажат *ангел*, веднага ще влезе в ангелския свят. Щом чуя думата *ангел*, аз влизам в този необятен свят, необикновено красив и светъл, разпервам крилете си и се движа с бързина, по-голяма от тази на светлината. Аз лесно се движа между Земята и Небето. Какво разбирате под *тук* и *там*? Който се движи бързо, може да бъде навсякъде – тук и там, на Земята и на Небето; там съм за това, за което мисля; за това, което не мисля, отстъпвам, не съм там. Аз мога да

бъда при вас с тялото си, а с ума си да бъда на друго място; аз съм там само за това, за което мисля. Следователно ако мислиш за Бога, при Него си; ако мислиш за света, при света си – за каквото мислиш в даден случай, ти си там, при него. Да допуснем, че вие мислите за мене; дойдете при мене, но не получите нищо – при мене ли сте всъщност? Така и детето може да е при майка си, но млякото го няма – какво се ползва то от майка си? Правилно е, когато детето е при майка си, да получи мляко от нея. Ако отидеш при майка си и не получиш мляко, казваш: „Не ме прие майка ми“. Защо не те прие? „Не намерих млякото.“ Същият закон важи и в духовния свят.

Казано е, че Бог е Любов. При това ти се молиш, отиваш при Бога, но нищо не получаваш. Какво си разбрал от Любовта? Сега говоря на ваш език. Казваш: „Молих се, но не ми се отговори на молитвата“. Защо не ти се отговори? Не си готов. То е все едно да отидеш в царството на светиите или на ангелите. Който отива при ангелите, той трябва да знае техния език. „Значи никой не може да влезе във връзка с ангелите.“ Ако вие не знаете езика им, все ще се намери някой да го знае. Вие искате да отидете при ангелите като при майка, да получите мляко от тях. Ако отидете при тях с тази мисъл, вие ще развалите порядъка на Небето. Ангелът не може да бъде майка – наставник може да бъде, но не и майка. Важно е да знаете езика на ангелите; за да го знаете, трябва да сте придобили нещо.

Казвам: освободете се от онова човешко състояние, в което попадат аристократите. Срещат се учени, царе, князе, които се държат високо над другите хора; например царският син в училището се мисли за по-горен от другите деца. Обаче има деца, по-способни от царския син. Който има знания, който е способен и даровит, той е царски син. В дадения случай човек трябва да носи в себе си една конкретна, велика идея, която да го отличава от другите. Щом чувствам Божията Любов в сърцето си, аз съм царски син; щом Мъдростта е в моя ум, аз съм царски син; щом имам Свобода и говоря Истината, аз съм царски син. Любовта, Мъдростта и Истината определят положението

на човека. Ако любиш, ти си приел млякото на майка си – Любовта. Бог е Любов. Доброто излиза от Любовта, от млякото на живота. И в Писанието е казано, че плодът на Духа е Любовта. Като възприемаш Любовта, ти любиш Бога; ако не я възприемаш, ти не любиш Бога.

Любешият има качества, които го отличават от онзи, който не люби. Казваш: „Не разбирам тази идея“. Как се познава, че си разбрал известна истина? Казваш например, че знаеш френски език. Ако наистина знаеш този език, ще можеш да се разговаряш с французите. Следователно, ако разбираш известна идея, ти ще можеш да я предадеш на другите хора. „Аз съм духовен човек.“ Щом си духовен, ти трябва да знаеш езика на ангелите и да се разговаряш с тях. Който разбира езика на ангелите, лесно урежда работите си. „Какво урежда Любовта?“ Тя оправя всички спорове и противоречия на хората. Любовта е Божествен език: който знае този език, той всичко урежда. Щом Любовта урежда всички работи, защо нашите работи не са уредени? Много просто – Любовта не ги урежда по механичен начин.

Днес повечето хора имат криво разбиране за живота, искат да им се даде всичко наготово, по механичен начин: те очакват да дойде колесница от Небето и с нея да ги вземат горе. Това е материалистично разбиране. Какъв смисъл има това, ако ти не знаеш Божествения език? То е все едно да отидеш във Франция, в Англия или в друга държава, а да не знаеш техния език. Може да бъдеш добре облечен, но дрехите не помагат – знание е нужно. На Небето преводачи не се приемат: да се явиш в Небето с преводач, това значи да си подсъдим, който се нуждае от адвокати, които го защитават. Ти си на подсъдимата скамейка, дето ще отговаряш за делата си – иде съдният ден за всички. Ще ви съдят и вие ще отговаряте за всичко, което сте вършили на Земята. Понеже не знаете езика, ще търсите преводачи. Като изучавам хората, аз се чудя на тяхното голямо съзнание: всеки мисли, че познава Бога, че е набожен, духовен човек – и невежиат, и ученият мислят така. Невежиат ми казва: „Ти си еретик“. Аз не се

оправдавам, но казвам: вие, които минавате за учени, за многознаещи, говорете ми на ангелски език.

Как се поздравяват ангелите? „Ти ще ни кажеш.“ Нали много знаете, защо очаквате от мене, аз да ви кажа? „Ти искаш да ни изкараш невежи.“ Какво лошо има в невежеството? Като отида при общаря, и аз съзнавам, че нищо не зная. Наблюдавам коппринената буба и признавам, че не разбирам от нейното изкуство – тя преде такава тънка нишка, каквато малко хора могат да изпредат. За да се произнеса за нейното изкуство, аз трябва да го познавам. Като отида при работника, който копае, няма да му говоря, но ще съблека дрехата си, ще взема лопатата и ще почна да копая. Ако в даден момент не заемеш същото положение на работника, ти не разбираш Божиите закони. Господ казва на Яков: „Не се бой, червей Якове“. Бог го нарича с името *червей*, защото червеят може да се промъкне навсякъде, дето другите не могат. Ако искаш да разбереш смисъла на живота, непременно трябва да се смириш – в случая червеят е символ на смирение. Христос казва: „Поскоро камила ще влезе през иглени уши, нежели богатият в Царството Божие“. Значи богатият трябва да се освободи от всички материалистични стремежи, да се превърне на червей: не да изгубиш смисъла на живота, но да се разтовариш, да останеш свободен; да остане съзнанието ти съвършено свободно, да си починеш от едно състояние. След това и да заемеш високо място, няма да бъдеш в първоначалното си положение.

Сега аз ви говоря на този език, за да имате ясна идея за работата, която ви предстои. Вие сте дошли до едно място, където сте лишени от методи за работа; вие се нуждаете от образци. Какво придобихте с вашето размишление? Аз ви изнасям ценни неща, за да има върху какво да мислите. Например ще мислите за млякото, което прави жената майка – без млякото тя не може да бъде майка. Светлината прави човека светия, а Бог е Любов. Значи трябва да имате известни качества, за които могат да ви обичат. Какво трябва да правите, за да бъдете обичани от Бога? За какво обичате децата си, кое застава майката да

обича детето си? За да се разбере известна идея, тя трябва да се преведе във всички форми. Например Любовта е една и съща, независимо от това дали се извява между хората, между светиите и ангелите, или в Бога. От най-нисшите до най-висшите същества, всички са подчинени на Любовта, но тя трябва да се преведе във всичките форми. Ако не може да преведете една от формите на Любовта, казвате: „Мляко!“. Какво трябва да се яви във вашия ум след млякото? Идеята за майката. Казвате: „Баща“. Като кажете тази дума, каква идея се явява във вашия ум?

Питам: когато у вас е пял лъвът, къде бяхте вие? „Всички се изплашихме и се скрихме вкъщи.“ Казвате: „Лоша работа, лош е животът“. Значи щом е лош животът, лъвът пее; а когато животът е добър, магарето реве отвън. Какво правят хората, когато славеят пее? Отварят прозореца и насочват ухото си да слушат. Казват: „Много хубаво пее този славей“. Та като казва Христос да любим враговете си и да прощаваме, това значи да проявяваме Любовта. Преведете думите *да простиш*. Ще кажете, че законът учи да бъдем честни, добри.

При един беден човек дошъл приятелят му и казал: „Аз те обичам, уважавам те“. Говорил му цял час. След него дошъл другият му приятел, който му казал само две думи: „Ще ти помогна“. От думите на първия си приятел той забравил всичко, но запомнил думите на втория си приятел: „Ще ти помогна“. Тези думи са реални за него. Каго се огледал, видял, че имал всичко на разположение: дрехи, обувки, храна – всичко, от което се нуждаел. От думите на първия нищо не остава, освен голите думи на обичта: „Ти си добър“. От двете думи на втория остава много: и обич, и дрехи, и храна. Че съм добър, това е моя работа. „Като тебе човек няма.“ И това е моя работа. „Лош човек си бил!“ И това е моя работа. Всичко, каквото хората могат да кажат – добро или зло – не се отнася до мене: аз не съм нито добър, нито лош. „Ти си добър.“ Много добре, но между две допирни точки трябва да има отношение.

Ще ви приведа примера за онзи индуски ученик, на когото учителят дал един урок по Любов. При въпроса що

е Любов, учителят сложил ученика си във водата, където го държал десет минути. Ученикът ритал във водата, искал да излезе навън. Като го извадил от водата, учителят го попитал: „Какво усети?“ „Голяма, непреодолима нужда от въздух“. Следователно докато и вие нямате голямо, непреодолимо желание за нещо, то не може да ви се даде. Казвате: „Ако искат, да ми го дадат“. Не е така. Вижте детето – като ревне, то казва: „Мляко!“ – и майката е готова вече да му даде мляко. Ако в духовния свят вие не ревнете, няма да придобиете Любовта. Ако майката не открие гърдите си, вие не знаете да ревете; ако вашата молитва не отвори вратата на Любовта, вие не знаете да се молите. За мене нуждата от млякото е вашият рев. Като ревне детето, майката казва: „Ела, мама!“. Ако и пред Бога не знаеш да реवेश, както трябва, Той няма да те чуе. Като реве, детето не мисли, че безпокои майка си. Като се нахрани, и майката, и детето започват упражненията: майката го подхвърля нагоре, целува го, казва му: „Моето детенце“ – и пак го подхвърля.

Кажете ми един начин за молитва. Аз ще ви дам един нов начин: ако не реवेश правилно, майка ти няма да ти даде мляко. Ще реवेश, както трябва, докато ти се даде мляко, и след това майка ти започва да те подхвърля във въздуха, да си играе с тебе и ти да си играеш с нея. Това показва, че молитвата ти е приета. Така постъпва и Бог с вас: ако молитвата ти е приета, Той ще ти даде мляко и ще те подхвърля във въздуха, за да си поиграе с тебе. Бедност, страдания – това са милувки на майката. Който не разбира това, казва: „Побеля ми главата от страдания“. Няма нищо – това са милувки. Колко пъти майката от любов хване детето си за бузката и го ощипе – то започва да плаче. Защо го щипе майката? Тя му предава нещо, това не е щипане. Как наричате вие това упражнение? После майката го хваща с петте пръста, помилва го. Ще кажете, че това са прости работи. Не, това е науката на живота – това става с всеки човек.

Така хваща и Природата: хване те някъде, щипне те, излезе ти цирей – какво е това? Заболи те глава – какво

е това? Хрема имаш – какво е хремата? Всички болести показват отношенията, които съществуват между хората. Вземете примера за онзи болен, който лежал 38 години и всяка година очаквал да го пуснат в къпалнята. От две хиляди години се говори за него, и като четат Евангелието, всички се възхищават. Кого е очаквал той цели 38 години? Вие не подозирате какво се крие в този стих, не разбирате дълбокия му смисъл. Християните казват: „Този е болен от 38 години“. Не, аз зная друго нещо, за което не искам да говоря. Да чака 38 години, докато слезе ангелът да размъти водата! Други преди него вземали благословието и той си казал: „И моят ангел ще дойде“. Не струва ли да чакаш 38 години да дойде твоят възлюбен и да ти се усмихне? Христос го погледнал и го запитал: „Искаш ли да бъдеш здрав?“ „Господи, няма кой да ме сложи във водата, когато тя се размъти“. Какво голямо търпение е имал този човек! Той казал: „Други, които имаха по-голяма нужда от мене, взеха благословието и аз трябваше да чакам“. Христос му отговори: „Има друг начин да оздравееш: вземи си одъра и тръгни!“. Знаете ли какъв беше погледът на болния и какво се роди в него – това, което светът никога не е помислял, нито е видял. И ако вие мислите да влезете в Небето без страдания, ако вие не можете да чакате 38 години, къде е вашето търпение? Ако сегашните хора чакат 38 години, те ще зароптаят и ще кажат: „Как тъй, това са 38 години! Дотегна ми толкова време!“. Да чака 38 години – това е герой, това е човек, който със спокойствие очаква да дойде неговият възлюбен. Христос му казва: „Дигни одъра си и ходи!“ – и стана човекът, вдигна си одъра и го понесе. Как е изказан стихът: „Дигни одъра си и ходи!“.

Какво представлява числото 38? Одърът е числото 8. „Дигни одъра си!“ – това е числото 8. Какво представлява числото 999? То е хиляда без едно. В деветката се крият всички възможности за твоето повдигане. Като дойдеш до числото 999, не отлагай – в него са всички възможности: ти имаш всички условия и в трите свята – във физическия, духовния и Божествения. Започни да работиш! Ако имаш числото 888, като събереш трите осморки, по-

лучаваш 24. Като събереш $2 + 4$, то е равно на 6. Числото 6 означава прозорци на къщата, откъдето влиза светлината. Като се каже *шест*, отвори прозорците си, да ти стане светло. Ако искаш да разбереш Природата, започни да работиш с нейните сили – така ще разбереш Божествения език. Като дойде известно страдание върху тебе, да ти е приятно; ако сгреша, пак да ти е приятно. Защо? Защото имаш възможност да се изправиш.

Преди няколко дни ме питаха за цвета на търпението. Цветът е черен и светъл: черният е отвън, а светлият – отвътре. Това показва, че сте в нормално състояние, че разбирате нещата. Черният цвят означава почивка, събиране навътре: като влезе в черния цвят, човек се прибира в себе си и се приготвя за работа; а като излезе навън, човек започва да работи, да твори. Като казвам, че трябва да бъдем търпеливи, това значи да разбираме свойствата на цветовете или силите, които работят чрез тях. Ако не можеш да примириш черния цвят със светлината, ти не разбираш вътрешния смисъл на живота. Под *черен цвят* разбирам, че отвън няма условия за работа, но отвътре. Щом отвън няма условия, отвътре ще има. Ето защо, когато злото е отвън, а доброто – отвътре, ние изучаваме закона на търпението. Това е естественото положение.

По какво се отличава търпеливият човек, какво става с презрелия плод? Търпеливият човек е всякога свеж. Казано е, че Бог е дълготърпелив. „Искам да бъда свеж, да се обнова.“ Влез в закона на търпението. Само търпеливият може да бъде здрав, свеж и бодър; без търпение не можеш да бъдеш силен. Ще ви приведа един пример на търпение. Това се случило някъде в България. Един войник, ранен в последната война в ръката, трябвало да мине тежка операция. Лекарят го прегледал и казал: „Понеже операцията е сериозна, трябва да стане с упойка.“ „Господин лекарю, не искам никаква упойка, направете ми операцията направо“. Войникът подал ръката си на лекаря и спокойно седял. Лекарят извадил ножа, изчистил раната добре и започнал да реже. Нито един мускул не трепнал на лицето на войника. Като свършил лекарят, войникът го попитал:

„Господин лекарю, свършихте ли?“ „Свърших...“ „Благодаря ви“. Мислите ли, че войникът не усещал болки? Усещал е, но търпял. Това е самообладание. Който няма търпение и самообладание, ще проглуши света със своя вик. Невидимият свят прави своите операции на хората и те викат – Божественият нож минава по раните и ги чисти, след това прави своите операции. Като се свърши операцията, ти ще благодариш на лекаря, че е излязла сполучлива.

Стремете се да придобиете търпение – това значи да бъдете свежи. Разковничето за това е търпението. Понеже е вътрешно качество, то не се изнася навън. Бог се нарича дълготърпелив, многомилостив, благоутробен. Когато сте нетърпеливи, мислете за търпението като за едно от великите качества на човека. Може да има много несгоди в живота, но те се преодоляват с търпението. „Какви ли неща не мислех аз!“ Ти мислеше да станеш богат човек – не стана; мислеше да станеш учен – не стана; искаше да станеш красива мома, да се ожениш за царския син – и това не стана. Не ви съветвам да се жените за царски син или за царска дъщеря. Казваш: „Не струва да се живее“. Аз пък казвам: има нещо, за което трябва да се живее – да придобиеш свежестта. Чрез търпението всичко се постига, но чрез богатството не се придобива търпение. Наистина, без търпение не можеш да станеш учен, богат; ако нямаш търпение, и силен не можеш да станеш. Временно може да бъдеш силен, но само чрез търпението ще придобиеш сила. Чрез търпение се придобива и дълготърпение. Където е дълготърпението, там са всички добродетели. Знанието, силата, Любовта се придобиват все чрез търпението. Като влезе някъде Любовта, тя първо пита: „Къде е търпеливият човек?“. Щом ѝ кажат, тя първо ще посети неговия дом; щом свърши работата си, тя ще посети и онези, които имат малко търпение. Аз ще ви кажа следното: ако сте ме разбрали, блажени сте; ако не сте ме разбрали, два пъти сте блажени. Ако прилагате моето учение, блажени сте; ако не го прилагате, два пъти сте блажени. Аз съм последователен: два пъти сте блажени, защото ще бъдете предметно учение за другите.

И тъй, поставете за основа мисълта: без мляко детето не може; и майката без мляко не може да бъде обичана. Помнете, че единственото нещо, за което човек може да бъде обичан, е също търпението. Само търпеливият човек може да има послушание към Бога – това обича Бог у нас. Не можем да проявим към Бога друго, освен послушание, затова се казва в притчите: „Сине мой, послушай съветите на Баща си“. Аз обичам Бога, понеже е Любов; Той дава всичките условия за човешкото развитие. Като се говори за Бога, имаме предвид Неговата отворена душа, която обича всички и е готова да направи всичко заради нас. Ако аз питам дали Бог ме обича, разбирам дали съм търпелив, дали имам послушание. Като се говори за Божията Любов, и душата на човека трябва да бъде отворена. Така именно, като обича Бога, човек трябва да бъде готов всичко да направи за Него. Това, което Той ми дава, трябва да го приема, без да разсъждавам дали то е добро, или зло. Богатство и сиромашия, невежество и знание, сила и безсилие трябва да бъдат еднакво приятни за мене. Това са противоположности в живота.

Това, което ви говоря, се отнася до вашия духовен живот, а не до физическия. Нужно ви е търпение. Някой ти казва: „Груб си, недодялано дърво си ти!“. Какъв превод ще направиш на тези думи? Ако си груб, кое е противоположното на грубостта? Груб – значи силен, як си в живота, твърд си. Кое качество е противоположно на твърдостта? Мекотата. Кое е мекото в живота – направете превод на тази дума. Когато се домогнете до едно реално знание, то постоянно ще расте, а с него заедно и светът ще се разширява пред вас. Реалното знание увеличава светлината на човека. Намираме се в един тъмен салон, нищо не се вижда. Един говори за Любов, друг говори за Мъдрост, трети – за Истина и т.н. – въпреки това салонът е все още тъмен, нищо не се вижда. Едно дете се явява и извиква: „Хей брее!“ – и запалва клечка кибрит. Кой е умният в случая? Ако една дума, изказана от тебе, може да запали кибритената клечка, тя носи разумност и светлина. Ако произнесеш думата *хляб* и тя не запали кибритената клечка,

всички останали думи са безсмислени за тебе, те нямат запалка. Търпението е запалката на нашия живот. „Любовта не е ли запалка?“ Тя не е запалка, защото не е наше качество – Любовта е качество на Бога. Човек се отличава с търпение: ако си търпелив, можеш да мислиш, всичко можеш да постигнеш. Нямах ли търпение, ще имаш особено разбиране за живота – ще искаш той да се сложи така, както ти мислиш.

Ние искаме всички да ни обичат, да управляваме, да заповядваме. „Какво сме направили за хората?“ Нищо особено. „Какво са направили другите хора?“ Ти гледай какви са твоите отношения към Бога, не мисли за отношенията на другите; гледай какви са твоите отношения към хората, не мисли за техните отношения към тебе – това е второстепенно. Ако техните отношения към тебе са неправилни, гледай твоите отношения към тях да бъдат правилни. Щом твоите отношения са правилни, ти ще разсъждаваш правилно; тогава ти ще бъдеш търпелив. Ако си нетърпелив, и отношенията на хората към тебе ще бъдат неправилни. Важното е да имаш правилни отношения към Бога. Така: ако аз имам отношения и към духовния свят, и към всички разумни хора, какво може да ме смущава в света?

Повтарям: блажени сте, ако не сте ме разбрали. Досега бяхте блажени, понеже мислехте, че ме разбирате. „Как ще дойдем до разбирането?“ Чрез Любовта. Човек има две страни: когато познавам Бога в Любовта, аз съзнавам величието на Любовта, понеже Бог е изворът; и аз се радвам, че този извор е вечен. Като говоря за себе си, че имам търпение, в това е проявата на Бога в мене. Когато казвам, че Бог се проявява в мене, тогава виждам търпението в мене. Бог гледа дал ли съм Му възможност да се прояви в мене, както Той иска. Както аз съм свободен в Бога и в Любовта Му, така Бог и в мене трябва да се проявява свободно. Това са две отношения, които всякога трябва да имате в ума си. Ако Бог във вас не е свободен, нямате търпение. Тогава и вие не можете да бъдете свободни. Там е цялата философия на живота. След това идат другите знания, за

които се говори в магията – силата на човека. Като имаш търпение, с едно вдигане на ръката си всичко можеш да направиш.

Сега аз мога да ви свържа, да ви скача един с друг. Можем да направим опит: ще се хванем един с друг за ръцете; двамата крайни на веригата ще държат една електрическа крушка. Ако имате търпение, крушката ще светне; ако нямате търпение, крушката няма да светне. Търпението е мощна сила, която привлича светлината в човека. Може всеки сам да направи опита: ще вдигнете едната си ръка нагоре, а в другата ще държите крушката. Ако опитът излезе сполучлив, вие имате търпение. Ако няколко пъти направите опита и нямате резултат, вие нищо не можете да свършите. Казваш: „Тази работа не може да стане“. Знаете ли на какво приличат вашите опити? Един учител дал на ученика си задача да направи този опит и ученикът вдигал едната си ръка нагоре, другата надолу, и понеже крушката не светвала, той изгубил търпение и при последния опит му идело да удари крушката в земята. Учителят разбрал какво мисли ученикът и незабелязано сложил една тънка жица. Когато ученикът хванал крушката, за да я хвърли, учителят пуснал тока и крушката светнала. Ученикът се зарадвал и казал: „Най-последно, опитът ми излезе сполучлив“. Той не знае, че учителят е пуснал тока, за да не отиде крушката на земята. Често и вашите крушки светват не по силата на вашето търпение, но за да не пострада напразно крушката.

Следователно ако вдигнеш лявата ръка нагоре и в дясната държиш една чувствителна крушка и тя светне, ще придобиеш вяра в себе си. Като излезеш навън, ти казваш на другите: „Знаете ли какъв опит направих?“ „Не знаем...“ „Ето, ще го направя“. Вдигнеш лявата ръка нагоре, в дясната държиш крушката и тя светне – осветява пътя ти.

Тайна молитва

1 март 1931 г., София, Изгрев

ИСТИНСКИ ПОКЛОННИЦИ

Размишление

Питам: колко пъти четохте досега 4. глава от Евангелието на Йоан? Ще кажете, че сте я чели много пъти – важно е точно колко пъти сте я чели. Кое число е множествено? Нещата трябва да бъдат точно определени. Например казваш: „Този е светски човек, онзи е духовен“. По какво се различава светският човек от духовния? Всеки от вас има известна представа за светския и за духовния човек. Казваш: „Светският човек не следва Божия път“. Обаче и в Писанието е казано, че и бесовете вярват в Бога и треперят от Него, при това пак са бесове. Вярата им не ги спасява. Онази вяра, която внася в човека страх и трепет и която не внася в него истинско разбиране за живота, не е вяра. Едно е важно: човек не може да живее вън от Бога. Както и да разбирате живота, истинският живот е в Бога. Христос казва: „Както Отец има живот в Себе Си, така е дал живот и на Сина Си“. Животът се предава от човек на човек, както запалената искра предава топлината си от едно дърво на друго. „Що е Бог?“ Колкото и да измъчвате ума си да определите що е Бог, не можете да го разрешите. Ако искате да си Го представите по форма, нищо няма да разберете: вашият ограничен ум не може да обхване Бога; ако си Го представите по сила, пак не можете да Го разберете. Ако кажете, че Бог е всемогъщ, какво ще разберете? Вашият ум не може да схване смисъла на тази идея.

Да се върнем към въпроса за светския и духовния човек. Светският човек не може с нищо да се задоволи – той е ненаситен, ламти за всичко, навсякъде търси удобства. Стремелът му е един: да има всичко изобилно, от нищо да не е лишен. Ако има един милион лева, ще се стреми да спечели още един; ако има два, ще иска още два милиона

– целия свят да му се даде, все ще иска още нещо. Светският човек има много желаниа. Защо има толкова желаниа? Защото е слаб, ленив. Той седи на едно място и си казва: „Да имам един кон или един автомобил, по цял ден ще се разхождам. Да има кой да ме качи на планината!“. Слабият и мързелив човек е като децата – той постоянно мечтае: „Да има кой да ми направи сега една баница; да имам слугиня на разположение – да ми донесе обувките, дрехите да си облека, да отида на разходка“. Такова нещо е светският човек – човекът на удоволствието. Ако заболее, веднага вика лекари да му помогнат – да го прегледат външно и вътрешно, да не би да има някакъв процес. Но както и да живее, той ще умре.

Преди години на няколко американци дошла идеята да отидат на север и там да си направят един хубав дворец от лед. Те реализирали идеята си: направили си от лед един дворец, който струвал милиони; прекарвали там зимата, от което били много доволни. Като дошла пролетта, дворецът започнал постепенно да се топи. През лятото дворецът им изчезнал съвършено, нищо не останало от него. Светските хора имат такива хубави дворци, богато мебелирани, но всичко това е временно. Казано е в Писанието, че в края на века ледените палати ще се стопят и светът ще се преобрази. Светският човек живее в света на промените. Може ли такъв човек да бъде щастлив? Докато е студено, вие се оплаквате от студа, с нетърпение очаквате пролетта. Щом дойде тя, дворецът ви се стопява и вие сте нещастни. Добре е да живееш на север, но дървен материал е нужен, с който да си направиш дървена къщичка. Който разбира живота, той съпоставя нещата; той знае какво търси и какво очаква. Казвате, че търсите Любовта. Определете какво нещо е Любовта. Определете какво нещо е Истината. Ние познаваме Любовта по две неща, а именно: където е Любовта, там има свобода. Това са качествата на духовната Любов. Изобщо любовта на духовния и на светския човек коренно се различава.

Духовният човек се определя по-мъчно от светския: неговата любов възкресява. Любовта на духовния човек

носи със себе си едно малко ножче – като види някого вързан, тя прерязва връзките му и го освобождава. Любовта на светския човек дава само външно, не и вътрешно. Така постъпва добрият господар с коня си – той го срещи, приглади го, нахрани го, после му слага юлар на главата и го впряга на работа. При светската любов колкото повече те обичат, толкова повече грижи полагат за тебе, но и толкова повече те ограничават; изобщо колкото по-голяма е любовта на светския човек, толкова по-големи са ограниченията. Като те люби светски човек, ако не вървиш според изискванията му, той те заплашва, че ще те убие. Ако някой българин отиде в Германия и приеме германско поданство, като се върне в България, не го признават вече за български поданик. Същото е и с германец, който живее в България и приеме българско поданство – като се върне в Германия, не го признават за германски поданик. Такъв е ограниченият човешки живот. Въпреки ограниченията ние искаме да учим. Добре е човек да учи, но ако след свършване на училището замине за другия свят, какво го ползва ученето? Ако имаш знание и не можеш да го използваш, защо ти е то; ако имаш крака и не можеш да ги използваш, защо ти са те? Ние трябва да бъдем господари на това, което имаме, за да се ползваме от благата, дадени от Природата.

Сега да дойдем до духовната страна на живота. Духовен човек си, но настане у тебе едно помрачение и ти се разсърдиш. Дойде някой при тебе – не го приемаш, сърдиш се, викаш и го изпъдиш. Къде е твоята духовност? Така постъпва и животното: докато го храниш, то е добро, меко, никого не напада; щом огладнее, проявява своята жестокост. Аз имам едно черно куче, много честолюбиво – мнозина са опитали неговото честолюбие. Гледам, един брат седи, отправил погледа си към кучето. В това време кучето стои до него и гледа на изток. Братът се обърна към кучето и го поглади по главата. Той иска да му каже: „Това, което аз виждам, ти не го виждаш и не можеш да го разбереш“. Кучето, раздразнено от докосването на ръката по главата му, скочи веднага, хвърли се върху брата и

го хвана за рамото; братът се стресна и се отстрани. Отидох при него и му казах: „Не трябваше да хващаш кучето по главата, то се дразни от това“. Кучето се е хвърляло и върху някои от сестрите. Защо? Вие не знаете една от характерните черти на животните: никога животното няма да те ухапе, ако го гледаш право в очите; то хапе само когато е зад човека.

Един ден дойде една сестра при мене. Кучето беше легнало пред вратата ми. Тя се показва смела и го ритна, за да си отвори път. То веднага скочи, хвана я за рамото. Тя се изненада. То искаше да каже: „Какво право имаш да ме буташ?“. Тя си пошепна: „Какво лошо куче!“. Аз постъпвам другояче с кучето: като видя, че лежи пред вратата ми, погледна го в очите и му казвам: „Моля, бъди тъй добър, искам да мина!“. То ме погледне и стане от мястото си. Аз познавам характера на това куче: ако го бутнеш отзад, то веднага скача и се хвърля върху човека. Като не знаеш характера му, ще се натъкнеш на голяма изненада. Аз привеждам този пример, искам да ви покажа, че и вие имате такова естество, с което трябва да се справите. За това естество и Павел говори – то е подобно на моето черно куче. Низшето естество в животните си има свои закони и ако не ги знаете, то ще ви причини голямо нещастие. Следователно кучето е добро само за себе си. Някои казват, че кучето е лошо. Ни най-малко не е лошо, но не трябва да го закачат. Това черно куче играе с малките, забавлява се с тях, то се прави, че нищо не разбира, и така ги забавлява. Събират се около него 5-6 малки кученца и го закачат – то се бори с тях, без да ги дави: забавлява ги, играе си с тях като добър педагог и после се отдалечава. Като не знаем как да постъпваме с кучето, казваме, че то е лошо. Това са наши разбирания. Тогавя кой е лош: кучето или ние? Също така и низшето естество в човека не е лошо, ако знаете как да се справите с него. После ще питате защо Бог е направил света така – Той го е направил така, за да се учат хората. Докато вървите по пътя на низшето си естество, вие ще се натъквате на големи противоречия.

И тъй, докато сте в противоречия, вие се намирате в положението на онзи индуски земеделец, който хващал големи и най-разнообразни змии, слагал ги в една каца в колибата си и ги изнасял за Европа. Една вечер той забравил да намести капака на кацата и си легнал. Змиите отхвърлили капака настрана и излезли от кацата. Като се видели свободни, те плъзнали из стаята и се увидели около врата на своя господар. Сутринта, като станал, той се видял цял обвит със змиите; особено една от кобрите така се била увила около врата му и така го гледала в очите, че най-малкото помръдване би му коствало живота. Той успял да запази присъствие на духа и не мръднал – чакал отнякъде спасение. В това време в колибата влязъл слугата му, умен човек. Като видял господаря си в това положение, той веднага съобразил какво да прави. Внесъл един котел с мляко в колибата и го сварил. Змиите усетили миризмата на вареното мляко и веднага се отпуснали от врата на земеделеца и отишли към млякото. Като се видял свободен, той ги изловил една по една, отново ги сложил в кацата и наместил капака добре. Питам: какво ще правите вие, ако вашите ръце не са свободни и нямате котел с мляко? Ще се намерите в положението на този индус, когото нападнали змиите. При най-малкото помръдване кобрата ще ви клъвне: нейната отрова е една от най-силните, тя причинява смърт.

Самарянката каза на Христа: „Господине, гледам, че Ти си пророк. Бащите ни в тази гора се покланяха, а вие казвате, че в Йерусалим е мястото, където трябва да се кланяме...“ „Ти какво ще кажеш на това?“. Какво означава думата *гора*? Тя има символично значение – иначе човек не би бил толкова глупав, да се кланя на една гора. В дадения случай думата *гора* означава стабилен човек, на когото може да се разчита. Приятелят ти става министър, ти разчиташ на него и казваш: „Да имаме поне един малък Господ на Земята“. В тази гора могат да влязат един, двама, трима, а може и десет министри, ваши близки. Тогава гората ще стане по-голяма. Това са все ваши близки, на които разчитате. Евреите пък се кланяли в Йерусалим – на един град. Какво означава думата *град*? Тя означава из-

вестна философия, известни кабалистични учения, които хората не са учили. Самаряните се покланяли на гората, а евреите – на Йерусалим. Значи евреите са търсили спасението си в Йерусалим. Христос им каза:

*Действително, спасението иде от юдеите,
но иде време и сега е,
когато истинските поклонници
ще се покланят на Отца с Дух и Истина;
защото Отец таквиз иска
поклонниците Си.*

Значи иде време и близо е, когато истинският поклонник няма да се кланя нито на тази гора, т.е. на хората, на техните знания, на техните къщи и богатства, нито пък на този град, т.е. на човешките учения, но ще се покланя на Отца в Дух и Истина. С това Христос иска да каже: „Докато всички се молят на хората и вярват в тях, те са в заблуждение“. И докато вярват в човешки учения, те са пак в заблуждение. Един вярва в силния човек и му казва: „Ти си силен, богат човек, все ще ми дадеш нещо назаем“. Но и това не помага. Друг вярва в знанието, което ще придобие. Например някой може да знае много неща за ада, за рая, както Данте¹ и Милтън², но какво се ползва от това знание? Да допуснем, че някой от вас е бил в рая и сега е дошъл оттам. Какво ще ви ползва, че сте били в рая? Все ще имате една малка придобивка: хората ще ви отдадат известна почит. За да отидеш в рая, трябва да имаш вътрешна връзка с Бога; ако нямаш такава връзка, не можеш да бъдеш в рая. Без Любов в себе си ти не можеш да отидеш там. Така ти не можеш да отидеш в която и да е държава, ако не знаеш езика, който се говори там. Докато не обикнеш даден човек, не можеш да се интересуваш от него. Една американка обикнала един българин и казала: „Докато не бях го обикнала, не се интересувах от българите, не знаех къде е тяхната държава; мислех, че те са някъде в Африка, повече не се интересувах. Откак обикнах този българин, веднага взех картата на Европа и започнах да търся къде е България. Разбрах, че тя е една

малка държава, която се е освободила едва преди 50 години“. Ето защо, ако човек не обикне Бога, не може да знае какво нещо е райт.

Казвам: знайте, че гневът и омразата са качества, които идат от един долен свят. Когато някой каже *мене*, това е адът. Това лично местоимение на стар египетски език означавало адът. Казваш: „Познаваш ли ме кой съм аз?“. Да, познавам те. Който казва: „Познаваш ли ме“, той живее в ада. „По какво се отличава адът?“ По това, че там е вечният огън, който гори и разрушава. „По какво се отличава светът?“ Той е мястото на крайното тщеславие, място на удоволствия: когато търси удоволствия, човек е в света. „По какво се отличава духовният човек?“ Той се отличава по това, че иска свобода за всички хора: той иска всички хора да бъдат свободни като него; всички хора да са радостни и весели, както той е радостен и весел. Радостта, веселието е основното качество на духовния човек. Духовният свят се изявява чрез радостта; там няма скръбен човек, там всички са радостни.

Ако решите да отидете при Господа да Му разкажете всичките си скърби, мислите ли, че Той ще ви изслуша? По този начин не можете да отидете при Бога. Колкото и да се оплаквате от Иван, от Драган, Той няма да ви приеме и ще каже: „Когато вие двамата се примирите и между вас изчезне всякаква омраза, само тогава ще дойдете при Мене“. Даже и Христос, като напусна Земята, не можа да отиде на Небето, докато още на кръста не се примири с евреите. Това е закон. Мислите ли, че Христос трябваше да каже, че ще отиде при Бога да се оплаче от евреите, задето Го разпнаха? Не, Христос се обърна към Бога с молитвата: „Господи, не им вменявай това в грях – те не разбират закона. Прости им! От Моя страна Аз не искам да имам някакво горчиво чувство към евреите, Аз нямам нищо против тях“. Трябваше ли Христос да ги намрази поради това, че те забиха гвоздеи в тялото Му? Ако не бяха гвоздеите, Христос нямаше да отиде на Небето. Ако от сутрин до вечер ти държиш в ума си своите страдания и мислиш, че като тебе няма друг страдащ в света, ти няма да прис-

тъпиш при Бога. То е все едно някой българин да влезе с калните си цървули в салон, постлан с меки килими. Мнозина от вас седят с цървулите си и мислят, че така ще отидат на Небето.

Днес аз ви говоря на език, който се отнася само до външната страна на въпроса. Когато се говори за чистота, аз я разглеждам като качество, необходимо навсякъде. Водата трябва да бъде чиста, въздухът трябва да бъде чист, хлябът и храната също трябва да бъдат чисти: растенията, земята, камъните – всичко трябва да бъде чисто. Когато въздухът изгуби чистотата си, той се отразява вредно върху нас; когато растенията изгубят чистотата си, също се отразяват вредно върху нас; изобщо когато предметите изгубят чистотата си, те се отразяват вредно върху целия живот. Всичко трябва да бъде чисто. Без чистотата няма живот. Ако и знанието изгуби чистотата си, и това се отразява зле върху хората. Да говориш едно, а да мислиш друго – това е нечистота. Всяка дума трябва да бъде чиста. Христос казва:

*Иде време и сега е,
когато истинските поклонници
ще се покланят на Отца
в Дух и Истина.*

Тогава ще дойде истинското разрешение на великия вътрешен закон. Защо? Защото в Любовта към Бога стои разрешението на всички мъчни въпроси. Не е нужно да се отделим от света, но трябва да познаваме свойствата и проявите на света. Ако живеем в Божията Любов, ще видим, че и адът не е лош. Жителите на ада сами за себе си са добри, но ако при сегашните условия ние се намерим в ада, същите негови жители ще ни причинят големи пакости. По отношение на нас адът е лошо място, но сам за себе си той е отличен. Същото може да се каже и за света: по отношение на нас той може да е лош, но по отношение на себе си той е добър.

И тъй, когато човек възприеме и разбере Божията Любов, тогава той живее за Бога и Бог живее за него. И той

ще каже, както някога Давид е казал: „И в рая да живея, и в ада да отида, в душата ми ще има само радост“. При това положение каквато работа и да започне човек, ще я свърши с радост и бодрост – той ще бъде доволен от всичко. Който има Божията Любов в себе си, никога няма да бъде гладен, няма да страда, няма да ходи бос и окъсан – за него страданието е приятност. Сега вие страдате, понеже не разбирате страданията и злото.

Ще ви приведа един пример, за да видите как разумният човек използва злото. Един ученик не обичал учителя си и търсел случай да му причини някаква пакост. Един ден му дошла идеята да постави пред вратата на учителя си някоя големи камъка и така да задръсти входа, учителят да не може да излезе. Както намислил, така направил: донесъл няколко големи камъка и ги сложил пред вратата на къщата. Като видял това, учителят излязъл през прозореца, извикал един майстор, на когото поръчал да издяла стъпала от тези камъни, които поставил пред вратата на къщата си. Като го питали откъде е взел тези хубави камъни за стъпалата, той отговарял: „Един от моите любезни ученици ми ги донесе“.

Често и на вас донасят такива камъни, слагат ги пред вратата ви, но вие вдигате шум. Какво ще направите с тези камъни? Вместо да викате и да вдигате шум, постъпете и вие като онзи учител; и като ви питат откъде сте донесли тези хубави камъни, кажете: „Един мой добър приятел ми ги донесе“. Ако не можете така да гледате на въгрешната страна на живота, нищо няма да постигнете. Аз съм виждал какво правят децата, когато майка им им даде нещо за ядене. Майката дава на детето си парче хляб, намазан с масло; то излиза вън и започва да яде и да подскача от радост. Незабелязано до него се приближава едно голямо куче: дръпва парчето хляб и го изяжда. Детето се връща вкъщи разплакано и разправя на майка си как кучето му е изяло хляба. Майката го успокоява и му дава друго парче хляб с масло. То взема хляба и излиза на двора, но вече държи хляба високо и така го изяжда – сега то е внимателно, пази се от кучето.

Казвам: черното куче представлява дявола в света. Дали вярвате в това, или не вярвате, то е друг въпрос. Това, което в даден момент ви взема хляба, което ви нарушава вътрешния мир и спокойствие, е дяволът. Ето защо, като имаш парче хляб в ръката си, не я махай нагоре-надолу като детето, но я дръж високо, за да не те нападне черното куче и да вземе хляба ти. Дръж здраво хляба в ръката си и като дойде черното куче при тебе, кажи му: „Сега аз ще се нахраня, а после, ако майка ми даде хляб с масло за тебе, добре ще бъде“. Защо и дяволът да не си хапне от твоя хляб? Защото е богат. Той е banker, пълен е с пари, няма защо да го жалиш. Неговата лакомия, неговата завист е голяма: каквото види у другите, той иска да го вземе за себе си. Най-ненаситното и винаги недоволно същество на Земята е дяволът. Ако мислите, че ще го задоволите, вие се лъжете. Дяволът е учен, той е маг, философ: като хване някого, той започва да го учи, предава му своето знание. Щом го направи свой ученик, слага го в обора си като особен екземпляр и го показва на приятелите си. Седиш в неговия обор, вързан като кон, и пъшкаш: „Защо попаднах в лапите на дявола?“. Защото търсеше щастие по лек път. Така човек не може да бъде щастлив.

Мнозина казват, че не вярват в дявола, но въпреки това попадат в неговата примка. Като дойде при мене, дяволът ми казва: „Слушай, аз не съм дявол!“ „Какъв си?“ „Човек, готов за работа...“ „Радвам се тогава, че няма дяволи на Земята. Щом си готов за работа, вземи мотиката и двамата ще отидем на лозето да копаем!“ „Аз не съм навикнал на такава работа...“ „Свободен си, тогава аз ще намеря друг човек да ми помогне“. Всеки, който не иска да копае на моето лозе, той е дявол; който не иска да ми даде една чаша вода, той е дявол; който не иска да отвори прозорците ми, той е дявол. Някога дяволът иска да се качи на моята кола – какво ще направя тогава аз? Като го кача на колата си, ще го накарам да седне от дясната ми страна. Друг път той ще ме покани на неговата кола, но аз ще му кажа: „Ще се кача на колата ти, но ще седна от дясната ти страна“. Аз никога не сядам от лявата страна

на дявола. Щом седна от дясната му страна, той знае вече от кои съм. Погледне ме само и нищо не ме пита; той се срамува да ме пита от неговите ли съм, или от кои съм изобщо. Голям дипломат е той: не казва, че е дявол – иска да мине за някакво величие. Аз седя до него, разговаряме се, разбираме се, след това слизам от колата му. Той ми казва: „Заповядай и друг път!“. А вие какво правите с дявола? Само го хокате. Казвам ви: не хокайте дявола, защото той ще ви направи големи пакости.

Един млад българин често ругаел дявола. Щом работите му не вървели, той постоянно ругаел дявола и го намирал виновен за всичко. Като слушал това, дяволът вложил в сърцето на този българин желанието да си купи магаре; в това време той успял да се престори на магаре. Отишъл един ден българинът на пазара, където видял, че се продава едно хубаво магаре, а при това и много евтино. Той купил магарето и се зарадвал, че отсега нататък ще има с какво да си носи вода. Един ден той отишъл с магарето за вода, но като стигнал до чешмата, магарето изчезнало: скрило се в курната на чешмата, откъдето показвало само ушите си. Той започнал да го дърпа, но не могъл да го извади – магарето продължавало да маха с ушите си. В това време дошъл един пътник да пие вода. Младият човек му казал: „Моля ти се, помогни ми да извадя магарето си, влязло е в курната“. Пътникът погледнал в курната, но нищо не видял. Като помислил, че този човек е луд или се подиграва с него, набил го добре и си заминал. Седи той, поглежда към курната и вижда само ушите на магарето. Дошъл друг пътник – той и него помолил за същото. И този помислил, че се подиграва с него, и той го набил. Изредили се няколко пътници и всички го били. Магарето продължавало още да си маха ушите, но човекът му казал: „Виждам те, но на никого не смея да кажа, защото толкова пъти ме биха заради тебе. Не искам повече да ме бият“.

Всички неестествени желания в човека са вложени все от дявола. Някоя жена иска от мъжа си непременно да ѝ купи лачени обувки, рокля, палто, а той няма пари. Тя вдига скандал вкъщи, иска тези неща от мъжа си. Това

не е нищо друго, освен неестествени желаяния, които дяволът е сложил в сърцето ѝ. Това е неразбиране на закона. Ако Бог е определил тези неща за тебе, мъжът ти сам ще ги донесе; щом не ги донася, това желание е от дявола. Светостта не се придобива; благородството също не се придобива отвън – те са вложени в човека. Хубавите неща се придобиват, наистина, но те са резултат на съзнателна, усилена работа върху себе си. Важно е човек да придобие хубавите неща още в този живот. Питате: „Защо човек трябва да дойде на Земята?“. Да придобие най-хубавите, най-скъпите неща.

Вие казвате: „Ние идем, за да се спасим“. Спасението е последната работа. Ако отидете на Небето, без да сте придобили нещо ценно и красиво, какво ще спечелите, като отидете там? В Писанието се казва: „Това е живот вечен, да познаем Тебе, Единаго истиннаго Бога“. За да познаеш Бога е нужно усилие, това е цяла наука. „Не е лесно нещо.“ Мнозина мислят така. Като познаеш Бога, ти ще придобиеш онези ценни неща, чрез които животът се осмисля. Казвам: вие трябва да се отличавате от другите. Който е познал Бога, той лесно се справя с мъчнотиите на живота. Ако всички бихте разбирали въпросите така, щяхте да дойдете поне до това, което аз разбирам; тогава щяхте да имате голяма сила, лесно да влезете в Царството Божие. Ние трябва да бъдем проводници на Божествените сили. Бог се нуждае от хора, които да Го разбират: само така Неговата сила ще действа в света. Ако очите, които имаш, не могат правилно да възприемат и предават светлината, те нямат значение. Нужно е всеки ден да си изработвате все по-правилно разбиране за живота. Вие сте минали вече онова състояние, когато хората са мислели само за спасение – сега трябва да намерите вътрешния смисъл на живота и да работите. Казано е:

*Иде време и сега е,
когато истинските поклонници
ще се покланят на Отца
в Дух и Истина.*

Значи те ще се покланят на Разумното Начало – на Духа. *В Истина* – това е Абсолютната свобода, при която могат да се използват всички блага на живота. Ето защо, каквото и да правите, запитвайте се разумно ли е то, носи ли свобода за всички разумни същества. Ако желанието ви към нещо е разумно и носи свобода, изпълнете го; ако не е разумно и ви ограничава, откажете се от него. Защо трябва да се ограничавате? Някой ви е продал евтино една огърлица, но за нея могат да ви сложат в затвора. Защо ви е тази огърлица? Тя ще ви отнеме свободата: по-добре се откажете от нея, отколкото да лежите в затвор. Не купувайте евтини огърлици! Ако някой ви предлага такава огърлица, искайте от него документ – откъде я е купил, защо я продава и т.н. Когато се продава цигулка „Страдивариус“³, тя се придружава с документ, от който се вижда, че наистина е такава, от колко години е, защо се продава и т.н. Тази цигулка струва милиони, не може да се купува само на доверие. Следователно когато дойде някой при мене и се опитва да ми покаже колко много знае, аз му отговарям: „Не ме интересува твоето знание, искам да видя каква е твоята любов“. Първо аз ще му покажа любовта си, а после той ще покаже своята. Любовта е свидетелство на човека, което показва живее ли Бог в него, или не живее. „По какво се познава човекът, който има Любов в себе си?“ Като влезе той в дома на болния и каже само една дума, болният става от леглото си; ако той влезе в един дом, където домашните се карат и не живеят в съгласие, достатъчно е да каже само една дума и веднага да настане между тях мир и разбирателство.

Казваш: „Чудно нещо, аз проповядвам на хората, говоря им за Бога, но вместо да ги примиря, аз ги разединявам. Защо става така?“. Много просто – не носиш Божията Любов в душата си. В случая ти проповядваш някакво учение, което не е Божествено. Учението за Бога трябва да се проповядва така, че всички да го разбират. Казваш: „Аз съм от Новото учение“. Кажеш така и вдигаш знамето нагоре. Като си в Новото учение, правил ли си опит да лекуваш болни, да примиряваш хората? Аз говоря в прав сми-

съл, аз разглеждам оздравяването като вътрешен процес в човека. Болният, оздравял в присъствието на Любовта, ще каже: „Откак дойде този човек при мене, аз напълно оздравях“. Аз не говоря само за физическите промени – те ще станат сами по себе си. Като следвате правия път, ще видите, че пътят на Любовта води към истинския път на дълбоко вътрешно разбиране. Иначе ще бъдете жертви на големи заблуждения и противоречия.

Казвате: „Учителя още не ни е поверил това, което очакваме“. Като наблюдавам духовните хора, те приличат на млада мома, която мечтае да се ожени, очаква своя възлюбен да донесе булчинска премяна. Аз съм виждал много моми, облечени в булчинска рокля, но все плачат. Питам я: „Защо плачеш?“ „Как да не плача – аз съм се излъгала в своя възлюбен, той е черен отвътре“. И той казва същото: „Излъгах се в своята възлюбена: отвън е облечена с бяла рокля, а отвътре е черна“. Щом и двамата сте черни, това показва, че Слънцето не ви огрява. Единият трябва да бъде бял, а другият – черен. Един бял и един черен могат да живеят на едно място, но двама черни не могат. Това е вътрешно неразбиране. Ние очакваме от другите повече, отколкото сами можем да дадем. Животът не се разбира така. Първото нещо, което се изисква от нас, е да разберем Любовта, която Бог ни е дал. Щом разберем Любовта, останалите въпроси ще се разрешат правилно. „Хората са лоши.“ Това е наше субективно схващане. Когато хората се проявяват зле, това се дължи на техните интереси. Важно е да разбере човек отношенията си към Бога: щом разбере тези отношения, той ще разбере и естеството на хората. „Какво да правим, когато ни предизвикват отвън?“ Стойте настрана: ако предизвиквате, и вас ще предизвикват. Как постъпвате с кучетата? За да не ви лаят, вие им давате хляб. И те имат свои закони, от които се ръководят. Когато човек храни горчиви чувства в себе си, той е способен да направи големи пакости. Понеже Бог те храни с благи чувства, и ти ще даваш такива; Той ти дава хляб, и ти ще дадеш от него на кучето. Бог е създал кучето и заради Него ти си длъжен да го храниш. Като

получите писмо от онзи, когото обичате, няма ли да го запазите? Господ е създал кучето, затова аз гледам на него като на писано Слово Божие: от очите му излизат думите, чрез които Бог е създал всички животни. Обаче аз не искам да бъда като кучето, защото моето естество коренно се различава от неговото; обаче не мога да пренебрегна отношенията, поставени от Бога.

Като се дойде до растенията, до водата и въздуха, аз пазя същите отношения. Нямам право да нарушавам чистотата на водата: ако я наруша, с това нарушавам един велик закон. Затова човек трябва да бъде внимателен. Само така може да се живее чист живот – на самоусъвършенстване; само така ще разберете, че всеки ден си има специфична програма. Щом се спазва тази програма, животът става приятен – иначе страданията идат като естествено последствие на нарушенията, те са в реда на нещата. Като разберем живота, страданията се превръщат в благодат. Това, което говоря, се отнася само до мистиците, които искат да разберат не само външното християнство, но и вътрешното. Ако живеят по обикновения начин, и хиляди години още да живеят, светът няма да се оправи. Както виждате този свят, още дълго време той ще си върви така. Щом запалиш огъня, той не може изведнъж да изгори – време е нужно за това. Изгарянето е процес, както изгряването и залязването на Слънцето. Като изгрее Слънцето, то не залязва веднага – нужни са 12 часа, докато залезе. Значи всеки процес има определен период на траене – важно е да се използват условията. Какъв ще е бъдещият живот, не е важно; какъв е сегашният живот, какво можете сега да направите – това е важно. Христос казва:

*Иде време и сега е,
когато истинските поклонници
ще се кланят на Отца
в Дух и Истина.*

Ако Христос каже: „Дайте Ми да пия“, какво ще Му дадете? Ако Той дойде във вашите сърца, как ще Го посрещнете? Ако в дома ви няма Любов, ако в дома ви няма

вяра, справедливост и чистота, с какво ще Го посрещнете? Пет неща трябва да имате, за да посрещнете Христа: вяра, надежда, любов, справедливост и чистота. Това са стъпала, по които трябва да се изкачвате. Днес Христос няма да дойде, както едно време дойде между евреите, които Го разпнаха: днес това е невъзможно.

Едно се иска от вас: да приложите това, което ви говоря. Направете един опит да приложите думите ми, без да се спъвате, намерете специфичен метод за това. Много неща са опитвали хората – нека опитат и това, което ви говоря. Те са търсили Бога в пустините, но не са Го намерили; спорили са за Бога, но пак не са Го намерили. Само един начин има да намериш Бога – изучаването на Словото Божие. Човек трябва да бъде благодарен от живота, каквото и да му се случи: винаги да работи, без да роптае. Животът е велик, разумен процес. Като работиш, ще знаеш, че всички окръжаващи са също така страдащи като тебе. Ще кажеш, че те не разбират: не, и те са на същия уровень като тебе, и те имат същите мъчнотии като твоите. Пожелай им доброто, за да дойде благословието и върху тебе, и върху тях. Този е пътят на истинското въгрешно разбиране.

29 март 1931 г., София, Изгрев

ПЪТ НА ВЪТРЕШНО РАЗБИРАНЕ

Размишление

Ще прочета няколко стиха от 12. глава на Посланието към римляните.

Ако на един учен човек, попаднал в кладенец, пуснете едно копринено въже, може ли да се хване за него и да го удържи? Като учен той може да извади лупата си и да разглежда въжето: колко е дебело, от колко конци е направено и т.н. Ще кажете: „Въжето не може да издържи на неговата тежест, но ученият придобива известно знание“. Каква полза ще му допринесе това знание в кладенеца? И златно въже да му пуснат, щом не може да излезе с него вън от кладенеца, и то нищо не струва. „Да, но ученият ще го изследва, ще придобие известно знание.“ И това знание не може да го ползва. Друг е въпросът, ако му пуснат едно дебело здраво въже. Колкото и да е просто, щом може да го извади от кладенеца, това е важно за него. Следователно каквато теория или философия имате за живота, ако не може да ви извади от кладенеца, тя не е съществена. Всяка теория, която може да ви извади вън от кладенеца, е важна и съществена за вас.

Казвам: човек може да има много знания, но ако при мъчнотии и изпитания не може да се ползва от тях, това знание нищо не струва. И при многото знание той ще изпадне в отчаяние и песимизъм, че не може да си помогне. Това е състоянието на човека в кладенеца. Всеки от вас влиза по няколко пъти на ден в кладенеца – няма човек в света, който да не е седял в кладенец. Какво представлява кладенецът? Конкретно той представлява живота в неговите разнообразни прояви. Като паднеш в кладенеца, казваш: „Дано дойде някой да ме извади!“. Може да дойде някой брат да ти спусне въже, но важно е какво ще бъде въжето: от коприна, от злато или от коноп. „Какво се

разбира под *брат*?" Брат не е само онзи, когото виждаш отвън и с когото се разговаряш – брат е този, когото едновременно виждаш и съзнаваш, че е брат. Тогава между мене и него има три отношения: на Любовта, на Мъдростта и на Истината, които са в правилни отношения между нас. Между такива братя не може да има разногласие – те могат да имат различни стремежи, но в постъпките си имат нещо общо; възгледите им за живота също са еднакви: както той може да те извади от кладенеца, така и ти можеш да го извадиш; каквото той може да направи за тебе, това и ти можеш да направиш за него.

И тъй, пазете се от механичното схващане за живота. Казваш: „Аз научих какво нещо е кладенецът“. Нищо не си научил – ти си още в кладенеца и се занимаваш с коприненото и със златното въже: изучаваш ги, но с тях не можеш да излезеш вън от кладенеца. Стоиш там и се безпокоиш как ще излезеш вън, на свобода. „Защо си в кладенеца?“ „Не зная.“ Такова е положението и на младата мома, която се е оженила: облякла се е с нова рокля, с хубави обувки, със златен наниз, но пак е недоволна. Като я питат защо се е оженила, тя казва: „Не зная: майка ми и баща ми се ожениха – и аз се ожених; брат ми и сестра ми се ожениха – и аз се ожених; баба ми и дядо ми се ожениха – и аз се ожених“. Питам: ако някой се удави, и ти ли ще се удавиш? Хората се женят, т.е. давят се, без да се удавят; така се давят и жабите. Ако питате жабата защо скача във водата, а не ходи леко, като котка, тя ще отговори: „Моят баща, моята майка, моите дядо и баба така скачаха във водата и ние не можем да пренебрегнем техните правила и закони – и ние следваме техния път“. Какво е научила жабата от това скачане? От хиляди години тя скача по един и същи начин. Като скача, жабата може само да уплаши хората – нищо повече.

Един от нашите братя, голям спиритист, се запознал с един лекар и започнал да го просвещава в спиритизма. Лекарят бил материалист, не вярвал в духове, но решил да направи опит, да види наистина ли съществуват. Една вечер преди лягане той сложил на една дъска пепел с ми-

сълта, ако дойдат духове, да напишат нещо на пепелта и той да го прочете; също така на масата близо до главата си сложил един лист бяла хартия и молив – и на нея да напишат нещо. В стаята, близо до леглото му, имало легнен с вода, покрит с вестник. Легнал си той с желание да не заспи дълбоко, за да чуе какво ще правят духовете. По едно време той чул някакъв шум: в легена се движело нещо. Казал си: „Това е дух, убедих се в съществуването на духовете“. Обаче толкова се уплашил, че закрил лицето си с юргана и така останал до сутринта. Като се събудил, казал на близките си: „Аз се убедих вече в съществуването на духовете. Снощи дойде един дух и влезе в легена – ще видя какво има там“. Вдига вестника и остава изненадан: една голяма жаба плувала във водата. „Жабешка работа! – казал докторът. – Ако не беше останала в легена, щях да мисля, че съществуват духове, и щях да се изложа пред хората. Видях жабата, но се обезверих; едва повярвах в съществуването на духовете и скоро трябваше да се обезверя. При това една жаба ме уплаши – цяла нощ спях с покрита глава под юргана.“

Често хората изпадат в положението на този доктор. Някоя жаба е станала причина за дадено явление и като не знаят причината, хората казват, че това явление е от Бога. Има явления от Бога, но има такива, които стават по други причини. Всичко разумно е от Бога, а неразумното е въвн от Него. Например кравата услужва на човека с млякото си, но тя не може да направи всичко за него. Изобщо животните не могат да направят всичко за човека. Ето защо, когато говорим за разумния живот, ние разбираме онези висши, разумни прояви, чрез които се повдига съзнанието на хората. Всичко друго въвн от тези прояви представлява временния човешки живот. Кравешкото мляко е нужно за организма на детето, но ако цял живот човек се храни само с мляко, той ще остане назад в развитието си, особено в интелектуално отношение. Кравата има добри черти, но същевременно тя има някои отрицателни черти, които ще предаде и на хората.

С кравешко мляко ли хранеше Бог евреите, като ги изведе от Египет? Той им пущаше особени зрънца от не-

бето – манна, с която ги хранеше. Докато бяха в Египет, те се хранеха и с мляко, и с месо: ядяха кисели краставички, пиеха вино, поради което често се сърдеха на Мойсей, като му казваха: „Ти ни доведе в пустинята и ще ни умориш от глад. Какъв смисъл има тази храна?“. Питам: защо трябваше евреите да се хранят само с манна, с толкова еднообразна храна? Защото бяха страхливи. Ако те бяха смели и единопдушни, в скоро време щяха да влязат в Ханаанската земя и да станат нейни господари. Като страхливци те трябваше да пътуват цели 40 години в пустинята, за да се калят. „Коя е Ханаанската земя?“ Земята на изобилието, където царува Любовта. За да влезеш в тази земя, трябва да владееш науката на Любовта. Цели 40 години евреите се движеха в пустинята, за да придобият нещо ценно – да станат безстрашни. И на Мойсей не му беше лесно. Казват, че евреите нямали разумно сърце. Не, страхът е парализирал сърцето на евреина.

Разказаха ми интересен случай от живота на един евангелски проповедник. Той често проповядвал на слушателите си за връзката на човека с Бога. Казвал: „За онзи, който е свързан с Бога, никакъв страх не съществува – той е решителен“. Веднъж, като се разхождал в една гора, на среща му излязла една мечка. Проповедникът се уплашил много и едва успял да се качи на една круша. Случило се, един негов последовател видял станалото и на другия ден, като срещнал проповедника, той го запитал: „Защо вчера, като видя мечката в гората, се качи на крушата, защо не остана при нея да проповядваш? Нали казваш, че докато е с Бога, човек не се плаши от нищо?“ „Така е, но откъде да зная доколко мечката ще ме разбере и дали се интересува от учението за Любовта? Освен това може да е силна и да ме събори на земята“.

Така постъпват повечето хора – като проповедника. Всички проповядват, но като се натъкнат на противоречия и мъчнотии, веднага се качват на крушата; после казват, че между тях и мечката няма никакво отношение. Като ги питат защо не проповядват на мечката, те казват, че тя не се интересува от Евангелието, не иска да слуша. И проповедникът, като се е натъкнал на мъчнотията, е ре-

шил за по-разумно да се качи на крушата, като на амвон, и оттам да проповядва, иначе тя може да се окаже много силна, да го хване между лапите си и да го събори на земята. И досега още хората казват, че трябва да се проповядва отвисоко. Да, неразбраните работи трябва да се проповядват отвисоко, от крушата. В края на краищата човек все трябва да се извини с нещо. Извинява се онзи, който не разбира законите. Между човека и мечката има известно отношение. Разумният свят иска, щото противоречията между всички живи същества да се разрешат правилно – не насила, а по закона на свободата.

Страхът у хората се дължи на неразбраните работи. Ако кажете, че на физическия свят има страшни неща и зверове – мечки, лъвове, змии – знайте, че и духовният, и умственият свят са пълни със страшни, дисхармонични форми. В ума и в сърцето си вие сами си създавате тези форми, от които се плашите. Така вие преувеличавате нещата. „От какво произтича страхът?“ От нарушаване на Божия закон. Това създава известна неустойчивост в човешкия организъм. Когато греши, човек става нервен, колеблив; ръцете и краката му започват да треперят и той става страхлив. Тогава Любовта го напуща, излиза вън, а страхът се намества вътре в него. Всеки е изпитвал това състояние. Обаче първите християни, като ги гонели, преследвали и убивали, понасяли всичко с радост. Защо? Защото знаели, че изпълняват Божията воля. Те страдали за Името Божие.

Има случаи в живота, когато човек може да понесе спокойно и най-големия бой, обаче кажат ли му една обидна дума, не може да се побере в кожата си. Защо? Хората са така възпитани, че изискват да се отнасят с тях добре, да ги почитат и уважават. Следователно ако някой ги обиди, те мъчно носят обидата. Друг е въпросът, ако обидата иде от любим човек – там по-лесно прощават. Обидата не е нищо друго, освен мечката, която си срещнал в гората: тя произтича от грубото естество на човека. Ако човекът, който те е обидил, е груб, това показва, че си срещнал неговата мечка; ако те ухапе с езика си, срещ-

нал си неговата змия; ако те уплаши, срещнал си неговия заек. Това не е човекът, това са неговите слуги. Човек е колективно същество. Когато се казва: „Познай себе си“, това значи: „Познай онази специфична черта, която те отличава от другите същества в колектива“. Човек се отличава по три неща: по своя живот, изразен чрез волята; по своите благородни чувства, изразени чрез сърцето, и по своята права, светла мисъл. Мисли всякога право – без страх, че ще те накажат или убият като войник на бойното поле. Каква е мисълта на войника? Той мисли да върви напред, да победи неприятеля си, но това е от страх или по принуда. Друго е да мислиш, че светът е създаден разумно, че Бог го управлява, и доброволно да изпълняваш Неговата воля.

Истински човек е онзи, който използва разумно Божията мисъл и живота, даден от Бога. Да живееш правилно, това е изкуство: както писателят пише правилно, както художникът владее своята четка, както математикът решава добре и най-трудните задачи. Човек трябва да работи съзнателно, ден и нощ; и като спи, пак да работи. Ще минеш ли през изпитания? Изпитанията неизбежно ще дойдат, не може без тях – никой не може да избегне изпитанията. И най-великите хора са минали през такива изпитания и през такава дисциплина, каквато вие не можете да си представите. Мнозина са пропаднали пред тази дисциплина, но мнозина са издържали. И вие ще минете през тези изпитания. Няма човек, който може да избегне дисциплината на живота. Това е неизбежен курс на пресяване, през който ще минат всички хора: който издържи, ще мине; който не издържи, ще остане на Земята отново да решава изпита си. Защо е така, сега не може да ви се каже – един ден ще узнаете всичко. Това е все едно да ме питате защо се къса въжето: защото е тънко. „Къде не устоява животът?“ Където не е разумен. „Къде се къса животът, къде не устоява?“ Където няма Любов, където няма Мъдрост, където няма Истина. Значи Любовта, Мъдростта и Истината са положения, в които няма абсолютно никаква промяна. Милиони години може да върви човек с тези

основни принципи в живота си и никога да не пропадне. Под *хиляди години* аз разбирам живота на учения човек с неговите разумни издирвания и придобивки – резултатът е именно в тези хиляди години. Под *милиони години* аз разбирам изучаването на дреболиите в живота. Когато човек влезе в милионите години, както е било през средните векове, във времето на схоластиката, тогава той се е натъквал на дреболиите, като например на факта колко дяволи могат да играят на върха на една игла. Така са се създавали цели теории, които нямали никакво отношение към живота. Такъв един дявол на върха на иглата е безопасен, но ако същият влезе в кръвта на човека, само в продължение на 24 часа той може да предизвика най-страшни болести.

Казвам: опасността в живота се заключава във възприемането на нещата. Щом възприемеш в съзнанието си една отрицателна мисъл, щом възприемеш едно криво чувство в сърцето си и една крива постъпка във волята или в живота си, ти си вече под влиянието на тези духове. Всяка отрицателна мисъл, всяко отрицателно чувство и всяка отрицателна постъпка трябва да се отстраняват. Някои от тях ще ви смущават, ще правят скандали, но това е отвън – вътре скандали не трябва да се допускат.

Аз искам да бъдете свободни. Има една опасност, от която вие напразно се страхувате, казвате: „Докъде ще ни доведе това учение? То ни отдалечава съвсем от света“. Да допуснем, че вие живеете в света и за света, както живеят светските хора. Какво ще спечелите от това? Няма да се минат 60-70 години и ще ви сложат на носилка; ще тръгнат след вас три попа, ще ви опеят, ще ви занесат на гробищата, където ще ви заровят. На гроба ще сложат венци и цветя, ще поплачат за вас и след това ще ви оставят сам. В гроба черепът ви ще се разпръсне, костите ви ще се разхвърлят една след друга. След десет години ще ви разровят, ще сложат костите ви в една торба и най-после ще ги оставят в някоя църква. Какво допринесоха тези венци и цветя, сложени на гроба ви, къде ще останете вие тогава? Ако останете с това съзнание, което имате днес, какво сте

придобили? Може да останеш със съзнанието, че си бил богат, че си имал имоти, но какво ще придобиеш с това съзнание? Може да стане пожар, да изгорят къщата ти, имотите ти, и после ще кажеш: „Отиде къщата ми! Изгоряха всичките ми имоти“. Питам: ако от твоята къща останат само гредите, какво си спечелил от живота?

„По какво се отличава светският човек от духовния?“ И двамата са баджанаци. Не е въпросът какво е светски и какво – духовен живот. Под *светски живот* разбирам неразбран, а под *духовен* – разбран живот. Следователно, като неразбран, светският живот не представлява нищо. Срещал съм светски хора, много добри – баджанаци на доброто; и обратно, срещал съм светски хора – баджанаци на злото. Щом срещна един човек, аз зная вече на какво е баджанак той – на доброто или на злото. „Какво означава думата *баджанак*?“ Под тази дума разбирам десния или левия крак на човека. Те са толкова тесни, че невъзможно е човек да влезе в един баджанак – непременно трябва два. Значи те вървят заедно – имат една и съща посока, една и съща цел. Тежестта на тялото пада ту на единия, ту на другия крак, т.е. ту на единия, ту на другия баджанак: двата крака се спогаждат. Ако единият е куц, другият ще го носи. Значи под *баджанаци* се разбират хора, които са в унисон в своите идеи; ако двама души не се разбират, те не могат да бъдат баджанаци.

Ние трябва да разберем живота в тази форма, в каквато Бог го е дал. Мнозина от вас, като изпитват големи несгоди в живота, най-после казват: „Кармата ни е такава“. Кармата нищо не обяснява. Например карма било, че имаш да даваш на някого десет хиляди лева. Тогава какво трябва да правиш? Трябва да плащаш. Ако плащаш по хиляда лева, за десет години ще си изплатиш кармата и ще бъдеш свободен. Трябва да си плащате кармата, т.е. дългà. Като изплатиш кармата си, какво ще правиш? Казваш: „Не зная защо идат още страдания“. Много просто: преди години в близкото или в далечното минало си обидил някого или си го ударил с нещо и си го осакатил. Сега плащаш, т.е. носиш последствията на своите постъп-

ки. „Карма е това.“ Не, това е човекът, който не е господар на себе си, на своите неестествени прояви.

Та когато говорим за самовъзпитание, разбирам да владееш онези неестествени сили в себе си, които могат да ти причинят някакво зло. Казваш: „Не можах да претърпя“. Там е силата на човека – да може да претърпи; в противен случай той е слаб. Щом не може да претърпи, той не мисли, не чувства и не действа правилно. „Не струва да има човек толкова чувствително сърце.“ Щом не си доволен от твоето сърце, това показва, че ти чувстваш болезнено. Болният човек не е мярка за нормалното състояние. Ти трябва да имаш такива чувства, че да устояваш на всички бури; при дъжд, при сняг, при буря, при всички промени на времето да бъдеш радостен и весел, и при най-голямото противоречие да знаеш как да се справиш.

Противоречията и мъчнотиите отнемат голяма част от времето ви. Следователно освободете ума и сърцето си от тежестта на противоречията. „Дотегна ни животът.“ Чрез волята си човек може всичко да пресее, да се справи разумно със своите мисли и чувства. „Млади сме.“ Колкото и да е млад човек, ако разбира Божия закон, 99% от мъчнотиите му ще се премахнат. Тогава той няма да ходи гладен и бос, няма да боледува. Който живее разумно, ще се радва на добри резултати в живота си. Той няма да мисли, че еди-кой си му е помогнал, но ще благодари на Разумното начало, което действа в живота. Ако си болен и оздравееш, няма да казваш, че еди-кой си те е излекувал, но ще си кажеш: „Благодаря на онази Първична сила, която ми помогна да възстановя равновесието на силите в своя организъм“. Болестите и мъчнотиите показват, че има още много да се справяте със себе си. „Трябва ли да се обезсърчаваме при мъчнотиите?“ Не, не се обезсърчавайте, но молете се да ви спуснат не копринено, нито златно въже, но дебело, здраво въже, което да ви извади от мъчнотиите на живота.

В 12. глава на Посланието към римляните Павел начерта пътя, който предстои да минат християните. Всеки от вас, като чете Евангелието, нека се ползва от своите

опитности и си избере път на действие. Казваш: „Аз не мисля ли?“. Ти мислиш и чувстваш, но важно е как действаш, важно е и как живееш. Това подразбира: не е достатъчно само да знаеш да свириш, но да приложиш музиката в живота си. Не направиш ли това, музиката сама по себе си няма смисъл. Музиката трябва да се вложи в мислите и чувствата, да има израз. Мислено всеки може да пее, но като рече да изрази песента навън, той среща затруднение. Даровитият певец и като направи грешка, не се обезсърчава, скоро изправя грешката си. Преди години при мене дойде един учител и ме попита: „Може ли да стане от мене музикант?“. Понеже материалното му положение било много трудно, той бил принуден да носи вода с бъчви от лозята във Варна. „Дотегна ми да нося вода на хората! Дойде ми светлата идея да стана музикант...“ „Слушай, от тебе всичко може да стане, но не и музикант: учител можеш да станеш, търговец – също, но не и музикант. Можеш да се научиш да стържеш с лъка на цигулката, но това не е музика. И тогава като музикант ще се намериш в още по-тежко положение“.

Животът е най-хубавата музика, която трябва да се изучава. Щом научиш нещо, трябва да го приложиш. Казват за някого, че живее добре. Животът сам по себе си е музика. От очите на добрия човек излиза нещо светло, нещо радостно и весело – музика има той в себе си. Това не е алегория, но действителност. На онзи, който живее по Бога, ангели слизат от Небето да му пеят, както момците пеят на красивата мома. Така постъпва и поетът, като види едно кокиче, минзухарче или теменужка: той взема перото и го възпява. Един от нашите музиканти написа песен „Бялото кокиче“. И добрият живот е като бялото кокиче, като хубав цвят, за който ангелите слизат от Небето и му пеят своите песни. След това човек се чувства радостен и весел.

Желая и вие да сте такива бели кокичета, за които ангелите ще слизат от Небето да ви пеят – всеки от вас може да стане такъв певец. При обикновените дарби не се постига лесно това; само при необикновените дарби се по-

стигат големи резултати – да станеш голям певец. Който е свободен, той може да живее добре. Няма човек в света, за когото е изключена възможността да живее добре. При сегашния ви живот не очаквайте много от окръжаващата среда – само на Бога и на себе си може да уповавате. Ще кажете, че не живеете добре. Това е лъжлива философия. Често окръжаващите ви нахвърлят отрицателни мисли, което се дължи на изостанали същества от невидимия свят. Те съзнателно искат да спъват хората. Ти сам трябва да почувстваш дали животът ти е благоугоден на Бога, или не. Като казвам *Бога*, разбирам Разумното Начало в света. Пътят, по който вървиш, е добър. „Защо?“ Бог върви пред тебе и устройва живота ти. При това положение ти няма какво да очакваш от хората.

Сега Бог не ни дава всичко, каквото желаем, защото не разбираме. То е все едно, като не можеш да четеш една книга, да откъснеш от нея лист и да изчистиш печката; откъснеш друг лист и измиваш умивалника: късаш лист след лист, докато унищожил цялата книга. Значи ако една хубава книга ни служи за чистене и палене на печки, какво ни ползва тя? Добре е, ако тази книга ни послужи за нашето повдигане и развитие; добре е, ако Божието благословение може да ни повдигне. Следователно ако то не е в състояние да повдигне мисълта ни и да облагороди нашите чувства, това показва, че ние още не сме готови за него. Затова Бог задържа Своего благословение. Когато бъдем готови, Божието благословение ще протече към нас изобилно и няма да успеем да го съберем. „Кога ще бъдем готови?“ Когато въжето бъде дебело, та да можете да излезете от кладенеца.

Докато човек се обезсърчава, докато философства и разглежда коприненото или златно въже – външния живот, той не може да върви в пътя на Истината. Дебелото въже, което може да ви извади и да ви сложи в пътя на живота, ще усили вашето сърце и вашия ум. Това значи: Бог ще изпрати Духа Си. „Кога ще Го изпрати?“ Когато умът, сърцето и душата ви бъдат готови. Това не значи, че Божието благословение не ви е посетило, но че хората

още не са готови да го използват. Сега умът на човека е зает със странични работи. Ето защо, когато умът на хората бъде зает с благородни и възвишени работи, тогава те ще се повдигнат на по-висок уровень от сегашното положение, в което се намират. И мравките живеят в същия свят, където са хората, но те са на ниско стъпало на развитие – по-ниско от това на човека и на другите животни. Те даже не подозират какво има около тях. По съзнание и човекът в сравнение с възвишените и напреднали същества е на по-ниско стъпало.

Казвам: като дойде новият живот по съзнание, и ние трябва да бъдем готови, защото голяма е разликата между стария и новия живот. И в стария живот има голямо благословение, но вие не го виждате. Който не го вижда, той не може да го използва. И ако вие не сте в състояние да използвате добрите мисли и чувства, ще се намерите в положението на човек с болен стомах: той не е в състояние да възприеме благата, които му се дават. Вие сте се събрали тук да разберете великите Божии пътища, които водят към велики постижения – тях Бог е предвидил и оставил за нас. Той иска от всички да имаме постижения: затова сме дошли на Земята, само така можем да оправдаем нашето дохождане. Един ден, когато се постигне всичко, което е предвидено за нас, сегашните училища и университети ще се затворят. „На онзи свят ли ще отидем тогава?“ Не, като свършите първо отделение, ще влезете във второ отделение – във втора стая; после в трето отделение – в трета стая; в четвърто отделение – в четвърта стая. Оттам ще влезете в друго здание – в прогимназията, и в други стаи; като свършите прогимназията, ще влезете в гимназията – в друго здание, в други стаи; най-после ще влезете в университета, който се намира на изток. За онзи, който разбира какво представлява другият свят, той знае, че този свят е близо; за онзи, който не го разбира, другият свят е много далече.

Веднъж султанът запитал един ходжа колко е далече от Земята до Слънцето? „За 24 часа може да се отиде и да се върне.“ „А колко е далече онзи свят от Земята?“ „Той е

много далече. Моят баща замина преди 25 години за онзи свят, но и до днес още не се е върнал.“ Всъщност разстоянието между този и онзи свят е едва една стомилионна част от милиметъра. Така е за разумния човек, а за неразумния от този до онзи свят има милиони километри.

Сега да се върнем към главната мисъл. Желая ви всички да бъдете хубави цветя, че поетите да ви възпяват. Като ви наблюдавам, виждам, че вие сте още обикновени цветя. Например казват за някого, че се обличал хубаво, но външното облекло трябва да отговаря на вътрешното. Умът има известни качества, които трябва да отговарят на чувствата, а на тези качества на ума и душата трябва да му отговаря. Като знаете това, стремете се към широки възгледи, към разнообразието на живота; бъдете самостоятелни в своята мисъл. Дойде някой при мене и ми казва: „Знаеш ли, че аз съм учен човек?“ „Да, но аз ще те призная за учен, ако можеш да събереш всичката вода на океана в една чаена чаша; ако не можеш да направиш това, ти си обикновен учен...“ „Има неща, които човек не може да направи“. Така е, аз зная какво можете да направите и какво можете да използвате от мене. Да мислите, че това, което знаете, е всичко, то е заблуждение. Например един човек знае нещо, което другите не знаят. Това, което човек знае, е специфично за него; но има знания, които са само за другите, а не и за вас. Един ден, като завършите своето развитие, ще оставите вашите знания в наследство на онези, които идат след вас. Сегашното ви знание е мотика, с която трябва да работите. Ако дадеш мотиката си на друг, ти не можеш да свършиш работата си; щом разкопаеш лозето си, можеш да дадеш мотиката на друг, и той да си послужи. Има едно знание обаче, което служи за вашето усъвършенстване.

Казвам: не допускайте в себе си неща, с които трябва да се борите. Това са омразата, обезсърчението, страхът, злобата, дребнавостите, клюките и др. Не се интересувайте от работите на хората. Ако искате да знаете какво правят те, аз ще ви кажа: те или се обличат, или се събличат; или ядат, или са се нахранили. Някои неща са толкова обикновени, че когато ме питат какво прави еди-кой си,

аз мога да отговоря не само на това, но мога да ви кажа какво мисли той в дадения момент. На физическия свят не е мъчно да се каже какво прави някой човек. Често се усмихвам, като чуя, че някой иска да знае кой какво прави у дома си. Аз пък се мъча да не виждам какво правят хората: като минавам край тях, аз си слагам було пред очите, за да не виждам какво правят.

Някого бесят; казват ми: „Виж какво правят там“. Какво да видя: присъдата му е подписана вече, те са го обесили; какво мога аз да направя? На човека, когото ще бесят, мога да кажа: „Слушай, преди да са те обесили, излез от тялото си, не чакай да те бесят“. На друг казвам: „Слушай, по-скоро излез от къщата си!“ „Защо?“ „Ще дойдат разбойници в къщата ти и ще те горят с нагорещени жезла...“ „Не мога да изляза!“ „По-скоро излез, не разсъждавай повече!“ „Възможно ли е това?“. Аз ви говоря неща, които са строго определени. В Божествения свят всичко е строго определено. Като знаете това, вие трябва да се подчинявате на законите и разпоредбите на този свят. Каже ли ти Господ да напуснеш къщата, напусни я, без да питаш защо; каже ли ти да се върнеш в къщата си, върни се, пак без да питаш. Няма време за питане! Как постъпва разумният човек? По коя улица ще мине, той не казва. Той не минава два пъти по една и съща улица; къде ще отиде, пак не казва. Разумният минава по пътеки, през които никой не е минавал – даже разбойникът не може да открие неговите пътища. Никой не може да открие пътищата на разумния човек.

Следователно като ви питат откъде ще минете, вие веднага казвате: „Ще мина през улица „Леге“ или по търговската улица“. Не минавайте нито през „Леге“, нито по търговската улица: който е минавал през тези улици, всякога се е оплаквал, че работите му не вървят добре. Докато влизате през врата, през която минават много хора, работите ви няма да се оправят. „Работата ми се обърка!“ Ако искаш да се оправи твоята работа, влизай и излизай през такава врата, през която никой не е минавал. „Като отивам на планината, откъде да мина?“ Ще минеш през такъв път, където никой не е минавал. Там ще се спреш,

ще се помолиш на Бога като в църква и работата ти ще се оправи. Ще си кажеш: „Зная една църква, в която само аз се моля“. На същото основание казвам: една мисъл е ценна, докато не е употребена; щом се употреби веднъж, тя губи вече цената си. Един камък е скъпоценен, докато се употреби веднъж; щом се употреби, той губи своята стойност, особено ако го е носил лош човек. Богатите хора, които имат скъпоценни камъни, знаят това: като са носили дълго време скъпоценни камъни, те ги давали на майстори, за да ги излъскат, т.е. да възстановят изгубеното в тях. Според мене животът възстановява изгубената стойност на скъпоценните камъни. Оттук вадя следното заключение: ако не водите добър живот, не можете да възстановите блясъка на вашия ум и на вашето сърце. Ако не водите добър и чист живот, ако Доброто и Любовта не пребъдват във вас, вие не можете да възстановите стойността на вашите мисли и чувства, на вашите добродетели.

И тъй, само Божественото в човека е в сила да възстанови блясъка и стойността на вашия ум и на вашето сърце. Без Божественото нито умът ще мисли право, нито сърцето ще чувства правилно; без Божественото няма добро в човека. Казано е в Писанието: „Да предадем телата си в жертва жива и благоугодна на Бога“. Тази жертва подразбира да дадем място на Божественото в себе си. То ще възстанови блясъка на нашия ум и на нашето сърце; то ще възстанови нашата права мисъл и доброто в нашето сърце. Ако Бог живее в нас и ние живеем в Бога, животът ни ще бъде чист и свят; ако Бог не живее в нас и ние не живеем в Него, дълго време още ще страдаме и ще се оплакваме от живота си.

Желая ви Бог да живее във вас, както аз разбирам; и вие да живеете в Бога, както аз разбирам. Само така животът ви ще се осмисли и по ум, и по сърце, и по воля, и по душа, и по дух.

Тайна молитва

21 април 1931 г., София, Изгрев

ЗДРАВИ СЛУГИ И ЗДРАВИ ГОСПОДАРИ

Размишление

Ще прочета 12. глава от Евангелието на Йоан. Това, което се говори в тази глава, съответства на сегашните времена.

*Шест дни преди Пасхата
дойде Исус във Витания,
където беше бившият умрял Лазар,
когото възкреси от мъртвите. (1. ст.)*

Всеки човек, ограничен в своите възгледи, се счита за умрял.

*Тогаз Мария взе един литър
чисто драгоценно миро
и помаза нозете Исусови. (3. ст.)*

Когато възгледите на човека се изменят, всякога умът и сърцето му вземат участие и в душата му се явява особено състояние: в ума му изпъква една светла мисъл, а в сърцето му – едно хубаво чувство. Значи той дава плод.

*Тогаз един от учениците Му,
Юда Симеонов Искаротски,
който щеше да Го предаде, каза:
Защо да не се продаде това миро за триста динара
и да се дадат на сиромасите? (4. и 5. ст.)*

Много от съвременните хора спъват своя прогрес за материални работи. Те искат да задоволят нуждите си и постоянно спорят защо един е ял повече, а друг – по-малко; защо едни хора се обличат хубаво, богато, а други не се обличат така богато. Питам: няма всички животни, птици и буболечици са еднакво облечени? Вземете например товарните животни – те са облечени в най-скромни, прости дрехи в сравнение с дрехите на много птици и буболечици, облечени в пъстри и красиви дрешки. Това показва, че старите хора мъчно могат да се простят със своите на-

вици и стари разбирания. Знаете ли какво представляват старите фарисеи⁴ и садудеи⁵? Те представляват човешката гордост и честолюбие. Тези качества у човека са именно последните фарисеи и садудеи, с които той трябва да се справи. Те са вътре в човека и затова той мъчно се справя с тях. Що се отнася до външните мъчнотии, с тях човек лесно се справя.

Ето, светът отиде след Него. (19. ст.)

Какво лошо има в това, че светът отиде след Него? Какво лошо има в това, че една река се влива в морето? Когато реката се влива в морето, тя се очиства.

*Ако житното зърно не падне на земята
и не умре, то остава само;*

ако ли умре, много плод принася. (24. ст.)

Значи човек трябва да умре за временното, за преходното. Под смърт се разбира, че човек трябва да израсте отново, да се разшири и да даде плод.

*Който ненавижда живота си на този свят,
за вечен живот ще го опази. (25. ст.)*

*Това издума Исус и отиде,
та се скри от тях. (36. ст.)*

Това е състоянието на мистика, на когото съзнанието се е пробудило. Ако съзнанието на човека се помрачи, той изпитва смущение.

*Защото възлюбиха славата човеческа повече,
нежели Славата Божия. (43. ст.)*

Хората не могат да постигнат своите желания и казват: „Това е непостижимо, онова е непостижимо“. Много естествено: докато те още вървят в стария път, борбата в тях ще продължава. Те възлюбиха славата човеческа повече, нежели Славата Божия.

А Исус възгласи и рече:

*Който вярва в Мене, не вярва в Мене,
но в Тогози, Който Ме е проводил. (44. ст.)*

*И тъй, това, що говоря,
както Ми е Отец рекъл,
така говоря. (50. ст.)*

Усилието, което вярващият прави в живота си, някога е безполезно. Кога? Когато животът му е мътна река. По цели дни той я чисти и тя все мътна остава. „Как ще я очисти?“ Като я пусне да тече в морето; не я ли пусне в морето, той прилича на човек, който иска да живее морално и се сили всичките му работи да бъдат в изправност. Обаче не е достатъчно да имате само чиста вода. Ако искате да изперете дрехата си добре, да я направите чиста, нужно ви е освен чиста вода още и слънце. Времето трябва да бъде ясно, слънчево, да изсуши скоро дрехата. Значи дрехата ви ще бъде чисто изпрана, ако имате чиста вода и светлина, Слънцето да грее, да бъде ясно и топло. Следователно всяка постъпка трябва да се диктува от топло чувство и от светла мисъл: това подразбира да имате знание и светлина, чистота и топлина. Така изпрана, дрехата трябва да се облече; ако не се облече, ще я сложите в гардероб.

Природата не си служи с гардероби: щом изпере и изсуши една дреха, тя веднага я слага на гърба на човека. В човешкия живот работите се нареждат другоаче: щом дрехата е изпрана и изсушена, тя се слага или на гърба на човека, или в гардероба. Някога дрехата и ризата на човека не са съвсем чисти – причината за това е в нечистотиите, които се отделят от тялото. Обаче тялото се цапа и от нечистите мисли и чувства, с които човек работи. Ето защо не се смущавайте от нечистотиите на външния живот – смущавайте се от нечистотиите, които идат отвътре. Като знаете това, правете разлика между външния и вътрешния живот. На децата, които седят по цели дни вкъщи, дрехите им са всякога чисти. Какво ще кажете за работниците в мините, във фабриките и градините? Техните дрехи и ризи са нечисти – работата им е такава.

Казват за някого: „Този човек е кален“. Какво лошо има в калта и в окалването на човека: като опере дрехите си в чиста вода и ги изсуши на слънце, калта ще се махне. Като работи шест дни, човек се връща от работа доволен, че може да се изпере и очисти, да се облече в чисти дрехи и след това да си почине. Всеки човек има желание да се облече в нови, чисти дрехи. Седмият ден е ден на почив-

ка: шест дни ще работиш, а на седмия ще починеш, ще се облечеш в чисти дрехи. Защо допускаш в себе си нечисти мисли и желания, защо постъпваш нечисто? Колкото и малко кал да имаш, тя предизвиква запушване на порите на тялото. На същото основание всяка нечиста мисъл и всяко нечисто желание запушват порите на тялото. Това запушване, от какъвто характер и да е – физически или психически, причинява болка и неразположение на човека. Той казва: „Тежко ми е нещо, не съм разположен“. Където и да погледне, той казва: „Хората са лоши, грешни“. Това се дължи на неговото вътрешно неразположение: причината за това е в самия него, а не вън от него. „Как ще си помогне този човек, как ще се спаси?“ Като отиде при Бога. Ето защо вие трябва да имате нов възглед за Бога.

Много от сегашните хора вярват в Бога по особен начин и си Го представят като стар дядо с бяла коса и с бяла брада, с красиво, благо лице; Духът Божий си Го представят във форма на гълъб. Това е антропоморфизъм. Други си представят Бога като млад момък. Бог не е нито стар дядо, нито млад момък; и Духът Божий не е гълъб. Това са символи, на които трябва да направите вътрешен превод. Новите времена не търпят стари, детински възгледи, лишени от всякакъв морал. Едно е вярно: гълъбът е символ на чистота. През каквито мъчнотии да е минал, на каквито изпитания да е бил поставян, той всякога е бил чист. И Духът Божий, който чисти хората, през каквито условия на живота и да е минавал, всякога е оставал чист и свят.

Казват някои: „Млад и стар Господ“. Това са стари възгледи, които няма да изкорените, но ще оставите на страни. Ако искате да ви кажа кой е Младият Господ, ще знаете, че Той е Онзи, Който спасява хората и се жертва за тях. Обаче Бог е един: не е нито млад, нито стар. Внесете новото в своите възгледи и вместо стария Господ вложете Любовта в сърцето си. Вместо младия Господ вложете Мъдростта в ума си, а вместо Духът Божий вложете Истината в душата си: така ще имате истинска представа за Бога. Следователно старият Господ е Любовта, която осмисля всичко; младият Господ е Мъдростта и знанието,

които спасяват света и внасят ред и порядък навсякъде; Духът Божий представлява Истината, която освобождава човешката душа. Истината освобождава човека от всички мъчнотии, от противоречията и заблужденията в живота. Това е новото мистично схващане за Бога. Следователно дойде ли старият Господ у вас, и Любовта трябва да дойде. Изобщо Любовта, Мъдростта и Истината са неразделни помежду си – те са части на вътрешната същина. Който така разбира нещата, никога няма да изпадна в противоречия. Онзи, у когото са Любовта, Мъдростта и Истината, считам за свободен човек.

Където е Любовта, там няма никакви престъпления. „Що е престъплението?“ Да мислиш, че си добър, ти вече си извършил престъпление. „Защо?“ Защото добротата е качество на Бога. Не е въпрос да сме добри, но да изпълняваме волята на Бога. От Бога ние сме излезли чисти и трябва да се върнем чисти. Кажеш ли, че не познаваш какво е Бог и че трябва да изучаваш всички теории за Него, за причините и последствията на нещата, ти вече си направил престъпление. Какво ще научиш за Господа от човешките теории? Човек трябва да бъде учен, но да проявява Любовта, Мъдростта и Истината на Бога. Кажеш ли, че знанието, което има, е негово, той върши вече престъпление. Истината не може да дойде чрез всички – тя иде само чрез Едного. Тя може да дойде чрез всички само ако те са готови за нея – така те ще живеят в Едного. Следователно Истината ще дойде, когато всички хора бъдат готови да я възприемат. „Кога ще бъде това?“ Когато животните се съединят в едно тяло. Тогава хората ще се разберат напълно и ще бъдат готови за възприемане на Истината. Засега животните не са съединени в едно цяло, защото имат различни интереси; щом се съединят, и вълкът ще бъде толкова кротък, колкото и агнето.

Един ден кокошката се оплакала от господаря си, че постоянно вземал яйцата ѝ и ги изяждал. Същевременно и овцата се оплакала от господаря си, че стригал вълната и доял млякото ѝ. На оплакванията на кокошката господарят възразил: „Нека благодари кокошката, че не вземам

живота ѝ. Що се отнася до яйцата, аз я облекчавам – тя снася през годината около 150 яйца, а може да измъгти най-много 25-30. Какво ще прави тя с останалите яйца?“. И на овцата, която също се оплаквала, господарят казал: „Ти имаш агънце, което храниш с млякото си. Аз вземам част от твоето мляко. Ако пък не стрижа вълната ти, ще страдаш – горещината ще те измъчва“. И кравата се оплакала от господаря си, но той и на нея казал, че няма право да се оплаква: „Тя дава мляко повече, отколкото е нужно за теленцето; при това теленцето ще се храни с мляко най-много една година, след което млякото е свободно – значи аз имам право да го вземам“.

И тъй, човек е в хармония с Природата, както и с Божествения свят, докато се ползва от излишъка на богатата; рече ли да използва всичките блага, той нарушава тази хармония. Природата задържа част от богатата за себе си – като неприкосновен запас. Който се осмели да посегне на този запас, той нарушава великия ред на Живота. Докато хората се поставят на пътя на Любовта, Мъдростта и Истината, те създават условия за греха. Не делете Любовта на човешка и животинска: Любовта е една, важно е през какви форми минава. Ако човешката любов влезе в животното, то никога не напада подобните си; обаче ако в животното влезе животинската любов, то напада подобните си. Същото се отнася и до човека: когато човешката любов влезе в човека, той на никого не прави зло; влезе ли в него животинската любов, той е готов да краде, да обира и да убива. Тогава каква разлика има между вълка, който дави овцете, и човека, който убива и краде? Ангелът обаче никога не нарушава общия ход на Любовта. В човешката и в животинската любов някога се явява индивидуализиране, поради което се нарушава общият ход на Любовта. Тогава настава дисхармония в Природата, която се явява като условие за грехопадението. Като знаете това, не питайте защо иде грехът.

Да допуснем, ти пътуваш и носиш в торбата си хляб. Като огладнееш, сядаш на пътя да се нахраниш. Остава ти едно парче хляб, което задържаш за себе си. Продължа-

ваш пътя си и срещаш един беден човек, който ти казва: „Моля ти се, гладен съм, дай ми малко хляб!“ „Нямам“. Ето първата лъжа. Бедният човек си заминава, но ти изпитваш скръб, мъчно ти е, че не му даде малко хляб. Трябваше да дадеш последното си парче хляб на бедния. „Ако бях го дал, аз щях да остана гладен.“ Не се страхувай – ако беше го дал, Бог нямаше да те остави. Следователно колкото хляб имате в торбата си, дайте го на гладния, не мислете за себе си. „Да, но в живота работите не стават така!“ Не стават, защото мислите повече за себе си; ако мислите и за ближния си, както за себе си, ще видите, че Бог никога няма да ви остави гладни и боси.

Като говоря така, искам да ме разберете право, а не като онзи поп, който имал две скъсани ризи и дал едната на беден човек. Той казал на жена си: „Слушай, попадийо, казано е в Писанието: „Който има две ризи, да даде едната на бедния“. Вземи едната риза и я дай на някой просяк“. Попът си мислел: „Като дам една от скъсаните си ризи на бедния, Бог ще ми даде нова, по-хубава от моята“. Обаче той останал излъган – не получил никаква риза. Казвам: ако дадеш една риза на бедния, тя трябва да бъде нова, и при това дадена с любов. Казано е в Писанието: „С каквато мярка мериш, с такава ще ти се отмери“. Значи каквато дреха дадеш, такава ще получиш. Дайте най-хубавото, което имате: давайте най-хубавите си мисли, най-хубавите си чувства.

Казвате за някого: „Този човек е добър, но не се е повдигнал много, не е станал светия“. Как познавате светията, как познавате Учителя? Светията се познава по това, че торбата му е всякога празна – няма коричка хляб; освен това ризата му е всякога нова – той не ходи със скъсана риза. Светията е като хлебаря, който всякога вади от фурната си топъл хубав хляб и го дава на хората; така и светията всякога дава, и то най-хубавото, което носи в себе си. „По какво се познава Учителят?“ На този въпрос вие сами ще си отговорите. Много са писали и говорили за Учителя; някога и аз ще ви говоря за Учителя. Сега ще ви кажа само едно: когато Учителят иде в света, Той носи зората на деня, Той е като изгряващото Слънце – тогава всичко

пее в света. Ние не говорим за обикновения учител, но за Онзи, Който създава всичко в света.

Аз искам да бъдете свободни в своите възгледи, да носите Любовта в сърцата си, Мъдростта – в умовете си, а Истината – в душите си. Като се стремите към това, вие постепенно ще се освободите от старите си дрехи. Стремете се да съблечете старите си дрехи, както змията съблича старата си кожа. Всяка година човек трябва да се освобождава от старото и да приема новото. Всяка година трябва да давате по един хубав плод, както ябълката и крушата принасят своите плодове; всяка година плодовете ви трябва да бъдат все по-хубави. Казано е в Писанието:

*Всяка пръчка, която не принася плод,
отрязва се и се хвърля.*

*Всяка пръчка, която принася плод,
оставя се на лозата.*

Като знаете това, освободете се от вътрешното безпокойство в себе си. Като наблюдавам съвременните хора, чужда се как те още се придържат към старите възгледи, изказани от апостолите и от пророците. Онази вода, която е текла преди хиляди години, днес е изгубила своята чистота. Даже и Христовото учение, което е текло преди две хиляди години, днес е изгубило от чистотата си. Ако следвате това Учение, вие трябва да го вземете в неговия първоначален вид, каквото е излязло от Първоначалния източник. Не е въпросът да се връщате назад – напред трябва да вървите. Кое е по-добро: да отиде човек при главата на извора, където е началото на водата, или да отиде там, където водата се влива в морето?

Човешкият живот може да се уподоби на река, текла хиляди години, поради което се е окаляла. Сега тази река се влива в морето, където се пречиства. И ние трябва да отидем там, където извира чиста вода. Не се спирайте на старите възгледи: ако старото можеше да ви спаси, Моисеевият закон и до днес щеше да има сила. Ако бяхте разбрали Христовото учение, досега то щеше да ви спаси. „Защо не се постигна това?“ Защото не вложихте Любовта си в Него. Ако Любовта, Мъдростта и Истината не влязат във вашия живот като фактори, вие не може да имате

правилни възгледи, правилно разбиране. Тогава и телата ви ще бъдат слаби, хилави. Каква е разликата между болния и здравия? И болният, и здравият имат креват; и болният, и здравият ядат. Казвам: въпреки това животът на двамата се различава. И аз някога ви казвам, че земният живот прилича на небесния, но аз не разбирам живота на болния, а живота на здравия: само животът на здравия прилича на небесния. Може ли болният да каже, че каквито са неговият креват и юрган, такива са и тези на небесните жители? Не е така: аз зная на какви кревати спят там и с какви завивки се покриват. Здравият човек има спокоен, здрав сън: на която страна легне вечер, на нея се събужда. Болният, като лежи, обръща се ту надясно, ту наляво, той постоянно се оплаква: леглото му било тясно, юрганът не бил нов, чаршафът не бил чист и т.н. Юрганът на здравия мирише на роза или на здравец – аура има той. Следователно ако и вашият ум няма аромата на розата или ако сърцето ни няма аромата на здравеца, вие сте в положението на болния, който лежи в болницата под командата на лекари и милосърдни сестри. Болният не смее да излиза сам на слънце – не го пущат, за да не слънчаса; милосърдни сестри го пренасят от едно място на друго. Има ли милосърдни сестри около здравия?

Казваш: „Няма кой да ме обича, да ме милва и гали“. На какво ще приличаш, ако постоянно те милват и галят? На болен, когото милват и галят, та по-леко да понася страданията си. Кой са културните хора в болницата? Лекарите и техните помощници. Здравият се оплаква, че няма слуги, за да му помагат. Питам: ако имаш слуги на разположение, каква роля ще играеш в живота? Не е лошо да имаш слуги, но тогава ще бъдеш аристократ. Трябва да бъдеш здрав аристократ! Можеш да бъдеш и слуга, но здрав да бъдеш; можеш да бъдеш и господар, но здрав да бъдеш. Това е естественото положение: и като господар, и като слуга да бъдеш здрав. Казваш: „Дотегна ми това положение на богат и болен човек, постоянно да лежа“. Казвам: щом искаш да се освободиш от това състояние, Бог ти е определил особено място – стани слуга! Ако и господарят, и слугата са здрави, кой на кого ще служи?

Сега ще ви оставя да мислите върху тези въпроси. Мислете върху милосърдието. Не се спирайте на въпроса дали сте направили известен прогрес, или не сте направили. Казваш: „Аз не съм прогресирал“. Това не се отнася до тебе: за прогрес и дума не трябва да правите. Ние трябва да слугуваме на Господа. Той не се нуждае от нашето слугуване, но понеже има много болни, необходими са повече слуги, и то здрави – те ще отидат в болниците да помагат на болните. Болните се молят на Бога да им изпрати лекари и слуги. Когато здравите слуги отидат в болницата, само тогава господарите ще оздравеят. Здравите слуги и здравите господари ще спасят света, а не болните и богатите. И ако ме питате кой ще спаси света, отговарям: само здравите слуги и здравите господари ще спасят света; и бедни да са, те могат да направят това. Тази е задачата на всички хора. Не желая да бъдете богати, обаче ако някой от вас желае да бъде богат, нямам нищо против това.

Пожелавам на всички ви да бъдете здрави слуги. Пък един ден господарите ви и богатите хора, като напуснат болницата, да драснат една клечка кибрит; пък и лекарите, и всички слуги от болницата да я напуснат и да отидат в здрави къщи, където няма нужда от стария порядък на нещата. Това представлява пълният живот на Любовта – на Божията Любов, на Божията Мъдрост и животът на Божията Истина, която ще ни освободи от всички тревоги и несгоди на сегашния живот. Когато се тревожите за нещо, кажете си: „Господарят е болен“. След това му се притечете на помощ. Друг път сърцето ви е смутено; кажете си: „Господарката е болна“. Помогнете и на нея. Притичвайте се да помагате на господаря, на господарката и на господарчетата. Трябва да бъдете полезни в живота! Това значи да помагате на вашия ум, на вашето сърце, на вашата воля, т.е. на вашето тяло.

Тайна молитва

24 май 1931 г., София, Изгрев

МИСТИЧНО РАЗБИРАНЕ

Размишление

Животът има освен външна още и вътрешна страна, която само мистикът разбира. Под *мистик* разбирам човек на Любовта. Вътрешната страна на живота не може да се разбере без Любов; чрез Любовта се дохожда до вътрешно разбиране на същината на живота. Под *същина на живота* разбираме вечното в света, т.е. идеала, към който се стреми душата. „Как да разберем тази същина?“ Ако трябва да се обяснява, тя остава неразбрана. „Как я разбират хората?“ Различно: колкото хора, толкова разбирания има. Външната страна на живота се разбира по-лесно, защото тя се отнася до неговата външна форма.

Коя е външната форма на живота? Ти си фурнаджия, печеш хляб и го продаваш на хората: това е външната страна на твоята работа. Опечеш хляба, преброиш хлябовете и чакаш да дойдат хора да им ги продадеш. Казваш, че фурнаджията прави добро на хората: това е вътрешната страна на неговата работа. Защо? Защото никой не вижда това добро. Тогава ще кажем, че и купувачите, като купуват хляба, правят добро на фурнаджията. Според мене и купувачът на хляба, и фурнаджията представляват външната страна на живота. Ако хлябът е добре омесен и опечен, пръв фурнаджията се произнася за това. Той носи отговорност за омесването и опичането на хляба, но не и за качеството на брашното. И воденичарят носи отговорност за хляба, и търговецът на житото също носи отговорност. Някога вината е във фурнаджията, някога – във воденичаря, а някога – в търговеца на жито. За предпочитане е обаче хлябът да бъде малко недопечен, но от чисто прясно брашно, отколкото да е добре опечен, а брашното да е старо и вгорчено.

Казват за някого: „Този човек говори добре“. Това е външната страна на човека – то е все едно да кажете за хляба, че е добре опечен. „Важно е какво ще кажат хората за този човек.“ Според мене хората не са авторитет – те са като петлите. Всички петли пеят по един и същи начин: петлите обичат да се качват нависоко и там да кукуригат. И гаргите грачат по един и същи начин. Граченето е особен език, на който гаргите изказват мнението си по някой обществен въпрос из техния свят. Гаргите се събират по много заедно, за да си изкажат мнението върху някой важен въпрос. Ще кажете, че е смешно да се говори за важни въпроси на гаргите. Не е смешно – за вас техните въпроси са маловажни, но за тях са важни. Ние се интересуваме от гаргите дотолкова, доколкото те съставят езика, чрез който можем да предадем своите идеи. Ако съедините няколко букви, за да образуват думата *любов*, мислите ли, че Любовта е в тези букви? Не, Любовта не е в буквите, с които се пише думата *любов*. Сто пъти да изговорите тази дума, пак не можете да кажете какво нещо е Любовта. „Сърцето ми гори от любов.“ Че сърцето ти се е сгорещило и гори, това не показва, че имаш любов в себе си. Горенето е признак на известно явление: има горещина, която носи живот; има горещина, която носи смърт; една горещина изсушава, а друга – овлажнява. Има известно отношение между горещината и любовта, от една страна, и между влагата и любовта – от друга страна. Тези отношения трябва да се разбират правилно.

Някои от вас казват: „Учителя говори за това, върху което аз мислех“. Лъжете се, никога не съм говорил върху това, което вие сте мислили. Никой говорител не изказва това, върху което слушателите му мислят или са мислили. В 16. глава от Евангелието на Йоан Христос казва на учениците Си:

*А сега отхождам при Тогоз,
Който Ме е проводил. (5. гл.)*

Откъде е дошъл Христос, учениците не знаят; къде отива, и това не знаят. Те знаят само, че Христос е дошъл отнякъде и ще отиде някъде – нищо повече не знаят.

*Вие ще бъдете оскърбени, но скръбта ви
ще се промени на радост. (20. гл.)*

Скръбта им е била човешка. Те мислели, че Христос ще основе Царството Си на Земята, но като им казал, че ще си отиде, започнали да скърбят и да се питат: „Какво ще стане с нас?“. Много просто – и с тях е станало това, което става с децата, когато майката напуска дома. Това е голям обществен въпрос: когато майката напусне дома, настава рев, плач – всички деца плачат. Какво лошо има в това, че майката е напуснала дома си и е заминала някъде? Децата плачат, че майка им ги е оставила сами. Рано сутринта тя е станала, взела е мотиката и е отишла на лозето. Цял ден тя е вдигала и е слагала мотиката и вечерта се връща вкъщи. Децата мислят едно, майката – друго. Децата плачат, че са сами, а майката знае къде отива и какво ще прави. Разбиране е това!

Често и ние като децата изпадаме в същото положение по отношение на Бога. Казваме: „Бог ни остави сами“ – и в дома ни настава плач и вик. Който мине край тази къща, погледне да види какво става и вижда, че децата плачат, четири реда сълзи текат от очите им. Бог си върши работата, а те мислят, че Той ги е изоставил. Някога учениците казват, че те дават теми на учителя си и той говори по тези теми. Лъжат се те – учителят преподава по теми, определени в програмата, а не дадени от учениците му. Не е въпрос само да се говори, но разбиране е нужно. За да се дойде до вътрешната страна на Живота, трябва да се разбере неговата същина. „Защо човек не може да хармонира външния живот със своите вътрешни разбирания или защо не може да хармонира своите разбирания с разбиранията на хората?“ Защото той се натъква на един вътрешен страх, на едно вътрешно съмнение.

Днес хората не се разбират, понеже сами са вдигнали естествените прегради, които Бог е поставил между тях. „Какво трябва да се направи?“ Да се поставят тези прегради на местата им. Хората са развалили пътищата, които Бог някога им е посочил. Те не се разбират, а въпреки това всеки иска да бъде почитан и уважаван от другите.

И българинът желае това, но е много горделив и тщеславен – тези качества му пречат да постигне това, което желае. Той е толкова тщеславен и горделив, че където отиде, веднага дава ухо да чуе какво се говори за него. Дали е вярващ, или не, той носи със себе си тщеславието и гордостта. Като религиозен той става два пъти по-тщеславен. Тщеславието показва, че той търси слава. Чия слава трябва да търси? Славата на Бога. Ако търсиш пари, ще ги намериш у богатите, а не у бедните; ако търсиш вода, иди при бистрите и чисти извори; ако търсиш здраве, иди при здравите хора; ако търсиш красноречиви изрази, ще ги намериш у даровитите хора.

Казвам: ако човек няма първо отношение към Бога, той не разбира вътрешната страна на Живота. Като имаш отношение към Бога, ти търсиш Неговата слава. И Христос казва: „Отивам при Отца Си“. Следователно ако не разбереш първото отношение, няма да разбереш и второто, т.е. любовта към ближния си. В това отношение е приложението на Любовта. От любовта към ближния се вижда доколко човек е разбрал първото си отношение – Любов към Бога. След това ще дойдеш до третото отношение – любов към себе си. Любовта ти към Бога ще бъде толкова явна и истинна, доколкото имаш любов към ближния си; тази любов пък ще определи отношенията ти към самия тебе. Търсиш слава от хората, обаче те ще те славят и уважават дотолкова, доколкото можеш да им направиш някакво добро. Искаш хората да имат добро мнение за тебе – и това е в зависимост от доброто, което си им направиш. Искаш да обичаш Бога, затова трябва да Го обичаш с душата си, със сърцето си, с ума си и с всичката си сила. Ако тези четири неща не вземат участие в твоята любов, ти не обичаш Бога. „Обичам Бога с душата си.“ Не, ще Го обичаш и с ума, и със сърцето, и с волята си – само така животът ти ще се осмисли. След първото отношение иде второто – любов към ближния: ще го обичаш както себе си.

Това, което ви говоря, е неразбрано за вас. Какво значи да любиш с всичката си душа, с всичкия си ум, с всич-

кото си сърце и с всичката си сила? И това е неразбрано за вас. Хиляди години ще минат, докато разберете какво нещо е Любовта към Бога. И в бъдеще, като дойдете на Земята, пак ще учите какво значи Любов към Бога. Сега Любовта се познава по страданията: колкото по-голяма е Любовта, толкова повече се увеличават страданията – те са барометър, по който се определя силата на Любовта. „На чия любов?“ На мистика. Значи колкото повече се увеличава Любовта му, толкова повече и страданията му се увеличават. Така е за мистика. Обикновеният човек мисли точно обратно: че колкото повече се усъвършенства, любовта му се увеличава, а страданията му се намаляват. Това е човешко разбиране. Ако мислите по човешки, и да отидете на Небето, не можете да останете дълго време там: ще прекарате най-много един-два дена и ще гледате да се върнете по-скоро на Земята. Защо? Скучно ще ви бъде там.

Слушате една мома да казва: „Дотегна ми бащиният дом. Искам да го напусна, да отида в широкия свят, между хората“. Напуска бащиния си дом, но когато хората я напекат добре, тя казва: „Добре ми беше при родителите – ще се върна пак при тях“. Каквото и да казвате, отношенията на бащата и на майката към децата не могат да се заместят с никакви други. Така мисли мистикът: отношенията на Бога към човешката душа не могат да се заместят с никакви други отношения. Ако мислиш, че хората могат да те направят щастлив, ти се лъжеш: целия свят да ти дават, цялата Вселена да ти обещават, хората не мога да те направят щастлив. И ангелите да се съберат около тебе, пак няма да бъдеш щастлив. Това, което Бог може да ти даде, с нищо не се сравнява. Ако не си опитал Божията Любов, хиляди ангели да ти пеят и да те славят, пак обикновен човек ще си останеш. Така мисли мистикът, такава е неговата философия. „Защо е така?“ На този въпрос сами ще си отговорите. Ако аз ви отговоря, вместо да ме разберете, повече ще се объркате и ще изгубите и това, което имате.

Има нещо съществено в живота и то е познаването на Бога. Да познаеш Бога, това значи да си намерил великия

смисъл на Живота. От този момент ти придобиваш вечна радост, вечно блаженство; и колкото по-големи стават страданията ти, толкова повече се увеличава радостта ти. Така е за мистика: колкото по-големи са страданията му, толкова повече се радва той – по 20 пъти на ден да го бият, той повече се радва; всичко да му отнемат, той остава тих и спокоен, не губи своя вътрешен мир. Ако това стане с човек, който има обикновено разбиране за живота, той ще се почувства най-нещастен в света. Според мене нещастен е онзи, който е лишен от Любовта на Бога. Щом я придобие, той понася и най-големите страдания с радост – той има опитността на мистика. Когато Любовта посети човека, тя го свързва с Бога. Тогава именно идат и страданията, но човек е силен, лесно се справя с тях.

Като ви наблюдавам, виждам, че лицата ви са посърнали, нещо ви мъчи. Казвате: „Едно време бяхме ревностни, радостни. Какво стана с нас, не знаем“. Каквито бяхте едно време, такива сте и сега. Едно време имяхте любов, която ту се увеличаваше, ту се намаляваше – и сега имате такава любов. Когато мислехте, че имате любов, тя ви посещаваше; когато мислехте, че ще изгубите любовта си, тя ви напущаше. Това не показва, че някога сте имали по-голяма любов от сегашната. Смешно е яйцето да казва, че някога е било по-добро, отколкото сега, като пиле. Излюпеното пиле е по-ценно от яйцето, пилето като проявен живот е по-ценно от неизмътеното яйце. Ако яйцето се разговаря с обикновения човек, той ще му се смее; ако се разговаря с мистика, той ще го изслуша, защото в яйцето той вижда скрития, непроявения още живот. Значи във всяко живо същество има две страни: вътрешна, скрита в черупката на яйцето, и външна, изявена в излюпеното пиле. Това са два вида живот – вътрешен и външен, които не могат да се сравняват. Ако ги сравнявате, ще се натъкнете на неразбрани неща. Засега вие изучавате външния живот. Когато изучавате петела като символ, от него ще научите много работи. „Какво е нужно на петела?“ Храна и високо място, където се качва да кукурига. Казват за някого, че прилича на петел – значи той се проявява, както

не трябва. „Кой човек се проявява, както трябва?“ Бил си фурнаджия цели 20 години. Някои от клиентите са били доволни от тебе, а някои не са били доволни. Питам: като не си задоволил всичките си клиенти, какво си постигнал? Като си продавал хляба, дал си възможност на едни от клиентите да правят зло, а на други – да правят добро. Какво си постигнал с това?

Казваш: „Аз придобих Божественото знание и Божествената Истина!“ „Измени ли живота си?“ „Не...“ „Тогаванищо не си придобил“. Каква истина си придобил, ако хората около тебе не са свободни; какво знание си придобил, ако животът ти не се е подобрил? „Искам да бъда добър, но не зная как да проявя доброто. Каквото и да направя, окръжаващите все ще ми намерят някаква грешка.“ Някои ще кажат, че хлябът ти или е много препечен, или е малко суров – все ще намерят да те критикуват за нещо. Други пък ще кажат, че брашното е старо, горчиво на вкус. Така постъпват те и към хлебаря – ако са недоволни от него, казват: „Ние искаме от тебе хубав хляб – нищо повече! Отваряй си добре очите, за да ни задоволиш“. Фурнаджията се извинява, че са му дали старо брашно – вината не е в него. И сегашните хора като фурнаджията се извиняват с лошите условия на живота, обаче те не са виновни за външните условия.

Аз искам да ви обърна внимание на новата мисъл, да мислите по нов начин. Ще кажете, че мислите и постъпвате по нов начин. Доколко е така, аз съдя по вашите постъпки. Наблюдавам някои напреднали сестри как слушат и как постъпват: като слушат беседата, правят впечатление на свършени, силно предадени на Учението; като се свърши беседата, те се изпреварват коя от тях първа да ми целуне ръка, после се скарват защо едната е изпреварила другата. Едната минава за напреднала, и другата минава за напреднала; но и вие, които ги критикувате, също сте напреднали. Като говоря за свършенството, мога да ви приведа ред примери от човешкия живот, изпълнени с бели лъжи. Човек трябва да бъде последователен – никаква лъжа: нито бяла, нито черна. Любовта изисква от чове-

ка будно съзнание. Неговата мисъл и съзнание трябва да бъдат в съгласие с Божествената мисъл и съзнание. Щом се наруши това съгласие, човекът изпитва скръб, нещо в него му казва: „Не постъпваш добре, не мислиш право...“ „И пророците са правили грешки. Ето, и Йов мина през големи страдания“. Йов страда, но беше праведен човек.

Питам: ако отидете при Бога, с какво ще се препоръчате? С четири неща трябва да се препоръчате: да обичате Бога с всичката си душа, с всичкия си ум, с всичкото си сърце и с всичката си сила. Това са четири врати, четири ключа, от които зависи щастието на човека. С тези ключове си служи и мистикът. Ако не обичаш Господа с всичката си душа, ти си изгубил първия ключ; ако не Го обичаш с всичкия си ум, ти си изгубил втория ключ, ако не Го обичаш с всичкото си сърце, ти си изгубил третия ключ, ако не Го обичаш с всичката си сила, ти си изгубил четвъртия ключ. Изгубиш ли четирите ключа, ти губиш целия си живот. Всеки човек трябва да носи тези ключове в джоба си и внимателно да ги пази. При това той няма право да ги дава на други – те да отключват и заключват; всеки сам ще си отключва и заключва. Който изгуби тези ключове, ще се върне назад, на Небето – там да ги намери. Ако мислиш, че друг някой може да ти даде ключовете, ти се лъжеш: това е неразбиране на Божия закон. „Тогава ще страдам!“ Ще страдаш и ще благодариш за страданията: те са мерило за Любовта. „Страдам, защото децата ми не ме обичат.“ Това е мерило за твоята любов, което показва, че Любовта ти към Бога е малка. Ако обичаш Бога по всички правила, децата ти ще те обичат: така мисли мистикът.

Който не разбира този закон, той мисли, че страданията му идат по причина, че Бог не го обича. Не е така. Помни: когато любовта на хората към тебе се увеличава, тогава любовта ти към Бога се намалява. Значи разположението на хората към тебе е в състояние да отвлече вниманието ти към Бога. „Какво трябва да се прави тогава?“ Това е друг въпрос. Важно е, че сега ви изяснявам една Истина. Питам: какво ще придобиете, ако страданията ви станат причина да ви отдалечат от Бога? Ако страданията ви станат причи-

на да отвлекат ума ви от Божията Любов, вие ще попаднете в един свят като сегашния. Като не разбират смисъла на страданията, хората се отдалечават от Бога. Имайте любов един към друг, но каква трябва да бъде тази любов? Има любов на бащата към синовете и дъщерите, но има любов на синовете и дъщерите към бащата.

Днес повечето хора живеят за света, а не за Бога; те се обличат за света. Ще кажете, че това е малко преувеличено. Така е, днес никой не живее за Бога и не се облича за Бога. Казваш: „Ние не се обличаме за Господа, защото Той не се интересува от нашето облекло“. Важно е, че при Бога не може да отидете голи. Не мислете, че вашите дрехи са най-хубавите. Аз уподобявам дрехите ви на вашите мисли и чувства. Често вие не сте доволни от вашите мисли и чувства, т.е. от дрехите, с които се обличате; въпреки това се обличате хубаво, за да се представите на хората – друга мисъл ви занимава. Мистикът не мисли така. Докато се обличате за хората, те да ви харесват, вие сте голи. Вие се обличате от коприната на бубите, а ги считате за глупави, прости същества; след това се хвалите с дрехата, изтъкана от нишката на бубите. Всеки трябва да облече дреха, изтъкана от самия него. Господ казва: „Иди да живееш като бубите“. Така не се живее! Казвате: „Днес Учителя говори точно както ние мислим“. Според вас учителят, професорът говорят, както учениците и студентите мислят. Това не е философия – това е тщеславието, заблуждението на човека.

Докато ученикът казва, че Учителят му говори, както той мисли, заблуждението върви с него. Учителят говори според степената на вашето съзнание: колкото повече съзнанието ви се повдига, толкова и мисълта на Учителя се изменя. Това е барометърът, с който се определя степената на вашето съзнание. Аз не говоря за онова съзнание, което някога сте имали, нито за онова, което ще имате в бъдеще – аз говоря за сегашното ви съзнание. За вас е важно онова, което сега влиза в стомаха ви и се превръща в кръв, която сега създава бъдещото ви тяло. Новото тяло ще ви подтикне към Бога, то ще ви свърже с Любовта,

която ще дойде чрез вашата душа, чрез вашия ум, вашето сърце и вашата сила. И ще кажете като Христа: „Както Ме е Отец научил, така говоря“. Мистикът, като слуша как ви говоря, няма да каже, че тази сутрин са ви понарязали, но ще каже: „Тази сутрин барометърът се повдигна“; реже се невежиат. Ако ви говоря мекичко и сладичко, вашата любов е слаба; обаче ако ви нарежа строгичко, ще кажете: „Любовта ни се увеличи малко“. Кое е по-добре за вас: да ви кажа, че утре ще ви дам хубав хляб, че ще станете в бъдеще добри, любещи хора, или да ви кажа истината, както си е? Да ви говоря неверни неща, това значи да ви поставя в положението на ходжата, на когото казали, че ще стане шейх-юл-ислям.

Един турски бей, като се върнал от Цариград, срещнал ходжата и започнали да се разговарят. Ходжата го запитал: „Какво ново има в Цариград?“ „Там се тъкмят да те направят шейх-юл-ислям“. Той не повярвал на думите на бея, но въпреки това му станало приятно. След това, колкото пъти срещал бея, все му се искало да му каже, че ще го направят шейх-юл-ислям. И на вас казвам: вярно е, че някога сте били с големи титли, но сега не сте. Било е време, когато на Небето е нямало хора като вас, но то е минало време. Иде време, когато трябва да се върнете назад. Това е епохата на труда и работата. Сега вие не сте облечени, както трябва, виждам това, обаче имате възможност да смените старата си дреха; още един-два пъти може да я облечете, но след това трябва да се смените. Под *смяна на дрехата* аз разбирам да се измени, т.е. да се промени човек вътрешно. Под *смяна на дрехата* аз разбирам да се изменят и вътрешните възгледи на човека. Всеки ден трябва да изменяш възгледите си – така мисли мистикът.

Често идат при мене хора да ми се оплакват от живота. Аз ги изслушвам, но се усмихвам малко. Една сестра разправяла, че като ми разказвала страданията си, които късат сърцето ѝ, аз съм се усмихвал. Аз се усмихвам, защото като страдате, виждам, че барометърът ви се е повдигнал – значи придобили сте нещо. Следователно

аз се радвам на вашите страдания. Аз гледам другояче на страданията и на вашите състояния. Казвам на сестрата: „Няма нищо, за добро е това!“ „За добро е, но сърцето ми се къса“. Ако някои неща не се късат, зло ще постигне човека. Ако листът на книгата не се обръща, нищо няма да разбереш от нея: листът трябва да се обръща и ти да четеш. „Оголяхме!“ Докато не оголееш, човек не можеш да станеш. Оголяването е състояние – то подразбира събличане; представлява смяна на един възглед с друг – то е промеждутък. Човек ту се облича, ту се съблича. Колкото повече оголява той, толкова по-красив става: така мисли мистикът. Разбиране е нужно! Добре е тогава аз да не се усмихвам, но като правя това, аз ви облекчавам, свалям част от товара ви. Като дойде някой да ми се оплаква, аз се усмихвам, с което му казвам: „Много тежък е товарът ти“. След това изпращам слугата си да вземе половината от товара му, за да го облекчи. Като види това, той казва: „Защо ми взеха товара?“. За да те облекчат. Ти искаш да запазиш всичкия си товар, но да го прехвърлиш на гърба на другите: ти да бъдеш свободен, а другите да са натоварени.

Питам: къде е новото разбиране? И петелът кукурига много, за да го чуе господарят му и да дойде да го нахрани. Господарят е замислен, чуди се как да си нареди работата, но петелът, като изкукурига, казва: „Господарю, не се безпокой, твоята работа ще се нареди. Днес един твой клиент ще ти донесе десет хиляди лева; след няколко дни ще дойде друг клиент, ще ти донесе още десет хиляди лева“. В народа има суеверие, че когато петелът пее, това е добро предсказание – някой ще донесе пари. Кукуригането иде след страданието и показва, че някой ще ти донесе десет хиляди лева. Когато петелът на Йов изпя най-тъжната песен, неговото имане се увеличи два пъти. Синовете и дъщерите му, отпосле родени, бяха два пъти по-умни и по-здрави от предишните. С това Йов изгуби ли нещо, или придоби? Той придоби нещо по-ценно от това, което имаше по-рано. Казвам: вие още не можете да вървите по пътя на Истината. Когато барометърът ви се повдига,

страданията ви се увеличават и любовта ви се усилва; когато страданията се намаляват, не забелязвате, че барометърът ви се намалява. Обаче вие сте чувствителни, когато страданията ви се увеличават: който повече страда, има повече любов.

Някои хора страдат повече, защото носят Любовта и на другите. Казвам: „Братко, заеми ми малко от твоята любов“. Обаче някой, като страда много и не е готов да носи, казва: „Братко, вземи си назад любовта, не мога да я нося“. Любовта прави хората щастливи. Вие сте оставили щастието си по гърбовете на своите ближни. Всеки трябва да намери ближния си, да вземе своята любов, която му се пада. Ако си оставил Любовта на гърба на някой кон, вземи си я – така ще имаш любов, колкото искаш. Сега нека остане у вас мисълта, че страданията са мерило за любовта на човека. Когато започнете да мислите така, вие ще бъдете на правия път и ще се развивате правилно. Ние наричаме този Път път на съвършените, път на щастливите, път на безсмъртието, път на вечния живот. Така казва Христос:

*Отивам при Отца Си
и няма да Ме видите.*

И после пак ще Ме видите.

Който веднъж е ходил при Бога, той няма да остане там – пак ще се върне да търси Любовта, понеже Бог е навсякъде. Търсете Любовта с новото разбиране: с любовта на своята душа, с любовта на своя ум, с любовта на своето сърце и с любовта на своята сила, за да разберете и ближния си, и себе си. Това ви желая сега – да разберете Божията Любов, да разберете любовта на своите ближни, и най-после – Любовта на своята душа.

Тайна молитва

21 юни 1931 г., София, Изгрев

ОБИЧ И ЗНАНИЕ

Тайна молитва

Ще прочета 12. глава от Притчите, която ще ви бъде като задача през годината.

Често човек мисли, че може да направи много нещо. Но това, което в даден момент може да направи, то е неговото знание. Ти мислиш, че знаеш нещо, но не можеш да го приложиш – значи това знание не е твое, то е на някое по-висше същество. И за доброто, и за злото е едно и също. Ти не можеш да направиш известно престъпление, но има кой да го направи. Същото се отнася и за доброто: ти не можеш да го направиш, но има някой, който може да го направи.

Който обича поучение, обича знание.

Тази мисъл може да се приложи и в нашите времена.

А който мрази поучение, безумен е. (1. ст.)

Само умният има право да поучава; глупавият трябва да мълчи. Следователно когато глупавият те поучава, затвори ушите си и си върви.

*Добрият намира благоволение от Господа,
а ще осъди Той коварния. (2. ст.)*

Тази мисъл отговаря за сегашните времена.

*Човек не ще се утвърди чрез беззаконие;
коренът на праведния не ще се поклати. (3. ст.)*

Добродетелната жена е венец на мъжа. (4. ст.)

А онази жена, която не е добродетелна, какво е? Всеки, който носи венец, има добродетел. А онзи, който има трънен венец, какво е?

*А жена, която докарва срам,
е като гнилост в костите му. (4. ст.)*

Тя няма име. По какво се отличава лошата жена от добрата? Лошата няма име, а добрата има. Значи щом станеш лош, нямаш име; щом си добър, ти имаш име. Добрият човек има достойнство.

*Мислите на праведните са справедливост,
а намеренията на нечестивите
са коварство. (5. ст.)*

*Думите на нечестивите са засада за кръв,
а устата на праведните ще ги избавят. (6. ст.)*

*Нечестивите се съсипват и няма ги,
а домът на праведните ще пребивава. (7. ст.)*

Човек се похвалява според разума си. (8. ст.)

Това е модерно изречение: умът хвали човека. Питате: „Защо иде скръбта?“. Тя иде да смири човека. След нея може да дойде страданието.

Изпейте песента *Духът Божий*.

Какво означава думата *извод*? Имате двама души: учител и ученик. В това количествено отношение: 1:2, имате един човек, който е сложил един грош в обращение и от него е спечелил два гроша. Обаче в числото две има две живи същества. Един учител има двама ученици: единият е способен, а другият не е способен. И двамата минават за ученици: как ще определите кой от тях е по-способен? Знанието е частично – единият минава за по-способен. Вие още не сте проникнали в отношенията, които съществуват между учителя и ученика, т.е. в отношенията на тези числа.

Една пчела ужилила един учител. Какво от това? Най-много е, че ужиленото място ще се подуе. Аз ви представям реален случай, а не въображаем. Какъв е изводът от това? Мястото, където е ухапан учителят, ще се подуе малко, а пчелата ще изгуби живота си – ще умре; учителят ще живее. Човек ако ухапе Истината, тя ще се подуе малко, но този, който я е ухапал, ще изгуби живота си. В това няма изключение: и пчелата, като ужили някого, умира. В това отношение осата е по-умна, по-интелигентна от пчелата. В осата има повече интелигентност, а в пче-

лата – повече чувства: тя е роб на една традиция. Ако ме ужили пчелата, ще кажете: „Нали Учителя има сила, защо не се предпази; защо не си сложи гугла, защо отива толкова близо до пчелите?“. Прави са вашите разсъждения, те са на място. На същото основание аз ви питам: защо и вие като пчелите понякога не задържате езика си – ходите по поляната и дупчите с него, мърморите сами на себе си. Питам: кой има право да ходи по поляната – Учителя или пчелата? И двамата имат право, но пчелата не е разбрала това, тя казва: „Този Учител няма право да ходи по поляната, тя е за нас“ – и го ужилва. Какво спечели пчелата, която ужили Учителя? Какво печели човек, като извърши престъпление? Нищо не печели.

Казвате: „Трябва да изучаваме нещата научно“. В какво се крие науката? Светът е създаден с наука; хората живеят с наука, ходят с наука, спят и ядат с наука. Умният човек живее с наука, а глупавият – без наука; и добрият живее с наука. Това е една система, която не се мени – тя е създадена от паметивека. Който свири добре, всичко изпълнява с наука; който само стърже с лъка, той свири без наука. Също така и човек живее с наука или без наука. Първо ще определите с наука ли живеете, или без наука? Казвате, че това са модерни разбирания. Какво означават думите *модерни разбирания*? Казвате: „Човек трябва да има обществени отношения“. Кога човек не е имал обществени отношения? Казвате, че човек трябва да има отношения към жена си. Че кога той не е имал отношения към жена си; в рая нямаше ли отношения? От Адам досега хората нямат ли отношения? Имат. „Първо трябва да имаме отношения към Бога.“ Кога човек не е имал отношения към Бога? Отношенията му могат да бъдат като на един добър и умен човек, който разбира законите. Същевременно той може да има отношения към Бога като глупав човек, който по десет пъти на ден се запитва дали вярването му е право, или не. Казваш: „Дали има Бог, или не; дали Той съществува, или не – не зная“.

Ще ви приведа един пример за българина Стоян. Той отивал в града с магарето си. По пътя задрямал под едно

дърво, като вързал магарето с юлара за ръката си. В това време няколко деца се приближили до него, свалили юлара от главата на магарето и избягали с него. Като се събудил, Стоян видял, че магарето му го няма, а само юларът стоял вързан за ръката му, и си казал: „Аз ли съм Стоян, или не съм? Ако съм Стоян, загубих магарето; ако не съм Стоян, спечелих един юлар“. Така и онзи, който се съмнява в съществуването на Бога, казва: „Ако няма Господ, изгубих магарето, но спечелих науката и знанието“. Това е юларът, който Стоян държи в ръката си. „Ако не съм Стоян, спечелих един юлар.“ Питам: юларът ли е по-важен, или магарето? Ще кажете, че това са обикновени работи.

Всички хора мислят като Стоян и на всички е сложен юлар. Жалко е, че хората сами си слагат юлар. Едно време други им слагаха юлар, а сега сами си го слагат. Ако сте ясновидец, ще видите, че водят всеки човек, бил той религиозен, някой учен, философ, поет и др.: външно той няма юлар, но вътрешно има. Мечкарят, облечен добре, с шапка на глава, казва: „Аз съм свободен човек – ходя, където искам“. Той си мисли, че е свободен, а всъщност не е: току се отбие в някоя кръчма да пие. Свободен човек ли е това? Не е свободен. Селянин отива да събира дърва в гората. Свободен ли е? И той не е свободен. Каква свобода е тази: носиш дърва, складираш ги, а през зимата нямаш кибрит да ги запалиш – каква полза от твоя труд? Ако ги запалиш и стоплиш къщата, трудът ти има смисъл. Енергията на дървата трябва да се превърне на топлина. Ако можеш да направиш това, ти си умен човек.

Сега ще направя превод: ако сложиш на огъня сухите дървета, т.е. сухите мисли, чувства и постъпки, но не можеш да ги запалиш, ти си от невежите. Има също мисли, които безпокоят човека като пчелата и всеки момент могат да го ужилят. Има мисли, които го безпокоят отвътре; аз говоря за вътрешните мисли. Те трябва да се сложат на огъня и да се изгорят. Ако една такава мисъл не може да те освободи, къде е твоето знание? Аз говоря принципно, а вие можете да си правите частни изводи. Това е необходимо, за да можете да прогресирате в живота, иначе ще

дойдем до стиха, където Христос казва: „Колко мъчно ще влезе богатият в Царството Божие“. Аз казвам: мъчно ще влезе глупавият в Царството на знанието. Христовата мисъл, че мъчно ще влезе богатият в Царството Божие, ни най-малко не засяга хората – въпреки това всеки иска да бъде богат. Никой не се интересува от Христа, всеки се стреми към богатството. Дали ще влезе в Царството Божие, не иска да знае – той предпочита богатството пред Царството Божие. Казваш: „Не е време за Царството Божие, важно е да придобием богаство“. Според мене преди да влезе човек в Царството Божие, ще мине през големи изпити. Ако ги издържи, той е силен човек. Ученикът е силен, когато решава добре задачите си; ако другите му решават задачите, той остава прост, невежа. Едно е важно: всеки иска да се откаже от своето невежество и от глупостта си; казва: „Не ми говорете за глупостта“.

Сега ще направя една аналогия между богатия и бедния, между учения и невежия. Те имат отношения помежду си, но с различна тенденция. Богатият е доволен, защото разполага с много пари. „Аз съм богат и мога да ти заповядвам.“ Какво ще каже бедният? Той се подчинява, но не доброволно. Той мисли за себе си, че е щедър. Щедър е, защото няма богатство, не се е опитал. Казано е в Писанието: „По-лесно камила ще мине през иглени уши, нежели богатият – в Царството Божие“. Така е, мъчно ще влезе богатият в Царството Божие, но мъчно ще влезе и бедният; мъчно ще влезе ученият, но мъчно ще влезе и невежият. Ако ученият влезе мъчно в Царството Божие, невежият още по-мъчно ще влезе. Богатият знае на какво се дължи неговото богатство, а бедният не знае защо е беден; ученият знае на какво се дължи неговото знание, но невежият не знае на какво се дължи неговото невежество и иска да се освободи от него.

Питате: „Какъв е крайният извод от това разсъждение?“ В Природата няма краен извод – там има само временни изводи. Например ако злото е извод на нещо, казвам: временно зло има, но вечно – няма; временна болест има, но вечна болест няма; временна смърт има, но вечна

смърт няма. Тогава правя следния извод: има вечен живот, но не и вечна смърт. Не може да има едновременно вечен живот и вечна смърт – две вечности не могат да бъдат в отношение. Не може да поставите двама силни мъже в отношения. Какво е отношението на 1:1? Ще се получи числото 3. Обаче ако съберем $1+1=2$. В случая в отношението $1:2=3$ имаме предвид следното: първата единица е бащата, втората – майката, а числото 3 е детето – резултат. Ако двете единици представляват двама мъже, те ще бъдат в постоянен спор; тогава имаме действието $1+1=2$. Двойката е жената, т.е. число на примирение; значи само жената може да примири двама мъже – тя е дошла на света да примирява. Злото е съществувало преди жената. Ще кажете, че жената е създала злото: така мислят децата.

Да се мисли, че жената е донесла злото в света, е толкова вярно, колкото е вярно твърдението, че децата идат от реката – така говорят бабите на децата. Също бабите казват, че жената е донесла злото в света. Това не е нито философски, нито научен извод. Простият, невежият казва, че ако жената не беше дошла на Земята, нямаше да съществува злото. Всъщност жената дойде в света, за да примири двама души. Имаше борба между Адам, когато беше в рая, и змията, която отпосле се яви – тя беше човек, който дойде при забраненото дърво. Ако Ева не беше там, щеше да има голяма борба между двамата. Вторият дойде с оръжието си, но като видя Ева, сложи оръжието и започна да се разговаря с нея кротко, меко. Той каза: „Аз нямам лошо намерение, готов съм на всички услуги; на ваше разположение съм“.

По този въпрос дотук ще спра, по-нататък не искам да отивам. Една българска пословица казва: „Ела зло, че без тебе – по-зло“. Значи трябваше да дойде Ева на Земята, за да се избегне по-голямото зло. Върви един човек в гората, замислен е нещо: той не вижда през какъв път ще мине. Насреща му излиза друг, удря му две плесници и си заминава. Пътникът се стряска, оглежда се и вижда пред себе си една голяма пропаст: ако не бяха плесниците, той щеше да падне в пропастта. Трябва ли да питаш кой те е

ударил и защо? Ако продължаваш да питаш, още един път ще те ударят. Трябва да познаваш този, който те е ударил. На едно място от Деянията на апостолите е казано: „И Христа познавам, и Павла познавам, но ти кой си?“

Та и вие много искате да знаете, но всичко не може да ви се каже. Когато ви поканят на угощение, казват ли ви какво ядене ще ви дадат след първото? Вие искате да знаете какво ще бъде второто, третото ядене. Ако сте в Китай и ви поканят на угощение, много ястия трябва да опитате. Един американец бил поканен от един мандарин на обяд. На масата били сложени 40 различни ястия. Според обичая трябвало той да вкуси от всички яденета по малко. Американецът изпълнил обичая на китайците, но цели две седмици боледувал от разстройство на стомаха. Защо са нужни 40 яденета за един обяд? Днес се повдига въпросът за яденето между богатия и бедния: бедният казва, че никога не си дояжда, а богатият казва, че преяжда. Този въпрос ще съществува още дълго време между хората. Как ще се разреши той? За да го разрешите правилно, започнете да отглеждате буби. Като вземете бубеното семе, запишете си кога сте го взели и за колко време ще се излюпят бубите; след това започнете да ги храните и записвайте как се развиват бубите. Интересно е да видите след колко време бубата ще дойде до онази фаза, когато трябва да яде. От този момент започва новата култура, т.е. стремежът на бубата да се превърне в какавида, а след това – в пеперуда.

От тези изчисления човек може, чрез висшата математика, да реши задачата на своя живот, а именно: докога ще преяжда и докога няма да си дояжда. За решаването на тази задача е нужно търпение. Казваш на някого: „Аз зная какво ще излезе от тебе“. Ако знаеш какво ще излезе от него, защо не предскажеш какво ще излезе от тебе? Нищо не знаеш, понеже не си свободен човек. Ключът на задачата е в свободата. Ти даже не знаеш как ще постъпиш след една година по известен въпрос. След една година условията на живота могат да се изменят коренно – откъде знаеш как ще постъпиш тогава? Ако мислиш, че можеш

да предвидиш нещата, това е заблуждение. Хората лесно се заблуждават, защото не се познават – те носят маски на лицата си: разговарят се помежду си, без да знаят кой е под маската. Един 48-годишен човек имал слабост към младите красиви жени. Един ден той среща една красива мома, поздравява я, кланя се и започва да се разговаря с нея – приятно му е да каже няколко любезни думи. Тя го гледа, слуша какво говори той, усмихва се и си заминава. След известно време тя сваля маската си и отново го среща като стара баба, с тояжка в ръка. Той я спира и я пита: „Бабо, на колко си години?“ „На 100 години, синко!“ „Много си остаряла, бабо!“ „Преди малко срещнах един млад момък, който ми говори много хубави думи“. И тя почва да изброява това, което момъкът е говорил. Той слуша и се чуди откъде тази баба е чула думите, които той е говорил на младата мома: „Да не си подслушвала? Аз действително говорих това на една млада мома“. Бабата не могла да го убеди, че тя е същата, на която той е говорил.

Сега аз не говоря за вас, а за красивата мома. И вие се криете под някаква маска. Изкуство е да познаеш човека, скрит под маската. Аз не се лъжа: като видя старата баба, аз зная, че под нейната маска се крие друго нещо. Тя е умна, много неща знае; като сменя маската, под нея ще видя нещо много красиво. Тя казва на младия момък: „Синко, не съм толкова стара, както изглеждам“. Като свали маската, той ще се увери, че действително тя е много красива. Тогаво какво ще каже той: „Като те видях, забравих първата мома“. Пред тебе стои ядене – здравословно, приятно на вкус. Кое предпочиташ: един голям хубав хляб, направен от старо брашно, или малка пита, омесена от токущо смляно брашно. Ти ще избереш малката питка. Значи не е цената в количеството, а в качеството. Имаш право да предпочиташ добрия човек пред лошия, пресния хляб пред мухлясалия. Казваш: „Нали трябва да имаме еднакви отношения към всичко?“. Еднакви отношения можеш да имаш само към добрите хора; невъзможно е да обичаш лошия човек. „Бог е създал всички хора.“ Не, Бог не може да създаде престъпник, лош човек. Ако всички хора са ро-

дени от Бога, не може да има престъпници в света – рожденият от Бога грях не прави. Престъпникът, грешникът не може да бъде обект на Любовта. Каква вода ще пиеш: чиста, планинска, или водата на щерната? Ти можеш да пиеш нечиста вода, но стомахът ти ще протестира. В живота можеш да обичаш само красивото, възвишеното. Ако се оплакваш, че никой не те обича, казвам: не те обичат, защото в тебе има мътна вода. Знай, че когато хората те обичат, ти си добър. Това е мое разбиране, то се отнася до мене. Дайте път на доброто в себе си и хората ще ви обичат. „Искам да имам доброто мнение на хората.“ Прав си: искай доброто мнение на умните хора, а не на глупавите.

Често хората търсят доброто мнение на подобните си, а не на по-напредналите от тях. Например някой ученик иска съучениците му да имат добро мнение за него, а не се интересува за мнението на учителите си. Той говори лошо по адрес на учителите си и гледа да бъде внимателен към съучениците си. Учениците не стоят по-високо от учителите. Така постъпват и религиозните хора – те гледат да бъдат изправни към обществото, в което се движат, а не искат да знаят какви са отношенията им към Бога. Свободни сте да постъпвате, както искате, но важно е какви ще бъдат последствията на вашите постъпки. Важно е дали това, което говориш, е право, или не. Какъв човек си ти, ако си служиш с неверни данни, с лъжливи факти? Всички мисли и чувства на човека се хроникират. Значи има един свят, който отбелязва нещата абсолютно вярно. Един ден вие ще се пръснете по четирите краища на света, ще бъдете далече едни от други. Какво ще правите, ако влезете във връзка с по-напреднали същества, как ще ги убеждавате в своите възгледи? Докато сте във връзка със слепи същества, лишени от светлина, можете да им говорите, каквото искате. Но като влезете във връзка със светли същества, на които очите са отворени, не можете да им говорите неверни неща. След като си преподавал на учениците си смятане, като си ги учил на четирите действия, можеш ли да ги убедиш, че $1+1=3$? Не, $1+1=2$. Можеш ли да убедиш учениците си, че едно е по-голямо от две?

Сега и вие искате да убедите себе си, а после и окръжаващите, че една ваша постъпка е права, че намеренията ви са искрени. Питам: как е възможно една права постъпка или едно добро намерение да води към лоши последствия? Това е невъзможно, такъв закон не съществува. От чисто подбуждение, от право разбиране не може да излезе криво заключение. Казваш: „Постъпката ми беше лоша, но намеренията ми бяха чисти“. Не, намеренията ти са били нечисти. Аз не се спирам само на външната страна, но прониквам и във вътрешната страна, в същината на нещата. Що се отнася до недоволството, до мъчението, до скръбта, това са естествени неща – те са последствия на нещо. Ако искаш да се освободиш от противоречията, трябва да минеш през страданията. Първо ще минеш през недоволството, а после – през доволството; първо ще минеш през страданията, а после – през радостта: тя е красива мома, която ще ти се усмихне. Веднъж видял тази усмивка, никога не можеш да я забравиш – самата усмивка говори какво се иска от тебе. Аз говоря за усмивката на Любовта, а не за обикновената усмивка, която внася нещо отрицателно в човека. Когато минаваш през най-големи страдания, като възнаграждение ще получиш тази усмивка. Тя внася сила в човека, прави го тих и спокоен и той лесно се справя с мъчнотиите и противоречията. И ти, който минаваш през най-големите страдания, можеш да предадеш тази усмивка и на другите. Ти си в тъмна, мрачна нощ и очакваш зазоряването, изгрева на Слънцето – как да не се усмихнеш?

Представете си, че Слънцето изгрива веднъж на хиляда години. Вие сте чакали през всичкото това време и сте в последния момент, пред изгрева на Слънцето. Какво ще бъде вашето състояние тогава, какъв израз и усмивка ще се яви на лицето ви? Вашето съзнание ще бъде погълнато само от едно: да видите изгриващото Слънце. От този изгрев зависи вашето бъдеще. Това е моментът, когато Божията Любов прониква в човешката душа, този момент разрешава всички противоречия. Човек се пробужда от дълбок сън и казва: „Сега разбирам защо е била тази вери-

га от страдания, сега разбирам смисъла на доброто, което ми се усмихва“.

И тъй, Доброто се усмихва, а Любовта говори. Любовта те хваща с двете си ръце и ти ще се запалиш от всички страни. Като започне да ти говори, ти ще се запалиш от горе до долу и ще се превърнеш на пламък. Целият свят ще се освети от този пламък и всички ще те видят. Който разбира закона, казва: „Благословение е да те освети Любовта“. Който не разбира закона, казва: „Отиде човекът, изгоря!“. За глупавия Любовта изгаря, а за умния тя осмисля нещата. Казано е, че всички ще минат през този огън и ще изгорят: и праведният, и грешният ще изгорят на огъня на Любовта. Едните ще отидат във вечния огън, а другите – в огъня на Любовта. Вечният огън няма име, а името на другия огън е Любов. Адът е без име; огъня на Небето наричат Любов. Огънят на Небето е блаженство, а огънят на ада е мъчение. Следователно името на Любовта е Свещеният огън, който гори в човека. Ако не разбирате този огън, ще попаднете на вечния огън, където е недоволството. Казвате: „На целия свят работите вървят добре, а моите не се нареждат“.

Често аз се усмихам. Питате ме защо се смея, какво искам да кажа със смеха? Че има нещо глупаво във вас. Можеш ли да се смееш на умния и добър човек? „Сара се засмя особено.“ Кога се засмя? Когато ангелът каза, че ще роди син. Тя беше 90-годишна и си каза: „Този ангел се шегува с мене“. Обаче като я попитаха защо се засмя, тя отрече, че се е смяла. И по вашите лица виждам една усмивка, която като Сара казва: „Я стане, я не стане!“ Сега ви говоря за огъня на Любовта. Ще кажете, че тази Любов не е за вас – значи тя е за ангелите. За вас остава обикновената любов. Всъщност няма обикновена любов: в света има само една Любов, но разбиранията на хората са различни. Обаче има обикновено разбиране за Любовта, има и необикновено разбиране за нея. Окултните ученици се отличават с едно качество, а именно: те имат голяма вяра. Но където е вярата, там е и суеверието. Няма по-суеверни хора от духовните. Ако на духовния кажеш, че може

да придобие еликсира на живота, той веднага ще повярва и ще те заведе на мястото, където е еликсирът. Където е той, там ще отидеш и ти; ако не го разбираш, ще кажеш, че са те излъгали. „Кой лъже?“ Простите хора лъжат. „Кои се лъжат?“ Ще кажете пак, че простите се лъжат. Не, най-много се лъжат учените хора.

Преди години в Париж станало нещо, което поставило на изпит вярата на учените хора. Явил се някакъв индус, който казвал, че владее еликсира на живота и със силата на мисълта си може да спре експреса във време на движение. Явили се много парижани, все учени хора, да присъстват на този сеанс. Обаче индусът им казал, че за този опит било нужно известно количество злато. Те събрали помежду си нужното злато и излезли заедно с него да посрещнат експреса и да видят как той ще спре движението му. Индусът бил много ловък, сръчен човек: като минавал експресът, без да го спре, той успял да се качи на него, като отнесъл със себе си златото на парижаните. Те останали излъгани както в еликсира, който носел, така и в силата на неговата мисъл.

Според мене еликсирът на живота – това е Любовта. Всеки може да придобие Любовта, а оттам и безсмъртието на живота. Човек трябва да работи върху себе си, да се приготви за идването на Любовта: умът, сърцето и волята на човека трябва да се приготвят за онази мощна сила на Любовта, която ще преустрои неговия организъм. Казано е в Писанието: „Ние няма да умрем, но ще се изменим“. Това прави Любовта! Човек минава естествено от едно състояние в друго. Затова казвам, че въвн от Любовта никакъв еликсир не съществува. Енергията на Любовта може да се съгсти, да се превърне на течност. Днес химията е стигнала дотам, че атомът, който се считаше за неделим, може да се разлага на елементите му. Химията може да превръща елементите – идея, към която са се стремили алхимиците.

Един българин се занимавал цели 20-30 години с отглеждане на цветя и дошъл до интересни заключения. Той казва, че растенията живеят като хората: и те се оби-

чат или ненавиждат, и те чувстват и т.н. При това той забелязал, че не е безразлично за растението каква храна ще му дадеш. Едни растения се нуждаят от повече азот, други – от калциеви соли, трети – от фосфорни соли. Той забелязал още, че за растенията азотът е от такава необходимост, от каквата е хлябът за хората. Нуждата им от калциеви соли е подобна на нуждата на хората от растителна храна. Фосфорните соли представляват за растенията това, каквото е нуждата от мазнини за хората. Този човек разказваше, че някога бил тежко болен, но обикнал цветята и започнал да се занимава с тях, да ги отглежда – и оздравял. Той започнал да ходи по гори и планини, да търси цветя, да ги изучава и отглежда. Така той съвършено оздравял и осмислил живота си. Как ще се осмисли вашият живот? Да посветиш живота си на отглеждането на цветята – това е геройство. Този българин е най-големият градинар в България, не съм срещнал друг като него. Така той е облагородил характера си. И на вас казвам: бъдете градинари на човешките души. Велико нещо е да отглеждаш една човешка душа – това е Божествена работа! Този градинар се е излекувал благодарение на цветята. Ставал сутрин рано, преди изгрев слънце, леко облечен, и работел между цветята по цели дни – забравял, че е толкова леко облечен, забравял даже да яде – с такова увлечение работел. Дали е гол, или облечен – и това не забелязвал.

Казвам: човек е гол, когато е невежа, когато е лишен от добродетели; щом се облече в добродетели, той не е гол. Добродетелният, праведният човек и да е гол външно, вътрешно той е облечен – неговата дреха е от светлина, той никога не е гол. „Как мога да мисля, че съм облечен, когато виждам, че съм гол?“ Питам: защо някога и като облечен се чувстваш гол? Значи чувстваш се вътрешно гол. Тази голота се дължи на греха в човека. Защо някога, като си здрав, мислиш, че ще се разболееш? Това показва, че носиш в себе си условия за някаква болест. Ако си абсолютно здрав, невъзможно е да мислиш за заболяване. Щом мислиш, че ще заболяеш, ти си вече на опасен път. Казваш: „Невъзможно е човек да живее добре на Земята“.

Възможно е: от тебе не се изисква да живееш като ангел – ще живееш добре като човек. Има добродетели, присъщи на Земята – с тия добродетели ще живееш. Аз не говоря за ангелските добродетели, за които на Земята няма нито условия, нито елементи. Като влезете в ангелския свят, там ще прилагате добродетелите на онзи свят. „Има ли ангелски свят?“ Като отидете там, ще проверите. Ангелският свят е разумен.

Днес са възможни такива неща, каквито някога са били невъзможни. Ето, учените са успели вече да разложат атома и да използват неговата енергия. В бъдеще основата на химията коренно ще се измени – с това заедно ще се измени и психическият живот на човека. Ще дойде ден, когато човек ще разлага енергията на атома и ще го обезсили. Той ще разлага мислите и чувствата си, докато ги доведе до такова състояние, че да не се разлагат повече; те са съществени за него. На такива мисли и чувства може абсолютно да се разчита. Казваме, че Любовта не се изменя, нито се променя – значи енергията на Любовта не се разлага. Момъкът, като види красивата мома, започва да пише любовни писма – момата е разложила неговите чувства. Тя се превръща на баба, която после сваля маската си и той вижда пред себе си по-красива мома от първата. Момъкът казва: „Пред тебе забравих първата мома“.

Помнете: енергията на Любовта не се разлага, но тя разлага енергията на човешките мисли и чувства, докато ги доведе до неразложимото, до същественото в човека. Казвате: „Не е морално младият момък да напусне първата мома и да се влюби в друга“. Вие осъждате, без да разбирате нещата. Че момъкът е обикнал друга мома, това не е престъпление: той търси Бога в момата и не Го намира нито в първата, нито във втората. При това той се заблуждава, като мисли, че втората е по-красива. Престъплението според мене е там, че момъкът търси удоволствието в живота, а не Бога. Ако искрено търсеше Бога, той щеше да Го намери и в първата мома – така тя щеше да стане десет пъти по-красива от втората. Момъкът спира вниманието си на външната страна на живота, а не на

вътрешната – там е неговата грешка. Ще търсиш душата във всички красиви моми – и следователно ще обичаш всички. „Това е многоженство!“ Не, това е правият възглед за живота. Обичай душата на всички хора, бъди готов да се жертваш за човека безкористно. Аз говоря за великия морал, който вие, с вашите мисли и чувства, не можете да схванете.

Човешкият морал е временен и преходен – като същията. Един млад човек от Свищовско постоянно се молел на Бога да му помогне някак да си плати дълговете. Той имал само една крава, от млякото на която задоволявал нуждите си. Една вечер той сънувал един сън: дошъл при него един човек с торба в ръка, пълна със злато, дал торбата със златото на младия селянин и му казал: „Молбата ти е чута – вземи това злато и разполагай с него, както знаеш“. Момъкът сграбчил торбата в ръката си, ритнал кравата настрана и си казал: „Сбогом, сиромашия, няма вече да ме мъчиш“. Кравата паднала на земята, с краката си нагоре. В това време той усетил, че нещо студено потекло върху него. Стреснал се и се събудил: в ръцете си той държал края на покривката – въображаемата торба със злато; видял масата, обърната с краката нагоре – кравата, която той ритнал, и водата от каната течала по него. Ето човешкият морал! Истинският морал се заключава в следното: да не се препятства на Божественото. Дайте път на Божественото начало в себе си – то определя отношенията ви към Бога. Който спазва този морал, няма грях; ако не го спазва, гряхът върви след него.

Бъдете чисти и свободни, не мислете лоши работи. Виждаш, че двама се разговарят и казваш: „Какво си говорят?“. Срецаш двама млади – мома и момък, пак се запитваш: „Какво ли говорят?“. Едно от двете: или и двамата мислят как да изпълнят Волята Божия, или мислят как да изпълнят своята воля. Ако изпълнят волята на Бога, благословение ги очаква; ако изпълнят своята воля, нещастие ги очаква. „Защо е така?“ Така е! „Защо този момък не поглежда към другите моми?“ Защо да гледа други моми? Тази е първата мома, чрез която като през бинокъл

той е видял Бога – чрез нея и другите моми ще му станат приятни. Обаче изчезне ли тя пред очите му, той потъва в мрак и тъмнина. Ако неговата възлюбена е в състояние да обърне погледа му и към другите моми – да види, че и те са красиви като нея, има ли нещо престъпно в това? Питате: „Къде е смисълът на живота?“ В Любовта. „Само жена си и децата си ли да обичам?“ Ще обичаш всички души. Аз говоря за Любовта и за морала на рая. Два морала съществуват в света: моралът на рая, т.е. моралът на Абсолютната чистота, и моралът на хората, в който е грехът. Освободете душата си от състоянието на греха. Знайте, че аз не ви говоря като на хора от света, където грехът царува; ако ви говоря като на такива хора, ще говоря за лук и чесън. „Защо еди-кой си гледа жена ми?“ Къде да гледа? „Към земята.“ Който гледа към земята, той изгаря душата. „Нека гледа нагоре, към небето!“ Който държи главата си високо и гледа все към небето, той е от вятърничавите хора. Пази се от хора, които където минат, запалват и горят; пази се и от хора, които гледат все нависоко.

Мнозина се обезсърчават и казват: „Бог не ни обича“. Как познавате това? „Работите не ни вървят: нивите, лозята не дават изобилно плод; говедата ни умират едно след друго.“ Ако по това съдите за Любовта на Бога, то е човешко, материалистично гледане. Вие говорихте ли с Господа, за да знаете, че е така? Защо говорите неверни неща? Казваш: „Жена ми не ме обича“. Срещам жена му, питам я защо не го обича. Тя отговаря: „Той не ме обича“. И двамата са прави; всеки очаква да бъде обичан от другия, а не мисли, че пръв той трябва да обича. Как ще обичаш едно отрицателно число? За да обичаш отрицателната величина, трябва да превърнеш минуса на плюс. Като обичаш, ти лесно ще разрешиш въпросите. Бог обикна света и с това разреши всички въпроси. Не казвай, че този или онзи не те обичат: ти ги обичай! „Защо трябва да любя?“ За да намериш смисъла на живота. Докато се занимаваш с отрицателните черги на хората, ти нищо няма да научиш. Казваш: „Обичам този човек, искам да го изям“. Любов ли е това? И детето изядва ябълката от любов, но това не е

любов. „Обичам този човек, искам да го прегърна, да го стисна.“ И това не е любов. И гайдарджията стиска гайдата, надува я да свири, но това не е любов.

Аз искам да ви освободя от заблужденията. Вие живеете в чуждо съзнание, казвате: „Аз съм сиромас“. Това е чуждо съзнание. И това, което получаваш даром, е също чуждо. Щом си сиромас, ще се впрегнеш на работа. Ако просиш, ти не можеш да осигуриш живота си – ти ще го осигуриш само като работиш. Да просиш, това е все едно да отидеш на чешмата и да чакаш някой да ти даде вода. Наведи се и сам си налей. „Не мога!“ Щом не можеш, веднъж могат да ти дадат, на другия ден сам ще си налееш вода. Това значи да отидеш да работиш. Да стоиш при извора и да очакваш други хора да ти дадат вода, в това няма смисъл. Друг е въпросът, ако някой доброволно ти даде чаша вода и ти се усмихне. Чрез усмивката си той ти предава нещо хубаво, възвишено. Който дава направо от извора, т.е. от Любовта, той нищо не очаква: усмихне се, подаде ти една чаша вода и си замине. Той казва: „Всички блага идат от Бога. Радвам се, че имам случай да направя едно малко добро. Считаю за голяма привилегия да ти дам една чаша вода“. А ти, който получаваш тази вода, трябва да знаеш кой ти я дава – тогава и ти ще се усмихнеш. Щом и ти се усмихнеш, това показва, че и двамата сте се разбрали.

Да ти даде някой вода от извора и двамата да се усмихнете – това е най-чистата любов. Най-хубавата любов се предава с усмивката. Като видиш тази усмивка, ще кажеш: „Желая и друг път да бъда при извора, да пия вода от същата чешма“. Изгревът на Слънцето е такава усмивка – първият лъч е първата усмивка, с която ти подаваш чаша вода. Следователно ако посрещаш Слънцето с това ново разбиране, тогава ще чуеш онзи глас на Живата Природа, който казва, че всичко е живо. Така ще посрещаш растенията, птиците, животните, хората. Така ще разбереш, че всичко в Природата е разумно, всичко може да те разбере. Ако си скръбен и спреш пред някое дърво да плачеш, то ще те чуе и ще каже: „Не плачи, моят Баща е добър и бо-

гат – аз ще Му разкажа за твоето състояние. Няма да мине много време и положението ти ще се подобри. Ако не вярваш, изкопай ме оттук и ме пренеси в твоя двор – там аз ще ти помагам да подобриш живота си“. Казвам: като не разбирате езика на растенията, колкото и да ви говорят за Любов, вие ги отминавате. Изкопай цветето, сложи го в саксия; изкопай дървото и го посади в своя двор. Така работите ти ще се наредят: ако си музикант, търговец или учител, всичко ще ти тръгне напред.

От всички се иска да пеете. Много песни съм ви дал: пейте, за да видите какъв резултат ще имате. Ако във е мрачно, бурно, ще изпеете такава песен, която ще подобри времето. Всяка песен съдържа такава енергия, която ви свързва с Божествения свят. Като изпееш една такава песен, и ангелите ще те слушат. Това е музика! Като запееш, всичко разумно да те слуша: земята и небето, звездите и водите, растенията и дърветата, животните и човекът. Като чуят Божествена песен, ангелите се спират и с благоговение слушат – те се радват, че има същества на Земята, които пеят с любов.

Казваш: „Толкова години слушам проповеди – какво съм научил?“. Ако разсъждавате само и критикувате, вие ще дойдете до положението на пълно неразбиране. Знаете, че чрез всяко движение, чрез говора се изявява разумна енергия. Преведете тези движения правилно, за да се ползвате от тяхната енергия. Когато гениалният и светията ходят, говорят, пеят, чрез тях се изявява нещо особено. И в числата се крие разумна енергия, ето защо те трябва правилно да се пишат. Например тройката е съставена от два правилни, равни полукръга: така написана, тя дава своя резултат. И в линиите се крият разумни сили. Например две успоредни линии крият известна сила в себе си и могат да издържат определено количество товар. Ако товарът се увеличи, линиите се огъват навътре и губят своята успоредност. Докато кривината отговаря на силата на радиуса, тя не може да пострада; щом се измени това отношение, кривата линия се пречупва. Защо една

линия е крива – и за това има причина. Когато налягането върху линията иде отвън, тя се изкривява навътре, докато най-после се счупи.

Да дойдем до общите заключения. Като наблюдаваме линиите на човешкото лице, виждаме, че едни са изпъкнали, а други – вдлъбнати. Това е отношение между положителни и отрицателни сили. Вие можете да изчислите кой от двата рода сили преобладава. Има лица изпъкнали: това показва, че мъчнотиите на такива хора са отвън. А когато линиите на лицето са вдлъбнати, тогава мъчнотиите идат отвътре. Външните мъчнотии закръглят лицето, а вътрешните мъчнотии и изпитания го правят сухо, изпито. Най-големите мъчнотии идат отвътре. Няма човек без мъчнотии. Например някой страда, че не го обичат: жена му, децата му не го обичат и той страда, мъчи се. Той жертва всичко за жена си и за децата си, но те нищо не му дават; всички говорят против него, хокат го, наричат го будала. Понеже няма добра среда, и той се настройва, става положителен като тях; очите му хлътват, лицето – също. Аз си служа с примери от семейството, за да обясня защо лицето на мъжа или на жената е хлътнало. Някога жената е скулптор, някога – мъжът: със своя чук те дялат лицата си, за да им предадат израз на светия. Лицето на светията трябва да бъде живо, енергично. И българите имат светии. Българинът по естество е краен материалист. Следователно той е Сатурнов тип – не вярва даже в Любовта. Той казва: „Парице, парице, всесилна царице!“

Сега аз ви говоря, за да изкарам нещо от вас. Казвате: „Нищо не знаем“. В това отношение вие приличате на апаш, когото хващат в участъка и го бият, за да изкаже какво е откраднал: „Кажки какво си взел!“ „Нищо не съм взел, нищо не зная“. И вие се оправдавате, че нищо не знаете, но всъщност много неща знаете отвън. Вие сте натоварени с много материални идеи, които ви огъват; под тежестта на тези идеи вие сте се превърнали на огъната линия. Тогава лицето ви става сухо и придобива чертите на Сатурнов тип – ден след ден той се огъва, докато най-после се прекърши и замине на оня свят. Той заминава

с недоволство от този свят. Изпадне ли човек в такова положение, състоянието му трябва да се смени. Не е лесно да се справиш със Сатурн, т.е. с голямото недоволство. Сатурн обича само Венера. Като те газии Сатурн, кажи му: „Срещнах богинята Венера, която ти изпраща поздрави“. Той веднага се изменя, лицето му светва. Венера отнема тъгите и скърбите на хората. Тази богиня на красотата обича да се шегува, а някога се подиграва с хората. Кога? Когато сте разочаровани. Значи щом се разочаровате от любовта, ще знаете, че Венера се подиграва с вас – тя е направила една малка интрига, а след това се смее и казва: „Голям будала е този човек“.

Сега предавам това на човешки език: за да не изгубиш Любовта, не питай човека докога ще те люби. Любовта е извън времето и пространството. Ако само за една секунда или минута си бил верен на Любовта, този момент не може да се заличи. Мисли само за този момент, а не за бъдещето – дали твоят възлюбен ще те обича и занапред. Ако мислиш за бъдещата любов, ти ще страдаш. Достатъчно е само веднъж да ти се усмихне Любовта, повече не ти трябва. „Как може да се живее само с една усмивка?“ Първата усмивка е пламъкът на Любовта: щом те запали, в тебе вече започва горенето. На този огън ти можеш да си опечеш хляба, да си свариш боба. Сама за себе си усмивката нищо не разрешава: важен е огънят, Любовта, която излиза от усмивката. Бъди алхимик, за да можеш да си сготвиш яденето на огъня на Любовта. Като го сготвиш, ще се усмихнеш на себе си. Един ден ще направя с вас следния опит: ще събера всичките ви отрицателни мисли и ще ги сготвя за обяд на огъня на Любовта. Ще опитате колко вкусен ще бъде този обяд; след това и вие сами ще си готвите. Христос казва:

*Ако не ядете плътта Ми
и не пиете кръвта Ми,
нямате живот в себе си.*

Това значи: ако не можете да трансформирате вашите отрицателни мисли и чувства в положителни, какво е

разбирането ви? Всяка мисъл и чувство, от какъвто характер и да са, имат външен обект – може да е някоя птица, животно, дърво, плод и др. Важно е тази мисъл да се преобрази. Ще вземеш плода, на който отговаря отрицателната мисъл, и ще го изядеш – така ще се освободиш от онези мисли и чувства, които те измъчват. Пази се от суеверия, не се оправдавай с незнанието си. Когато се касае за търсене на богатство, вие сте готови да повярвате на всеки иманяр. Така в село Николаевка някой си Нейчо разправял на селяните, че имало заровено голямо богатство още от турско време. Всички селяни взели мотики и отишли да копаят на посоченото място. С тях отишъл и Нейчо, даже и попът на селото, и той отишъл да копае. Три дни копали, но нищо не намерили. Огледали се да видят какво мисли сега Нейчо, но той бил изчезнал. Та и вие вярвате на разни суеверия и сте готови да отидете да копаете и да търсите заровено богатство. А като ви говоря аз, вие казвате: „Как ще стане тази работа – тя не е за човешкия ум?“

И тъй, всяка мисъл има свой обект, който трябва да се знае – без обект няма мисъл. Ако се яви у вас мисъл на недоволство, и тя има свой обект. Намерете този обект и ако трябва, отстранете го. Той може да е вън от вас или вътре във вас. Гледаш една картина – тя веднага изменя твоето състояние. Като срещнеш един приятел, също така състоянието ти се изменя; ако срещнеш неприятеля си, настроението ти пак се изменя – това може да се дължи на неговото настроение. Приятелят ти е обект на твоето доволство, а неприятелят – на недоволството ти.

Един проповедник държал проповед, която вървяла много добре. В този момент в салона влязла една жена с черни очила. Той погледнал към нея и веднага мисълта му се прекъснала. Той се смутил много, чудел се как да свърже мисълта си. Докато мислел как да постъпи, в салона влязъл един мъж с приятно, благородно лице. Проповедникът спрял погледа си на него и мисълта му се възстановила – така завършил благополучно проповедта си. На излизане от църквата той настигнал този господин

и му казал: „Благодаря ви, че дойдохте в църква, вие ми помогнахте да завърша проповедта си. Заповядайте и друг път“. Питам: кой от вас не е срещал в живота си жената с черните очила, която му е причинила зло; и кой от вас не е видял човека с благородното лице, който му е донесъл Божието благословение? Следователно хванете правата мисъл в себе си и благодарете за благословието, което ни носи тя – в тази мисъл се крие едно възвишено същество, което иде да ви помогне. Благодарете на тази мисъл, че ви е посетила: тя носи в себе си известна философия, от която се ползвате. Права мисъл, истинско знание са онези неща, от които всеки момент можеш да се ползваш.

И тъй, стремете се към истинското, конкретното знание: според него каквото кажеш, това става. Питат те: „Откъде знаеш тези неща?“ „Зная ги, нищо повече“. Вие ще си ги обясните по един начин, а аз – по друг. Истинско знание е това, което е абсолютно вярно – то се обяснява само по един начин. Като говориш общо за нещата, това не е знание. Например казваш: „В този дол я има вода, я няма“ – така и циганите врачуват. Конкретно знание е нужно на хората. Някой ти казва, че ще ти се случи нещо неприятно или че работите ти ще се оправят. Както казва, така става! Едно напреднало същество те обича и те предупреждава какво ще ти се случи. „Господ ми помогна!“ Говориш за Господа, но Той е една неопределена идея за тебе. И тъй, дръж в ума си разумното същество, чрез което Бог ти е проговорил. „Това е случайно!“ За глупавия има случайности, а за умния няма никакви случайности. За всяко нещо има причина – зависи как гледа човек. Някой гледа отдалече, а друг – отблизо.

Сега аз правя извод: ако искате да получите един диамант, трябва да оставите въглена на голямо налягане и висока температура, около 10 милиона волта. Не се образува лесно диамант – знание е нужно за това. Ако искате да пуснете електрически ток, за да осветите стаята си, трябва да знаете как да завъртите ключа; но ако токът е много силен, жицата може да се стопи. Казано е в Писанието: „Едни ще се стопят, а други ще изгорят“. Които се стопят,

те ще кристализират; които изгорят, ще се превърнат на газ и ще послужат за основа на бъдещата култура. „Как да се справим с недоволството?“ Като премахнете налягането върху вас.

Недоволството е слабо налягане, мъчението е малко по-силно налягане, скръбта е по-голямо налягане от мъчението, а страданието е най-голямото налягане. Без тези налягания нищо не можете да придобиете, без налягания нито един от вас не би дошъл тук. Аз благодаря, че имате недоволство, мъчнотии, скърби и страдания, за да дойдете тук – без тях вие щяхте да се изпарите. Тогава как ще влезете в ангелския свят? И в ангелския свят има атмосферно налягане, но там то се определя от добродетелите: колкото повече добродетели има, толкова по-голямо е налягането. Ангелът трябва да мине в архангел, архангелът – в още по-висока степен. Не мислете, че ангелът е най-високата степен на развитие. Под *ангелска йерархия* аз разбирам вечно развитие, вечно минаване от едно стъпало на друго – това се разбира в широк смисъл на думата.

„Кога ще се види края на това развитие?“ Никой не може да види края му и никой не може да го стигне. В ума ти ще съществува само мисълта за вечния процес: нито началото ще знаеш, нито края му. Помните ли кога сте слезли на Земята? Ти знаеш, че живееш на Земята, но началото на твоя живот не знаеш; къде отиваш, не знаеш; къде ще спреш временно, пак не знаеш – ти се движиш между полюсите на Вечността. Казва се, че си излязъл от Бога, но няма да се върнеш там, откъдето си излязъл. Пак ще се върнеш при Бога, но в област, в която никога не си стъпвал. Между мястото, откъдето си излязъл и където ще се върнеш, има една малка празнина, която Бог ще запълни – там е Божественото съзнание. Значи Бог ще свърже двата края и ще образува кръг. Един ден, когато ти се наситиш на Вечността, в тебе отново ще се яви желание да слезеш на Земята – Бог ще премахне връзката на двата полюса и ти ще започнеш да слизаш.

Какво разбрахте от това, което ви говорих досега? Разбрахте нещо, което не можете да изкажете. Ще ви кажат,

че сте прости. Какво означава прост човек? Аз не мога да ви кажа, че сте прости и невежи, защото ще изложа себе си: щом се занимавам с вас, значи, че и аз съм прост; ако вие сте невежи, и аз съм невежа. Не сте прости и невежи, но очите ви са гурелясали, много сте спали. Трябва да ви дам вода, за да се измиете, да се отворят очите ви – там е всичката работа. Сега вас ви мъчи една мисъл и вие си казвате: „Това ядене е хубаво, трябва да се плати“. Аз не искам пари за яденето, но държа правилото: който не цени яденето, втори път няма да му дам. Всеки сам да яде, сам да си плаща – и след това да си върви. Някой ме срещне и ми казва: „Недоволен съм от себе си, лош човек съм“. Друг човек ми казва за себе си: „Добър съм!“ „Радвам се.“ „Къщата ми изгоря!“ „Радвам се.“ „Изгубих общественото си положение!“ „Радвам се.“ „Министър станах!“ „Радвам се“.

Казвам: така мисля аз, другояче не мога. Всичко, което става в света, има отношение към Доброто. Ако мисля, че всичко, което става в света, е зло, аз пакостя на себе си. Че изгоряла къщата на някого – и това е добро: ще му направя друга къща. „Нямам обувки, бос ходя!“ „Много кожа има в света, ще си направиш нови.“ „Тежък е животът!“ „И това разбирам: съзнавам, че живееш на Земята, при неблагоприятни условия. Важно е, че това, от което се оплакваш, не можеш да го изправиш. Със сегашното си разбиране ти не можеш да си помогнеш, но аз мога да те упътя, да ти кажа как да постъпиш“. Един свещеник казал: „Аз съм много безстрашен, от нищо не се плаша“. Един ден, като изпълнявал службата си в църквата, чул, че откъм морето паднала бомба. Той хвърлил епитрахила си и избягал. Казал си: „Стар човек съм, едва се движа. Чудя се как, като чух бомбата, избягах и се намерих скоро в новата махала“. Значи голямата бомба заставила стария поп да проходи. Ако от една граната можете да напуснете службата си и да избягате въвн, защо не направихте това при добрите условия на живота?

Нека сега всеки от вас, каквото пожелае, да си го каже и аз ще му го дам – обаче при условие всеки сам да си го вземе. Ще ви дам билет до Слънцето, до Луната, но хо-

денето е от вас. „Мъчно ли се отива до Луната?“ Това е най-лесната работа. Мъчно е да влезеш в царския двор, там стражари ще те посрещнат. Но ако царският син те обича и те въведе в двореца, мъчно ли ще влезеш там? Без Любов не можеш да направиш стъпка към Слънцето или към Луната; с Любовта за половин час ще отидеш и ще се върнеш от Слънцето. Лесно ще отидеш на Слънцето, но не с това тяло – с умственото тяло се отива на Слънцето. Ще направиш мост от физическия до умствения свят и по него ще минеш – без този мост не може да се отиде. Като се върнеш от Слънцето, ще разказваш какво си видял. Какво ще донесеш оттам? Каквото и да казваш, хората няма да ти повярват, че си бил на Слънцето. Как ще ги убедиш? Сега вие се интересувате какво ли има на Слънцето.

Питам: откъде дойдохте, как слязохте на Земята? Тук не сте били, отнякъде сте дошли. Окултистите предполагат, че цялата човешка раса е излязла от Слънцето, минала е през Сатурн, през Луната и е дошла на Земята; след време ще мине през друга планета. Човечеството ще мине през седем вериги, през седем вълни, за да отиде пак на Слънцето, откъдето е излязло. Че сте излезли от Слънцето, вие не помните, също така не помните, че сте били на Сатурн, на Луната; че сте на Земята, това вече знаете. Като завършихте своето развитие там, вие напуснахте Луната. Понеже там нямаше вече условия за вас, вие дойдохте на Земята, за да продължите еволюцията си. На Земята обаче няма да завършите развитието си. Като дойде време да напуснете Земята, ще ви приспят и ще ви пренесат на друга планета, близо до Земята, където ще завършите развитието си. Това са отвлечени въпроси. Вие казвате: „Това е хубаво, но сега трябва да се яде, да се живее, имаме разни нужди“. Че трябва да живеете, да ядете, да пиете, никой не ви препяства – всичко е на мястото си.

Сегашният живот изисква от вас да се освободите от всичко ненужно. Това, което имате, то ви е необходимо; всичко, което ви се случва в живота, е необходимо да стане. Човек не може да живее вън от това, което му е определено: само така може да придобиете нужните

опитности. Който не може да използва благоприятните условия, той без да иска, греши. Грехът е дошъл отпосле. Че грешите, това не е още истинският грях. Казвате: „Да не гледаме чуждите жени“. Ако това се разбира буквално, тогава няма нито един праведник на Земята. Къде е моралът? Някой мисли, че е мъж, друг – че е жена. Кои са отличителните качества на мъжа и кои – на жената? Ще кажете, че мъжът е представител на Мъдростта, а жената – на Любовта. Щом жената е представителка на Любовта, защо на нея се гледа като на съблазън; и щом мъжът е представител на Мъдростта, защо някои го считат за невежа? Човек е колективно същество, т.е. група най-малко от десет хиляди същества. Следователно когато кажете, че някой не ви обича, това значи, че един колектив от десет хиляди разумни същества не ви обича. Така е, вие говорите истината. Когато пъхнете пръста си в огъня и се опарите, кой е виновен за това – вие или огънят? Огънят ни най-малко не е имал намерение да ви изгори; като сте бъркали в огъня, вие сам сте се изгорили. Казваш: „Мрази ме този човек“. Как е възможно едно същество, заобиколено от десет хиляди съзнания, да ви мрази! Според закона за поляризирането това е немислимо. От десет хиляди същества половината са отрицателни, т.е. не ви обичат; другата половина са положителни, т.е. те ви обичат. Плюсът – положителните същества, съставят човешкото съзнание. Плюсозете и минусите не ви ограничават, те взаимно се унищожават и вие оставате свободни. Когато се намерите в противоречия или в мъчнотии и кажете, че не ви обичат, напишете знаците + - +. Те показват, че при каквито условия и да се намерите, никаква сила не е в състояние да ви направи роби на условията. Някой ви мрази, вие казвате: „Има право да ме мрази“. Но има право и да ви обича; има право да ви товари, но има право и да ви разтовари.

Бъдете свободни, не се ограничавайте. Който убие някого, след време ще го роди, ще му стане баща или майка. Законът гласи: всяко престъпление в света ще се изглади. Този велик закон регулира нещата; това е въпрос само на

време. Като имате противоречия, вие казвате: „Тъмно ми е, мрачно ми е“. После ви светне. Така се сменят състоянията: ту плюс, ту минус – докато свършите с плюс и се освободите, за да действате, както искате. Аз не искам да ви правя светии, но искам да се смени състоянието ви. Защо? Защото пак ще се натъкнете на мъчнотии. Сега вие сте в епохата, когато предстои да се новородите. Майка ви е вече в деветия месец – още четири дни остават, докато се родите. Вие сега се храните, чувствате, но още не дишате. Важно е за вас кой ще ви бабува, как ще влезете в света. Не казвайте, че Бог не е направил света добре – така не се говори. Нека светът говори за себе си. Когато сте нещастни, кажете си: „Има щастливи хора“. Когато един човек е нещастен, на противоположния полюс има друг, щастлив. Първият търси втория и като го намери, те се уравниават. Направете една съединителна връзка между нещастния и щастливия.

Следователно когато казвате, че сте нещастни, ще знаете, че това са чужди мисли. Вие се страхувате, че ще умрете – и тази мисъл не е ваша, това са все чужди мисли. Като знаете, че сте живели при Бога, защо се страхувате от смъртта? Трябва да внесете в ума си обновителни мисли. Всеки човек има нещо съществено в живота си, обаче за всички хора трябва да има нещо общо съществено. Въпреки това за всички хора същественото не е едно и също: например за болния същественото е здравето. Всеки човек има нещо специфично съществено.

Аз искам да освободя мисълта ви от ограничения. Ако това не направя аз, друг може да го направи: Бог, вие сами, приятелят ви или друг някой. Този, който ще ви освободи, трябва да бъде умен; глупавият не може да ви освободи. Под *освобождение* разбирам човек да ви послужи. Да допуснем, че си вързан. Дойде при тебе едно добро, разумно дете – то вади ножче от джоба си, прерязва връзките и те освобождава. Казваш: „Благодаря ти, ще дойде ден и аз да ти направя една услуга“. След време ти забогатяваш и даваш възможност на това дете да учи. Това е добродетелност: на любовта отговаряш с любов, на милосърдието – с милосърдие.

Тази сутрин, понеже говорих много, измъчих стенографите. Мислех днес никой да не стенографира, а пропуснах да ви кажа. От всичко, което говорих, искам да ви остане една съществена мисъл: не искам да слагате всичко на гърба си, понеже вашият гръб не е толкова здрав. Малко ще си вземете, но от най-хубавото. Казах ви хубави неща: който знае какво да приеме от беседата, той ще стане истински човек. Ако разберете днешната беседа, който има ревматизъм, ще оздравее; който има коремоболие, ще изчезне болката му; който се оплаква от сиромашия, и тя ще изчезне; умрелият пък ще възкръсне. Който не разбира, има да учи още много. Знаете ли защо ви говорих сега? Искам да предизвикам у вас усмивката. Не мога да я предизвикам, без да говоря.

Казвате: „Толкова години се учим тук и пак имаме много противоречия“. Те са ваши. Христос е бил на Земята, говорил е, проповядвал е, но какво е искал да каже, не знаете. Под думите: „Аз съм пътят, истината и животът“ Христос е подразбирал нещо съществено, но какво, вие и досега не знаете. Мнозина мислят, че животът е най-голямото нещастие. Не, животът е най-голямото благо; на Земята няма по-голямо благо от живота. В живота има нещо лошо, но ние трябва да го чистим. Мътната вода не е опасна, но тя трябва да се освободи от примесите в нея. Всички хора нямат еднакви схващания. И ако днес трябва да ви доказвам, че Бог съществува, много сте закъснели. Всички добри хора в света имат само една религия. Дали говоря право, или не, вие сами ще проверите това. Вие не живеете правилно. Например ако жената направи мъжа си слуга, тя върши престъпление. Жената няма право да изисква от мъжа си да стане слуга – щом го направи слуга, тя не разбира великия закон. В каквото и противоречие да се намираш, за предпочитане е сам да си слугуваш, отколкото другите да ти слугуват. Това е новото в света. Ако искаш другите да ти слугуват, това е старият ред на нещата. Днес жените искат да направят мъжете слуги и мъжете искат да направят жените слуги. Мъжете да престанат да вземат жените за слуги и жените да престанат да

вземат мъжете за слуги! Ето една формула, с която светът може да се обнови. Запишете си следното правило: жената да каже: „Мъж слуга не искам“; и мъжът да каже: „Жена слугиня не искам“. Ако искат да работят доброволно, то е друг въпрос, но да не се насилват. Това значи слуга. Който иска да бъде при мене слуга, да отиде в света. Аз искам да бъдете ученици. Във всичко, което правите, имайте съзнанието, че сте свободни.

Днес аз ви опитах доколко можете да издържате да ви се говори. Ако се уморявате, вие сте на опасен път. Но след всяка умора иде нещо хубаво: като се уморяват, хората се събират на почивка. Умората е необходима за хармония в земния живот. Като дойде умората, знайте, че Господ е приготвил нещо хубаво за вас: като се умориш, ти заспи-ваш, отиваш в другия свят, където ти преподават уроци. Сега и аз ви преподавам, но без пари, даром. Ала все пак искам да изкарам нещо от вас: решил съм да направя опит да изкарам старите ви идеи. Но при това изпразване има една опасност. Значи изпразването трябва да стане разумно. Вие дайте план как да стане изпразването. Който иска да остане на особено мнение, да излезе въвн от салона. Който е в салона и не иска доброволно да се освободи от старите идеи, т.е. да се изпразни, после ще направи това десет пъти. И пет-шестгодишните деца могат да направят това с радост.

Задача: Всеки от вас да си вземе една стомничка от две кила. Ще отидете до нашия бивак на Витоша да си до-несете вода оттам. Ще си определите времето, като започ-нете от среднощ и през целия ден: за 24 часа ще отидете и ще се върнете с пълни стомнички. Ще сметнете времето – през колко минути трябва да тръгвате един след друг. В 24 часа има 1440 минути. Десет души дежурни ще записват кой кога е тръгнал и кога се е върнал; други десет души ще записват на планината кога е дошъл всеки от вас и кога е тръгнал назад, за града. Дежурните горе ще стоплят вода, та всеки, като стигне там, ще пие една чаша гореща вода, ще се преоблече и ще си тръгне назад. За 24 часа цялото колело ще се извърви. Всички ще вървите по един и същи

път; важно е кой кога е тръгнал и кога се е върнал. Тази задача ще направим следната неделя, на 15 май. Тръгване – събота срещу неделя, посред нощ. Ще теглите жребий, който ще определи кой кога да тръгне – на когото излезе номерът, той тръгва.

Ще взема няколко стиха от 12. глава на притчите.

Който обича поучение,

обича знание. (1. ст.)

Добрият намира благословение

от Господа. (2. ст.)

В пътя на правдата има живот

и шествието на пътя

не завожда в смърт. (3. ст.)

Тези, които са излезли от Бога, никога не остаряват.

Днес ще се преброи колко души са тук, за да се види през колко минути ще тръгнат. Това трябва да се знае предварително. Където е Бог, там може да се работи.

Само Божията Любов носи пълния живот.

8 май 1932 г., София, Изгрев

ДВЕТЕ СТРАНИ НА СВЕТА

Размишление

Ще прочета най-късия псалом, 117-и.

В този псалом се възхвалява Господ. Един и същи е Господ и в миналото, и сега. Какъвто е бил тогава, такъв е и сега, Той не се е изменил; какъвто е бил Бог от създаването на света, такъв е и днес. Станала ли е някаква промяна в проявите на Бога досега? Всички същества във от Бога се променят. Нека остане тази мисъл в ума ви. Има нещо в човека, което се изменя – то е човешкото; има нещо в него, което не се изменя – то е Божественото. Човешките разбирания се изменят постоянно: миналото не е днешното и днешното не е бъдещето. Значи човешкият свят коренно се различава от Божествения. Къде е Божественият свят, къде е Бог? Някои искат да им се докаже съществуването на Бога. Бог нито се доказва, нито се отрича. Щом Той съществува, няма защо да се доказва; ако не съществува, няма защо да се отрича. Как ще докажем съществуването на Слънцето?

В математиката се говори за съизмерими и несъизмерими величини, обаче аз разглеждам от друго становище този въпрос. Доказването или отричането на Бога е несъизмерима величина. Ако поддържате, че Бог съществува, това показва, че сега трябва да Го намерите; ако Го отричате, това значи, че сте в стълкновение с Него. Щом сте влезли в стълкновение с Бога и искате да се освободите от Него, вие ще влезете в стълкновение със себе си. Едно е важно: човек да познава така живота, както е в действителност. Ако не го познава така, той не може да познава и Бога. Аз не говоря за човешкия живот, но за Божествения, т.е. за живота на Светлината, който не може да се ограничи, не може и да се измени. Ти можеш да

вземеш от този живот само толкова, колкото ти трябва, нито грам повече. Ако вземеш повече, то ще изтече; то не спира движението си. „Къде е този свят?“ Отвори очите си и ще го видиш.

Божествения свят ще познаете по две неща: по светлината – неговата външна форма, по чувствата – вътрешното му съдържание, и по мислите, които му дават смисъл. Като влезеш в Божествения свят, ти можеш да обичаш, колкото искаш. Ако обичаш всички хора, ще бъдеш свободен; ако обичаш някого повече от другите, ти се ограничаваш. Кажеш ли ти някой, че иска да го обичаш повече, той не разбира закона. Ако си малко шише, малко ще те обичат – според съдържанието ти; ако си голямо шише, повече ще те обичат – повече събираш. Значи светът има две страни: Божествена и човешка. Човешката страна, т.е. човешкият свят, се характеризира с мисълта. Ще мислиш свободно и ще вземеш от мисълта, колкото ти трябва. С мисълта си ти не можеш да обхванеш целия Космос – следователно със своя ум ти ще вземеш от мисълта на Космоса само това, което можеш да разбереш. Не съжaliaвай, че не можеш да разбереш всичко.

И тъй, ние живеем едновременно в света на светлината – външната страна на Божествения свят; после, в света на чувствата – съдържанието на духовния свят, или в света на Любовта; и най-после – в мисловния свят, или в света на Мъдростта. Аз уподобявам света на светлината на Истината в Божествения свят. Светлината и топлината са страни на Божествения свят. Когато става студено на Земята, това иде от човека, а когато става топло, това е от Бога. „Какво да правим със студа?“ Това е ваша работа – студът е в човешкия, във временния свят. В човешкия свят има спорове, недоразумения, омраза – те са причина за студа. Има хубави неща в човешкия свят, но те се смесват с отрицателните неща и образуват каша. В Божествения свят всичко е хубаво и хармонично: външната му страна е еднообразна, но вътрешната е крайно разнообразна. Казват, че светлината на Божествения свят е някъде по-силна, някъде – по-слаба. Това е само илюзия на вашите очи.

Като външна страна на Божествения свят светлината е навсякъде еднаква. Понеже я възприемаме с нашите очи, затова ни се вижда, че някъде е по-силна, а някъде – по-слаба. Красива е външната страна на Божествения свят, въпреки нейното еднообразие. Човешкият свят е външно разнообразен, но не е толкова красив. Виждаш един човек, външно красив, но колкото повече го опознаваш, толкова по-грозен става. Следователно когато се отвърщаваш от себе си и казваш, че си грозен, ти си влязъл в човешкия свят, в себе си. Щом влезеш в Божествения свят, ти се чувстваш свободен, нищо не те ограничава. В човешкия свят има страх, недоволство, завист, ограничение. Почувстваш любов към някого, но и за тази любов се искат пари; казваш, че го обичаш, но за малкото добро, което му направиш, веднага искаш да ти се плати; че си ушил дрехи или обувки на някого, веднага искаш да ти се плати. В човешкия свят за всяко добро се плаща – ако не платиш, ти не си човек. В Божествения свят е обратно: ако си платиш, ти не си човек; там каквато услуга и да ти направят, не се плаща.

Хвалете Господа всички народи! (1. ст.)

Хвалиш Господа, защото си взел нещо от изобилието Му. В Божествения свят каквото получиш, всичко е за тебе. В човешкия свят не е така: там каквото получиш, ти го владееш временно – ти си в положението на пощаджия, който разнася чужди неща. Като разбереш смисъла на това, което си получил, ще се зарадваш – радостта само остава за тебе – тя иде от Божествения свят. Следователно ако се радваш, ти си в Божествения свят, ако страдаш, ти си в човешкия свят; обичаш – ти си в Божествения свят, мразиш – ти си в човешкия свят; вярваш – ти си в Божествения свят, съмняваш се – ти си в човешкия свят. Когато си в Божествения свят, ти си смел; страхуваш ли се, ти си в човешкия свят. При всичките добродетели ти си в Божествения свят: млад, жизнерадостен си – ти си в Божествения свят; щом остарееш, ти си в човешкия свят; здрав си – ти си в Божествения свят, болен си – влизаш в човешкия свят; щом оглупееш, ти си в човешкия свят, поумнееш – влизаш в Божествения свят.

Светията, праведният живеят в Божествения свят, грешникът живее в човешкия свят. Чрез противоположностите в живота човек сам може да се ориентира в кой свят живее. От човешко гледище Божественият свят всякога остава неразбран. Божественият свят може да се разбере само от Божествено гледище; ако мислиш, че Божественото може да се разбере по човешки, ти се заблуждаваш. Силата на Божествения свят е в едното, а слабостта – в множеството. В човешкия свят е обратно: силата е в множеството, а слабостта – в едното. Казвате: „Вижте как генералът заповядва на войниците – силен е той“. Множеството, войниците му го правят силен; щом остане без войници, генералът е на легло, лежи на гърба си. Като ме викат при някой болен, казвам: „Отивам при генерала, който е болен, слаб, няма войници зад себе си“. Казваш: „Ще се мре“. Да, всеки генерал без войска умира; генерал с войска живее. На Небето законът е обратен: там ако имаш войска, ще умреш; ако си сам, без войска, ти си силен, ще живееш. Аз привеждам тези контрасти за обяснение на двата свята – човешкия и Божествения.

И тъй, слабостта на Земята е сила на Небето, а силата на Божествения свят е слабост на Земята. Силата на Бога е слабост на човека, силата на човека е слабост на Бога. Това е неразбрана мисъл за вас. Питате: „Как така моята слабост да е сила на Бога?“. Там, където човек е слаб, Бог е силен; където човек е силен, там Бог е слаб. Когато уповаваш на себе си, Бог е слаб в тебе – тогава Той се оттегля, не взема участие в твоя живот и ти се чувстваш слаб. Питаш: „Защо ме остави Господ?“. Защото уповаваш на себе си. Господ трябва да те остави, за да разбереш и осъзнаеш, че в Него е силата, а в тебе – слабостта. „Нали Бог прониква навсякъде?“ Това е материалистически израз. За да проникне някъде, трябва да има друга реалност, вън от Бога. Всъщност вън от Бога никаква реалност не съществува. Като боледуваме, страдаме и вършим глупости, тогава светлината на Бога прониква в нас и ни помага.

За да разберете дали Бог прониква някъде, или не прониква, нужно е голямо знание. „За каква светлина се говори?“ Не е важно каква е светлината, тя може да иде от

свещта – светлината е важна. Какъв е фитилът, маслото – това не ни интересува. Светлината носи новото – тя е нужна за нас; фитилът и маслото са само проводници на светлината. Гласът на цигулката например не иде нито от струните, нито от цигулката – едно разумно същество произвежда тоновете, то е причината за музиката. Ако звукът е в самата струна, въпросът щеше да се разгледа другояче. Сегашната философия е ограничила човека. „Какво мога да направя сам?“ Нищо не можеш да направиш. „Къде мога да уча?“ Никъде не можеш да учиш. Болен си, викаш лекар: той ще те прегледа, ти ще му платиш, но болестта пак остава в тебе. „Докога ще стои в мене?“ Докато признаеш, че всички блага, всички благословения в твоя живот идат от Бога. Ще признаеш и ще благодариш, иначе ще заболееш и никой не може да ти помогне. Когато ангелът ти носеше благословието, ти само отвори очите си и каза: „Остави го настрани, ще го взема“. Ти не искаше да кажеш само една дума: „Благодаря“. Затова именно ангелът те бодна с иглата си – да бъдеш буден към благата, които Бог ти изпраща. Сега ще се оплакваш, че кракът те боли. Щом дойде пратеникът на Бога, ще си отвориш очите, ще го приемеш добре и ще благодариш. Не постъпиш ли така, с години ще лежиш болен, ще викаш лекари, докато един ден кажеш: „Дотегна ми да лежа, да се занимавам с лекарствата“. Най-после започваш да се молиш на Господа и Той изпраща двама ангели като лекари: те са същите, които ти донесоха благословието. Те казват: „Познаваш ли кои сме?“ „Спомням си, лицата ви са ми малко познати“. Единият те прегледа, пипне болния крак, духне и казва: „Вяра ти е нужна“. И вторият те прегледа, също пипне болното място, духне и казва: „Любов ти трябва. Сега ще станеш от леглото, ще вземеш стомничката и ще отидеш за вода“. Ставаш от леглото и не усещаш никаква болка, вземаш стомничката, отиваш за вода и се чудиш колко лесно си се излекувал.

Сега аз ви изнесох една велика Истина, която всеки ден проверявате в живота, но не ѝ обръщате внимание. Това, което всеки момент проверявате и възприемате в

себе си, то е Истината. Аз не говоря за Истината, която ще провериш в бъдеще – аз говоря за онази Истина, която можеш да провериш в даден момент и която внася светлина в твоето съзнание. Истината действа в момента; ето защо радвайте се, когато боледувате и страдате – това са условия за придобиване на Истината, за придобиване на Божиите блага. И като дойдат двамата ангели лекари, ти се чудиш какви са те, откъде са дошли, че могат да лекуват по толкова чуден начин. „Защо трябва да боледувам, да страдам?“ „За да те посетят двамата ангели...“ „Къде са завършили те, в кой университет?“ „Това не е важно. За тебе е важно, че те посетиха и те излекуваха. Без страдания ти никога не би ги призовал!“ „Не може човек да не греши!“ „От него зависи.“ На човека е дадена свобода да се проявява, както разбира. Ако не разбира законите, той се счита за божество и прави, каквото му дойде на ума. Не, ти не си божество. „Защо съществува злото?“ Защото е свободно. Доброто и злото имат абсолютна свобода. От човека зависи кое от двете да приеме в себе си – доброто или злото.

Божественото в човека се стреми към свободата на Доброто. Който даде път на Божественото в себе си, той върви по пътя на Доброто – той е направил истинския избор. Адам и Ева сгрешиха, защото пожелаха да познаят доброто и злото. Когато змията влезе в рая, тя каза на Ева: „Ако ядете от забраненото дърво, ще станете като Бога“. Не, човек влезе в рая, за да научи законите на Доброто – чрез тях той ще се справи със законите на злото.

Всеки човек може, ако не напълно, поне отчасти да измени живота си. Не казвам да го пресъздаде, но да вникне в себе си и да обработи това, което Бог е вложил в него. Божественото изисква от хората взаимно да си помагат. Какво разбирам под думата *помощ*? Да помагаш на другите, това значи да помагаш и на себе си. Не можеш ли същевременно да помагаш и на себе си, ти нищо не си разбрал, твоята помощ е безрезултатна. Всяка помощ изисква известна материална жертва. „Не мога да направя никаква жертва.“ Щом не можеш да направиш тази жерт-

ва, ти не можеш да помагаш. „Тази работа не е за мене.“ Шом не е за тебе, ти си слаб човек. Ще кажеш: „Мога да помогна“. Според мене онзи може да помага, който е помогнал на себе си. Не можеш да повдигнеш някого, ако сам не си се повдигнал. „Защо трябва да правя добро, да помагам на хората?“ За да помогнеш и на себе си. Като направиш добро на някого, ще видиш, че доброто е вътре в тебе. „Защо трябва да любя?“ За да познаеш, че Любовта е в тебе. „Защо трябва да търся Бога?“ За да познаеш, че Бог е в тебе. Това, което виждаш отвън, то е и вътре в тебе. Това се отнася и до млади, и до стари.

Старият казва: „Остарях“. Ако си остарял и си придобил нещо, човек си станал; ако нищо не си придобил, още не си станал човек. „Какво да правя?“ Ще влезеш в Божествения свят да се подмладиш, т.е. да разбереш нещата така, както Бог ги разбира. Да влезеш в човешкия свят, значи да разбереш живота, както хората го разбират. Докато живеят в човешкия свят, старите хора си приличат. Дядото казва на внука си: „Едно време и аз бях като тебе: мислех, че много зная, че всичко мога да постигна; ходех на хорото, любувах се на момите“. Какво е постигнал дядото? Оженил се е, имал е деца, богат е бил, но е изгубил и жена си, и децата си, и парите – останал е сам и без пари в джоба си. Седи дядото и казва на внука си: „Един ден, дядовото, и ти ще станеш като мене“. Това е човешката философия. Прав е дядото: ако внукът мисли, чувства и действа като дядото, разбира се, че ще стане като него. Внукът трябва да каже на дядото: „Дядо, аз няма да живея като тебе: няма да тропам на хорото, няма да търся младите моми, аз няма да мечтая за къщи и ниви като тебе. Ти си орал и сял, аз няма да ора и да сея – ще ям това, което Природата е дала“. Който живее според законите на Разумната Природа, ще се ползва от благата, независимо от това дали е философ, или земеделец. И двамата, като посадят семката, ще имат един и същи резултат. Семката носи в себе си силата, знанието и възможностите – достатъчно е да я посадиш в земята и тя сама ще изникне, тя знае как да расте. Разликата е само в това, че земеделецът

знае кога да посади семката и в каква почва. Ако и двамата спазят тези условия, резултатът ще бъде един и същи.

Следователно има действия в живота, които, направени от грешния и от праведния, дават еднакви резултати. Доброто, направено от праведния или от грешния човек, е все добро. Казвате, че лошият човек не може да направи добро. Това е криво разбиране – и лошият човек може да направи добро; и птицата, и къртът могат да направят добро. Може да не са го направили съзнателно, но нали е добро? Птицата кълве зрънцата на храните и случайно няколко семена падат на земята; къртът, като рови земята, зарови тези семена и те израстват. Това не е ли добро? Добро е, но несъзнателно направено. В Божествения свят всички неща са предвидени. Следователно като влезете там, не мислете какво ще стане с вас. Да мислите – това е човешка сметка. При който бакалин влезеш, там все човешки работи се вършат. Щом влезеш в Божествения свят, там всичко е предвидено.

Мнозина ме питат кога ще се спасят, могат ли в бъдеще да влязат в Божествения свят. Няма защо да мислят за бъдещето – важно е сега да се спасят, сега да влязат в Божествения свят; остане ли това за в бъдеще, тяхната работа е пропаднала. Аз още сега говоря с ангелите, няма защо да чакам в бъдеще да говоря. За мене ангел е всеки човек, който има будно съзнание и върши волята на Бога. Като му дойде в ума една светла мисъл, той веднага я прилага. Ако мисли за къщи, за пари, той е в човешкия свят. Това става всеки ден и с вас: ту сте в Божествения свят, ту в човешкия. „Едно време бях радостен, имах любов; сега изгубих любовта си.“ Защо я изгуби? Понеже си завъртял крана на Божията Любов наляво, затова нямаш любов. Аз мога да ти помогна: ще завъртя ключа надясно и Любовта ще потече. Казваш: „Остарях вече, не мога да обичам – любовта е за младите“. Ти кога стана стар? Старият може да стане млад и младият може да остарее. От осем хиляди години се носи една и съща мисъл: „Остарях, остарях“. Като приемаш тази мисъл, наистина ще остарееш. Ангелите носят друга мисъл: „Подмладих се“. Зато-

ва ангелите са вечно млади, те никога не остаряват. „Как ще се подмладя?“ Като гайдата: докато е свита, тя е стара баба. Казвам: „Бабо, ти ще се подмладиш“ „Не мога, синко, моята работа е свършена“. Вземам гайдата, надуя я и тя започва да свири: докато свири, тя е млада; щом престане да свири, тя остарява. Обаче бабата се убеждава мъчно, че може да стане млада – десет пъти на ден да я надуют, тя пак не вярва, че е млада.

Сега аз искам да убедя и вас, че може да се подмладите като гайдата, може и да остареее като гайдата; може да придобиете сила като гайдата и да свирите хубаво, може да изгубите силата си като гайдата и да остареее. Някога, по причина на малък повод, се обезсърчиш, отчаеш се и казваш: „Не ми се живее, искам да се хвърля от една канара или в морето“. Не се минава много време, в ума ти се явява една светла мисъл – посетил те е някой ангел и ти казваш: „Животът има смисъл, живее ми се“. Това са двата свята, в които човек живее. Ново разбиране е нужно на човека, за да може лесно да минава от човешкия в Божествения свят.

В заключение на всичко, казано досега, ще ви прочета от Евангелие на Йоана 11. глава, 9. стих:

Не са ли дванайсет часовете на деня?

Като ходи денем, човек не се препъва,

защото гледа виделината на този свят.

Кога не се препъва човек? Когато е в Божествения свят. Като ходи нощем, човек се препъва, защото няма светлина – тогава той е в човешкия свят. Пазете се от тъмнината – да не се препънете, за да не изгубите смисъла на своя живот. Някои мислят, че могат да станат светии, да влязат в рая. Докато живеете със старите разбирания, нито светии ще станете, нито в рая ще влезете. Казваш: „Ще служа на Бога!“ Ти си вече в рая. „Дали е време за това? Не съм готов още да служа на Бога...“ Щом се колебаеш, ти си пак в човешкия свят. Щом си влязъл в този свят, ще дойдат болестите. Тогава не питай защо те боли кракът, защо страдаш от ревматизъм, стомах, глава и др. За да се освободиш от ревматизма, иди със стомничката си

за вода. Аз така лекувам, а днес лекуват с инжекции или с бани. И това е добре, но много време е нужно, за да се излекуваш. В Божествения свят можеш да се излекуваш и подмладиш за един момент: ще седнеш на един стол, ще прекарат през тебе ток и ти ставаш от стола млад и здрав. Това значи да се пречисти тялото ти, да се новородиш. Това подразбира стихът, изказан от Христа:

*Ако се не родите изново,
не можете да влезете в Царството Божие.*

Новораждането има отношение към мислите, чувства-та и постъпките. Нова мисъл, нови чувства и нов живот са нужни на човека. Може мислите ти да са стари, но ще живееш по нов начин. У вас е точно обратно: мислите по нов начин, а живеете по стар начин. Това значи в мътна вода да наливаш чиста: колкото да сипваш чиста вода, мътната ще си остане мътна. Чистата вода ще слагаш на една страна, мътната – на друга, няма да ги смесваш.

Помнете: всеки ще вземе от Божиите блага толкова, колкото му трябва. Останалите блага ще бъдат за другите, те да ги използват. И като вземете това, което ви е нужно, не стягайте торбите си: бъдете готови да давате от благата си и на другите. Един турски бей поканил един българин на обяд. Като сложили трапезата, бейт казал: „Има шест ястия и после йока“. Българинът, като не разбирал значението на думата *йока*, си казал: „Последното ще бъде юфка. Ще се въздържам от другите ястия, за да хапна и от юфката“. *Йока* на турски значи *нищо*. Като се въздържал, той не могъл да се нахрани добре. Аз ви съветвам, като ви поканят на обяд, хапнете си добре от първото ястие, за да се осигурите; от останалите хапнете по малко, за да останете и за други. Вземете толкова от благата, колкото ви е нужно, без да очаквате още. Първото благо ще ви осигури: не мислете за последното, което няма да дойде.

Тайна молитва

22 май 1932 г., София, Изгрев

ПОСТОЯННА БЛАГОДАРНОСТ

Размишление

Ще прочета Псалом 108-и.

В този псалом има места, които сам псалмопевецът не е разбирал. Неразбраните места се отнасят към човешките чувства. Има неща, които умът възприема, а сърцето не възприема, понеже те нямат една и съща посока. На това се дължи защо някога човек е в разрез със своите разбирания: вижда, че нещо е право, а не може да го изпълни – сърцето се намесва и го спъва. Думите в псалома: *Галаад, Манасия, Ефрем, Юда, Моав, Едом, филистимска земя* са символи. Като се преведат, те стават ясни. В живота има известни постъпки, които и децата могат да направят. Например едно дете може да бутне една стомна, пълна с вода; обаче ако го заставите да напълни стомната, то ще се намери в трудно положение. Също и хората лесно изливат най-хубавите си мисли и чувства, но дойде ли да напълят отново стомната си, не могат. Мнозина искат знание. Могат да ви дадат колкото искате знание: то е като пълен хамбар с жито, което може да ви се слага на гърба, доколкото можете да носите. И знанието има тежест. Като слуша много да се говори, някой казва: „Достатъчно е това, което казахте. Чакайте да го разберем!“. Защо? Защото му тежи. Той иска да се справи с това знание и после да приеме отново. И когато го разбере, гърбът му е свободен да носи.

Често ви се говори за доброто и за злото, но въпреки това още нямате ясна представа за тях. И учени хора задават въпроса: „Защо Бог е допуснал злото в света?“. Преди всичко това, което считаме за зло, е наше зло. Пита се тогава: „Защо Господ е допуснал яденето? Той е знаел, че от яденето ще дойде злото“. Може ли да живее човек

без ядене? Можеш ли да се движиш без крака; можеш ли, като стоиш на едно място, да мислиш, че ходиш? Това са метафизически въпроси, които очакват своето разрешение. „Може ли човек да живее, без да яде?“ Може и не може. „Може ли да води добър живот?“ Може и не може. „Може ли човек да бъде богат?“ Може и не може. Дали може, или не може, това са две различни неща.

Всички сте учили геометрия: знаете какво е ъгъл, можете да начертаете един ъгъл. Но ако ви накарат да определите смисъла на ъгъла, малцина могат да направят това. Ако ви дадат да изчислите разстоянието от Земята до една звезда, колцина от вас бихте изпъгнали тази задача? Или ако ви дадат ъгъла на огъването на един геологически пласт и неговата дължина, може ли да кажете кога се е огънал пластът и по кои причини. При всички данни въпросът пак остава необяснен, защото се разглежда механически. Например грънчарят, без много изчисления, огъва глиненото тесто и прави хубави стомни. Ученият ще създаде цяла научна теория как е действала ръката, как се е огъвала, за да направи стомната. Той може да каже, че стомната се е създала за хиляди години. Вещност за колко време грънчарят е направил стомната? Стомната е печена, гледжосана и вие се чудите как е станало това. Има негледжосани още стомни, а някои не са печени – чакат времето си. Защо е така, вие не можете да си обясните. Който знае, тази работа е лесна за него – той си обяснява всичко. „Без стомни не може ли?“ Може. „Щом веднъж съществуват, какви са били подбудителните причини, за да ги направи грънчарят?“ Иска да печели пари, затова е трябвало да създаде нещо; той иска да живее, да се ожени. Защо иска да се жени, защо иска да има деца?

Като се говори за женитба, вие мислите, че разбирате този въпрос. Разбирате го, колкото и процеса на храненето. Бащата учи детето си как да яде, показва му как да отчупи парче хляб, как да го дъвче и най-после как да го глътне. Обаче това още не е хранене. Истинско хранене е това, което става в стомаха и червата. Там храната стои около три-четири часа, докато се смели и се превърне на

каша; после във вид на сок се разпространява по цялото тяло, за да го храни. Вие знаете, че стомахът смила храната, но как става това, не разбирате. Там има около десет милиона готвачи и прислужници, които непрестанно работят. Сложна е тази кухня. Един ден, когато работниците в тази кухня се откажат да служат, главният господар заличава това перо от бюджета и кухнята се затваря. „Какво става тогава с човека?“ Той заминава за другия свят: събира багажа си, взема си едно такси и напуща Земята. Много естествено, без тази кухня не може да се живее на Земята. Когато питате защо еди-кой си е умрял, казвам: бюджетът на неговата кухня е съкратен; щом няма какво да яде, той заминава за другия свят. Казвате, че той е отишъл при Бога. Това е човешко разбиране. „Защо Бог е допуснал греха и смъртта в живота?“

Питам: защо квадратът, вписан в кръга, има само четири допирни точки с окръжността, защо не са пет или повече? Може да има и пет, и шест, но фигурата няма да бъде квадрат – тя ще бъде петоъгълник или шестоъгълник. Значи всяка фигура, която има четири допирни точки с окръжността, не е нищо друго, освен вписан квадрат, или четириъгълник. Ако четирите допирни точки са еднакво отдалечени една от друга, фигурата е квадрат. Две от точките са положителни и две – отрицателни. Какво се разбира под положителна и отрицателна страна? Положителната страна е началото на нещата, което води към възход. Например нагоре, надясно, напред са положителни посоки; всички посоки, противоположни на положителните, са отрицателни: надолу, наляво, назад. Печелиш – ти си на положителната страна; губиш – ти си на отрицателната страна. Мъжът е положителна страна, жената – отрицателна. Енергиите на мъжа отиват към жената. Изобщо под *жена* разбираме мястото, към което всички се стремят. Всеки човек има един вътрешен идеал: стреми се към Небето – мястото на покой и блаженство. В този смисъл Небето е отрицателна страна, понеже енергиите на хората се насочват към него. Земята е положителна страна. Значи идеалът е нещо отрицателно, обаче той

води към положителната страна на живота.

В древността един царски син отишъл при един адепт за съвет. Той му казал: „Реших да се ожения и спрях вниманието си на две царски дъщери, но не зная коя от тях да избира. Едната е много красива, другата не е толкова красива, но е много добра. Коя да предпочета: красивата или добрата?“ „Коя от двете повече обичаш?“ – запитал адептът. „Красивата.“ „Защо я обичаш повече?“ „За красотата ѝ.“ „Ако се ожениш за нея, ще имаш големи неприятности.“ Красотата принадлежи на целия свят. Красивият човек е търговец на едро. Готов ли си по всяко време да тропат на вратата ти, да дохождат хора? Всеки има право да види красотата, да ѝ се порадва, да я целуне. Днес това не се позволява, но в миналото е било така. Аз изнасям този пример от далечното минало. Сега никой мъж не би позволил да дохождат хора, да гледат красивата му жена и да се радват. Мъжът ще каже: „Красива е жена ми, но само аз имам право да се радвам на нейната красота“. Във времето на Христа дошла една жена в дома, където бил Той, паднала на колене, плачела, мила нозете Му и ги целувала. Присъстващите осъдили Христа, че позволил да мие нозете Му, осъдили и нея. Те не разбирали, че тази жена се разкайвала за греховете си. Някога тя била красива и поради красотата си паднала морално. Ще кажете, че и грозните жени грешат. Не, само красивите жени грешат. Някога и грозните са били красиви, но впоследствие са изгубили красотата си.

Това, което ви говоря, е вметнато между скоби – значи може и без него. Писателите си служат с различни знаци, за да изразят по-точно мисълта си. Например точката показва, че мисълта е завършена, многоточието показва незавършена мисъл. Запетаята обикновено отделя главното изречение от второстепенното, чрез запетая се отделят и еднаквите части в изречението. Вместо със запетая някога писателят си служи с точка и запетая. Изобщо всеки език има свои особености. Например в еврейския език няма гласни букви – евреите пишат само съгласни букви, а гласните се подразбират. Освен това евреите пишат от

дясно на ляво, китайците пишат от горе на долу. И двата начина на писане означават слизане, т.е. инволюционен път на движение. Българите, както и цялата бяла раса, пишат от ляво на дясно. Това е закон на еволюция, т.е. закон на възлизане. Всяка буква от азбуката е символ на нещо. Който може да го тълкува, ще извади цяла философия. Например буквата *йот*, с която започва думата *Бог* в еврейски език, представлява велик принцип, който е създал нещата. Тази буква прилича на българската запетая. Евреите казват, че всичко в света е произлязло от буквата *йот* – тя е първопричина на нещата. Буквата *ваф* (*В*) е неутрален закон – закон за децата. В химията децата са солите, резултат от взаимодействието между киселини и основи. Ще кажете, че това е неразбрана работа. Тя е толкова неразбрана, колкото и въпросът защо Бог е допуснал злото в света. С колко букви се пише думата *Бог* на български? С три. Защо тази дума не се пише, както на еврейски?

Аз ви задавам различни въпроси, но това не значи, че непременно трябва да ми отговорите. Аз искам да мислите, затова ви задавам въпроси. Човек ще мисли още хиляди години, докато си отговори на въпросите, които го интересуват. Ако днес изучаваш една наука, едва след хиляди години ще си отговориш на някои въпроси. От хиляди години хората се запитват защо съществува злото и още не са си отговорили на този въпрос. Още хиляди години ще се запитват и едва ли ще могат да си отговорят положително. Злото съществува и без него не може. Лошата постъпка не означава зло: че някой откраднал пари, че казал една обидна дума, това още не е зло. Откраднал си пари – това означава, че си ги пренесъл от едно място на друго.

От гледището на Природата кражба няма. Взел си торбата с парите на някого, но не можеш да я занесеш на онзи свят – пак на Земята ще я оставиш. Друг е въпросът, ако можеш да я вземеш със себе си. Казал си на някого, че е простак, бедняк. Какво лошо има в думата *бедняк*? Беднякът е свободен човек – той може да ходи навсякъде,

от нищо не се страхува. Богатият не е свободен – където тръгне, все трябва да го придружава някой. Красивата мома е богата, не смее да ходи сама; грозната е бедна, от никого не се страхува, свободно си ходи сама. И богатството, и сиромашията имат и добри, и лоши страни. Казват за някого, че е богат, защото имал къща: това е криво разбиране. Утре къщата му може да изгори – къде остава неговото богатство? Понятията *богат* и *беден* са човешки. Според мене онези понятия са валидни, които са общи за цялата Природа. Здравият е богат. Казваш: „Здрав съм, жена ми и децата ми са здрави, но съм беден“. От гледището на Природата щом сте здрави, вие сте богати. Изобщо човешкият порядък на нещата не е порядък на Природата. Сиромашията е началото, от което човек тръгва; богатството е посоката, към която той се стреми. „Защо иде сиромашията?“ За да те накара да ходиш свободно. „Защо иде богатството?“ За да те привлича, да те застави да се движиш. Богатството се движи по крива линия, то е магнетично; сиромашията се движи по права линия, тя е електрична. Следователно богатият и да иска, не може да се движи по права линия – той всякога криволичи. Бедният пък обратно – върви само по права линия.

И тъй, здравият е богат човек, болният е беден. Казват за някого, че е здрав, защото е пълен, едър. Пълнотата не е признак на здраве – може да си пълен и да си болен. Има една мярка, която определя колко пълен може да бъде човек. Аз измервам височината и дебелината на човека и от тези мерки определям колко време може да живее той. Ако е висок 165 сантиметра, а широчината на врата е над 40 сантиметра, той ще умре от апоплексия; и обратно, ако е висок над 180 сантиметра, а вратът му няма даже 30 сантиметра широчина, той ще заболее от туберкулоза. Обаче разумният човек, като работи върху себе си, може да намали или увеличи широчината на врата според нормалната мярка. От човека зависи да удължи своя живот или да го съкрати. Ето защо, когато вратът ви изтънява или надебелява повече, отколкото трябва,

нужно е да бъдете будни – двама неприятели ни дебнат: в първия случай туберкулозата, а във втория случай ще стане разрыв на сърцето. Туберкулозата е болест на чувствата. За да се запазите от тези неприятели, дръжте в ума си светли и прави мисли. Щом мислите ви са прави, те ще чистят сърцето от отровните и вредни чувства. Те накърняват имунитета на дробовете, които лесно се поддават на туберкулозните бацили. Дробовете са здрави, докато имат имунитет, затова се препоръчва на човека да се храни със светли мисли и благородни чувства. Когато момъкът се разочарова в момата или момата – в своя възлюбен, създават се условия или за нервно разстройство, или за туберкулоза.

Помнете: здравето на човека се крие в неговите мисли и чувства. Правата мисъл има отношение към великия закон на Живота. Не можеш да мислиш и чувстваш правилно, ако не следваш този закон. Живееш ли според него, всичко в живота ти ще се превърне на добро, затова се казва, че святият, праведният човек не умира. Ако праведният човек запази своята чистота, той може да живее стотици години. „Възможно ли е това?“ Възможно е. Забележете: колкото по-естествен и нормален живот води човек, толкова по-дълго живее. Учените, които много философстват и умуват, съкращават живота си. Истински учен е онзи, който постоянно се облагородява, разширява и подмладява: тази наука прави слабия силен. Казвате, че религията продължава живота. Ако се говори за истинската религия, така е – тя дава на човека начини как да живее правилно, тя го упътва към Бога – правата посока на неговия живот. Мнозина търсят Господа в главата си, други – в сърцето си. Бог не е нито в главата, нито в сърцето; нито на Небето, нито на Земята – Бог е навсякъде.

Така е за учените хора, а за простите Той е тук или там, според разбирането им. Ученият казва за себе си: „Това, което мисля, че зная, не го зная. Това, което искам да направя, не мога да го направя – съвсем друго излиза. Защо е така, и аз не зная“. Значи има нещо в живота, ко-

ето действия въпреки волята на човека. Например майката се радва на детето си, грижи се за него, иска то да живее дълго време. Въпреки желанието ѝ един ден детето умира. Питам: защо тази майка допусна смъртта да вземе детето? Защото тя е мащеха, не е истинската майка. Добрият човек не греши. Ако допускаш греха в живота си, ти не си добър човек. Добрият човек се справя с всички мъчнотии, с противоречията и даже със смъртта – той не позволява на смъртта да пристъпи до него. Казвате, че Бог е допуснал злото и смъртта в живота. Да, Бог допусна греха, за да оценят хората чистотата; Бог допусна смъртта, за да оценят живота. И заповяда Господ Бог на Адам и рече:

*От всяко дърво на рая свободно ще ядеш;
а от дървото за познаване на добро и на зло,
да не ядеш от него;
защото в който ден ядеш от него,
непременно ще умреш.*

Така както е поставен въпросът в *Битие*, се вижда, че Бог е забранил на първите човеци да ядат от Дървото за познаване на доброто и на злото. Въпреки това вие питате защо Бог е допуснал греха. Забранено е било на човека да яде от това дърво, но той е бил свободен и да яде. Обаче казано е: „В който ден ядеш от това дърво, ще умреш“. И пак питате защо Бог е направил така света. Как го е направил? Бих желал някой от учените да каже как Бог е направил света – с удоволствие аз бих слушал от вас една лекция по биология, по геология. Кой от вас знае как е създадено човешкото тяло, колко клетки има в него? Даже и най-големите капацитети на науката не знаят колко клетки има в човешкото тяло. Някои учени казват, че в мозъка има 3 билиона и 600 милиона клетки, но това е предположение. Други казват, че в стомаха има десет милиона клетки – и това е предположение. Ще кажете, че това не е ваша работа. Един негър проповедник разказвал на своите слушатели, че Бог е направил човека от кал и три дни го е сушил на плета. Като го попитали откъде е взел Бог материал за плета, той отговорил: „Това не е ваша работа“.

В геометрията има аксиоми, т.е. научни истини, които не се нуждаят от доказателства. Думата *аксиома* е гръцка. „Кой е коренът на тази дума?“ Нужно ли е да знаете нейния корен? Това е толкова нужно за вас, колкото обяснението що е сладчината на плода. Дай на човека една вкусна ябълка или круша и го остави свободен: като изяде плода, той сам ще разбере какво е сладчина. Иначе колкото и да обясняваш, мъчно можеш да определиш що е сладчина. Ще кажеш, че това, което не е горчиво, е сладко. А що е горчиво? „Това, което не е сладко“. Това не е обяснение. В сладчината има друго нещо: според мене това, което внася в човека известна мекота, което удължава неговия живот, което разширява ума и сърцето му, което упрепява волята му – това е сладчина. Значи тя е храна за света. „Защо съм нервен?“ Нямах сладчина в живота. При това положение ти можеш да убиеш човека. „Как ще го убия?“ Като му кажеш 999 горчиви думи. Ако мъжът казва на жена си по 999 горчиви думи на ден, той ще я убие. Изобщо отсъствието на сладчина в човешкия живот води към смърт. Плодовете на забраненото дърво не бяха още сладки. Сладките храни са женски, а киселите – мъжки. Ако искаш да станеш мъж, яж кисели храни; ако искаш да станеш жена, яж сладки храни. Който яде сладки храни, ще стане безсмъртен. „Докажи това!“ Доказването е за учените. Ако си прост, трябва да се учиш. Аз съм учил хиляди години, докато дойда до тази истина; след хиляди години и ти ще се домогнеш до нея. Какво ще ви доказвам сега? Ще се опретнете да вървите по този път, който аз съм изминал. Може да се качите на аероплан, това не е важно. Щом сте с аероплан, ще решите задачата не за хиляда години, не за сто години, а за десет години. Важно е да решите задачата правилно.

Някой си изнамерил един часовник, последна дума на техниката, който струвал десет хиляди долара. За един американски милиардер тази сума е нищо. Часовникът показвал времето по цялото земно кълбо, същевременно той хроникирал всички исторически събития в света. „Защо е

трябвало да се изнамери такъв часовник?“ За печалба. И без него времето отбелязва всичко. Аз нося в ума си един часовник, хиляди пъти по-точен от това ново изобретение: в който момент ме събудите от сън, аз мога да кажа точно колко е часът, без да паля лампа. Този часовник е във всеки човек. Също така в човешкия мозък има едно пиано с 35 хиляди клавиши. То е направено по последната дума на техниката. Музикалните творби на Бетовен⁶ са детински играчки пред тези класически произведения, които се изпълняват на това пиано. Ако дойде днес Бетовен, той ще седне като пред пианото и ще слуша. Има един велик музикален свят, в който вземат участие най-големите майстори музиканти; там участват и мъже, и жени. Който е готов за този свят, щом влезе там, той започва да свири като другите. Достатъчно е тези музикални сили да насочат мисълта си към тебе, за да започнеш и ти да свириш и на цигулка, и на пиано. Ти сам ще се чудиш как от обикновен, прост музикант на Земята, си могъл да се издигнеш до такава висота. Като се върнеш на Земята, ще бъдеш пак обикновен музикант. Великите музиканти имат силна мисъл – те правят това с цел да се избегне всяка дисхармония.

И най-малката радост, която ти създават тези същества, те преобразява. Много естествено, те влагат своята мисъл в тебе. Казваш: „Искам да стана добър!“. Много просто, свържи се с Бога: Той ще отправи Своята добра мисъл към тебе и ти ще станеш добър. Свържи се и с добрите хора: и те ще отправят своята добра мисъл към тебе. „Искам да стана музикант!“ Свържи се с добрите музиканти в света и ще станеш музикант; иначе с години ще стържеш на цигулката, ще станеш обикновен цигулар и така ще заглъхнеш. Без връзка с великите музикални същества нищо не се постига. Истински музикант е онзи, който прави хората добри, който лекува болни. Ако не можеш да преобразиш човека със своята музика, никакъв музикант не си. Казваш: „Свирих и разплаках хората“. Колко пъти мъжът, като свири на цигулката си, разплаква сво-

ята жена; и колко пъти жената, като свири на пианото, е разплаквала своя мъж? Това не е истинско свирене. После мъжът ще се оплаква от жена си и жената – от мъжа си. Аз имам особено мнение за този мъж и за тази жена. Какъв гостилничар е този, който разплаква своите клиенти? Първо ще те нахрани, а после ще те заплаче. Аз имам особено мнение за този гостилничар. „Кога гостилничарят разплаква клиентите си?“ Когато не плащат. Следователно ако нямаш пари, не влизай в гостилница. Първо провери да видиш имаш ли пари и тогава влез. Гостилничарят, като разбере, че имаш пари, не само ще те нахрани, но ще ти помогне да съблечеш и облечеш палтото си. За гостилничаря не е важно дали си добър, или лош, учен или прост, виден или обикновен човек. Той се интересува от вашия джоб: ако е пълен, ще ви почита; ако е празен, никакво почитание няма да ви отдаде.

Съвременните хора толкова са се обезцветили, че са изгубили онова, красивото, възвишеното, което Бог е вложил в тях. Те казват: „Джобът да ни е пълен!“. С какво? Ако джобът ти е пълен с пари, получени от добри, разумни хора, те са благословение за тебе; но ако джобът ти е пълен с пари, получени от нечестни хора, те са проказа. В такъв случай за предпочитане е сиромашията, която те учи да ходиш, да се движиш и да работиш. Обичай и богатството, което внася в тебе стремеж към Доброто и Любовта – това наричам аз богатство. Обичай и сиромашията, която те подтиква към придобиване на Знание и Мъдрост. Искаш да знаеш например колко години ще живееш на Земята. Много лесно ще намериш това. „Как?“ Виж има ли поне една добродетел в квадрата, вписан в кръга. Ако има две добродетели, ще живееш 120 години, и то най-добър и красив живот. През това време ще се облечеш в седемте цвята на дъгата и като се съблечеш от тези дрехи, ще напуснеш Земята. Казваш: „Няма какво повече да уча тук. Ще отида на Небето и след време отново ще дойда на Земята“. Това значи да започнеш от началото и да дойдеш до края.

Ще се движиш, защото Бог в тебе те кара да се движиш и да мислиш – така човек става изразител на Божията мисъл. Ще се движиш в две посоки – от изток към запад: от изток ще започваш и на запад ще свършваш, откъдето иде новият изгрев. Казваш, че си остарял, че животът ти залязва. Не, където е залезът, там има нов изгрев. „Изгубих парите си!“ Не се страхувай, сега ти имаш възможност да станеш по-богат. „Боледувам, ще умра!“ Не, ти сега именно имаш възможност да станеш по-здрав. Забелязано е, че деца, които много боледуват, се каляват и стават поиздръжливи. Има хора, които не са боледували и минават за здрави, обаче първата сериозна болест, която ги хване, ги отнася на другия свят. Злото и доброто в света са сили, които разклащат човека и го каляват. Злото представлява онези неоформени, неорганизирани сили, от които излиза всичко. Те са Божествен склад на енергии, които работят и преобразяват света: енергиите на злото са корени на живота.

Веднъж клоните и листата на дървото се хвалели: „Знаете ли какво сме направили ние, знаете ли, че благодарение на нас дървото цъфти, връзва и дава плодове“. Чули ги корените и им казали: „Не забравяйте, че без нас вие нищо не бихте направили: ако не сме ние, да работим долу, дълбоко заровени в земята, да ви крепим и да вадим и обработваме соковете, вие щяхте да изсъхнете“. Сега и аз казвам: ти си добър човек по причина на злото, умен си по причина на глупостта, благороден си по причина на гордостта. Следователно злото е сила, без която не можете да се справите с мъчнотиите. Горчив елемент е злото, но той е извор на сили: не пипайте този елемент! Не питайте защо е допуснато злото в света, но ползвайте се от онази велика, мощна сила, която се крие зад него. Чрез уста на Исайя Бог казва: „Аз съм, който творя и зло, и добро“.

Изучавайте кабалата, геометрията и математиката, за да разберете отношението, което съществува между доброто и злото – само така ще дойдете до положение да

гледате на тях като на две мощни сили, без които човечеството не може да се развива. „Как да си обясним защо злото работи успоредно с доброто?“ Няма защо да си обяснявате това. „Как да ги примирим?“ Няма защо да ги примирявате. Едно се иска от вас: да се ползвате от доброто и злото като от две разумни сили. Христос казва: „Не се противи на злото!“. Павел казва: „Побеждавай злото чрез добро!“. Да победиш злото, това не значи да се бориш с него. Ако се бориш със злото и победиш себе си, какво си придобил? Злото е в човека, преплетено е в него, и ако победи себе си, той ще се самоунищожи. Ако в кошница с яйца е влязла една змия, какво ще направиш? „Ще убия змията!“ Ще я убиеш, но ще счупиш всичките яйца, т.е. ще унищожиш възможностите на своя живот. Змията е човешкият интелект, свързан с неговите чувства: благодарение на интелекта и чувствата ти се развиваш и ставаш истински човек. Това са философски твърдения, които имат приложение в живота. Съвременните хора имат криво разбиране за злото. Ето защо, за да разберат смисъла му, нека приемат в себе си мисълта: „Всичко, което Бог е направил, е добро“. Че имало бедни хора на Земята, това не е зло: бедните хора са почитани от Бога.

Казано е в Писанието: „Никой богат не може да влезе в Царството Божие“. Едно нещо може да спаси богатия – ако се разговори. В този смисъл няма богати хора на Земята – има само натоварени; истински богати хора има само на Небето. На Земята можеш да играеш роля на богат, без да си богат. Като не съзнаваш, че играеш роля, казваш: „Аз искам да бъда богат; че няма да вляза в Царството Божие, това не ме интересува“. Не мислиш за Царството Божие, а мислиш за любовта на някоя мома. Той мисли, че като е богат, ще направи момата щастлива. Как е възможно да я направи щастлива, щом той сам не е щастлив? Той отрича Небето, Царството Божие, а иска да го любят. Бог е Любов! Щом отричаш Бога, не очаквай Любовта да те посети. Вълкът казал на агнето: „Ела при мене, ще те изуча, ще те направя щастливо. Аз имам висока култура,

ще те направя културно“. Агнето попитало майка си: „Да отида ли при този учен и културен вълк?“ „Питай баба си и прабаба си, те ще ти отговорят. Ще те заведат на едно място да ти покажат колко агнета преди тебе са оставили костите си там – те са попаднали в обятията на културния вълк“. Казвам: където са костите на овцете, там са костите на всички хора с криви разбирания и заблуждения. Седиш и мислиш защо гостилничарят не ти дава ядене. Едно от двете: или пари няма, или е болен. Ако няма пари, ти му дай и той ще сготви; ако е болен, помогни му да оздравее – като оздравее, той пак ще готви. Хората седят и си въображават, че могат да говорят с Господа и с Христа, когато пожелаят. И това може, но условия са нужни.

Питам едного: „Какво означават тези ъгли, какво положение имат един към друг?“ Те са в противоположна посока; такива ъгли наричаме противоположни. „Какво означава триъгълникът?“ Той представлява всички възможности в човека. Не можеш да имаш успех само с две възможности. Щом си дошъл на Земята, ще използваш възможностите на ума, на сърцето и на волята – трите върха на триъгълника. Разликата в постиженията е в зависимост от триъгълника: дали той е правоъгълен, равнобедрен или равностранен. В равностранния триъгълник всеки ъгъл е равен на 60 градуса, а сборът от трите ъгли в който и да е триъгълник е равен на 180 градуса, т.е. на половин кръг. Като се говори за половин кръг, разбирам идея, наполовина реализирана. Наистина, на Земята човек не може да реализира идеята си напълно; ако наполовина я реализира, той е постигнал нещо. Момата търси момък, който да не е обичал други моми; и момъкът търси мома, която да не е обичала друг момък. Ето една идея, която не може да се реализира напълно. Тази е причината, задето момата и момъкът допускат лоши мисли един за друг.

Питам: има ли човек в света, който да не е казал лоша дума за някого? Както няма човек, който да не е казал добро за някого, така няма човек, който да не е казал лоша дума или да не е помислил лошо за някого. Има ли човек

на Земята, който да не се е разгневил някога? Ето защо, като се разгневиш, кажи: „Радвам се, че се разневих!“. Паднеш и си удариш крака, кажи: „Радвам се, че паднах!“. Изгубиш парите си, кажи: „Радвам се, че изгубих парите си!“. „Сгреших!“ Радвай се, че си сгрешил. Бог помага и на грешниците – Той ще изпрати един добър човек да ти помогне: ако нямаш средства, ще ти даде, за да не правиш престъпления. „Невежа съм, много неща не разбирам.“ Ще дойде един учител да те учи. Той е като романистите – ще те учи до едно време и после ще те остави: така е в романите. Авторът си създава два образа – за героя и за героинята – и започва да ги търси някъде из живота. Той има предвид една млада мома и един млад момък. Първоначално те не се познават: срещат се, но не се поглеждат – и двамата са горди. Един ден момата върви горда, напета и не забелязва, че кърпичката ѝ е паднала. Момъкът, който я следи отдалече, вижда това, затичва се, вдига кърпичката и я подава на момата. Тя му благодари, усмихва се и продължава пътя си. Външно тя не дава вид, че се интересува от момъка, но като се върне къщи, поглежда кърпичката си и казва: „Благодарен, учтив бил този момък“. От този момент кърпичката стои в ума ѝ – тя е свързана с момъка, тя е знамето на нейния живот.

Младият момък и младата мома са символи. Вие не сте нито младия момък, нито младата мома – вие не сте млади. А младите момци и моми не са от този свят – те са ангели, слезли от Небето, те си имат някаква идея. В първо време момъкът направи услуга на момата, и тя може да му направи услуга – така те проявяват доброто в себе си. Услугата става причина двамата да се запознаят и да се обикнат. Казвате: „Те се любяат“. Какво мислите вие за Любовта? Мислите, че тя е топлина. Първата проява на Любовта е даването: ако не даваш, не можеш да познаеш Любовта. Обикновено хората дават само на онези, които обичат. Като не обичаш някого, казваш: „Бог да оправи тази работа“. Значи ти искаш да прехвърлиш своята работа на Бога, Той да я свърши вместо тебе. Не, ти сам ще свършиш своята работа. Казваш, че тази къща е твоя, ме-

белите са твои: ти държиш за своята собственост, а личната си работа оставяш на Бога. Какво би станало с тебе, ако твоите овце задържат млякото и вълната само за себе си? Благодарни на Бога за онова, което ти е дадено даром: за земята, за водата, за въздуха, за светлината. Благодарни на Бога, че можеш да стоиш на краката си, да ходиш, да се радваш на красивия свят. Не мисли дали си богат, или беден. Щом виждаш Слънцето, ти си богат – това благо с нищо не се купува.

Какво по-голямо благо от това – да прониква светлината през твоите очи; какво по-голямо благо от това – да получаваш поздрав от светлите звезди на небето? И те казват: „Велик и благ е Бог“. Слънцето, звездите, Луната са деца на Бога, и те пляскат и играят. Лъчите на светлината са излезли преди милиони години и ни поздравяват със своята кърпичка, както момата и момъкът се поздравяват. „Възможно ли е Слънцето да поздравява човека?“ Възможно е. Аз не говоря за човека, но за човешката душа – тя е по-голяма даже от Земята. „Докажи това!“ Истината не се доказва. Който се опитва да докаже Истината, той попада в лъжата. Истината съществува сама за себе си – тя не се нуждае от външна подкрепа, от доказване. Така трябва да разсъждавате и вие. Казваш: „Нещастен съм!“ „Считай това за привилегия...“ „Страдам, мъча се!“ „И това е привилегия...“ „Боледувам.“ „И това е привилегия“. Каквото и да ти се случи в живота, знай, че това е привилегия за тебе. „Дрехите и обувките ми са скъсани!“ „Благодари за това.“ Каква е тази къща, която няма прозорци? Същото ще кажа и за скъсаните дрехи и обувки. Не съжалявай, че са скъсани – те се проветряват. Колкото повече прозорци има къщата, толкова е по-хигиенична.

Това е нов начин на разсъждение. Гледам къщата на някого и си мисля нещо. Той ме пита: „Какво гледаш?“ „Гледам, че нямаш достатъчно прозорци“. Виждам, че хората се нуждаят от повече светлина и от повече любов. Момъкът пише любовно писмо на момата – тя се радва, че момъкът я обича. Аз, който разбирам работата, тълкувам:

момъкът е раздавач, той носи писмо на момата от нейния баща, който я обича. Като чувствителен човек момъкът възприема любовта на бащата и я предава на момата. Тя трябва да каже: „Благодаря на Бога, че имам баща, който ме обича толкова много, че любовта му се предава и на другите хора“. Някога кацне муха на ръката ми, иска нещо от мене. Аз зная, че тя ми носи любовно писмо: взема писмото и я питам какво иска от мене. „Искам да ти стана ученичка.“ Аз капвам малко мед, като казвам: „Хапни си мед и си върви“.

Съвременните хора говорят за морал, но той не е истински морал. Казвате: „Откъде знаеш какъв е нашият морал?“. Зная, познавам нещата. Като говоря, аз имам предвид две неща: първо, да покажа, че зная какво говоря; второ, искам да изнеса Истината пред вас. А някога имам предвид следното: да ви направя съучастници на благата, с които аз се ползвам. Казвам ви: „На 25 километра оттук има един прочут извор. Можете ли да дойдете с мене?“ „Можем“. Тръгваме заедно, говорим си и се запознаваме. Обаче благото, към което ви вода, не е мое – аз ще ви покажа пътя към него. Благото иде от Извора, от светлината, от онази светла и велика мисъл в света. Никой човек не е автор на нещата. Един ще ви разказва нещо, друг ще ви разказва друго нещо – и двамата ще ви предадат истината по два различни начина; въпреки това вие пак се нуждаете от обяснения, от допълване.

Всеки говори за отношенията между млади и стари, но какви трябва да бъдат те, малцина знаят. Млада сестра казва на стареца: „Тази сестра е остаряла, не искам да се занимавам с нея“. Младият брат пък не иска да се занимава със старите братя. „Защо хората остаряват, защо косите им побеляват?“ Защото не разбират живота. Какво показва първият бял косъм на твоята глава? Този косъм се е обърнал между другите бели косми, не може да се познае. Вие можете да почерните косата си за 24 часа, може и да я избелите за 24 часа. Чрез изпитанията косата побелява. „Как ще се почерни?“ Ако можеш за 24 часа да забравиш всички мъчнотии и изпитания, през които си минал. Като

видиш всичко в розова светлина, като се зарадваш с чиста детинска радост, само така косата ти ще почернее. Ако не почернее, това показва, че не знаеш по какъв начин можеш да постигнеш това.

По чергите на лицето на човека може да се чете като по книга. У някой чергите на лицето показват, че е мислил, друг пък е прекарал голяма тревога. На мнозина чергите на лицето показват нетърпение – те не са могли да прочетат писмата на бащите си. Най-малкото нетърпение се отбелязва на лицето. „Големи страдания минах.“ Това е писмото на баща ти. „Видях младата мома и се зарадвах.“ И това е писмо на бащата. Ако се радваш, че си завършил училището с успех и си получил диплом, и това е писмо от баща ти. „Скъсах ме, пропаднах на изпита.“ И това става по желанието на баща ти. Той пише на професора: „Скъсай моя син, покажи му, че е голям простак!“ „Аз не искам да зная, не се страхувам от никого!“ „Нищо, ще се опиташ“. Баща ти казва: „Големи нещастия те очакват, защото не вървиш в правия път“. Благодарни, че професорът ти е сложил единица, най-хубавата бележка. Знай, че всичко е излязло от единицата. Ако спазваш закона на единицата, ти ще станеш велик човек. Бог е начало на всички неща. Казваш: „Не искам да ми пишат единица.“ „Какво искаш?“ „Шесторка“. Шест е число на работата. Трябва да вземеш чука и да отидеш на работа – тогава ще ти пишат шесторка. Какво ще кажеш, ако ти пишат двойка? „За двойка ли съм аз?“ Двойката е число, което реализира всичко. Благодарни, че са ти писали двойка; кажи на професора: „Благодаря за двойката. Ще мисля за нея – какво означава тя“. Който не разбира смисъла на двойката, погрознява, отчайва се, не иска да живее. Всъщност човек не погрознява, а привидно губи красотата си. От човека зависи да бъде красив, богат, но той трябва да има гръб да носи. Кой от вас може да носи на гръба си злато, нагрято до 1000 градуса; как ще го пренесете от едно място на друго? Аз мога да направя много неща за вас, но как ще ги носите? Злато, нагрято до 1000 градуса, не се изстудява с вода. Мога да ви дам това злато, но как ще го

използвате? Ако дадеш това злато на някого, той веднага ще се отдръпне от него – то не може да му бъде идеал. Ето защо Бог не иска да дава богатство на хората, за да не стане то техен идеал. „Беден съм, искам да забогатяя.“ Щом си беден, ще учиш, за да придобиеш знание – нека знанието стане твой идеал.

Един царски син решил да се жени. Понеже имал предвид две моми: едната – красива, другата – грозна, той не могъл да реши за коя от тях да се ожени. Отишъл при един виден адепт, за да се посъветва с него. Адептът му казал: „Ако се ожениш за красивата мома, ще живееш с нея само три години, след което тя ще умре; деца няма да имаш. Ако се ожениш за грозната, ще имаш деца от нея; тя ще живее дълго време“. Царският син не могъл да се реши коя от двете да вземе. И до днес въпросът стои неразрешен: той знае, че силата е в децата.

Красотата се отнася до външната страна на живота, а грозотата – до вътрешната страна. Радостта е красотата, а страданието – грозотата. Казваш: „От грозотата нищо не може да излезе“. Не е така – тя е обвивка на добродетелите. Мислете правилно, за да не изпадате в заблуждения. Аз искам да ви наведе на правата мисъл, която ще ви предпази от падане. „Не сме ли свободни да правим, каквото искаме?“ Според мене и да изпълнявате своята воля, вие не сте свободни; ако изпълнявате волята на хората, пак не сте свободни. Ето и аз, който минавам за умен човек, пак не мога да мисля, както искам; не мога да изпълнявам своята воля. В такъв случай нищо друго не ни остава, освен да вършим Волята Божия. Дойде някой и ме лъже, че това-онова ще стане. Аз зная как ще станат нещата, въпреки това някога оставям да ме лъжат, някога не оставям да ме лъжат. Казвате: „Нека Учителя ни остави свободни, ние сме млади, това Учение не е за нас“. Не, вие не сте млади! Че се мислите за млади – това е едно нещо, а всъщност да сте млади – това е друго нещо. Истински млад е онзи, на когото сърцето изобилно дава – качество на младия е щедростта. В това отношение Слънцето е

най-младо, защото дава изобилно блага на всички живи същества.

Един американски милионер бил известен със своето скъперничество. Млада красива мома решила да му даде добър урок, за да му покаже как трябва да се живее и какви да бъдат отношенията му с хората. Един ден тя го срещнала на улицата и неочаквано за него го съборила на пътя: започнала да го рита с краката си и да го тъпче. Цял опрашен, той скочил на краката си, погледнал към красивата мома и я попитал: „Какво искаш от мене?“ „Нищо не искам, но реших да ти кажа нещо: ти си богат, но едностранчив човек, ти живееш само за пари. Знай, че при това положение те очаква склероза – ти трябва да измениш живота си“. Той се сепнал и започнал да мисли. От този момент той изменил живота си – разбрал, че смисълът не е в парите.

Питам: лошо ли е направила тази мома? Да срещнеш красивата мома, която с няколко думи може да преобрази твоя живот, това е велико благословение. Тя внесла светлина в ума на банкера и му показала новия път, по който може да постигне желанията си. Какво представляват нещастията в живота? Те са онези красиви моми ангели, изпратени на Земята да стъпчат малко хората, за да придобият нов възглед за живота, да реализират възможностите, скрити в тях. Кръгът представлява скритите възможности в човека, квадратът пък представлява разумността в човека, която използва дадените му възможности. Щом е разумен и разполага с известни възможности, човек може да реализира своите идеи по съдържание и по смисъл, т.е. по дълбочина и широчина.

Идеите се реализират само на физическия свят, а се раждат в идейния свят, затова, докато живееш в света на идеите, не очаквай щастие на Земята. Каквото и да придобиеш на Земята, в края на краищата ще ти го вземат. При това положение можеш ли да бъдеш щастлив? Даже и като спиш, ще ти го отнемат. Ето защо, ако съзнанието ти на Земята не е будно, ти не можеш да бъдеш щастлив.

Щастието е само в Бога. Под *Бог* разбирам мястото, където съзнанието на човека е всякога будно, без никакво прекъсване. И като спиш, и като си буден, съзнанието ти всякога трябва да бъде будно. „Буден съм, съзнанието ми не се прекъсва.“ Щом съзнанието ти не се прекъсва, то не си на физическия свят. Който обича Бога, той всякога има будно съзнание.

Мнозина се оплакват от сиромашия и болести. Защо са бедни и болни? Защото не обичат Бога. Ако можеш да се освободиш от мисълта, че си болен, ти веднага ще оздравееш. Не казвам, че сегашните ви разбирания са лоши – и те са добри, добре сте живели, но бъдещето иска ново разбиране, нов живот; иначе не можете да напредвате. Пътуваш с кабриолет, но той не може да те изведе докрай: пътят ти е нагоре, по планината; там няма път, пеш ще вървиш. Ще оставиш кабриолета, ще се качиш на кон. Колкото по-нагоре отиваш, пътят става по-стръмен – ще вървиш пеш. Вие сте дошли до едно място, където ще оставите кабриолета си и ще пътувате с вашия кон, т.е. с вашия ум, и така ще вървите по височината. Искате да се върнете в гората. По-добра гора от това, да бъдеш между хората, няма. „Как ще се разбираме?“ Има един-единствен език, на който всички същества говорят и се разбират – той е Божественият език – езикът на Любовта.

Всички животни разбират този език – той не е съставен от думи. Има едно вътрешно чувстване, чрез което се предават човешките мисли. Като влезеш в човека, т.е. като се свържеш с неговото вътрешно чувстване, той ще те разбере и ще ти даде всичко, каквото искаш. Ако по същия начин се свържеш с животните и растенията, и те ще ти дадат, каквото искаш. Аз съм седял под крушата и като се наглася с нея, тя ми дава от своите круши – тя предчувства, че ще дойда при нея. Като взема една круша, аз погледна нагоре, към дървото, и казвам: „Благодаря ти за плода, който ми даде. Ти си помислила за мене, преди аз да съм дошъл при дървото“. Благодаря за поздрава на дървото, за петте круши, които държа свято в ума си. От

този момент става цял преврат в мене: щом срещна някаква мъчнотия, спомням си за петте круши, за вятъра, за Слънцето, за Бога, за всички възвишени същества. Кой от нас не е ял пет круши? Ще кажете, че сте ги купили с пари. Ето, Специалният клас яде череша, като задача, но те не разбраха защо ги ядоха. Черешата представлява символ в Природата. Червената череша, както и всички червени плодове, излязоха от рай. Те са райски дървета. Черешата е красив плод, тя започва с червения цвят; тя действа разслабително на организма. Ако стомахът ти е стегнат, яж череша и мисли за райската градина. Кой от вас, като яде череша, мисли за райската градина?

Сега вие искате да знаете заключението на лекцията. Какво е заключението, като се нахраните? Да извадите пари и да си платите. Ако си женен, жена ти е сготвила; ако си брат или сестра, сестра ти или майка ти е сготвила. Ставате от трапезата, оставяте чинията, кърпата и казвате, че маслото не било хубаво. Легнете, заспите и пак ставате да ядете: значи ядене, спане, пак ядене, пак спане. Къде е знанието ви, какво сте придобили? Ако аз бях на ваше място и майка ми е сготвила, щях да я целуна, да я погая и да благодаря, след това ще измия чиниите, ще ги прибера. Така именно ще дам възможност на майка ми да си почине. Аз правя това често. Да допуснем, че си на планината без халка хляб. Срещаш един човек – той отваря торбата си и ти дава хляб и сол. Ще благодариш на Бога, че си ял хляб и сол, но си се подкрепил. Та сега, като искате заключение на лекцията, това значи да затворя гостилницата. Знанието, което ви давам, е ядене. Дали сте на планината, или в долината, все трябва да се яде. Ако направя баланс, днес ще ви се даде обяд, друг път няма. „Защо?“ Толкова плащате.

Днес искам от вас едно: да цъфнете, да миришете приятно, да завържете и да узреете добре. Ако сте череша, черешите ви да бъдат червени, едри като орехи; ако сте ябълка, круша, дюля, плодовете ви да бъдат хубави. Като ме слушате, вие искате да ви покажа правия път за Небето. За да ви покажа Пътя, аз трябва да тръгна – и вие

подир мене. Такъв е законът на Светлината: като тръгнеш след нея, тя ще ти покаже Пътя. Затова Христос казва: „Аз съм пътят, истината и животът“. Той е сам Пътят, Истината и Животът; ти ще тръгнеш с ума си след Него. Това, с което отиваш при Христа, там е Бог: Той върви пред тебе, а ти – след Него. Казано е: „Гледах Господа пред лицето си“. Казано е още: „Бог е задна стража“. Така е, докато си в мъчнотиите на живота. Щом минат те, Бог е пред тебе – Той се явява като Слънцето. „Ами като залезе?“ Слънцето никога не залязва – то прави кръг около хоризонта, но положението на земната ос е такова, че като се върти Земята около оста си, изглежда, че Слънцето изгрява и залязва. Значи ние схващаме нещата перспективно.

Основната идея на днешната лекция е да благодарите на Бога за всичко. Отстъпвайте си взаимно: ако две сестри отидат на извора, нека по-силната даде път на по-слабата, да не се стреми да я изпревари. На Земята първо място няма: първото място на Земята е последно на Небето и последното място на Земята е първо на Небето. Кое е хубаво на Земята, то е хубаво и на Небето, и което е лошо на Земята, то е лошо и на Небето. Ако си направил добро на Земята, като отидеш на Небето, за тебе ще се отвори райската врата. За онзи, който прави зло на Земята, райската врата е затворена, там той ще бъде в тъмнина. Като правиш зло, хората ще се отдалечават от тебе. Казват: „Учителя може да направи всичко“. За себе си всичко мога да направя, но за вас всичко не мога да направя. Когато грешите, вратата на рая ще бъде затворена за вас. Защо? Защото грехът, злото е същество, което има възгледи като на паразитите: това са философи, адепти, дошли до положението на паразити.

Изпейте песните *Бог е Любов, Аин фаси и Благославяй, душе моя, Господа.*

Тайна молитва

29 май 1932 г., София, Изгрев

МАЛКОТО ДОБРО И МАЛКОТО ЗЛО

Размишление

Ще прочета 10. глава от Матей, от 6. до 21. стих.

Една поговорка казва: „Повторението е майка на знанието“. Кога повторението е майка на знанието? Когато е разумно. Ако постоянно търкаш дрехата си с четка, за да я изчистиш, може ли да кажеш, че това постоянство е на място? Две повторения на едно и също място не трябва да стават. В съзнанието на онзи, който повтаря, винаги трябва да става известна смяна. Казваме, че съзнанието на човека не трябва да стои на едно и също място. Казваш: „Истината трябва да се повтаря“. Не, безполезно е да повтаряш една и съща истина. В съзнанието на онзи, който повтаря истината, както и на онзи, който слуша, непременно трябва да става известна промяна. Ако съзнанието им не се изменя, колкото и да се повтаря истината, нищо не се постига.

Сега у всички хора има желание да узнаят Истината. Питам: какъв смисъл има товаренето на коня? Конят не мисли, че трябва да се товари, но хората казват, че трябва да го товарят. Защо? Без натоварване животът няма смисъл. Товарът взема нещо от вас. Ако товарите коня със сто килограма тежест, какво печели той? Нищо не печели – в случая конят губи. Ако му сложите товар от 10 до 50 килограма, той печели нещо – упражнява се; от 50 килограма нагоре той губи от своята енергия. Мнозина не вземат това предвид. Има случаи, когато натоварването има смисъл. Добрият слуга, безкористният труженик не трябва да се товари много; и добрият господар не трябва да претоварва своя слуга. Колкото по-правилно разпределя той работата, толкова по-добре: чрезмерната работа в края на краищата не допринася много. Този закон е верен и по отношение

на тялото. Има хора, които от сутрин до вечер ядат, за да се оправят. Да се оправя тялото ти – това е все едно да си в положението на чрезмерно натоварения кон: ще се натовариш с мазнини, а не с мускули! Това преговарване ще предизвика известна деформация или в лицето, или в ръцете, или в краката. Това наричат надебеляване, напълняване. В този процес няма никакво организиране. Където силите са организирани, там работи известна енергия. Натрупването е физически процес – там се явява излишна материя, която трябва да се обработи. Какво придобива домакинята, като мете къщата си? Всеки ден тя изнася сметта от стаите, трупа я на едно място, за да я изхвърли навън. Моралът на съвременните хора е подобен на метенето: днес метеш, утре метеш, докато изхвърлиш сметта навън. С метенето нищо не се постига. Изметеш стаята и мислиш, че си я изчистил. Привидно стаята е чиста, но какъв е въздухът? Пълен с прах.

Като говоря по този начин, ще излезе, че ви морализирам. Не ви морализирам, но изнасям истината, както си е. Някой сгрещи и започне да мете грешките си, иска да се изчисти. Той не подозира колко прах ще вдигне във въздуха. По-добре остави погрешката настрана или я стъпчи, отколкото да я метеш. Вие се отнасяте с голямо уважение към погрешките си, не смеете да ги стъпчете. Вие не знаете, че ако повдигнете една грешка от физическия свят, т.е. ако я преместите, тя ще влезе във вас. Виждаш, че някой направи една погрешка; ти се запитваш: „Защо става така?“. Щом си задаваш този въпрос, ти преместваш погрешката от физическия свят в своя ум. Където отиваш, носиш погрешката със себе си: на работа ли отиваш, в училище ли отиваш, постоянно се питаш защо е станало така. Че е станало нещо, станало е, но не можеш да си обясниш причината. Вървиш по пътя, бързаш занякъде, в ръката си носиш шише с масло. По невнимание падаш на земята, шишето се счузва и маслото се разлива. „Защо паднах и счупих шишето?“ Не търси причината, няма да я намериш. „Защо стана така, не можеше ли да не се счупи шишето?“ Можеше, но се счупи. Какво ще правиш сега? Това

са опитности, през които трябва да минете, за да придобие истинското знание. Само така ще разберете трябва ли да се занимавате с чуждите погрешки. И ако искаш да изправиш една погрешка, трябва да знаеш кога и как да я изправиш. Има случаи в живота, когато не трябва да изправяш нито своите погрешки, нито чуждите. „Защо?“ Те са привидни. Следователно по-добре е такива погрешки да си останат неизправени, отколкото да ги изправяте.

Мнозина казват: „Това, което Учителя говори, се отнася до нас“. Това е крива мисъл. Може да се отнася до вас, а може и да не се отнася до вас: колкото е вярно едното, толкова е вярно и другото. Например говоря нещо за някой доктор по философия. Ще кажете, че говоря специално за някого. Не, говоря за доктора по философия. Ако мислиш, че говоря за тебе, ти се оприличаваш на него – мислиш, че си еди-кой си доктор. Не, ни най-малко не говоря за тебе или за друг някой. В коя наука няма философия? Следователно ти можеш да бъдеш доктор по математика, по естествените науки, по медицина и т.н.: за кого тогава говоря аз? Пък и в морала има философия.

Съвременните хора, като говорят за морал, подразбират нещо установено. Да, човешкият морал е отчасти установен, отчасти неуставен. Какъв е моралът на разбойниците? Съберат се двама разбойници, единият казва на другия: „Ти ще убиеш еди-кого си“. И той от солидарност убива човека. Обаче той има свободата и да не го убие – от него зависи. Това е морал с две страни: отрицателна и положителна. На същото основание ти си свободен и да обичаш, и да мразиш. „Кой създаде Любовта?“ Бог. „Кой създаде омразата?“ Човекът. Как е възможно човекът, излязъл от Бога, да създаде омразата: значи от един и същи източник да излизат две противоположни неща – любов и омраза. То е все едно да вземете тона *до* в ключ *сол* по два начина: по-ниско и по-високо. „Възможно ли е това?“ Като говоря за тона *до*, имам предвид едно и също количество трептения. Че някой го е взел по-ниско, а друг – по-високо, това не е *до*. В двата тона има разлика, която отговаря на слуха на човека: който има развито ухо,

ще схване тона точно. Чистотата на тона зависи от ухото и от ларинкса на човека. „Как е възможно това?“ Много просто. Имаш нужда от известно количество вода, която трябва да налееш за определено време. Отиваш на извора и гледаш – тръбичката е толкова тясна, че едва капе. За определено време не можете да налеете нужното количество вода. Ще кажете, че тук има някаква грешка. Никаква грешка няма – сменете тръбата, за да тече повече вода. Значи грешките на хората се дължат на техните разбирания. Ако тръбата е тясна, ще я смените с по-широка; ако е широка, ще я смените с по-тясна.

Следователно ако моралът ти е тесен, ще го разшириш. „Умът ми не достига.“ Ще го удължиш. „Сърцето ми не събира много чувства.“ Ще го разшириш. „Не мога да пея.“ Ще се упражняваш, докато развиеш гласа си. Пеенето има отношение към съзнателния живот на човека: може да пееш от любов към пеенето, може да пееш и от тщеславие, а може да пееш и за прехраната си. Обаче не можеш да живееш без пеене. Дали знаеш да пееш, или не, това няма значение. Има нещо вътре в човека, което постоянно пее – ти го слушаш, но не можеш да го изразиш външно.

Какво се разбира под пеене? Да пееш, това значи да живееш. Първо ще се научиш да живееш и след това ще се учиш да пееш. Друг важен процес: не можеш да живееш, без да обичаш. Може да не съзнаваш Любовта, но тя работи в твоето сърце. И когато казваш, че сърцето ти се е запалило, това показва, че Любовта работи в тебе. Сърцето ти отдавна се е запалило, не сега. Колкото е вярно, че сърцето ти се е запалило, толкова е вярно, че е загаснало – това са фигури на речта. Дейността на сърцето никога не спира: ако изгасне сърцето, и животът изгасва. Като ученици от вас се иска да пеете. „Ние се стремим към музиката, ние обичаме да пеем.“ Стремещт към музиката е вложен в човека. Той съзнава, че трябва да бъде добър, здрав, силен, богат – това не е нищо друго, освен музиката в човека. Стремещт му към музика и пеене го подтиква към живота, който се извява в различни посоки.

Въпреки противоречията всеки иска да живее. Млади и стари – всички хора обичат живота, всеки иска да се нареде добре. Питам: когато работите на младите се нареждат добре, става ли същото и с работите на старите? „Да дойде веднъж Царството Божие на Земята, да се наредят работите на всички хора!“ Ако Царството Божие дойде и вие не сте готови, какво печелите? Всички четете молитвата:

*Отче наш, Който си на небесата,
да дойде Твоето Царство както на небето,
така и на земята.*

Царството Божие е дошло на Земята, но само за готовите души. Мислите ли, че мравките ще разберат нещо от идването на Царството Божие на Земята? До каквато култура и да се повдигнат мравките, никога няма да достигнат културата на човека. „Що е мравката?“ Жестоко същество – най-жестокото същество на Земята е мравката. Змията е хитра, лукава, злобна, но не е жестока. Мравката мисли само за себе си: тя трупва храна, осигурява се. Работи извънредно много, поради което е развила само мускули – тя няма никаква мазнина, суха е като клечка. Когато човек е недоволен, прилича на мравка. Той иска да бъде самостоятелен, независим и каквото пожелае, да стане – това е мравешка култура. Да трупаш по цели дни, да се осигуряваш като мравката – това не е никаква култура. Ще трупаш, ще трупаш, докато направиш цял мравуняк. И мравките имат един неприятел – мравояда. Каго влезе между тях, той проточи езика си напред: в желанието си да вземат нещо от него, те се полепват на езика му и той ги поглъща; така той използва мравчената киселина.

Аз си служа с мравките за обяснение на противоречията във вашия живот. Не е лоша мравешката култура, но в нея има нещо пресилено – има определена мярка на вземане. Ще вземаш толкова, колкото ти трябва; ако вземаш повече от потребното за тебе, ще се натъкнеш на големи нещастия. Най-големите борби в света се дължат на мравките, т.е. на дявола в тях. Да благодарим на Провидението, че ни е запазило от мравките. „Що е дяволът, къде ще го намерим?“ Идете в някой мравуняк, там ще го намери-

те. Най-опасните същества в света са мравките. Опасни са, защото има и невидими мравки – големи и малки. Мнозина са изучавали историята на мравките – тя заслужава да се изучава. Много от нещастията в сегашния живот се дължат на архаичните остатъци от мравешката култура. Трябва да се освободим от нея! Обаче има и нещо хубаво в мравешкия живот: мравките се отличават с голяма дисциплина, с голям ред и порядък. И във военно отношение те са добре: имат картечници, чрез които изливат мравчена киселина. Те имат добри пионери, инженери, учени мравки, които знаят изкуството да консервират. Тези изкуства са добре развити у термитите. Болестта артеросклероза е резултат на мравешката култура: невидимите мравки в човека знаят изкуството да втвърдяват артериите в човека и причиняват склерозата. Когато животът постепенно изтича от човешкия организъм, тогава се създават условия за склероза. Жизнените сокове в ставите престават да действат и се явява ставен ревматизъм.

Не се страхувайте! Човек разполага с вътрешни възможности, чрез които може да се справя с всички болести. Казвам: не се безпокойте, не си създавайте излишни тревоги. Някога хората се тревожат за нищо и никакво: че някой не те е поздравил, че е написал в писмото си една по-остра дума, че ти е махнал небрежно с ръка и т.н. Това са излишни безпокойства, но има и вътрешни безпокойства, които всеки сам си ги знае. Безпокоиш се, че не си постъпил, както трябва, че не си издържал изпита си добре и др. Българинът поздравява със сваляне на шапка, а някога – с кимване на глава. В това отношение американците са по-практични: те поздравяват с махане на ръка; свалят шапка само на някоя високопоставена дама или на някоя голяма личност. Във всички прояви на своя живот американците се ръководят от девиза: „Времето е пари“. Пък и икономично е да не свалят шапката си толкова често – пари струва тя. Изобщо богатите хора са скъпи на малките работи. Една делегация от женско благотворително дружество отишла при един голям богаташ англичанин да иска помощ за дружеството. Докато

чакали реда си, те чули банкера да говори строго на слугата си: „Защо не внимаваш, като палиш огъня? Ти запали две клечки кибрит, когато можеше да изгориш само една“. Като чули това, жените си помислили: „И ние сме дошли за помощ при него! Той се кара за две клечки кибрит – голям скъперник бил!“. Банкерът ги поканил да седнат, попитал ги какво искат и понеже разбрал мисълта им, казал: „Да икономисваш, това е в реда на нещата; да даваш, това е щедрост“. Като разбрал защо са дошли при него, той подписал един чек от хиляда английски лири и го дал на делегацията. Икономисването е добродетел, а разточителността – порок.

Помнете: ако не разбирате разумните закони на Природата и не ги спазвате, никога няма да бъдете това, което желаете. Например някой се гневи много и иска да се освободи от гнева, друг иска да се освободи от съмнението. Никой не може да ви освободи от вашите недъзи. Що се отнася до страданието, то е необходимо течение в света. Как ще спреш течението на водата, която се движи по наклон? Ако поставите препятствие на пътя, шумът ще се увеличи. Следователно всяка противоречива мисъл, която поставяте на пътя на вашите мисли, непременно ще предизвика известен дисонанс – тя е бент, който предизвиква вътрешно безпокойство. Например животът е течаща вода, която тече по наклон. Питаш: „Как ще завърши живота си?“. Тази противоречива мисъл е бент, който внася дисонанс в тебе.

Казваш: „Ами ако умра преждевременно?“. Що е смъртта? Отбиване на течението на живота. „Като се отбие течението на живота, самият живот губи ли се?“ Като се отбие водата на воденицата, самата воденица разрушава ли се? Не, ще се намери отбитата вода и отново ще се вкара във воденицата. Казвате: „Защо идат противоречията, защо е този дисонанс в нашия живот?“. Вие сами сте сложили бент на своя живот и се питате откъде имате противоречията. Махнете бента и противоречията ще изчезнат. Тръгваме двама души на екскурзия. Аз нося на гърба си раница от 5 килограма тежест, а той – раница 20 килогра-

ма тежка. Кой от двамата ще върви по-добре? Аз ще вървя по-бързо, а той ще пъшка след мене, ще моли да го чакам. Не мога да чакам! „Няма ли човещина в тебе?“ Ако те чакам и ти носиш толкова тежък товар, какво печелиш? Казвам: „Хвърли излишния товар, по-голямата част остави на пътя, а ти носи само 5 килограма, за да вървиш заедно с мене!“ „Ако останат на пътя, ще се изгубят – после не мога да намеря багажа си...“ „Остави излишъка – като мине някой пътник, той ще го вземе“.

Тъй щото, за да вървим заедно, трябва да носим еднаква тежест: това подразбира да имаме еднакви идеи. Ако си позволиш да ми предложиш аз да взема част от твоя товар, не си на прав път; нито пък можем да сменим раниците си. Често хората за оправдание на своя неуспех казват: „Деца, жена имаме, не можем да се справим с положението си“. Никакви деца нямаш – ти си въобразяваш, че децата са твои: Бог ги създаде, а не ти. Щом Бог ги е създал, Той си има грижа за тях. Той е сложил на всяко дете по един килограм раница, колкото може да носи. Ако то е лакомо и иска повече, ти не си длъжен да го храниш. Иска ли детето да го храниш пет-шест пъти повече от определеното, то е на крив път.

Има и птици лакоми, които ядат по цял ден. Това е криво разбиране. И хората имат такова криво разбиране за живота. Въпреки това казват: „Птица е това!“. Да, и птицата разбира криво нещата, както и хората. Ако птиците могат да се хранят правилно, както хубаво се обличат, те заслужават подражание. Те гладят перата си, мажат ги, по няколко часа употребяват за тоалета си, оглеждат се, докарват се. Това е добре, но птиците не знаят как да се хранят: те се хранят с насекоми, които гълтат заедно с нечистотиите. Тази е причината за краткия им живот. В друго отношение те водят хигиеничен живот: живеят по горите, спят на дърветата, на чист въздух, по цял ден прекарват на открито, на светлина. Въпреки това животът им е кратък. Причината за това се крие в неправилното хранене. Какъв е изводът от тази мисъл? Добре е вие сами да си направите извода. Казвам: не поставяйте в ума си нито една мисъл с

нейните нечистотии; щом се натъкнете на такава мисъл, веднага я изхвърлете навън. Писанието казва: „Само чистите по ум и сърце ще видят Бога“. Значи чистите мисли са храна за ума, а чистите чувства – храна за сърцето. По отношение на храната птиците са като котките – и котката хване мишката и цяла я нагълта, заедно с козината. Следователно философията на живота се заключава в онези мисли, които носят живот и чистота в себе си.

И тъй, ако сте много недоволни, вие трябва да се разтоварите. Някой е натоварен с идеи, които не може да реализира. Например ти си 50-годишен човек и се стремиш да станеш силен. До 30-40-годишна възраст си бил силен и си придавал нещо към силата си. Обаче от 40 години нагоре каквито усилия и да правиш, по-силен не можеш да станеш. Колкото повече се увеличават годините, силата ти се намалява. В края на краищата мазнини можеш да натрупаш, но сила не можеш да придобиеш. Растенето е непрерывен процес, но минава от един свят в друг. Първоначално човек расте на физическия свят – най-висшият процес: тялото му расте главно на височина; после той расте в чувствения свят – в областта на чувствата; най-после той расте в умствения свят – в областта на мислите. След като е работил човек върху себе си цели 50-60 години, той си изработва един възвишен морал, който го прави угоден на Бога.

Казвате: „Толкова години работихме върху себе си и нищо не придобихме“. Това е криво разбиране. „Колко неща преживяхме! Нищо ли не научихме?“ Под *преживяване* аз разбирам минаване от едно състояние в друго, т.е. от едно място на друго. Например ти пътуваш през една планинска местност. На едно място ли стоиш? Не, ти се движиш от едно място на друго, наблюдаваш, учиш се. Това е преживяване. Привидно като че не става никаква промяна в тебе, а всъщност не е така. Фактът, че всеки момент виждаш нещо ново, това говори за промяната, която става в съзнанието ти. Новото, което виждаш, всякога си е съществувало, но за тебе е ново. Срещаш приятеля си, когото добре познаваш, обаче сега той изглежда по-добър, по-отворен към тебе. Всъщност той и по-рано е бил

такъв, но сега твоята светлина е по-голяма и по-ясно ти разкрива нещата. „В какво се крие доброто на човека?“ В неговата чистота: човек е подобен на извор, чиято вода не съдържа никакви примеси. Това значи да бъдеш добър човек. И който пие от тази вода, всякога да е доволен. Изворът дава на всички от своята чиста вода, не прави никаква разлика.

Следователно доброто е онова начало, което служи за развитието на всяка човешка душа. При доброто човек расте правилно, а при злото – неправилно. Посоката на растенето в двата случая е различна. И добрият, и лошият могат да се развиват умствено, обаче резултатите са различни. Злото води човека в мравешката култура и той събира само за себе си, доброто води човека в по-висока култура. Мъчно мога да подведа към някаква система културата на доброто и на злото. Културата на пчелите например е по-висока от културата на мравките. Ако нарушиш техните правила, иде наказанието. Там има жрица, която заповядва. И ако не знаеш как да пипаш кошерите, ще се спреш на пътя на пчелите, където ще опиташ тяхната строгост. Колкото си по-далече от пчелите, толкова по-добре. Казват, че пчелите работят много. Те се отличават с по-голям ред и дисциплина от мравките. Пчелите са по-малко войнствени от мравките. Културата на пчелите ще мине в нова, по-висока фаза на развитие. Те събират мед за себе си, да се осигурят и за през зимата, въпреки това хората им вземат меда. Пчелите се сърдят, дразнят се, жилият, хората пък се бранят. В това отношение мравките, пчелите и хората имат едни и същи чувства – всички защитават своето. Това е естествено. Божественото, което е вложено в човека, трябва да се защитава. Ще го защитаваш, без да излезеш от неговите рамки. Не се смущавай за водата, която изтича от извора; не се безпокой, че водните капки, паднали на земята, образуват кал – те правят по-голяма добрина, отколкото пакост. Като не разбирате смисъла на живота, казват, че животът е лош. Животът не е лош, но вашето разбиране за живота е неправилно. Питаш: „Защо Бог ми е дал толкова малко тяло?“. И малкото дете се чуди

защо не е голям човек, и то иска да порасне. Малкото дете е създадено по известна система и не може да излезе вън от нея – никой не знае защо известен човек или животно има една или друга форма.

Когато Бог създал света, на всяко животно дал съответна форма. Понеже магарето не било доволно от своя малък ръст, Бог му дал друга форма: по-голям ръст, дълги уши и способност да реве – отдалече да го чуват и всички да говорят за него. По-рано хората не го забелязвали, но сега, с тази форма, то им обърнало внимание и те започнали да го впрягат на работа. Магарето си мислело и си казвало: „Чудно нещо, аз мислех, че съм философ, че мога да уча хората, а то излезе другояче – те ме учат“. Голям философ било магарето – маг-хахарец. Обаче всички започнали да му се подиграват, да му се смеят, и от голям философ то се превърнало на обикновено магаре. И сега, като започне да реве, хората му се смеят и си спомнят за времето, когато се молело на Бога да го направи голямо на ръст, да стане знатно, като философ.

Сега да извадим заключението: щом си недоволен от живота, ти си в пътя на магарето; щом никой не може да ти угоди, щом искаш неразумни неща, ти си в пътя на магарето. Вие сами си създавате нещастията. Ако използвате това, което ви е дадено, вие ще имате щастието на ангела. Обаче ако имате заложибите на един изопачен живот, с архаични желания, и мислите, че отсега нататък може да станете учени, вие сте закъснели. Във всички същества, излезли от Бога, са вложени възможности да станат велики. Използвайте тези възможности. Ако не сте ги използвали разумно и сте попречили на Божествения план, вие ще станете нещастни. Човек спада към тази категория – да изменя и коригира Божествения план. Онези от вас, които сте готови, освободете се от непотребното във вашето съзнание. Ако вие не се освободите, отвън никой не може да ви освободи. „Имаме препятствия.“ Какви са тези препятствия – отвън никой не ги знае? „Лош човек съм.“ Ти сам се спъваш – никой не знае, че си лош. „Искам да бъда добър.“ Искаш да си добър заради хората, те да знаят

това. Така сам ще се спънеш. И като станеш добър, пак ще има две мнения за тебе: едни ще мислят, че си много добър; други ще мислят, че зад твоята доброта се крие някаква задна мисъл. Значи всички хора не могат да мислят, че си добър. Тогава ти ще имаш толкова приятели, колкото и неприятители.

Съвременните хора се намират именно в това положение. Някога се питаш: „Защо имам толкова неприятители, откъде дойдоха те? Моля се на Бога, имам добро разположение – и изведнъж нахлуе в ума ми една лоша мисъл и аз се чудя откъде е дошла“. Това са твоите неприятители. Друг път седиш и се мислиш за светия. Пак нахлуват в ума ти мисли, че си изедник, лош човек: по-лошо същество от тебе няма – така ти говори нещо в тебе. Ти падаш духом и се питаш: „Защо, Господи, ми даде това страдание?“. Защото напусна първата форма, която Бог ти даде: искаше да станеш маг-хахарец – философ. И вместо да бъдеш маг-хахарец, стана магаре; вместо да си силен, голям на Земята, ти стана магаре, което носи всички укори и подигравки. Казват: „Магарешка работа!“. Значи необмислена работа.

Какво е казал Христос преди две хиляди години?

*Да възлюбиш Господа с всичкия си ум,
с всичката си душа, с всичкото си сърце
и с всичката си сила.*

Да възлюбиш ближния си като себе си.

Върху тези две заповеди лежат законът и пророците. Учиш хората на закона на Любовта. „Как ще любим Бога, като не Го виждаме?“ Наистина, ти не обичаш и това, което виждаш: как ще обичаш това, което не виждаш? Противоречие е това, нали? Питате: „Бог може ли да се хване?“. Това, което се хваща, не е реално. Вътрешно пипане е това, което стои постоянно в твоето съзнание и никога не изчезва. Великият идеал, към който се стремиш, е отвлечен. „Искам да стана светия.“ Това е велик идеал. Ако е въпрос да станеш обикновен светия, такива има много по света. Преди да станеш светия, трябва да познаеш хората, ангелите, съществата над ангелите и най-последно – Бога.

Колко време ще мине, докато познаеш Бога? Казано е: „Това е живот вечен – да познаеш Бога“. Тогава ще изчезнат противоречията.

Някога аз си представям известни положения, прилично невъзможни. Например обичам един кон и търся начин да изразя обичта си към него. Как ще я изразя? Ако сложа на краката му ръкавици, ще се ползва ли той от тях? Щом го обичам, първо трябва да се заема да превърна копитата му в ръце и крака, подобни на човешките – тогава ръкавиците имат смисъл. Някога и вие не знаете защо ви са ръкавици: като ви дадат, казвате, че не ви стават. Това показва, че сте недоволни от идеята – то е все едно, че идеята не струва. Не, има някакъв дефект във вас, който трябва да се изправи.

Като говоря по този начин, вие мислите, че като отидете на онзи свят, веднага ще се изправите. Ако е така, аз мога още днес да ви дам билет да отидете на онзи свят: за три-четири часа ще отидете. Обаче като влезете в онзи свят неподготвени, веднага ще кажете: „Моля ви се, вземете си билета, искаме да се върнем назад, да останем още на Земята“. Отиването на онзи свят не е механически процес. Ако не си готов за там, ти ще изгубиш и малкото, което имаш; а това, което търсиш, не знаеш дали ще го намериш. И тогава ще се намериш в положението на маг-хахареца. Мислиш, че като отидеш на Небето, ще бъдеш щастлив. Ни най-малко няма да бъдеш щастлив. За да живееш на Небето, трябва да имаш схватлив ум и добре развито сърце, дахващаш всичко, което става там, и да се ползваш от него; там редът е съвсем друг, не е като на Земята.

Бъдете доволни от живота на Земята, за да използвате условията, които ви се дават тук – това значи да придобиете правилна философия за живота. Като не разбирате живота, вие бързо се произнасяте за хората. Казвате например за една сестра, че не е духовна. Как разбирате кой човек е духовен и кой не е? Каква е вашата мярка за определяне на духовността? Ако е въпрос да определите интелигентността на човека, това е по-лесна работа. Колкото

повече светлина възприема и обработва той, толкова е поинтелигентен. Аз не говоря за физическата, но за духовната светлина. Очите мъчно възприемат силната физическа светлина. Например пътувам в тъмна нощ през гората. В първо време мъчно вървиш – тъмно е, обаче след време очите ти се нагаждат и започваш да виждаш в тъмнината. В това време някой иде срещу тебе с голяма светлина, която насочва право в очите ти. Започваш да се дразниш, свиваш очите си, мръщиш се – в случая ти си по-доволен от тъмнината, отколкото от ярката светлина. Добро нещо е светлината, добро нещо е и тъмнината, но когато си почиваш; иначе в тъмнината човек изпада в заблуждения. В една тъмна нощ една американка попаднала на края на града и бързала по-скоро да излезе в някоя осветена улица. В това време я настигнал един негър, прегърнал я, целунал я и тръгнал с нея, за да я придружи. Като мислела, че е някой благороден американец, тя приела услугата му. Каква била изненадата, когато още при първия фенер тя видяла, че негър я придружава. Веднага тя извикала стражар и го предала, за което му наложили голяма глоба. За да не плаща глоба, негърът трябваше още в тъмнината да се отдалечи. Грешката е там, че той я е придружил до светлината и тя видяла черното му лице.

Някога и вие искате постъпките ви да излязат на бял свят, всички да ги видят, обаче не знаете, че за някои от вашите постъпки, изнесени на светлината, ще ви глобят. Вашият живот е драма или комедия: някога е весел, а някога – тъжен. На Земята срещате добри хора, но срещате и хора с черни лица, поради което се обезсърчавате и казвате: „Не струва да се живее“. Съгласен съм с вас – по стария начин не струва да се живее. Обаче по нов начин, с ново разбиране струва да се живее. Мъчно се минава от стария в новия живот, но ако можеш да се повдигнеш на една стохилядна от милиметъра, това е голямо постижение. Ако си недоволен от живота, кажи си: „Не искам да бъда маг-хахарец“. Кажи и го направи: превърни недоволството в доволство и благодарност! Защо ще мислиш как да разпределиш богатството си, какви благоденния да на-

правиш? Според мене всяко благодеяние, направено без любов, изопачава човешкия живот. Днес не се изискват благодеяния, но Любов, Любов се иска от хората! Дойде при тебе един здрав човек, иска помощ, оплаква се, че е пропаднал. Не му давай пари, дай му мотика в ръка: нека дойде с тебе заедно да копаете, да жънете на нивата. Бил беден... И беден да е, вместо да роптае и мърмори, нека работи. Ако и вие като просящите по цели дни мърморите, изказвате недоволството си от Бога, какво ще постигнете? Всеки ден ще се повтаря едно и също нещо. В това повтаряне няма никаква придобивка – недоволството нищо не допринася. „Никой не ни обича!“ Това е крив възглед, това е заблуждение. Каквото дадеш на човека, той все ще бъде недоволен.

Един българин се оженил за млада красива мома. Той бил доволен от нея, но само едно не харесвал – не могла да работи. Тя била слаба, нежна, скоро се уморявала. Той се разговарял с Господа: „Господи, защо ми даде толкова слаба, нежна жена, да не може да работи?“. Бог взел тази жена при Себе Си и след време му дал втора: здрава, енергична, способна за всякаква работа. „Сега, Господи, съм доволен!“ Обаче в скоро време той започнал да се оплаква и от нея. Защо се е оплаквал? Често го биела: щом не постъпвал, както трябва, тя го набивала на общо основание. Сега и на вас казвам: и вие като този българин може да минете и през едното, и през другото състояние. И двете състояния ще ви натъкнат на противоречия: в първия случай ще бъдете недоволни, че всичките ви желания не са задоволени; във втория случай желанията ви ще бъдат задоволени, но ще ви бият. И в двата случая сте в противоречия, които вие сами си създавате. Като не разбирате причината за противоречията, обвинявате Бога, Природата, условията. „Защо Природата не ми е дала повече блага?“ Не говориш истината: Природата е крайно щедра, тя дава на човека, колкото иска; важно е, че той не може да се справи разумно с даденото, поради което изпада в противоречие.

Истинската философия на живота се заключава в това: във всеки даден момент да бъдеш доволен от най-малкото

добро, което Господ ти е дал; в следващия момент ще дойде друго добро. Не се стремете към най-голямото добро. Защо? Защото то води към голямото зло. Който е доволен от малкото добро, ще получи и голямото добро; който е недоволен от малкото добро, голямото добро никога не ще му се даде. И обратно: бъди доволен от малкото зло, за да не дойде голямото зло. Такъв е законът: ако не приемеш малкото добро, голямото няма да дойде; ако не приемеш малкото зло, голямото зло ще дойде. Ето защо, за да се избавиш от голямото зло, приеми малкото зло.

Вие постоянно се молите на Бога за много работи. С вас заедно се молят милиони същества – всеки иска нещо от Бога. Той трябва да дава – и като дава, едни са доволни, други са недоволни от Него. Мислите ли, че Бог е доволен от вас? Той се чуди как да ви помогне, да ви направи умни и добри деца. Вие се чувствате нещастни, искате да постигнете всичките си желания. Дойде една идея в ума ти: искаш непременно да я реализираш, но не успяваш – идеята ти изчезне. Дойде втора, трета, четвърта идея – всички изчезват. Казваш: „Нищо не постигнах!“. Религиозен си, стремиш се към Христа, но един ден забелязваш, че Христос се отдалечава от тебе. Защо се отдалечава Той? Положението ти е подобно на това на младия момък, който има възлюбена. В първо време тя е готова да направи всичко за него, да се жертва. Оженват се: тя му готви, пере, чисти къщата, но той все ще намери нещо, от което да е недоволен и да каже обидна дума. Тази дума застава като препятствие на нейната любов. Обидните думи се низжат една след друга и любовта на младата жена се намалява. Той си казва: „Едно време тя ме обичаше повече...“. И ти я обичаше повече.

Обидните думи отдалечават любовта от човека. Мъжът представлява физическия живот, с който трябва да се справите; жената представлява вътрешния живот в човека. Мъжът изгражда къщата, а жената я измазва и нарежда; мъжът донеся дърва и вода, а жената наклажда огъня. Както виждате, работата между мъжа и жената е строго разпределена; също така работата е разпределена

между ума и сърцето. Ако не разбирате така живота, вие ще се натъквате на вашите атавистични мисли и желания. Затова, като погледна лицето на съвременния човек, виждам изразено на него голямо недоволство. По него се четат пътят, по който е минал човекът – буен или спокоен. Погледни линиите на лицето си и сам ще прочетеш това. Дисхармонията върху линиите на лицето се отразява и върху другите удове на организма: на дробовете, на стомаха, на краката. Дробовете и стомахът нарушават своята нормална дейност. За да възстановите хармонията в своите умове, трябва да работите върху себе си и да се молите усърдно.

Казвате: „Едно време ние се молахме много; сега, колкото повече минава времето, толкова по-малко се молим“. Според мене да се молиш – това значи да си свободен. Ще се молиш от сутрин до вечер – и трябва да ти е приятно, че се молиш. Казано е: „Постоянно се молете“. Само свободният може да се моли. Няма по-велико нещо за човека от молитвата, т.е. от разговора му с Бога. Всичко на Земята зависи от молитвата на хората, но не както сега се молят. Съвременната култура е на маг-хахареца – всички се стремят към грандиозни работи. Бог е наговорил хората с техните грандиозни желания и те трябва да се разтоварят.

Новата култура ще почне при нови условия. Първото правило на новата култура е следното: най-големият и най-силният ще слугува на слабите. Значи силните ще слугуват, а слабите ще се учат и ще бъдат признателни. Онези от вас, които са силни и знаещи, трябва да служат; онези, които нищо не знаят и са слаби, да се учат и да благодарят. При това положение няма да има никакво различие между хората. Сега има три категории хора: силни и слаби, умни и глупави, възрастни и деца. Под *дете* не разбирам онова – кресливото, плачещото, но детето, което само при един поглед от страна на бащата разбира какво трябва да направи.

Сега у вас се явява мисълта да покажете на света, т.е. на светските хора, че не сте като тях. Всеки човек иска да

бъде щастлив и може да бъде, обаче трябва да се знае истинският път за придобиване на щастието. Как ще направиш грешника щастлив, щом той иска пари? Как ще стане щастлив онзи, който мисли само за материални блага? Той иска да си направи къща, за да печели с нея. Не го разубеждавай, остави го да направи къщата си. Като загази някъде и не може да си помогне, тогава иди при него, дай му съвет, помогни му да довърши къщата си – така той ще разбере кой е правият път, който води към щастието. Виждаш един горд, самонадеян човек – не го ругай, но остави го да се проявява, както разбира. Той ще се облича хубаво, ще живее като аристократ, докато изгуби всичко, каквото има – след това можеш да му дадеш съвет, да му покажеш как трябва да живее. Казвам: спасението е в изобилието. Когато има много хляб, въпросите лесно се разрешават; когато хлябът е малко, тогава идат противоречията. Ако имам само един хляб, как ще ви задоволя? Ще ви дам по една хапка. Но ако имам хиляда хляба, на всеки ще дам по три-четири, всички ще бъдат задоволени. Ще кажа: „Яжте, колкото искате!“.

Някога вие искате Господ да ви говори. Имате ли радио, с което да се съобщавате с Господа? Горе, на темето, имате едно радио – отворете го и слушайте! Ако радиото ви не работи, извикайте някой майстор да го инсталира. Искаш да се съобщаваш с ангелите: и за тях има радио – отпред на главата. „Искам да се съобщавам с умните хора.“ Тяхното радио е горе някъде, отзад на главата. Човек има още няколко възможности да се съобщава с външния свят. Обикновено човек си служи с едно-две радиа: свързва се със същества от нисшия свят, които съобщават всекидневни, дребни новини.

Един американец отишъл да говори по телефона с един свой приятел, с когото не се бил виждал десет години. В това време жената на приятеля му била при него и слушала разговора. Той казал: „Ще ми дойде един приятел на гости – не съм го виждал десет години“. Жената отговорила: „Сега не е време за гости, не искам този приятел да дойде“. Тя мислела, че разговаря с мъжа си, а

приятелят му чул целия разговор. Питам: какво трябваше да каже тя на мъжа си? „На драго сърце, нека дойде твоят приятел у дома.“ Така някой ангел ви каже по радиото: „Искам да ви дойда на гости, ще доведе и мои приятели“. Обаче жената се обажда: „Не искам сега гости“. Това са разговорите на съвременните хора – те са хора на крайните промени. Хората са толкова променчиви, че аз им се чудя. Никога човек не е доволен от това, което има.

Коя е основната идея на днешната лекция? Аз не засягам вашия стар живот, т.е. вашите стари капитали – той е за вас. Новия капитал трябва да сложите в действие – това е Любовта към Бога. Мислете повече за Любовта към Бога и за приложението ѝ в живота. Любовта към себе си и към ближния е доста разбрана за вас: ако има нещо, което куца у вас, това е Любовта ви към Бога. Когато тази Любов проникне във вас, тогава правилно ще се прояви и любовта към ближния и към себе си. Бог – това е третият елемент, това е Новата култура. Не можете да бъдете щастливи, докато не обичате Бога – а това значи да обичате целия свят, да обичате всичко живо. Да обичаш Бога – най-съвършения в света, това е смисълът на живота. Като любиш Бога, не трябва да мислиш, че Той те обича повече от другите или че ти стоиш по-горе от тях. Като обичаш Бога, всякога ще бъдеш готов да заемеш последното място, което Той може да ти даде.

Сега всеки човек се мисли за нещо. Вие изключвате малките същества от вашия живот. Щом изключваш най-малкото същество в себе си, ти не обичаш Господа. Това същество е препятствие на твоя път. Внимавай да не поставяш на пътя на своя ум, сърце и воля някакво препятствие. На друг език казано: ще вземеш последно място. Така ти ще изгубиш по-малко време, отколкото да си проправяш насила път. Ще кажете, че Любовта към Бога е непостижима идея. За онзи, който не разбира живота, тя е непостижима; за онзи, който разбира, тя е постижима. Колкото повече противоречия, препятствия и дисонанси се явяват в живота ви, това показва, че Любовта се е увеличила. Важно е препятствията да се премахнат, обаче Любовта като сила ще си остане.

Прочетете 10. глава от Матей, от 10. до 21. стих. Извадете вътрешно заключение от прочетеното и от това, което чухте в лекцията. Аз не искам да го приемете буквално: ще го дъвчете, докато извадите нещо ценно за вас.

Нека останат в ума ви две важни правила: бъдете доволни от най-малкото добро и от най-малкото зло. Ако не сте доволни от това, ще се натъкнете на големи мъчности. Малкото зло ви се струва голямо, а малкото добро не ви задоволява – струва ви се малко.

Бъдете доволни от най-малкото добро.

Бъдете доволни и от най-малкото зло.

Тайна молитва

19 юни 1932 г., София, Изгрев

ДОБРАТА ВОЛЯ БОЖИЯ

Размишление

Често се говори за силен и слаб човек. Силен е онзи, който носи нещо на гърба, в сърцето и ума си, без да се оплаква. От тежестта, която човек носи, се опитва неговата физическа и духовна, т.е. сърдечна и умствена сила. Слабият не носи нищо на гърба си. Защо? Слаб е, не може да носи. Хората говорят за силата, без да я разбират напълно: ако я разбираха, те щяха да живеят другояче. Поради неразбиране на живота хората постоянно мечтаят да бъдат силни, богати, здрави, учени, да станат господари на света. Какво ли не си въобразяват, за какво ли не мечтаят! В края на краищата пита се: могат ли да постигнат своите мечти и очаквания? Това е въпрос, на който бъдещето може да отговори. Ако човек спечели 50 килограма злато и го сложи на гърба си, богат ли е всъщност? Това външно злато има ли някакво отношение към същината на неговото естество? Всеки може да отнеме златото от гърба ти и да осиромашееш. Всички сте такива богаташи: излизаш от дома си радостен и весел, като че носиш цялото богатство на света; не се минават час-два – ти се връщаш у дома си с клюмнала глава, осиромашал, пропаднал. „Какво ти стана, защо ходиш с увиснала глава?“ „Не съм разположен духом.“ Казвам: разбойници са обрели този човек.

Какво се разбира под „не съм разположен духом“? Всеки ученик, който не разбира известен предмет, не е разположен духом. Като влезе в клас, той се свива, крие се да не го види учителят, да не го вдигне на урок. Ученикът, който знае урока си, седи на мястото си свободно, с вдигната глава – той е готов да го изпитват. И вие някога се криете от погледа на учителя си, а някога сте готови да ви изпитва. Някой мисли, че знае, а всъщност нищо не знае. Това

е единица знание. Какво представлява единицата? Всеки мисли, че разбира понятието *единица*. И детето мисли, че знае единицата. Казвате: „Една ябълка, една круша, един предмет и т.н. – това са все единици“. Не е така. Единицата има не само форма, но и съдържание, и смисъл. Вие разбирате единицата толкова, колкото познавате своето отражение в огледалото. Като се оглеждате, казвате: „Виждам себе си като единица, която има два прозореца – очите, две слушалки – ушите, една главна входна врата – устата, и т.н. Също така тази единица има две колела, с които ходи – краката, две перки – ръцете“. Още много неща има човекът единица. „Аз зная що е единицата!“ Знаеш, но не я разбираш. Има два варела – празен и пълен: кой от двата варела предпочиташ?

Мнозина се мислят за много умни. Възможно е в даден случай да сте умни, а в друг случай – глупави. Някога може да сте празна единица и да сте умни, а може да сте пълна единица и пак да сте умни. Празната единица е празен варел: няма какво да пиеш от него, но поне се радваш, че имаш варел. Друг е въпросът, ако той е пълен с нещо. Ако не разбираш нищо от съдържанието на варела, нищо няма да научиш, обаче ако си любознателен, ще направиш една дупка на варела, ще си налееш малко вино и ще кажеш: „Приятно е съдържанието на варела“. Ако пиеш повече, ще заспиш. Като пиеш всеки ден, ти обикваш виното, влюбваш се в него и често посещаваш варела – значи ти печелиш нещо от пълния варел. Кога празният варел ще ти допринесе нещо? Когато си в морето. Представи си, че параходът, с който пътуваш, потъне в морето: веднага прибягваш към празния варел, той ще те спаси. Значи с пълния варел в морето ще потънеш, а с празния ще се спасиш.

Съвременните хора не използват положителните закони, върху които животът е съграден. Лесно е да се говори за живота, но що е животът – познаваш ли същината на неговите закони? Казвате: „Животът е пълен със страдания“. Страданията показват, че чувствата ви не са добре развити, че нямате правилно отношение към своите

мисли. Благодарение на това вие се съмнявате, изпадате в безверие, недоволство, гняв, омраза. Това са отрицателни прояви на живота. Не е достатъчно да кажеш: „Аз съм човек, имам достойнство“. Запитай се в какво се заключава достойнството на човека. Според мене достойният, моралният човек е пълен варел; недостойният, неморалният е празен варел. Но и това не е достатъчно. Ако си пълен варел, трябва да знаеш с какво си пълен: с масло, вино, пясък или с друго нещо. Какво е съдържанието на човека, това вие сами ще разрешите – има въпроси, които вие сами трябва да разрешите.

Сега да дойдем до песента в живота. Често слушате песента *Цвете мило, цвете красно* или *Стоян майци си думаше*. Кой може да изпее последната песен? „Защо трябва някой да изпее тази песен?“ Кое е по-добре за вас: да ви пеят или вие сами да пеете? „По-добре е да ни пеят.“ Кое е по-добре: вие да ядете или другите да ядат? Както е добре другите да ви пеят, така е добре и да ядат. Обаче ако вие не пеете и не ядете, ще стане нещо лошо с вас – ще изгубите силата си. В първо време ще усетите неразположение, после – отслабване; а след това, колкото повече дните минават, ще губите силата си, докато объркате понятията си за време и пространство: ще станете безпространствени и ще влезете в четвъртото измерение. Според учените като отидеш на онзи свят, няма да останеш в четвъртото измерение, но ще минеш в петото, шестото, седмото измерение, докато най-после спреш в безпространствения свят.

Сега аз искам да схванете процесите, през които минава човешката мисъл. Вие сте още на Земята и се питате: „Защо е създадена Вселената, какво е предназначението на живота, защо Слънцето изгрява и залязва?“. Това са въпроси, които постепенно ще изучавате. Има въпроси, които човек трябва да знае, защото се отнасят до самия него. Например всеки трябва да знае защо живее. Казваш: „Живея, за да се приготвя за другия свят“. Не, тази идея е чужда, не е твоя – тя е предадена от баба ти, от дядо ти. Ти си чувал от тях, че ще отидеш на онзи свят. Ти се намиращ в положението на американския проповедник Муди⁷,

който казвал на слушателите си: „Бях малко дете, слушах от майка си за Небето. Под *небе* аз си представях Господа и ангелите, които никога не бях виждал. Небето беше за мене далечно, чуждо – никого не познавах там. Един ден майка ми умря. След това, като мислех за Небето, аз си представях Бога, ангелите и майка си. Умря баща ми: аз пак мислех за Небето и си представях Бога, ангелите, майка ми и баща ми. Мина доста време: умряха брат ми, чичо ми, приятелите ми. Онези, които отидоха на Небето, бяха повече от познатите ми на Земята. Небето вече ми стана близко, разбрано – имаше вече с кого да се разговарям“.

И на вас казвам: ако и вие дойдете до разбирането на Муди, като отидете на онзи свят, няма да искате да се върнете на Земята. И наистина, красив е онзи свят! Там няма болести и страдания, там няма сиромашия и глад, там няма грешници и старци, там няма мъчение, няма женитби и смърт. Там животът е особен: Слънцето грее по друг начин, атмосферата е мека, приятна. Който не е влязъл в духовния свят и не го е опитал, казва, че земният живот е отличен. Не, сегашният земен живот е говедарски. Какво е научил говедарят, който води говедата на паша? Аз не искам да развалям вашето разположение към земния живот, както един старец развалял лицата на белосаните и червисани моми. Когато срещал такива моми, той духвал в лицето им и то веднага посинявало. „На какво се дължи това?“ На чесъна, който старецът употребявал. Понеже често ял чесън, той лесно проверявал коя мома е белосана и коя не е. Не сте ли и вие такива белосани моми, чиито лица чесънът разваля? Какъв е изводът от този пример? Трябва да владееш себе си, да не се поддаваш на никакви обиди и огорчения, както белосаните моми – на чесъна. Ако запушиш ушите си и ти кажат обидна дума, ще се наскърбиш ли? Щом знаеш, че някой ще те обиди, запуши ушите си с памук – тогава колкото обидни думи и да ти каже, няма да се обиждаш; каквото и да ти говори, ти ще казваш: „Защо този човек си мърда устата?“.

„Какво е обидата?“ Нещо чуждо е влязло в ушите ти и те дразни. „Какво е то?“ Някой ти е казал, че си голям не-

вежа. Думата *невежа* е отлична. Като слушам да си говорите по този начин, питам се: как не ви мързи да изговаряте такива думи! Като му казваш, че е невежа, ти губиш десет пъти повече, отколкото той. Онзи, който разбира нещата, трябва ли да се смущава? Ти губиш десет, а той – само едно. Нека съжالياва онзи, който обижда другите. Защо? Защото чувства, че е изгубил нещо. Питам ви тогава: къде е вашето знание? Ако вие изгорите юргана заради една бълха, умни хора ли сте? Тук, на Изгрева, имаше един беден лекар, когото извикали да лекува дъщерята на един голям богаташ. Като влязъл в двора им, той видял един непознат, който му казал: „Ти си първокласен невежа“. Той се обидил и се върнал у дома си. Нали е дошъл в дома на богаташа да лекува дъщеря му? С постъпката си той доказал, че действително е първокласен невежа. Ако беше излекувал дъщерята, щеше да докаже, че не е невежа, а той се обидил, разсърдил се и не помогнал на болната. Друг лекар изпълнил неговата задача – излекувал богатското момиче. Какво е спечелил лекарят с обидите? Питате: „Толкова глупав ли е бил този лекар?“. Че и вие всеки ден грешите като него.

Казвате: „Ние не се занимаваме с малки работи – те са прости“. И единицата е проста, но колко хора знаят нейните свойства; колко хора знаят законите, които управляват единицата? И сънят е прост процес, но колцина от вас знаете законите на съня? За да бъде здрав, човек трябва да ляга и да става навреме. Знаете ли кога трябва да лягате и кога да ставате? Една от причините за страданията на хората е ненавременното лягане. Те ходят по концерти и балове, бързат да си свършат работата и не обръщат внимание на часа: лягат след полунощ и сутрин стават недоспали. Не, ще лягате в определеното време! И да имате работа, ще я напуснете половин час преди да си легнете, за да се пригответе за спане. Така пригответени, вие ще намерите вратата на училището отворена и ще влезете навреме; ако легнете късно, вратата ще бъде затворена за вас. „Нали сънят е почивка?“ Като легнете навреме, тялото ви ще почива, а духът ще се учи. Който не ляга навреме, не

става навреме и сънят му е неспокоен – цяла нощ се върти на една и на друга страна. Казваш: „Аз ставам рано, към 6-7 часа“. Не е въпрос да станеш в 6 или 7 часа – това не е точност. Ще станеш в определен час, с точност до секундата – само така твоята работа ще бъде успешна. После ще се чудиш защо не си разположен.

Слушате религиозните да казват: „Бог ще ни спаси“. Не е така – Бог спасява трудещите се. Онези, които се обленяват, остават на заден план – за тях има тояга, т.е. страдания. Още много време хората ще страдат, т.е. ще бъдат бити. Запитали един негърски проповедник: „Какво е правил Бог, преди да създаде света и човека?“. Той отговори: „Сякъл е пръти!“ „Защо?“ „За да бие хората“. Още много пръти стоят неизползвани. Няма да остане човек на Земята, който да не бъде бит на общо основание. Съществата от невидимия свят бият майсторски. Те не си служат с големи тояги, но с малки пръчици: където ударят, боли. Те не бият изведнъж по цялото тяло, но тук-там: днес в сърцето, след време – в корема, после – в стомаха, в черния дроб, в крака, в ръката. Като те шибнат, щеш не щеш, лягаш на кревата. „Защо ни бият?“ Много просто: не лягаш навреме и не ставаш навреме; не ядеш навреме, не работиш навреме, не мислиш, не чувстваш и не вършиш Волята Божия навреме. Като те бият няколко пъти, ти питаш: „Защо ме бият?“. А ти защо отне свободата на човека, защо уби толкова хора? Не е позволено на човека да греши и да върши престъпления.

Сега аз не говоря за личните закони – аз говоря за един общ, принципиален закон, който засяга всички хора, без изключение. Разбирайте ме право: вие трябва да благодарите, че сте невежи. Ако бяхте учени и продължавахте да живеете по човешки, щяхте взаимно да се унищожите. Днес всеки може да ви обиди, но какво щеше да стане с вас, ако ви обидят навреме, в точно определен час? Тогава обидата щеше да бъде по-силна от отрова. „Обиди ме моят приятел.“ Благодарите, че не те е обидил навреме: ако беше те обидил навреме, ти нямаше да бъдеш жив. Ако напра-

виш добро или зло на човека ненавреме, те нямат сила; обаче доброто и злото, направени навреме, представляват велика, мощна сила. Ако някой ти направи доброто навреме, благодари на Бога за това; ако ти направи добро ненавреме, нищо не се ползваш. Моли Бога да ти направят добро навреме! И обратно: ако ти направят зло ненавреме, благодари за това; ако ти направят зло навреме, моли се на Бога да го обезсили. Искаш да направиш зло на някого, та да го почувства. Знаеш ли какви ще бъдат последствията на твоята постъпка? Ще плащаш глоба цели сто години. Знаете ли какво значи да носиш последствията на злото цели сто години? В такъв случай благодари, че си невежа, че не знаеш кога да направиш зло. Аз зная времето, когато се прави зло, но нито сам ще го използвам, нито на вас ще го кажа. Ако ви го кажа, вие ще го приложите; в резултат на това ще осиромашеете, ще страдате. Няма да ви кажа и времето за правене на добро. Защо няма да ви го кажа? Защото няма да го приложите. Вие ще приложите времето за правене на зло, а ще избегнете времето за правене на добро. Като говоря за времето на доброто и злото, питате се: „Кое ли е това време?“. Няма да ви кажа. „Ние сами ще го намерим.“ За да намерите това време, трябва съзнателно да влезете в Божествения свят, където нещата стават точно навреме. В този свят именно е работел Бог, когато е създавал света.

Хората още не са на своето място. Ако бяха на мястото си, те щяха да бъдат свободни. „Има свободни хора на Земята.“ Свободният е попаднал на своето място и той мисли, чувства и действа по свобода – той е господар на положението. Той е като онзи земеделец, който свободно обработва земята и се ползва от нейните плодове. Който не е на мястото си, той е или слуга при лош господар, или е в затвора, с вериги на ръцете и на краката си: стражари го пазят да не мръдне някъде. Има и свободни хора в затвора, но те знаят мястото си: те са светии, изпратени в затвора за повдигане на човечеството. Има и роби в света, които още не са намерили мястото си. Който се съмнява,

който се безпокои, който се гневи, той не е намерил още мястото си. „Може ли човек да не се гневи?“ Не казвам, че не трябва да се гневите, но силата на злото трябва да се използва. Не казвам, че може без зло на Земята: не, където е доброто, там непременно ще бъде и злото. Какво ще кажете за онзи планински поток, който слиза с шум отгоре, кърти дървета и събаря къщи – трябва ли да го унищожим? Не, той е носител на живота. Следователно за предпочитане е да направи малки пакости, но да носи живот.

Злото е сила, без която не може. Затова се казва: „Ела, зло, че без тебе – по-голямо зло“. С други думи казано: „Ела, малко зло, че без тебе ще дойде по-голямо зло“. Значи две отрицателни величини дават една положителна истина. Така е при умножението: минус на минус дава плюс. Значи двата минуса се балансират и дават плюс. Това е закон в Природата.

Едно се иска от хората – разумност; та когато реката приижда, да се справяте с нея. Дали сте нависоко, или на ниско, да не попадате на нейното течение. Като видите, че някъде става наводнение, бягайте далече от него. Ако можете да използвате енергията на водата, вие сте постигнали нещо; ако можете да използвате енергията на гнева, вие сте разумни хора. Гневът в човека е на степени. Лесно мога да определя кой човек се гневи: достатъчно е да му кажеш няколко обидни думи, за да се разгневи. Който не се гневи лесно, ще чуе обидните думи, ще се усмихне и ще си отмине. Човек, на когото главата е 14 сантиметра широка и 19 сантиметра дълга, е миролюбив – той не разваля лесно приятелството си. Колкото по-широка е главата, толкова по-гневлив е човек. Онзи, на когото главата е широка 16-17 сантиметра, е много гневлив – бъдете далече от него. Ако искате да му кажете обидна дума, отдалече му я кажете. Той е пълноводна, дълбока река, в която можеш да се удавиш. По него и кораби могат да плуват – ако не умееш да плуваш, не влизай в тази река. Щом е така, дружете с хора, на които главата е 14 сантиметра широка.

Човек, на когото главата е широка по-малко от 14 сантиметра: именно 13 сантиметра, 12 сантиметра – до 10-9 сантиметра, а е дълга 19 сантиметра, прилича на краставица. Значи между широчината и дължината на главата трябва да има известно съотношение. Самообладанието на човека зависи от височината на главата. За да имате ясна представа за човешката глава, трябва да я измерите в дължина, широчина и височина – в трите измерения.

Изучавайте трите измерения, за да знаете какво придобива човек, като се движи по права линия, по плоскост – в трите измерения. Частиците на телата от триизмерния свят се движат с по-голяма бързина от тези на едноизмерния и двуизмерния свят. Някой мисли, че като върви по права линия, вечно ще се движи. Не, в Природата движението по права линия е ограничено. Защо? Защото движението по права линия става само между две точки: това е тъкане. Ето защо това напрежение се стреми да заеме друга посока – нагоре или надолу, и се образува плоскост: така се явява квадратът. Значи при второто измерение имаме определена форма. И най-после напрежението на силите в плоскостта минава в третото измерение, където движението се усилва: така се явява тяло – кубът. Колко пъти се увеличава бързината на движението в тялото? Това зависи от външните и от вътрешните сили, които действат в тялото.

За да разбереш защо движението се увеличава в различните тела, трябва да знаеш причините. Една от причините за това се дължи на интензивността на желанията: обикновено ситият се движи по-бавно, а гладният – по-бързо. Като наблюдавате хората, по бързината на движението им може да определите кой човек е гладен и кой – сит. Вижте как се движат чиновниците, като излизат от работа: гладният се движи по-бързо, като ускорява движението си; ситият върви като аристократ. Но като огладнее, и той бърза, казва: „Бързам, важна работа имам, не ме спирайте“. Обаче човек трябва да знае при всяко желание колко енергия да изразходва. Природата всякога държи

сметка за енергията си – да не се изразходва излишно. „Не съм ли свободен да изразходвам енергията си, както разбирам?“ Свободен си, но ще плащаш, както плащаш за изразходваното електричество. Можеш да говориш, колкото искаш, но електромерът отбелязва всичко. И вие, докато не мислите за плащане, използвате енергията безразборно, но като дойде да плащате, намирате се в затруднение; в първо време разполагате като големи богаташи, а после се свивате.

Като ученици вие изучавате съвременната наука. Казвам: тази наука е за децата. Всъщност аз не говоря за самата наука, а за учените, които изучават фактите и явленията, без вътрешното им приложение в живота. Например какво особено приложение има аеропланът? Ще кажете, че той е превозно средство. Според мене всяко изобретение трябва да допринася полза за цялото човечество, както реката напоява цялата местност, където минава. Затова е енергията на реката, но въпреки това тя принася известна полза. Казвате: „Аероплан е това, велико изобретение!“. Че и аз мога да седна някъде, да махна с пръчицата си и да полетя из въздуха. За да се движи аеропланът, витлото му трябва непрестанно да се върти, и въпреки това пак може да паднеш с него на земята. Тогаваш казваш: „Този паднал от аероплан, онзи паднал от аероплан“. Науката постоянно прави открития, но с тези открития стават и катастрофи. Като казвам, че и аз мога да се издигна с тялото си като с аероплан, вие считате това за приказка. Прави сте, това е приказка от 1001 нощ: там, като махнеш с пръчицата си, всичко става. Има закон, според който, ако дадеш на тялото по-голяма плоскост и го пуснеш във водата или във въздуха, то олеква и силите му действат по-енергично.

Като се говори за падането на телата, имаме предвид закона за земното притегляне. Това е закон за отношенията между разумните същества: когато едно същество те обича, то те привлича към себе си. Любовта подразбира взаимно привличане: единият и другият се привличат. Когато не се обичат, съществата се отблъскват. Слънцето

и Земята се обичат, затова се привличат. Въпреки това те се намират на разстояние 92 милиона мили далече един от друг и оттам се разговарят. Ако разстоянието между Слънцето и Земята се намали, ще се наруши хармонията между разумните същества, които ги населяват. Разстоянието между Слънцето и Земята показва какво трябва да бъде отношението между хората. „Колко километра правят 92 милиона мили?“ Около 150 милиона километра. Числото 92 е съставено от 9 и 2, а числото 150 – от 1, 5 и 0. Какво е значението на тези числа, какво означават 9 и 2? Вие не знаете тяхното значение. Числото 150 милиона километра представлява грамадно разстояние. Това число показва отношението ни към Слънцето. Обаче числата 92 и 150 са относителни изчисления, а не абсолютни. Земята ту се приближава към Слънцето, ту се отдалечава – с колко, не се знае. За сто милиона години Земята се приближава само на една минута разстояние към Слънцето; в останалите минути разстоянието от Слънцето е едно и също. Следователно трябва да знаете дали живеете в минутата на приближаването, или в минутата на отдалечаването на Земята и Слънцето. Това приближаване и отдалечаване на Земята от Слънцето показва отношенията, които съществуват между разумните същества на Слънцето и на Земята. Това е само за изяснение.

Казвам: когато вашият живот е в дисонанс, вие сте нарушили отношението си към Слънцето. Вие си обяснявате този дисонанс с влиянието на Марс или Сатурн върху вас; всъщност вие сте в дисхармония с някои същества от Венера, Меркурий или Марс. За да ви стане ясно това, аз ще говоря само за Слънцето. Когато отношенията ви към Слънцето не са правилни, вие сте нарушили отношенията си към Великата Разумност. Срещате двама души: един княз и един прост, беден човек. Към княза имате особено отношение, към него се отнасяте с всичкото си уважение, на простия човек обаче не обръщате никакво внимание. Простият човек казва: „И аз искам да имам формата на княз, да ме почитат и уважават“. Питам: къде е разумност-

та – във формата или в съдържанието? Простият е при-видно такъв, но той владее изкуството да лекува. Един ден дъщерята на княза заболее и никой лекар не може да помогне – на помощ ще дойде простият човек. Хората не го почитат, но болестта го почита. Той ѝ казва: „Ще напуснеш младата мома“. Болестта го слуша и веднага си излиза.

Питам: кое е по-добре – хората ли да ти се подчиняват, или болестите? Вие сте от тези, които искат хората да им се подчиняват; също така искате и доброто и злото да ви се подчиняват. Знай, че доброто никога не се подчинява, никога не отдава почест. А злото още отдалече отдава почест – то иска да каже на човека, че го признава за силен и умен. Доброто те познава по един начин – отвътре, а злото – по друг начин – отвън. Ако искаш да бъдеш силен, трябва да разбираш законите на злото: силен можеш да бъдеш само по отношение на злото. Обаче ти не можеш да бъдеш силен към доброто: опиташ ли се да проявиш силата си към него, ти ще си счупиш главата. Колкото по-слаб си към доброто, толкова си по-силен – когато си най-слаб към доброто, тогава именно си най-силен. Как ще разберете това? Вие имате съвсем повърхностни понятия за силата на човека. Всъщност лесно може да се определи неговата сила.

Представи си, че вземеш в ръката си една желязна халка, дебела три сантиметра, и я стиснеш между пръстите си. Ако си силен, без голямо усилие халката ще се счупи; ако не си силен, тя ще си остане цяла. Както физически силният лесно се справя даже с желязото, така и духовният се справя лесно със злото. Един от нашите приятели, когато бил на заточение в Диарбекир⁸, срещнал един арабин, който се отличавал с голяма физическа сила: той чупел големи камъни с едната си ръка, както чупел орехи. Кое е по-добре: да счупиш дебела желязна халка между пръстите си или да се справиш със злото? Кое е по-добро: да се бият две неприятелски армии и да убият стотици и хиляди хора, или с едно махане на ръката да прекра-

тиш войната? Някога човек изпадне в такова състояние, че започва да воюва със себе си. В резултат на тази война той избива в тялото си около 10-20 милиона клетки, после казва: „Победих, но не съм разположен“. Как ще си разположен, когато уби толкова милиона клетки в своя организъм? Ще мине цяла година, докато дойдеш отново на себе си. Обаче след една година пак започваш да воюваш със себе си. Някога се оплакваш и казваш: „Много съм неразположен“, въпреки това считаеш, че без война не може. И без война може. Не изразходвай силите си напразно! Бъди разумен: когато воюваш, гледай да изразходваш най-малко средства и енергия.

Като ви наблюдавам, виждам, че не сте спокойни, постоянно мърдате. Аз разбирам състоянието ви: има нещо, което не разбирате. Ще ви приведа един пример за изяснение на вашето състояние. Проповядвали на един, който обичал виното, морализирали го, казвали му, че не трябва да пие. Той си мислел как да се отрече. Ако остане на мене, аз няма да му говоря нищо, но ще му донеса една чаша от първичния нектар на живота – чистата планинска вода. Ще му кажа: „Пийни три глътки вода, след това пий от виното!“ Като пие от водата и след това от виното, веднага ще го изплюе. Така той сам ще дойде до решението да не пие повече вино. Този опит мога да направя и с някои от вас. Няма да ви говоря по стар начин: да не пиете, че виното не е здравословно, че то не е за вашата кесия и т.н. Ако пиеш, поне да знаеш защо пиеш. А тъй, да пиеш от време на време – това е обикновена работа. Ако пиеш 3-4 години наред, ти минаваш за умен човек, обаче ако пиеш 10-20 години, ти си признат за талантлив пияница. Казваш: „Аз разбирам от вино, зная от кое да пия – две-тригодишно вино не пия. Ако пия, поне да е двайсетгодишно, старо вино“. Аз съм присъствал на такова пиене. Двама души пият: единият пие обикновено, едногодишно вино, а другият пие двайсетгодишно, старо вино. Той пие и проповядва за виното, държи лекция и всички го слушат с внимание. Той казва: „Едно време и

аз бях простак като вас, пиех обикновено вино. Като ти падне двайсетгодишно вино, няма да го пиеш с оканицата, а чашка по чашка“. След тази лекция донасят половин кило от най-хубавото вино и всички пият с малки чашки. После оня продължава: „Утре пак ще дойдете, за да видите какво е двайсетгодишно вино!“. Така правят големите пияници: те пият от хубавото вино.

Казвам: ако аз направя вино, с него мога да изправя един пияница. Като пие две-три чаши от него, след няколко години той ще бъде свършено трезв човек, ще напусне пиянството. От хубавото вино той ще пие с малки чаши и ще задоволява желанието си. Аз правя аналогия между обикновеното пиянство и духовното или религиозно пиянство. Религиозните искат да знаят много, но тяхното знание нищо не допринася. Енергията на една чаша вино е равна на енергията на всички останали чаши. Те са взели от човека, а нищо не са му дали. Някога и знанието е като виното: събирате много знание, трупате го, но вместо да станете по-умни, вие оглупявате. По този начин клетките изгубват способността да задържат знанието. В такъв случай трябва да стане едно опресняване. Доброто, истинското знание моделира мозъка. Като разсъждават много, религиозните идват до едно изглаждане в знанията си и казват: „Това знание не ни е нужно, онова знание не е нужно“. Кое знание е нужно? Как да служим на Бога? Истина, служенето на Бога е най-голямото знание, обаче то изисква предварителна подготовка, а именно: да лягаш навреме и да ставаш навреме; да учиш навреме, да пишеш и да четеш навреме; да работиш навреме, да любиш навреме, да мислиш и чувстваш навреме, да говориш навреме, да правиш добро навреме. Като знаеш това, ще живееш правилно и разумно ще служиш на Бога. Като правите всичко навреме, къщата ви отдалече ще свети, цялото ви тяло ще свети и вие ще бъдете щастливи. Ако знаете това изкуство, навреме ще ви дойдат парите, навреме ще боледувате и навреме ще оздравявате. Ако здравето не идва навреме, то не е здраве; и ако болестта не идва навреме, тя не е болест – такъв е законът. Ние трябва да разберем този ъгъл навреме.

Доброто и злото също трябва да дойдат на своето време. Обаче времето не е еднакво. Казваш: „Нямам ли право да кажа на човека какво искам?“. Имаш право, но навреме да му кажеш. Ако искаш да обидиш някого, навреме направи това. Като го обидиш, едновременно ще приложиш закона за доброто и за злото. Ако не постъпиш така, ти сам ще се унищожиш. Иначе ще се повдигнеш и ще израснеш. Следователно, като обичаш някого, на мястото на обидата ще сложиш доброто. Не можеш да обиждаш и да прилагаш злото. Който иска да расте и да се развива, той ще работи едновременно и със злото, и с доброто. Злото самò никога не работи – то е най-големият аристократ в света, то знае само да заповядва. Щом го сложиш на работа, то проявява всичката си гениалност. Една българска поговорка казва: „Накарай дявола да работи, за да те научи на ум“. Голям майстор е дяволът – той влиза навсякъде, но не можеш да го познаеш. Защо? Всеки час си мени костюма. Той работи денонощно: като търговец, като учен в своята лаборатория, като професор и т.н. Той прави опити на студентите си: реже животните, изучава ги заедно с тях. Този начин на изследване е крайно груб. Разбирам да изучаваш животните, но да не отнемаш живота им.

Всички хора се нуждаят от ново, истинско знание. С това знание, с което разполагате, ще имате сила само веднъж да похлопате на райската врата. Ако пожелаете втори път да похлопате, няма да имате вече сила: и да ви се отвори райската врата, не ще можете да влезете в рай. Ангелите ще ви поканят, но вие ще бъдете уморени и слаби – не ще можете да направите крачка напред. Там не разполагат със слуги, за да ви вземат на ръце и да ви внесат в рай. Ще останете известно време пред райската врата, докато си починете, и отново ще слезете на Земята.

Религиозните хора, като говорят за заминаването на човека за онзи свят, казват, че Ангел Господен слиза от Небето да вземе душата и да я занесе при Бога. Това е човешко разбиране. Никога ангелите не носят душите и не ги прегръщат, както правят хората: в невидимия свят не съществува никакво прегръщане. Ако е въпрос за прегръщане,

ръщане, аз разбирам прегръщането на светлината и на въздуха, прегръщането на свободата. Велико нещо е да те прегърнат Истината и Свободата – тогава ти се чувстваш свободен, разширен, без никакви ограничения. „Като отидем на другия свят, там ще се учим.“ Възможно е, но колцина от вас ще бъдат приети за ученици в училището на невидимия свят? Какво знание имате? Там приемат само онзи, който е придобил известно знание на Земята. „Учителя знае всичко – той знае с какви опитности разполагаме.“ Това е детинско разбиране. Аз зная само онова, което в даден момент ми трябва. Възвишените същества, които много знаят, много учат; който малко знае, малко учи. Казваш: „Аз имам много знания – повече не ми трябва.“ Не е така: колкото повече знаеш, повече ще учиш. „Аз съм чел Библията много пъти, повече няма да я чета.“ Като си я чел толкова пъти, кажи какво е писано на страница 150. или на страница 999.? В кой завет е 999. страница – в Новия или в Стария? Моята книга знае повече от вас: като отворя на страница 999., веднага ще ви кажа какво е написано там – тя знае повече от вас.

Сега аз искам да остане в ума ви поне една съществена мисъл от лекцията. Мъчно се определя коя мисъл е съществена. Според мене важна мисъл за всеки ден е да намерим коя е добрата Воля Божия – и като я намерим, да я извършим. Всеки човек трябва да върши добрата Воля Божия. Щом един човек може да върши добрата Воля Божия, всеки може да я върши, понеже тя се отнася за доброто на всички. Като знаете това, не се месете в работата на другите, не казвайте, че този или онзи е лош човек. Нека всеки се запита: „Върша ли аз Волята Божия?“. Това е важно. Като върша Волята Божия, аз разполагам с три неща: бързо се движа, разбирам времето и пространството и осмислям живота си. Щом губя движението си, щом не разбирам времето и пространството, щом животът ми губи смисъл, аз съм на крив път.

Вие мислите за себе си, че сте много добри. Добри сте, но сте невежи. Не виждате, че сте невежи, защото се сравнявате с по-невежи от вас. Сравнявайте се с онези, които

са над вас, а не с онези, които са под вас. Който е над вас, само той може да ви предаде своето знание. Знанието е в Бога, светлината е в ангелите, а приложението – в човека. Следователно, като имате знанието на Бога и светлината на ангелите, вие ще дойдете до приложението. „Защо трябва да изпълняваме волята на Бога?“ За да се освободите от своите стари възгледи и стари навици. Например честолюбието, гордостта са стари, наследствени черти. Ти умираш, а си въобразяваш, че си нещо. Щом си горд и честолюбив, не трябва да умираш. „Силен съм!“ Ако си силен, не трябва да умираш. Казваш, че познаваш Бога, че изпълняваш Неговата воля, а цял ден роптаеш и мърмориш: че си болен мърмориш, че си беден мърмориш; че имаш деца, които не можеш да отхраниш, пак мърмориш. Да оставим мърморенето настрана: стремете се към знанието на Бога.

Днес всички говорят за морал, без да го разбират. Всички проповедници говорят за морал – и вие сте като тях. Обаче моралът на днешния свят е безморалие. Ако не се откажете от този морал и от старите си разбирания, вие преждевременно ще остарявате и животът ви ще се обезсмисли. Казано е: „Да се отречеш от себе си“. Това значи да напусне човек старото, което го държи свързан за Земята. Така той ще дойде до разбирането кого да обича и кого – не. Ти не си доволен от живота, а очакваш да те посети Духът. Казваш: „Сега обичам този човек, но дали ще го обичам утре, не зная“. Значи ти си обикнал в човека преходното, временното. Ако си обикнал Божественото, всякога ще го обичаш; Животът всякога се обича. „Обичам парите.“ Не, парите трябва да те обичат, а не ти тях: и да ги пъдиш, те пак да бъдат около тебе. Който обича парите, той не разбира живота.

Като ви говоря, вие мислите, че всичко сте разбрали. Лъжете се, не сте ме разбрали. В това отношение вие приличате на Настрадаин Ходжа, който казвал: „Ако намеря 99 златни монети, няма да ги взема, понеже не са 100...“ „Възможно ли е това?“ „Да, така ще постъпя“ – казал ходжата. Един ден решили да го изпитат. Сложили 99 жълтици под

един камък. Той ги намерил, преброил ги и си казал: „99 са, не са 100. Който е сложил 99 жълтици, ще сложи още една“. И ги сложил в джоба си. И вие като Настрадаин Ходжа, казвате: „Ако ми даде Бог богатство, ще работя за Него“. Дава ти се богатство, което скриваш в джоба си, и пак казваш: „Тук са 99 жълтици – като получа и последната, тогава ще работя за Бога“.

Нито един човек не е изпълнил Божията воля напълно. Това не ме интересува: кой е изпълнил Волята Божия и кой не я е изпълнил. Важно е какво аз върша. Аз искам навсякъде да бъда последен – това проповядвам и на вас. Макар и да следвате моя път, като мене не можете да бъдете. Ако не прогресирате, ще останете там, където сте: вие ще бъдете далече от мене и не ще ме познаете. Аз вървя напред, бързо се движа. За да се виждат и познават, хората трябва да вървят в една и съща посока, да се стремят към Божията Любов. Ако имате Любов, ще ме виждате; ако нямате Любов, няма да ме виждате. Колкото по-малка е любовта ви, толкова по-голямо е разстоянието между вас и мене. Ние проповядваме, че трябва да бъдете добри. Като срещнете един брат или една сестра, зарадвайте се. А вие как се посрещате? Даже не си обръщате внимание. Всеки е зает само със себе си – иска да стане светия. Църквата е пълна с такива светии. Разбирам да станеш светия, но да лекуваш болни, да възкресяваш мъртви. Какъв светия си, ако болният се докосва до тебе и не оздравява? Има светии, които не са готови да облекат работническа дреха и да слязат между хората, да им слугуват.

Христос е светия, Който разполага с голямо знание. Той слезе на Земята да слугува на хората. Сегашните светии седят на мястото си, а окръжаващите им слугуват. Не носете такава култура! Колкото по-високо стои човек, толкова повече помага на човечеството. Ако си светия, не казвай: „Какво направиха моите предшественици?“. Важно е какво аз съм направил. Мене ми е приятно, че съм между вас и мога да ви помагам. От мое гледище аз желая да сте невежи, да се стремите към знанието, което аз ще ви преподавам. Ако знаете много, няма да ме търсите. Като

ви уча, и аз вървя напред. Аз съм учен, но и вие ставате учени. Сега вие искате да станете учени като мене, да вършите Волята Божия, както Бог изисква. Това е основата на моето Учение. Учете, но при Абсолютна свобода. Ако не ви дам свобода, вие ще бъдете роби. Ще дойде някой при мене да пита какво съм искал да кажа с тези думи. Искам да кажа да не се стремите да разбирате всичко.

Тайна молитва

26 юни 1932 г., София, Изгрев

ПРИЛОЖЕНИЕ

РЕЧНИК НА ЧУЖДИ И ОСТАРЕЛИ ДУМИ

анали (лат.) – летописи.

атавистични (лат.) – от **атавизъм** – поява у човека, у животински или растителни видове на белези, които са свойствени само на техни далечни предци, често като уродства.

билион (фр.) – милиард.

епитрахил (черк.) – част от свещеническите одежди във вид на широка и дълга лента, която се надява на врата по време на служба.

курна (араб.) – каменно или циментово корито под чешма, където се събира вода за миене.

мандарин (санскр.) – висш сановник в Китай, управител на област.

миля (лат.) – пътна мярка за дължина с различни размери в отделните държави: морска миля – 1852 м, географска миля, мярка за дължина във Великобритания и САЩ – 1853 м.

непреривен (рус.) – непрекъснат.

облениavam се (рус.) – мързелувам.

остен – тънка тояга с остър железен връх, която служи за подкарване на едър рогат добитък.

паламарка (гр.) – жътварски прибор във вид на дървена ръкавица с кука за прихващане на повече житни стръкове.

уд (ост.) – крайник, орган на тяло.

харман (тур.) – място за вършеене.

щерна (ост.) – цистерна или водоем, обикновено със засто-яла вода.

юлар (тур.), **оглавник** – въже или ремък, с които се връзва добичето през главата.

ярем (тур.) – дървено приспособление за впрягане, което се поставя на шията на волове и биволи, за да теглят кола или рало.

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

¹ **Алигиери, Данте** (1265–1321) – италиански поет от град Флоренция, един от първите възрожденски творци в Европа. Неговото най-прочуто произведение е „Божествена комедия“, връхна точка в развитието на средновековната литература и основополагащо за развитието на съвременния италиански език. „Божествена комедия“ описва пътуването на Данте през ада, чистилището и рая, като той отначало е воден от римския епически поет Виргилий, а по-късно – от възлюбената си Беатриче. Данте прави нещо уникално за времето си, като съчетава църковно-християнската етика с културно-историческото наследство от античността.

² **Милтън, Джон** (1608–1674) – английски поет, известен с епическата си поема „Изгубеният рай“. Противник на абсолютната монархия, носител на републикански възгледи и привърженик на либерализма.

³ **Страдивариус** – цигулка на **Антонио Страдивариус** (1644–1737) – италиански лютиер и знаменит майстор на струнни инструменти. Създава цигулки, виолончела, арфи и др. Запазени са около 650 инструмента, изработени от него. Те се отличават с изящната си форма и с неповторимата си акустика. Тайната на изработката на инструментите му още не е открита, както и качеството на звука им още не е постигнато от друг лютиер.

⁴ **Фарисей** – влиятелна еврейска религиозна общност, аскетична в начина си на живот, състояща се предимно от книжници и свещеници. Всички Евангелия свързват книжниците с фарисеите. Те със сигурност упражняват политическо влияние. Претендират за единствен авторитет относно тълкуването на Мойсеевия закон, което предизвиква разобличаване от страна на Исус Христос на тяхната показност и външна ритуалност. Точно фарисеите поставят под съмнение авторитета на Христос, търсят начин да дискредитират Неговото учение, както и се

обявяват срещу самия Него. Някои от тях обаче, като Йосиф от Ариматея и Никодим, се обръщат към Христос, а равинът Гамалиил проявява толерантност към Учението Му. В богословско отношение фарисеите заемат средна позиция между абсолютната предопределеност на човешките действия и независимостта на човешката воля. В известен смисъл те се противопоставят на садукееите, като вярват в задгробния живот, в безсмъртието на душата и във възкресението на мъртвите.

⁵ **Садукеи** – еврейска религиозна общност, влиятелна по времето на Христос, основното ядро на която се състои от консервативни свещеници и някои заможни аристократи. Едно от мненията свързва садукееите с името на свещеник Садок – третия син на Аарон (братът на Мойсей). Историкът Йосиф Флавий, от когото идват някои от сведенията за садукеейската общност, ги определя като група, която не приема Божественото управление в света, утвърждава човешката свобода и вярва, че душата загибва заедно с тялото. Той отбелязва, че те приемат само писаните закони, за разлика от фарисейските предания. В новозаветната книга „Деяния на апостолите“ те са противопоставени на фарисеите: „Защото садукееите казват, че няма възкресение, ни Ангел, ни дух; а фарисеите признават и едното, и другото“ (Деян. 23:8). Садукееите имат представители в Синедриона – най-висшия юдейски съд.

⁶ **Бетовен, Лудвиг ван** (1770–1827) – немски композитор и пианист, представител на Виенската школа. Още когато е на възраст около 30 години, започва прогресивна загуба на слуха му и това е отбелязано в творчеството му с теми като героизъм, трагизъм и борба, интелектуална дълбочина и интензивност на изразяването. Автор е на симфонии, сонати и концерти, измежду които са „Лунната соната“, „Апасионата“, „Девета симфония“ и мн. др.

⁸ **Муди, Дуайт** (1837-1899) – американски проповедник, основател на Църквата на Муди, на Муди Институт и Издателство „Муди“, които съществуват и до днес. Муди успява да трансформира методите за евангелизиране, като спечелва хиляди американци и британци за идеите си и оставя невероятен пример за силен и добродетелен характер.

⁷ **Диарбекир** – град в Югоизточна Турция, край река Тигър, главен административен център на едноименния вилает Диарбекир. През XIX век в Диарбекир са изпращани на заточение дейци на българското национално-освободително движение.

Петър Дънов
Учителя

АБСОЛЮТНАТА ИСТИНА

УТРИННО СЛОВО

1930–1932

Редактор

Спаска Миховска

Художник

Илиана Попова

Компютърен дизайн

Иван Джеджев

Печатни коли 16

Издателство

„БЯЛО БРАТСТВО“

02/ 418 0110

0897 847647

Отпечатано в Университетска печатница

izdatelstvo@bialobratstvo.info

www.bialobratstvo.info

www.beinsadouno.org